

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Dette er en digital utgave av en bok som i generasjoner har vært oppbevart i bibliotekshyller før den omhyggelig ble skannet av Google som del av et prosjekt for å gjøre verdens bøker tilgjengelige på nettet.

Den har levd så lenge at opphavretten er utløpt, og boken kan legges ut på offentlig domene. En offentlig domene-bok er en bok som aldri har vært underlagt opphavsrett eller hvis juridiske opphavsrettigheter har utløpt. Det kan variere fra land til land om en bok finnes på det offentlige domenet. Offentlig domene-bøker er vår port til fortiden, med et vell av historie, kultur og kunnskap som ofte er vanskelig å finne fram til.

Merker, notater og andre anmerkninger i marginen som finnes i det originale eksemplaret, vises også i denne filen - en påminnelse om bokens lange ferd fra utgiver til bibliotek, og til den ender hos deg.

Retningslinjer for bruk

Google er stolt over å kunne digitalisere offentlig domene-materiale sammen med biblioteker, og gjøre det bredt tilgjengelig. Offentlig domene-bøker tilhører offentligheten, og vi er simpelthen deres "oppsynsmenn". Dette arbeidet er imidlertid kostbart, så for å kunne opprettholde denne tjenesten, har vi tatt noen forholdsregler for å hindre misbruk av kommersielle aktører, inkludert innføring av tekniske restriksjoner på automatiske søk.

Vi ber deg også om følgende:

- **Bruk bare filene til ikke-kommersielle formål**
Google Book Search er designet for bruk av enkeltpersoner, og vi ber deg om å bruke disse filene til personlige, ikke-kommersielle formål.
- **Ikke bruk automatiske søk**
Ikke send automatiske søk av noe slag til Googles system. Ta kontakt med oss hvis du driver forskning innen maskinoversettelse, optisk tegngjenkjenning eller andre områder der tilgang til store mengder tekst kan være nyttig. Vi er positive til bruk av offentlig domene-materiale til slike formål, og kan være til hjelp.
- **Behold henvisning**
Google-"vannmerket" som du finner i hver fil, er viktig for å informere brukere om dette prosjektet og hjelpe dem med å finne også annet materiale via Google Book Search. Vennligst ikke fjern.
- **Hold deg innenfor loven**
Uansett hvordan du bruker materialet, husk at du er ansvarlig for at du opptrer innenfor loven. Du kan ikke trekke den slutningen at vår vurdering av en bok som tilhørende det offentlige domene for brukere i USA, impliserer at boken også er offentlig tilgjengelig for brukere i andre land. Det varierer fra land til land om boken fremdeles er underlagt opphavsrett, og vi kan ikke gi veiledning knyttet til om en bestemt anvendelse av en bestemt bok, er tillatt. Trekk derfor ikke den slutningen at en bok som dukker opp på Google Book Search kan brukes på hvilken som helst måte, hvor som helst i verden. Erstatningsansvaret ved brudd på opphavsrettigheter kan bli ganske stort.

Om Google Book Search

Googles mål er å organisere informasjonen i verden og gjøre den universelt tilgjengelig og utnyttbar. Google Book Search hjelper leserne med å oppdage verdens bøker samtidig som vi hjelper forfattere og utgivere med å nå frem til nytt publikum. Du kan søke gjennom hele teksten i denne boken på <http://books.google.com/>

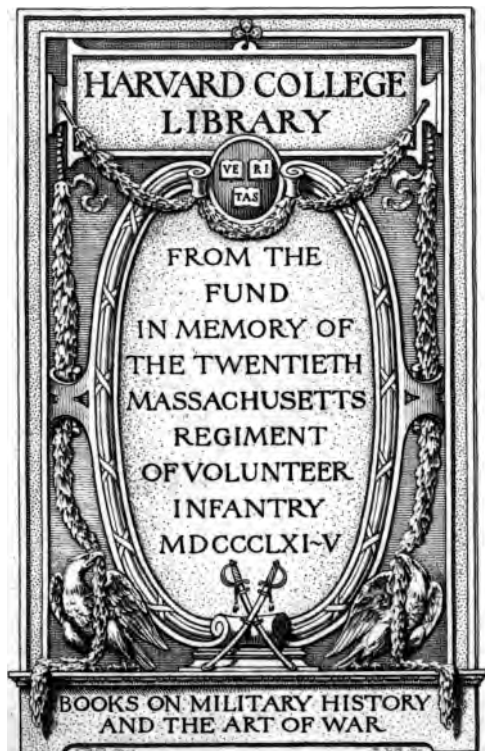
US
5435
10

US 6435, 10

SHIPNES.

CLASS

Number.

SHOBER & CARPENTERS LITHOGRAPHING CO. CHICAGO.

COL. HANS C. HEG

Borgerkrigen

i
De Forenede Stater i Nord Amerika.

Udarbejdet

af

Joh. H. Enander,
"Gamla och Nya Hemlandets" Redaktör,

med

en fortsatt Beretning

om det 15de Wis. Regiments Deltagelse i Krigen

og

et Portræt af Oberst H. C. Hegg.

La Crosse, Wis.

Trykt i "Fædrelandet" og

1861

US 5435. 10

Twentieth Regiment T.V.

Borgerkrigen.

**Tidsrummet fra Lincolns Indsættelse i
1861 til Jefferson Davis's Til-
fangetagelse i 1865.**

Lincolns og Johnsons Styrelse.
(1861—1869)

**I. Tidsrummet fra Lincolns Indsættelse til
Slutningen af 1861** 1) Dyrerets Udbredelse. Nationalre-
geringens Stilling da Lincoln*) tiltraadte Regjeringen, var høist van-

*) Abraham Lincoln fødtes i Kentucky den 12te Febr. 1809. Hans Fader eiede en liden Farm i samme Stat, men solgte denne og flyttede til Spencer Co., Indiana, hvor han nedsatte sig som Nybbygger i Wildmarken. Sønnen erholdt kun daarlig Skoleundervisning, men lærte dog at læse, skrive og regne. Ved Selvstudium, naar han ikke var beskæftiget ude paa Ager og Eng, søgte han at erstatte dette og at indhente det Forsømte, og han skattebe sig lykkelig, da han i en Alder af 28 Aar forhvervede sig et Bibliothek paa — hele 6 Bøger. I 1830 solgte Faderen sin Farm i Indiana og flyttede til Decatur, Ill., for atter at gennemgaa Nybbyggerlivets Besværligheder. Da Blodet Havn Krigen et Par Aar efter udbrød, valgtes Lincoln til Captain for et Kompagni Frivillige, men fik ikke Anledning til at udmærke sig i nogen Træfning. Efter Krigens Slutning blev han Handelsmand, udnævntes til Postmester og blev af Regjeringen ansat som Landmaaler. I 1834 valgtes han til Medlem af Illinois's Legislatur og gjenvalgtes 3 Gange i Rab. Han bestemte sig nu til at studere Rettsvidenskab og blev efter flittige Studier i 1836 Sagfører og flyttede til Illinois's Hovedstad Springfield. I 1842 blev han af Whigpartiet valgt til Kongresmand, deltog i Præsident Valgkampen i 1848 og blev i 1849 nomineret til Kandidat for de For. Staters Senator. Da imidlertid Demokraterne havde Majoriteten i Legislaturen, saa blev S. Douglas valgt. Lincoln bidrog betydeligt til Whigpartiets Seier i Illinois i 1854. Lincoln havde et skarpt praktisk Blif og var en Folketaler af første Rang. I 1858 lyffedes det

1*

Kelig. "Sammenrottelser og Forræderi mod Fosterlandet hørte til Da-
gens Orden". Hæren, som bare udgjorde 16,000 Mand, laa ved den
vestlige Grænde; Flaaden var for Størstebelev i udenlandske Far-
vande; de store Vaabenforraad, der vare sendte til Sydstaternes Arse-
naler var faldet i Dyrerernes Hænder, og mange af de i Syden fødte
Officerer i de For. Staters Arme og paa dens Flaade havde "taget Af-
sted" og vare strar derpaa traadte i Sydstaternes Tjeneste. Da Unions-
regjeringen tog Forholdsregler, for at kue Oprøret og opretholde Union-
en, saa klandredes og fordømmtes dette ikke alene af Sydstatsmændene,
men ogsaa af deres Vasaller, Demokraterne i Norden*)

2) Anfaldet paa Fort Sumter. Krigsruininger Slavekater-
nes Tilslutning til Unionen eller Udtædelse af samme. De Konføde-
rebes Regjering havde opstillet en Arme, af hvilken 10,000 Mand under
Gen. P. G. T. Beauregard blev forlagt til Charleston. Da
Lincoln havde beordret, at der skulde sendes Forskærfning til det af denne
Styrke truede Ft. Sumter, opfordrede Beauregard Major Anderson til
at overgive sig. Opfordringen affloges, hvorpaa Rebellerne den 12te
April 1861 fra sine Batterier og Fæstninger i Havnen aabnede Ild paa
Ft. Sumter. Anderson og hans Soldater, der allerede havde fortæret de
Levnetsmidler, der var i Fæstningen, besvarede Ilden. Efterat alle
Fæstningens Træbygninger vare stude i Brand af Rebellerens gloende
Kugler og et Krudtmagasin var sprængt i Luften, nødtes Anderson til
den 13de April at stryge Unionsflaget og kapitulere, hvorpaa han og hans
af Kampen udtrættede Krigere afseilede til New York.**)

Lincoln havde hidtil troet, at kunne forekomme Krig og
Blodsudgydelse ved "forsonlige Forholdsregler", men indsaa nu, da Ft.

Douglas at beseire Lincoln ved Kongresvalget. I 1860 nomineredes
Lincoln af den republikanske Konvention i Chicago til Præsident for
de For. Stater og blev i November f. A. valgt dertil. Han var en
ærlig, pligtro og praktisk buelig Mand, fuldt voren den stormende
Tid, under hvilken han stod ved Statens Nor, og førte sikkert Stats-
skibet gjenrem Brændingerne. "Hans Navn", siger D'Aubignee, "vil
altid glæmre blandt de Første, som Historien har indtegnet paa sine
Blade."

*) Demokraterne i Norden erklærede dog udtrykkeligt, at de ikke øn-
skede Unionens Opøsning, men de bestrede Nationalregjeringens
Ret til med Vaabenmagt, at tvinge en eneste af Sydstaterne til at
blive i Unionen. De indsaa, at en Krig vilde styrke Republikaner-
nes Magt og Indflydelse, og de forsøgte desaaarsag under hele Krigen
at indbilbe den uhyndige Del af Landets Borgere, at Krigen va
grundlovsstridig og mislykket, og de forlangte, at Fiendtlighederen
skulde ophøre, saasnart som Lykken var Rebellerens Vaaben gunstig

**) Ved Underretningen om Fort Sumters Fald, jagde de Konfødered
Staters Krigsministre: "Jeg spaar, at dette Flag (de Konf. Staters
som nu vaier for Binden her, inden den 1ste Mai skal vaie fra Kapi-
toliet i Washington".

Sumter var faldet, at Norden var nødt til at væbne sig og at Oprøret ene kunde undertrykkes ved Vaabenmagt. Den 15de April udstedte han desaaresag til de enkelte Staters Guvernører et D e r a a b om 75,000 Frivillige, der skulde tjene i Hæren i 3 Maaneder. Han sammenkaldte ogsaa en Extrasesion af Kongressen til den 2den Juli. Inden 2 Uger havde 300,000 Mand erklæret sig villige til at indtræde i Unionsarmeen. Hele Norden lignede en Leir, Dreralt foregik Krigsrustringer og man smigrede sig med, at Oprøret vilde være kuet i Løbet af nogle Uger eller Maaneder. Man oversaa "at Nordens Overlegenhed i Magt og Styrke opveiedes deraf, at Ledningen og Krigserfaringen i Syden var bedre". — Umiddelbart efter Præsidentens Kald skyndte Tropperne sig til Hovedstadens Forsvar. Nogle Kompagnier fra Pennsylvanien ankom allerede derhen den 18de April. Det 6te Massachusetts Regiment, der den 16de April brød op fra Boston, blev under en Marsch gennem Baltimore angrebet af en Rebelmob, der dræbte 3 og saarede flere af Regimentets Soldater. 3 Selvsforlyar affyrede de Ansaldne nogle Stud, hvorved 9 dræbtes og flere saaredes hvilket i yderste Grad forbitrede Rebel-Demoskrat Partiet. En Afdeling ubevæbnede Tropper fra Pennsylvanien var ført efter udlad for et lignende Overfald af Pøbelen i Baltimore og blev nødt til at vende tilbage til Philadelphia.

Nogle af S l a v e s t a t e r n e adløde Præsidentens Opfordring og nogle, der havde indtaget en afventende Holdning sluttede sig til de Konfødererede Stater. D e l a w a r e hørte til de første. M a r y l a n d erklærede i Begyndelsen, at den kun vilde opstille Tropper til Hovedstadens Forsvar. Rebelvennerne i Baltimore haabede at kunne formeaa Staten til at slutte sig til Sydstatsforbundet, men deres Planer strandede, da Gen. B u t l e r besatte Federal Hills som sammen med Fort Henry beheriserer Byen og Indløbet til. samme.*) K e n t u c k y erklærede sig i Begyndelsen neutral, men sluttede sig senere til Unionen. I M i s s o u r i havde Sydstatsvennerne oprettet en Hær i Nærheden af St. Louis. I denne Stat, som i flere andre Slavestater var Hjertheden af Borgerne Unionsmænd, men de høiere demokratiske Embedsmænd vare "Secessionister" og havde den samme Plan som Sydstatsvennerne i Baltimore. Kaptain, (siden General) M. L y o n reddede de For Staters Arsenal i St. Louis fra at falde i "Sydstatsvennernes" Hænder og adspredte deres Styrke, hvorpaa Staten erklærede sig for Unionen. Af de øvrige Slavestater sluttede V i r g i n i e n**), A r k a n s a s, T e n n e s s e e og N o r d C a r o l i n a sig til Sydstatsforbundet. Virginien's Tropper satte sig uden Tøven, den 18de April, i Besiddelse af de For. Staters Arsenal i H a r p e r s F e r r y og den

*) Den nordre Del af Maryland var mere venlig mod Unionen end den søndre. Uagtet Staten ikke traadte ud af Unionen, gik dog mange af dens Borgere ind i Rebelarmeen.

**) Den vestre Del af Virginien ønskede dog ikke at udtræde af Unionen og blev ogsaa i 1863 optaget i Unionen som en egen Stat.

21de April af Stibsværfterne ved Norfolk. Begaae disse Steder vare blevne rømmede af Unionstropperne, efterat de havde ødelagt saamange Baaben og Skibe som mulig. En Mængde Ammunition, Krigsskibe, Dampskibe og anden Eiendom faldt dog i Rebellerne's Hænder.

3) Kaperbreve. Blokering af Sydstaterne's Havne Militære Bevægelser ved Potomacfloden Slaget ved Bull Run. Efter Fort Sumter's Fald rykkede Rebellerne's Tropper ind i Virginien, hvor deres "irregulære Linie" snart strakte sig fra et Punkt midt imod Williamsport ved Potomacfloden til Fort Monroe ved St. Jamesfloden. Ved opfaste Batterier forsøgte Rebellerne at hindre Baadfarten paa den førstnævnte Flod, og for at skade de For. Staters Søfart paa Havet erklærede Jefferson Davis den 17de April, at han var villig til at udstede Kaperbreve til Frigattene. Som Svar derpaa fungjorde Abraham Lincoln den 19de April, at Sydstaterne's Havne vare blokerede og opbød den 30te Mai endvidere 82,748 Mand til at gjøre Tjeneste i Armeen og paa Flaaden for en Tid af 3 Aar.

Gen. Scott udnævntes til Unions Armeens hofeste Befalingsmand og Tropper samledes i Ft. Monroe, i Washington og ved Øvre Potomacfloden, for at rykke ind i Virginien og om muligt indtage de Konf. Staters Hovedstad Richmond. Inden Slutningen af Mai førte Gen. Butler sin Styrke fra Fort Monroe nogle Mile op ad Jamesfloden og slog en befæstet Leir ved Newports News, men da han den 10de Juni angreb Rebellerne's Forskandsninger ved Big Bethel, blev han slaet tilbage med Tab.* — En anden Afdeling af Unionsarmeen drog den 23de Mai fra Washington ind i Virginien og indtog Arlington Heights, der laa ligeoverfor Hovedstaden samt Alexandria hvor en Kavalleritrop blev taget tilfange og den tappre Oberst Fraim E. Ellisworth blev sludt af en Vertshusbjært, efter at han havde nedtaget et af denne heiset Rebelflag. — En tredie Afdeling af Unionsarmeen gik over Potomac ved Williamsport og rykkede fra denne Kant ind i Virginien.

Da Kongressen traadte sammen den 4de Juli stode begge Magters Tropper ligeoverfor hverandre paa forskjellige Steder langs en Linie, der strakte sig fra Maryland vestover til paa den anden Side af Mississipp. Folket i Nordstaterne, der undervurderede Fiendens Styrke og Krigsdygtighed, forlangte, at Regjeringen skulde forsøge paa ved Baabenmagt, at indtage Richmond og som Abiserne sagde "med et Slag gjøre Ende paa Oprøret". Mange af Unionstropperne fra Øststaterne "havde forladt Butikker og Værksteder og vare" dragne i Krigen "som til et Bal eller en anden Kornstielse og ventede med Utaalmodighed paa Anledning til at vise sit Mod". Præsidenten gav omsider efter for den almindelige Mening og Gen. Frivind C. Dowe fik i Midten af Juli Ordre til med de i Washington samlede Tropper, der havde havt en kort og utilstrækkelig Baabenøvelse, at rykke ind i Virginien og angribe

*) Tabet udgjorde dog kun 40 Dræbte og Saarede.

den ved *M a n n a s s J u n c t i o n* staaende Rebelarme, der anførtes af Gen. Beauregard. For at adlyde denne Ordre, brød Mc. Dowell op og drog med 35 a 36,000 Mand mod Fienden, besatte Fairfax Courthouse og Centreville og rykkede derpaa frem mod Blackburns Ford, hvor der den 18de Juli var en skarp Eskærmsbølge med Fiendens Tropper. Efter 3 Timers Kamp droge Unionstropperne sig tilbage til Centreville, hvorfra de den 21de atter rykkede frem mod Rebellerne, hvilke da laa langs den søndre Bredde af Elven *B u l l R u n*. Efter en langsom Marsch kom Unionshæren, hvilken i de sidste Dage var blevet betydeligt formindsket.*) medens derimod Rebellerne var forøget, til den ovennævnte Flod og stødte der sammen med Fienden. Striden varede i flere Timer og rasede med den største Hefstighed i Nærheden af *Stone Bridge*, to Mil Syd for *Subley Springs*, hvor Obersterne *David Hunter* og *Heitzelmans* Divisioner af Unionsarmeen vare gaaede over Floden, for at angribe Fienden fra Siden. Det lykkedes Unionstropperne lidt efter lidt at drive Rebellerne $1\frac{1}{2}$ Mil fra Deres oprindelige Stilling samt at tilbageslaa deres Angreb paa Artilleriet, men netop som det saa ud til, at de vilde seire, kom Gen. *J o s e p E. J o h n s t o n* med friske Tropper fra *Ebenondoah* Dalen og forenede sig Kl. 3 om Eftermiddagen med Beauregard, uden at Gen. Patterson, som dertil var blevet beordret, forsøgte at hindre denne deres Forening. Unionstropperne, der havde marcheret siden Kl 2 om Natten og stridt siden Kl. 11 om Formiddagen bleve ved dette Syn grebne af Forstrækkelse. Det ene Regiment efter det andet geraadede i Uorden, og snart var Flugten til *Washington* almindelig. Mange Soldater bortkastede sine Geværer og sin Dypatkning og standsede ikke engang i *Washington*, men fortsatte Flugten til *Philadelphia*, *New York* og *Boston*.***) Unionstroppernes Tab i dette Slag opgives at have udgjort 481 Døde, 1,011 Saarede og 1,460 Fanger. De tabte 27 Kanoner og en Mængde Geværer og Krigsfornødenheder. Rebellernes Tab skal have udgjort 260 Døde, 1,533 Saarede og 2 a 300 Fanger. Seierherrene gjorde ikke noget Forsøg paa at forfølge de Flygtende.

*) Mange Solbater, hvis Tjenestetid var ude, forløbe Hæren og begav sig hjem. Andre deserterede og en hel Del forblev i Centreville og paa andre Steder.

**) Nordstaternes Arme fortsente dog ikke den Haan og Spot, hvormed den saavel her i Landet som i Udlandet overhøbedes. Rebelvennerne og Fredsvennerne i Norden kunde ikke følge sin Skadesryd over at *Lincolns "Leiesvæg"* havde faaet Brøgl af de "ribberlige Sybstatsmænd" og i udenlandske Blade saa man *Willeber*, der forestillede "*Yankee Flugten*", hvorledes 10 a 12 Yankeer flygtede før 1 Rebel og under Flugten kastede fra sig ikke blot Gevær og Faner, men endog sine Klæder, hvorledes de ved Hjemkomsten glemte sig i sine Kræmerbutikker, og bare bovede at titte ud fra sine Skjul bag Lønder og Val-taster, for at se, om ikke "*Beauregards tappre Gut*" nærmede sig.

4) Potomac Armeen. Georg B. McClelland Overstbefalende. Krigshændelserne i Vest Virginien, Missouri, Kentucky, Tennessee og andre Stater. Nederlaget ved Bull Run vakte den største Forbauselse i Norden.*) Man lærte dog deraf at indse Nødvendigheden af "Baabenøvelser og Disciplin". Man indsaa derhos mere og mere, at Krigen kom til at kræve større Opoffrelser, end man i Begyndelsen havde antaget, men man veg desaaarsag ikke tilbage. Kongressen bevilgede uden Tøven 500 Mill. Dølls til Dyrrets Undersøelse og befuldmægtigede Præsidenten til at opbyde 500.000 Mand til. Gen. G. B. McClelland, der havde udmærket sig meget i Vest Virginien og som Bladene udbasunerede som "Samtidens største Seierherre" udnævntes Dagen efter Slaget ved Bull Run til Overstbefalende for Potomac Armeen. For at beskytte Hovedstaden mod et Overskud, lod han opføre en Mængde Stanser og Forsvarsværker omkring samme samt "øve Rekrutterne i Exercits og Skyden til Maals", men foretog ikke nogen vigtigere militær Bevægelse.***) Den 1ste Nov. da den gamle tappre General Scott tog Afsted, blev Gen. McClelland udnævnt til Høfstdommanderende over de For. Staters Armeer. Det Haab, som man i Nordstaterne nærrede om, at han skulde gaa angrebsvis tilværks og "plante Stjernebanneret paa Richmonds Bolde", gik dog ikke i Opfyldelse. De eneste Kampe, som bleve stridte vare Skjærmstøder***) mellem begge Hæres Udposter. I samme Forhold som Folkets Forhaabninger i denne Henseende blevne søgne, tabte den Høfstdommanderende Folkets Tillid, og der var mere end en radikal Republikaner, som lod sig forstaa med, at man ikke kunde haabe, at en Demokratisk Høfstdommanderende vilde vise sig synderlig ivrig for, at fæste Seiren "ved de republikanske Hæres Faner". — Misnøie parret med Mistanke der ofte var uberettiget, gjorde sig snart gjældende ikke blot

*) I Sydstaterne vakte Underretningen om den uventede Seier ved Bull Run den største Glæde og Jubel. Mange troede, at Krigen dermed var endt, og der var der neppe Nogen, der tvivlede paa, at Sydstaternes Sag tilsidst skulde krones med Seier

**) I Oktober udgjorde Armeen 150,000 "disciplinerede Tropper", mod hvilke Rebellerne ikke kunde opstille mere end 50,000, ihvorvel de demokratiskke Rebel-Aviser opgav de sidste Styrke til 150 a 200,000 Mand.

***) Af disse Skjærmstøder maa følgende nævnes: Gen. G. P. Stone, som med en Styrke Unionstropper laa ved Boonesville ved Potomacfloden, sendte omkring 2,000 Mand under G. D. Baker mod Leesburg. Tropperne gik den 21de Okt. ved Balls Bluff over Floden, men bleve besejrede af Rebellerne. Den halve Styrke tabtes. Baker faldt. Denne Kamp kaldes Slaget ved Leesburgs Heighths eller ved Edwards Ferry. To Maanedes derefter besejrede Gen. G. D. Dord en Rebelstyrke ved Dranesville, den 20de Dec. Mindre Skjærmstøder mellem begge Hære fandt Sted næsten hver eneste Dag.

blandt Borgerne, men ogsaa i Hæren. — I selve Krigskommissariatet indtog man allerede tidligt grove U n d e r s l æ b og B e d r a g e r i e r, hvilket ikke spænde sig til at vække Tiltro til Krigsministeren og hans Undergivne. De Sidste kappedes mange Gange med Leverandørerne, naar det gjaldt om at snyde og bedrage Nationalregjeringen, og Uvillien mod deres Formand blev snart saa stor, at han maatte fjernes fra sit Embede.*)

Det i det foregaaende omhandlede Feldttog i Vest Virginien, hvortil Borgere vare Unionsmænd, var allerede begyndt om Vaaren. Den 30te Mai besatte Oberst Kelby G r a f t o n, der var blevet forladt af Rebellerne, forenede sig med Oberst Rander og besejrede den 3die Juni 1,000 Rebeller ved P h i l i p p i. En anden Rebellsstyrke, der havde samlet sig ved R o m n e y blev afspredt af Oberst Wallace. Efterat Gen. Wc. Clelland i Slutningen af Juni havde overtaget Befalingen i Vest Virginien, slog W. S. R o s e c r a n s den 11te Juli ved R i c h M o u n t a i n i Nærheden af Beverly en af Oberst Pearam anført Rebellsstyrke, efter hvilket Nederlag Rebellerne i al Hast trak sig tilbage. De bleve den 13de indhentede ved C a r r i d s F o r d og lede et nyt Nederlag, under hvilket deres General R. S. Garnett faldt. En anden i K a n a w h a D a l e n samlet Rebellsstyrke blev afspredt af Gen. J. D. Cox. I disse Kampe faldt der omkring 250 Rebeller og omkring 1,000 bleve tagne tilfange. Efterat Gen. R o s e c r a n s var blevet udnævnt til Wc. Clellands Efterfølger, rykkede Rebelgeneralerne R o b e r t E. Lee, "Virginien's tapreste Kriger" og J. B. Floyd ind i Vest Virginien. Generalerne Rosecrans og Benham angreb den sidste i Nærheden af C a r n i f e r r y d. 10de Sept. En skarp Strid opstod, der varede ligetil Mattens Indbrud. Floyd trak sig da tilbage paa den anden Side af Gauley Floden og efterlod Slagmarken og sit Trods i Fiendens Hænder. Det lykkedes ikke Gen. Lee, der var blevet udnævnt til Højskoommanderende i Vest Virginien, i Slaget ved C h e a t M o u n t a i n at besejre Unionsstyrkerne under J. F. Reynolds Befaling,

*) Leverandørerne kaldes af en amerikansk Forfatter med det betegnende Navn "Blodigler". De toge højeste Betaling for de daarligste Varer, og deres Formaal var ene at blive rige i en Hast. Mange af Embedsmændene i Krigskommissariatet arbejdede for at opnaa det samme Maal. De udbetalte Lønninger og ubleverede Levnetsmidler til Regimentet, som ene og alene fandtes paa Papiret. Infanteriregimentet udgaves for at være Kavalleriregimentet og Betaling blev anført for Indkjøb og Underholdning af Heste, som albrig havde været til eller vare blevne kjøbt. Soldater, der havde Venner med "politisk Indflydelse" erholdt Permission, men fik i den Tid de ikke tjente i Hæren men stiftede sine egne Sager, ligesaa vel Løn som de Soldater, der trofast kjæmpere under Unionens Fane. Den nye Armeesekretær Stanton, der var en rebelig og kraftig Mand, forsøgte paa alle Sæt at reformere Kommissariatet, men hans prisværdige Bestræbelser fronebogs dog ikke med fuldstømmet Sæd.

hvorfor han Witten af September trak sig tilbage til Kanawha Dalen og derseeds forenede sig med Floyd og Wise. Deres samlede Styrke udgjorde da omtrent 20,000 Mand. En Division af samme blev i Oktober besejret af Reynolds ved Greenbrierfloden og en anden Division blev nogle Mil fra Romney besejret af Kelley. Ved Vinterens Komme drog de fleste af de Konfødererede sig tilbage fra Vest Virginien.

Som før omtalt, forsøgte Missouris Gouvernør C. F. Jackson ved Krigens Udbrud, at formaa denne Stat til at udtræde af Unionen og slutte sig til de Konf. Stater, men som før nævnt blev hans Planer tilintetgjorte af den tappre Kaptain N. Lyon.*) I Slutningen af Juli overtog Gen. J. C. Fremont den øverste Befaling i Missouri. For at arspredde de Rebel- og Røverbander, som herjede i den nordre Del af Staten, sendtes Gen. J. Pope derhen og det lykkedes ham i en forholdsvis kort Tid at udføre dette. Lyon, der havde drevet Fienderne til den Sydvestre Del af Staten, kom imidlertid snart i Fare for at blive omringet af en Rebelarme anført af Generalerne Price og Culloch. Denne Hær udgjorde 20 a 23,000 Mand, hvoraf de fleste vare fra Arkansas og Missouri. Lyon, hvis Styrke kun udgjorde en Tjerdedel deraf, drog modigt mod Fienden og angreb denne den 10de Aug i Leiren ved Wilsons Creek. Her kæmpedes en af de blodigste Kampe i dette Krig. Den varede i over 6 Timer. Rebellerne blev

*) Gub Jackson havde oprettet Leire paa forskjellige Steder i Staten og i en af disse Camp Jackson i Nærheden af St. Louis samlet 1,200 Mand. Lyon samlede da under Unionens Faner en Skare Frivillige, især Tydskere fra St. Louis og det lykkedes ham, at tage tilfange alle Gouvernørens i den nævnte Leir samlede Tropper, hvilken Gjerning af Demokraterne betragtedes som en himmelsstrigende Brøde mod Læren om Statsjuverainiteten. En Hob St. Louis Bøbel, der var fulgt efter Lyon fra Byen, viste sig saa fiendtlige mod ham, at han blev nødt til at aabne Ild paa disse 'Rebelvenner', af hvilke flere faldt eller bleve saarede. Gub. Jackson opgav dog ikke Haabet. Han udsædte fra Statens Hovedstad Jefferson City en Proklamation, i hvilken han opfordrede Statens Militærtropper til at gribe til Vaaben mod Unionsregjeringen. Ved Underretningen herom rykkede Lyon østligelig mod 3,000 Mand mod Hovedstaden. Gouvernøren, som endnu ikke havde faaet den fra Arkansas lovede Hjælp, begav sig med sine allerede samlede Tropper paa Flugten, men vendte sig ved Booneville mod Forsølgerne, der dog den 18de Juli tilspilde ham et Nederlag og nødte ham til i Hast at begive sig til den Sydvestre Del af Staten, hvor en større Rebelstyrke var samlet. Oberst Frank Sigel sendtes med omtrent 1,500 Mand mod disse Rebeller, med hvilke han den 5te Juli stod sammen i Nærheden af Carthage. Kampen blev uafgjort. Efter samme drog Sigel sig tilbage og forenede sig med Lyon.

flere Gange brevne fra Slagmarken, men efterat Lyon var faldet*) nødtes den tappre Skare til at trække sig tilbage og til at efterlade hele det Sydvestre Missouri i Rebellerens Hænder. Oberst J. M. Mulligan, som med 2,500 Mand laa bag Forskandsningerne ved Lexington, blev snart derpaa angrebet af 20,000 Rebeller anførte af Gen. Price og nødtes efter 4 Dages Kamp og efterat han havde forbrudt al sin Ammunition til den 20de Sept. at kapitulere. I Oktober brød Fremont op fra St. Louis og drog i Spidsen for 30,000 Mand mod Gen. Price, som nu trak sig tilbage Sydover til Springfield. Da Fremont ankom til Springfield, erfarede han, at Gen. Hunter var udnævnt til hans Eftermand**). Hunter overtog den 2den Nov. Kommandoen og tiltraadte ifølge højere Befaling et Tilbagetog med Hæren. Nogle Uger efter blev Gen. H. W. Halleat udnævnt til Høistkommanderende i Missouri. — Smidlertid havde Fienden slaaet en befæstet Leir i Belmont n t næsten ligeoverfor Columbus i Kentucky, fra hvilken By Rebelgeneralen E. Polk (en Broder af Ex Præsident Polk) agtede at sende Forstærkninger til Price i Missouri. For at hindre dette gik 3,000 Mand under Gen. Grants Befaling***) ombord i 5 Damp-

*) Under Striden gav Lyon sine Tropper Ordre til "med Bajonetten at drive Fienden paa Flugten", stillede sig derpaa i Spidsen for et Regiment og raabte: "Kom, mine tappre Mænd, jeg skal anføre Eder" — Oplibe af sin Ansørers Ord og Eksempel, dreve hans "tappre Mænd" Fienden fra den Stilling denne indtog, hvorunder dog mange af dem — blandt dem Lyon — faldt.

**) Fremonts Forskyttelse fra Missouri til Kentucky bevirkedes ved politiske Grunde. Han havde nemlig proklameret Krigsloven og udgivet en Ordre om, at Slaver, der tilhørte Rebeller, være fri, hvilken Ordre de For. Staters Præsident saa sig beføiet til at modifisere. Regjeringen i Washington vilde nemlig endnu ikke tage noget afgørende Skridt i Krigens Hovedspørgsmaal, Slaverisagen, idet den ikke vilde "afkaste enhver Bro til Forsoning og Bislæggelse".

**) U. S. Grant havde efter den mexicanske Krigs Slutning indgaaet Ekteffab med Julia F. Dent, Datter af en Kjøbmand i St. Louis og som Kvarttermester fulgte sit Regiment (4 Infantri) til Detroit, Mich., hvor han opholdt sig til 1857, da Regimentet forlagdes til Sacket Harbour, New York. Da Regimentet det følgende Aar fik Ordre til at gaa til Stillehavsstiften, fulgte Grant det til Fort Vancouver, Oregon, hvor han i Aug. 1853 udnævntes til Captain og Kompagnichef, men tog i Juli det paafølgende Aar Afsked fra Krigstjenesten. Han begav sig nu til Missouri og fik af sin Svigerfader en "Farm" paa 60 Akres, paa hvilken han byggede et Blokhús, i hvilket han og hans Familie boede i 4 Aar. Grant var en flittig og buelig "Farmer", men det var alligevel altid fattigt for ham. Han opgav desaarjaa Jordbruget og blev Inkassator, men kunde derved neppe nok tjene sit Livs Ophold. Tilfældt fik han Ansættelse hos sine Brødre, der vare Garvere i Galena, Ill. Derhen flyttede han i 1859 og var i et Aars Tid beskæftiget med "at fjerne Huder og veie Læder". —

baade og to Kanonbaade i Cairo, Ill. og fore nedover Mississippiforbi Rebellerens Batterier ved Belmont; sege i land der og røffede den 7de Nov. mod Flendens Forskærninger. Disse stormedes, hvorpaa Flendens Trods blev opbrændt. Da Rebellerne fort derpaa erholdt Forskærninger indfaldte Grant at er Tropperne paa Dampbaadene og seilede tilbage til Cairo.

I Kentucky udgjorde Unionsmændene Flertallet. "Sydstatsvennerne" havde dog stor Indflydelse, hvorfor Staten erklærede sig for neutral. Denne Neutralitet respekteredes imidlertid hverken af Syd- eller Nordstaterne. I September besatte Rebellerne, anførte af L. Polk, Sherman og Columbus og i samme Maaned besatte Unions-tropper, anførte af Grant Paducah, hvorefter Staten ubetinget stillede sig paa Unionens Side. Mange af Statens Borgere traadte dog ind i Sydstatsarmeen, og der var Tilfælde, hvori Faderen kæmpede i den ene og Sønnen i den anden Arme og hvor Brødre kæmpede mod hverandre den ene under Stjernebanneret og den anden under Rebel-flaget. Gen. Anderson, Helten fra Ft. Sumpter, var Højskolekommanderende i Staten, men blev ved Sygdom nødt til at nedlægge sin Kommando. Han blev efterfulgt af Gen. W. T. Sherman, der igjen efterfulgtes af Gen. Don Carlos Buell. I Oktober lykkedes Rebelgeneralen Jollicoffer gjennem Cumberland Gap ind i Kentucky og angreb Gen. Schoepfs Hær ved Camp Wildcat, men blev den 21de Okt. slaaret tilbage med stort Tab. I Begyndelsen af November beleiredes Gen. Nelson en Rebelstyrke ved Picketon, hvorpaa det Østre Kentucky "renedes for Fiender". I den vestre Del af Staten laa dog en større Rebelarmé, der anførtes af en af Statens Borgere, Gen. Buckner.

Staten Tennessee var ved sine Embedsmænds og politiske Lederes Forræderi blevet forledet til at gaa ind i Sydstatsforbundet, hvorefter hver eneste en, der var mistænkt for at være en Unionsmand iværkede i Livsfare. Rebelstærkede tidt og ofte gjennem de forskellige Countier i Staten og ødelagde Grøde og anden Eiendom for dem, der vare "mistænte", sløbte Mange af dem til sin Leir og lode dem begabes og mishandles af den halvvilde Pøbel. Denne militære Despotisme formaarede dog ikke at udrydde den Hengivenhed for Unionen, som fand-

Den 13de April erfarede Grant Underretningen om Fort Sumters Indtagelse og den 14de begyndte han at inexcuserer Rekrutter, med hvilke han den 23de marcherede til Springfield og tilbød sig at tjene i Armeen. Ved Hjælp af Kongresmand Elihu Washburne fik han Ansættelse i Guvernørens og Generaladjubantens Kontor og udnævntes i Juni til Oberst for det 21de Illinois Infanteriregiment, "der fævnede Disciplin, Uniformer og Tælt". Han drog med dette Regiment til Missouri og tjenstgjorde en Tid under Gen. Fremont og under Pope. Han udnævntes samme Aar til Brigadegeneral og overtog den 1ste Sept. Kommandoen over Tropperne i det østre Missouri Distrikt.

tes hos en stor Mængde Borgere i den østre Del af Staten. — Mississippi fra Columbus til den Mexikanske Bugt var tilligemed alle ved Floden liggende Fæstninger i Rebellerne's Hænder. Stærke Batterier anlagdes nu paa flere Steder ved Flodens Bredder i Tennessee, og der gjordes Forsøg paa ved Brandere og Kanonbaade at ødelægge de For. Staters Blokaadeskibe ved Flodens Munding, hvilket Forsøg dog mislykkede *)

I New Mexico fulgte Major Isaac Lynde Gen. Twiggs Exempel idet han som en Forræder til de Konf. Stater udleverede Fort Fillmore med en en Garnison paa 700 Mand. Rebellerne's Ledere opbudsede derpaa Indianerne saavel i New Mexico som i Indianerterritoriet til Krig mod de hvide Nybyggere.

I Nord og Syd Carolina samt Georgien indtoges i Løbet af Høsten og Sommeren flere af Rebellerne's Fæstninger. Den 29de Aug. faldt Fæstningerne Clark og Hatteras ved Hatteras Nallet i Gen. Butlers og Kommandør Stringhams Hænder, hvorpaa en stærk Flaade under Kommandør Du Pont indtog Fæstningerne Beauregard og Walker ved Port Royal Entrance den 7de Nov. Samme besatte umiddelbart derpaa at Unionstrupper under Th. W. Sherman, hvorpaa Du Pont nogle Dage derpaa satte sig i Besiddelse af Tybec Island ved Mundingen af Savannah Floden. En stor Del af Nord Carolinas Kyst, Beaufort, den vigtigste Havn i Syd Carolina og flere Der ved Savannah Flodens Munding indehaves ved Aarets Slutning af Unionstrupperne.

Uagtet intet større Slag blev kæmpet i Aarets Løb, saa tabte dog Tusinder af Wiensker Livet, hvorhos en Mængde Eiendom bortrøvedes og ødelagdes. Hvor Fienden for kortere eller længere Tid havde opholdt sig, der viste ødelagte Byer og Gaarde og nedtrampede Agre Spirene af den afsvælgende Borgerkrig. Paa Slagmarken og i Læstetterne herstede der Jammer og Glendighed i en ubeskrivelig Grad og en Masse Døde og Lemlæste vare blevne Offre for denne afsvindende indbyrdes Strid. Og ikke alene paa Slagmarken og paa Søen rasede Lidenstaberne, men Hadet søgte endogaa at tilintetgjøre Borgernes borgerlige Existence.**)

*) I September landsteg en ikke ubetydelig Styrke Unionstrupper paa Sydpas Island i Nærheden af Mississippi Munding og forstærkede sig dersteds. I Oktober overrumplede Rebellerne Unionsleiren paa Santa Rosa Island, plyndrede og ødelagde samme, men bleve inden kort Tid drevne tilbage med betydeligt Tab. Nogle Dage senere aabnede Jt. Picens Fld paa Ft. Mc Rae og andre Fæstninger og Batterier, der tilhørte Rebellerne. De sidste lede stor Skade af Bombardementer og Byen Barrington blev ødelagt.

**) Da Lincoln forbyd al Handelsforbindelse med de oprørske Sydstater og konfiskerede deres Eiendom, saa hindrede til Gængæld Davis Udsørfelsen villands af Ris og Sukker, for paa den Maade at berøve Nordstaterne disse Fornødenheder. Skibsnere i Sydstaterne nægtede at betale deres Kreditorer i Norden en eneste Cent, idet de erklærede,

5) Krigen tilføes. **Blotadebrydere. Rebellkaper.** Den 4de Marts 1861 bestod de **F o r. S t a t e r s F l a a d e** af 42 Skibe. Af disse laa kun 12 i Landets Havne. Inden Marts Slutning udgjorde Flaaden 200 Skibe, af hvilke en stor Del vare bevæbnede Handelsfartøier, der kunde anvendes til Blokering af Sydstaternes Havne. De vigtigste af disse bleve blokerede allerede i Begyndelsen af Juni, og der ved tilføiedes der de **Konf. Stater** et svært Tab, idet Udsørselen af Bomuld og Indførselen af Krigsfornødenheder hindredes. Det hændte dog meget ofte, at de saakaldte "**Blotadebrydere**", der hovedsagelig var engelske Fartøier, vare heldige nok til med deres kostbare Ladninger at smutte ind og ud af de blokerede Havne. Disse hurtigsejllende Fartøier havde sine Stationer paa Bermudas og Bahama Derne og paa New Providence Den i Vestindien. Uagtet at en stor Mængde af disse "Handelsfartøier" bleve opbragte, loffede den store Fortjeneste altid til nye Forsøg paa at bryde Blokaden.

Før at skibe de **F o r. Staters** Søfart udrustedes i Sydstatshavnene **Rebellkaper**, af hvilke det lykkedes Nogle at slippe ud paa Havet, hvor de anrettede stor Skade. De fandt i udenlandste Havne den samme Beskyttelse, som om de havde tilhørt en anerkendt Magt, og deraf vidste de klogt at benytte sig, naar Nøden udkrævede det. Den første Rebellkaper var Skoneren "**S a v a n n a h**", der den 2den Juni løb ud fra Charleston. Den blev dog efter et Par Dages Forløb opbragt, saa at den ikke fik angribe mere end et Handelsfartøi. En anden Kaper "**Petrel**", ligeledes fra Charleston, angreb i den Tanke, at det var et stort Handelsfartøi de **F o r. Staters** Fregat "**St. Lawrence**", men blev af denne stød i Søen. Den 30te Juni løb Dampskibet "**Sumter**" Kaptain Rafael Semmes fra New Orleans og begyndte at opbringe og brænde amerikanske Handelsfartøier. Først det paafølgende Aar, da en de **F o r. Staters** Kanonbaad havde lagt sig udenfor Gibraltars Havn, i hvilken "**Sumter**" var løbet ind, indlaa Kapt. Semmes, at det ikke vilde lykkes ham med nævnte Dampskib at fortsætte sit "**Sørevær**", hvorfor han solgte samme og sendte Besætningen til England, hvor et hurtigt-gaaende Dampskib, "**A l a b a m a** blev bygget for de **Konf. Staters** Regning.

6) De **F o r. Staters** og de **Konf. Staters** Stilling til de udenlandste Magter. Af de europæiske Magter holdt de fleste med Sydstaterne. Vedens Handelsverdenen, for hvilket det var svært, at savne Sydstaternes Produkter, især Bomuld, havde stor Interesse for, at Freden snarest mulig maatte blive gjenoprettet, saa gjorde baade de **F o r. Stater** og de **Konf. Stater** Umage for, at vinde de europæiske Sømagter paa sin Side, i hvilke Bestræbelser de **Konf.** vare heldigere end Nationalregjeringen. **E n g l a n d**, som i de **F o r. Stater** saa en farlig Konkurrent og en erobringsslystet Nabo, der truede med i Fremtiden at tilkrøve sig de engelske Besiddelser paa det amerikanske Fastland og i Vestindien,

at Krigen opgjorde alle Gældsforpligtelser,

ønskede af let indseelige Grunde Unionens Opøsning. Den engelske Presse fremstillede Sydstaternes Beboere som "den oplyste og Agtelse værdige Del af Landets Befolkning", som "værdige Uetlinger af Englands Kavalerer", Nordstaternes Beboere derimod som strålende Kræmere, Kjeltringer færdige til Humbug, Svig og Bedrageri, som Mænd, der solgte Rejsfærdigheden til den Høistbydende og som valgte de største Skurke til sine Embedsmænd. At der gaves Undtagelser fra denne Regel benægtedes ikke, men i enhver Henseende stod Nordens Befolkning i intellektuel Begavelse, sand Dannelse og moralisk Kraft betydeligt under Borgerne i Sydstaterne, hvilke nu kjæmpede mod en ulidelig Undertrykkelse og det med et Heltensmod, der fortjente almindelig Beundring. Disse Ytringer af den engelske Presse gjentoges og billigedes i Aviserne i andre Lande (ogsaa i de skandinaviske) og tjente til paa en vis Maade, "at vende Folkets Hjerter fra Norden og dets rejsfærdige Sag". I Frankrig stræbede Regjeringen (Napoleon den 3die) efter at udvide sin Magt udenlands. Ved at splitte Unionen vilde det maaſte lykkes, at forbyrve sig franske Besiddelser i Amerika eller at danne en under fransk Beskyttelse staaende Magt, der, som Keiseren udtrykte sig kunde "danne en materiel og moralisk Modvægt" mod den splittede Unionen. Den franske Regjering foreslog, at Frankrig og England tilsammen "skulde optræde som Voldgiftsdommere i Striden mellem Amerikas Borgere og om saa var fornødent ved Vaabenmagt hindre Krigens Fortsættelse." De Konf. Staters Selvstændighed skulde derved betrygges og Frankmændenes Planer mod Mexiko fremmes. Forslaget blev dog forkastet af de engelske Statsmænd. Rusland, der betragtede Unionen som sin naturlige Bundsforvante mod England og Frankrig, holdt med Nordstaterne, og dersom nogen af de andre Stormagter havde forenet sig med de Konf. Stater til Krig mod de For. Stater, saa er det utvivlsomt, at Rusland vilde have stillet sig paa de sidste Side, for derved at gjenvinde den Indflydelse, som det havde tabt ved Krimkrigen. Tydskland var ogsaa en af Nordstaternes Venner, ihvorvel de høiere Klasser viste sig meget ligegyldige med Hensyn til Krigens Udfald. De tydske "Pængemænd" havde Tillid til de For. Staters Kredit, hvilket var af stor Betydning paa en Tid, da de af Nationalregjeringen udstedte Obligationer i de fleste Lande betragtedes med Misstro. Gjennem Breve fra de mange Tydske, der kjæmpede i Unionshæren erholdt Folket og ogsaa Bladene i Tydskland sandere Efterretninger om Krigen og Stillingen her i Landet, end hvad den engelske Presse meddelte. Mange tydske Officerer, der for længere eller kortere Tid havde erholdt Permission reiste over til Amerika og gik ind i Nordstaternes Arme, hvilket Exempel fulgtes af ikke saa faa Officerer i andre Lande for Ery. i Sverige.

Den 14de Mai erklærede England og kort derpaa Frankrig, at de Konf. Stater var en krigsførende Magt ligesaa vel som de For. Stater. Forgjæves vare alle de Indsigelser, som Regjeringen i Washington gjorde mod denne de to Stormagters Erklæring, der hos de Ronsføderede vakte de største Forhaabninger om Understøttelse af

de udenlandske Magter. Den umiddelbare Følge af Erklæringen var, at Rebellernes Kapere derefter under Navn af Krigsskibe kunde seile ind i de engelske og franske Krigshavne og der uden sonderlig Vanskelighed forskaffe sig det fornødne Krigsmateriale og Levnetsmidler.

Det spændte Forhold mellem de For. Stater og England forøgedes ved Aarets Slutning ved den saakaldte Trentaffære, der syntes at være istand til at fremkalde Krig mellem begge Magter, om ikke en Verdenskrig. To Sydstatsmænd Mason og Sibley, der af de Konf. Staters Regjering var befuldmægtigede til i London og Paris at optræde som Sydstatsforbundets Kommissærer, havde med en Blokadebrycer begivet sig til Havana paa Kuba, hvor de den 7de Nov. gik ombord paa det engelske Postdampskib "Trent", for med samme at reise til Europa. Et de For. Staters Orlogsskib "San Jacinto", ført af Kaptajn C Wilkes laa imidlertid i Bahama Kanalen paa Udkig efter det engelske Dampskib,vang dette til at standse og bemøttigede sig trods "Trents" Kaptains Protest begge Kommissærerne, der som Fanger bleve ført til de For. Stater. Denne Handling der stod i aabenbar Strid med de Grundsætninger, som Amerikanerne forsøgte under Kri-gen med Engländerne i 1812, vandt almindeligt Bifald i Nordstaterne, men vakte ogsaa stor Forbittrelse i England*), hvis Regjering fordrede, at Fangerne skulde udeliveres og rustede sig til Krig for det Tilfælde, at denne "Opreisning" skulde nægtes. De For. Staters Regjering frasagde sig da alt Ansvar for Kaptajn Wilkes Handelmaade og erklærede gjennem Statssekretær Stewart, at den var villig til at udelivere begge Kommissærer, hvilke da ogsaa paa et engelsk Dampskib bleve bragte over til Europa. Derved var England tilfredsstillet og Udbrudet af en engelsk amerikansk Krig forhindret.

II. Tidsrummet fra Begyndelsen af 1862 til Slutningen af 1863. Oprøret i fuld Lue. 1) Slaveris-pørgsmaalene. Som før meddelt erklærede Nationalregjeringen i Begyndelsen af Krigen, at den ikke ønskede Slaveriets Af-sjaffelse, men kun Unionens Bevarelse. Da Slaveri-

*) Underretningen om denne Bold mod Mænd, der havde stillet sig under det engelske Flags Beskyttelse, vakte et bethybeligt Røre i England, hvor man desforuden var høist ugunstigt stemt mod Krigen, fordi denne havde standset Tilførselen af Bomuld. Da Regjeringen allerede i de foregaaende Aar havde erholdt Bebrejdelser for, at den af Klærlighed til Freden ikke energisk nok havde forsvaret Nationens Hæder og Rettheder imod de For. Staters "egennyttige Tillag", saa vovede den nu ikke, at se gjennem Fingrene med en saa opsigtsvækkende Fornærmelse. — I den amerikanske Kongres forbrede Brusbøvederne, at man skulde bifalde det Gjorte og optage Englands Stridshandfæste. Præsident Lincolns Regjering vilde imidlertid ikke frænde Buen alifor haardt, thi det var ikke klogt, at give Fienden en mægtig Bundsforyand, og derved gjøre Stridens Udfald endnu uvisere, end det allerede var.

sagen imidlertid var den, der i Virkeligheden havde foranlediget Skilsmislen fra Unionen og derhos var et Spørgsmaal, der krævede alt mere og mere Opmærksomhed, saa blev Løsningen af samme alligevel et af Krigens vigtigste Formaal. Den 6te Marts 1862 anbefalede Præsidenten i et Budskab til Kongressen, at Nationalregjeringen skulde udbetale en passende Stadeserstatning til de Stater, der frivilligt afskaffede Slaveriet, hvorpaa Kongressen vedtog en saadan Lov.*) Den 13de s. M. underskrev Præsidenten en af Kongressen vedtaget Lov, som forbød de For. Staters Embedsmænd, at udlevere til Slaveeierne de Slaver, der vare rømte til Unionstroppernes Leir. 3 Dage derefter underskrev Præsidenten en anden Lov, ved hvilken Slaveriet i Columbia Distrikt ophævedes og en Erstatning af 300 Doll. s for hver Slave tilfjendtes Slaveeierne. 3 Juni blev Slaveriet forbudt i alle de For. Staters Territorier og den 22de Sept. udfærdigede Præsidenten i om Hørens og Flaadens Høisfomanderende en Proklamation om, at Slaveriet skulde være ophævet i alle de Stater som ved det nye Aars Begyndelse toge Del i Oprøret. — Allerede den 16de Juli var en Lov blevet vedtaget, ifølge hvilken Hverving af Negre tilodes, men saa eller ingen Regjerregimenter oprettedes, førend Emancipationserklæringen udfærdigedes den 1ste Jan. 1863.

2) Begge Magters Krigshære. 3 Begyndelsen af 1862 talte de For. Staters Hære over 500,000 Mand. Disse laa ligeover for Fienden langs en Linie, der strakte sig fra Potomacfloden i Øst til Kansas i Vest. Da i Aarets Løb Forstærkning blev fornøden udsendte Præsidenten nye Opraab den 2den Juli og 4de August, idet han først kaldte 300,000 Mand under Vaaben for en Tid af 3 Aar, og derpaa et ligesaa stort Antal for en Tid af 9 Maaneder. Da de opstaaende Baanser ikke længer kunde blive udfyldte af Frivillige udlobedes der af Nationalregjeringen eller Staterne Hversepenge (bounties) til Alle, som indtraadte i Hæren.**)

*) Prøvelseseden (Test oath). Foruden Loven om Slavernes Stilling vedtog Kongressen i dette Aar flere andre, blandt hvilke maa nævnes Loven om Prøvelseseden. I denne fastsattes, at hver eneste de For. Staters Embeds- og Ombudsmænd skulde, inden de tiltraadte sit Embede eller Ombud, aflægge en Prøvelsesed om, at han var Borger i Landet, at han aldrig med Vidende og Villie havde understøttet eller opmuntrret Sammenbørgelser mod Regjeringen og at han vilde opretholde og forsvare Grundloven mod indenlandske og udenlandske Fiender.

**) Henved 200,000 Mand under Mc. Clelland laa i Nærheden af Washington, 100,000 Mand under Gen Buell i Mellem og Øst Kentucky, en ligesaa stor Styrke under Halleck og Grant laa i Vest Kentucky, i Cairo og i Missouri. De øvrige Tropper laa i Syd Carolina [E. W. Sherman], i Ft. Monroe [Gen. Wool], ved den nedre Del af Potomacfloden [Gen. Hooker], ved den øvre Del af samme Flod [Gen. Kelley], i Vest Virginien [Rejcran's], i Garnison og ved den Børgertrigen.

De Konf. Staters Armeer ansloges ved Aarets Begyndelse til at udgjøre ikke langt fra 350,000 Mand, hvilke indehavde Halvdelen af Staterne Missouri og Kentucky, en liden Del af Vest Virginien, næsten hele Øst Virginien og de øvrige Sydstater. Tropperne til disse Hære forstærkedes ved Udskrivning. Allerede i April udsendtes en Forordning om, at alle vaabenbygtige Mænd mellem 18 og 35 Aars Alderen skulde gøre Tjeneste i Armeen, hvilken Forordning senere skjærpedes til, at alle hvide Mandspersoner mellem 17 og 50 Aars Alder skulde gøre Tjeneste som Soldater.

3) Bestarmeens Feldttog i Kentucky og Tennessee. I Begyndelsen 1862 havde Rebellerne i Kentucky indtaget en stærk Stilling paa en saakaldt "Forsvarslinie", der strakte sig fra Mill Springs gennem Bowling Green til Columbus og de indehavde Paintville og andre Stæder og Byer i den østre Del af Staten. I Januar nødtes de imidlertid af Oberst James A. Garfield*) til at rømme Paintville og hele Øst Kentucky. Den 19de i samme Maaned besejrede Gen. G. H. Thomas, der anførte en Division af Buells Hær Rebelgeneralerne Crittenden og Zollicoffer ved Mill Springs. Den sidstnævnte faldt i Slaget.

For at kunne indtage de af Rebellerne besatte Fæstninger Ft. Henry og Ft. Donelson, af hvilke det første beboersede Tennessee Floden og den sidste Cumberland Floden, udrustes i Cairo, Ill., en Flaade Kanon- og Bombemøjer-Baade under Kommando af Kommandør A. H. Foote**) Denne Flaade, der i sine Oprationer skulde understøttes af en Hær anført af Grant, seilede op ad Ohio og Tennessee Floderne og kom den 6te Febr. til Ft. Henry, der forsvaredes af 2,500 Mand under Floyd Tilghams Befaling. Flaaden begyndte strax at beskyde Fæstningen, hvis Kanoner efter en kort Tid bleve ødelagte. Da rømmede den største

bestre Grændse. De For. Staters hele Krigsstyrke tillands udgjorde paa Papiret 575,917 Mand, hvoraf de 527,204 som "nærværende" og 84,713 som fraværende.

*] James A. Garfield fødtes den 19de Nov. 1831 i Orange, Cuyahoga Co., O., erhvervede sig ved haardt Arbejde Midlerne til sin Skolegang, graduerede ved Williams College i Maris 1856, var i flere Aar Præsident for en Læreanstalt, studerede Rettsvidenskab og blev Sagfører, var Medlem af Senatet i Ohio 1859 og 60. gik ind i Unionsarmeen 1861 og blev Oberst for det 42de Ohio Regiment, udnævntes den 10de Jan. 1862 til Brigadegeneral og 20de Sept. 1868 til Generalmajor. Var Medlem af Kongressens Hus fra 1862 til 1880. Valgtes 1880 til de For. Staters Senator for Ohio, udnævntes samme Aar ved Konventionen i Chicago til republikansk Kandidat for Præsident og valgtes i November s. A. til Præsident for de For. Stater.

**) A. H. Foote var født i Connecticut den 12te Sept. 1806 og gjorde Tjeneste paa Flaaden den største Del af sit Liv. "Han var en gudfrægtig og velglørende Mand, som ikke kunde forbrage dem, der drak og bandte". Han døde i New York den 26de Juni 1863.

Del af Besætningen Fæstningen og begav sig til det 12 Mil derfra beliggende Ft. Donelson, hvorpaa Ft. Henrys Kommandant kapitulerede. 83 Fanger og ikke ubetydelige Militærforraad bleve Seierherrernes Bøtte. Kanonbaadene seilede derpaa nedover Tennessees Floden og opad Ohio og Cumberland Floderne til Ft. Donelson, mod hvilken Fæstning Grant drog Landevejen med 15,000 Mand. Rebelgeneralerene Floyd (Buchanans forrige Krigsminister), Pillow og Buckner bleve med en Garnison paa 20,000 Mand den 13de Febr. indsluttede tillands og tilvands, men det lykkedes dem med deres Strandbatterier saa svært at beskadige Kanonbaadene, at disse den 14de maatte trække sig tilbage. Fienden vendte sig derpaa mod Grants høire Fløi og tilføiede denne under en Kamp, der varede i flere Timer, betydelige Tab. Rebellerne bleve alligevel ved Nattens Frembrud drevne tilbage og Fæstningens Udenværker bleve stormede. Efterat Floyd og Pillow i Nattens Mørke seigt havde sneget sig bort med en Del af Garnisonen, sendte Gen. Buckner en Stridbrev til Grant, og foreslog en Vaabenhvile for at overlægge om Kapitulationsvilkårene, hvorpaa denne svarede, at Vilkårene vare "ubetinget Overgivelse" eller at Garnisonen paa Naade og Unaade skulde overgive sig til ham.*) Dette skeede ogsaa den 16de Febr. Over 15,000 Fanger, en Mængde Kanoner og Forraad faldt foruden Fæstningen i Grants Hænder. Denne Seier vakte stor Glæde i Norden og da især mellem Republikanerne.

Efter Fort Donelsons Fald rømte Rebellerne Columbus og Nashville,**) hvilke besattes af Unionsstrøpperne. Grant gik med sin Hær, der var blevet forøget til 40,000 Mand, ombord paa Dampskibene og seilede opad Tennessees Floden til Pittsburg Land i ng.***) for derefter at rykke frem mod Corinth. Der var givet Gen. Buell, der anførte Cumberlandarmeen Ordre til at bryde op fra Nashville og forene sig med Grant. Ved Underretningen herom besluttede Rebelgeneralerne A. S. Johnston og Beauregard at tilintetgjøre Grants Arme, inden denne Forening kunde træffes. De rykkede frem med en Styrke, der

*) Af det Udtryk Grant brugte i sit Svar, "unconditional surrender" blev han senere af sine Soldater kaldt **Unc. nditional Surrender Grant**.

**) Bowling Green var af Rebellerne blevet rømt under Besættelsen af Fort Donelson.

***) Slaget ved Pittsburgs Land i ng kaldes undertiden Slaget ved Shiloh. Flere Regimenter, i hvilke der var et mindre Antal eller hele Kompagnier Svenske Amerikanere tjente, udmærkede sig i denne blodige Kamp. Svensken Axel Silversparres Batteri, af hvis Artillerister Alertallet vare Svensk Amerikanere, bød i høj Grad til Stridens lykkelige Udfald, og et Regiment Unionsstrøpper anførtes i Slaget af D. W. E. L. E. N. B. O. R. G., der for sin Tappehed ved denne og andre Anledninger samme Aar befordredes til Oberst. Flere andre svensk-amerikanske Officerer forhøvede sig i dette Slag hæderlige Vidnesbyrd for Tappehed og Duelighed.

opgives fra 40 til 60,000 Mand, og angrebe den 6te April Grant. Striden mellem begge Hæres Slaglinier, der strakte sig 4 Mil i Længden, varede hele Dagen. Trods en tapper Modstand drevede Rebellerne Grants Hær alt nærmere og nærmere til Floden, hvor den truedes med Undergang og Fangenskab. Deres Seiersløb hæmmedes dog ved Natens Indbrud af den heftige Jld fra Kanonbaatene i Floden og fra Unionstroppernes Batterier. Den paafølgende Dag, efterat Buells Hær havde forenet sig med Grants,*) fornøvedes Striden, hvilkens i 8 Timer førtes med den yderste Forbitring. Rebellerne blev tilsidst nødt til at vige og efterlade en Del af det Dagen iforveien taagne Bytte paa Slagmarken. Unionshæren havde i denne Kamp tabt Gen W. S. E. Wallace og over 10,000 Mand Døde og Saarede samt omkring 4000 Fanger. Rebellerne tabte A. S. Johnston, Høistbefalende for de Konfødererede Armeer i Vesten, samt ligesaamange Døde og Saarede som Unionstropperne, men kun omtrent 1000 Fanger.**)

Kort efter Slaget ved Pittsburgs Landning overtog Gen. Halleck Overbefalingen over Grants og Buells Tropper og Hærens Stykke blev lidt efter lidt formeret, indtil den talte over 100,000 Mand, hvorpaa han brød op og drog mod det af Rebellerne stærkt befæstede Corinth i Statens Mississipp. Ved sin Ankomst derhen fandt han imidlertid, at Beauregard den 30te Mai havde rømmet Byen, hvilkens nu blev besat af Unionstropperne. I Juli, efterat Halleck var blevet udnævnt til Høistkommanderende for de For. Staters Hære og Grant havde overtaget Befalingen i Corinth, rykkede Rebelgeneralerne Van Dorn og Price mod denne By, for at tage samme tilbage, men deres Stykke blev den 19de Sept besejret af Roscerans ved Iuka, hvorpaa han den 4de Okt. vandt en ny Seier over dem ved Corinth. Rebellerens Tab i disse to Slag siges at have udgjort 10,000 Mand og Unionshærens kun 3 000.

Efterat Corinth var faldet i Unionshærens Hænder drog Buell østover, for at beskytte Østre Tennessee og Kentucky. Braxter og Bragg stod allerede med en Rebelarme paa 45 000 Mand ved Chattanooga. En anden Rebelarme under Gen E. R. Smith brød ind i Kentucky, slog en Unionshær ved Richmond den 30te Aug., besatte kort efter Lexington og Frankfort samt truede Cincinnati, som dog blev reddet. Den 1ste Sept. brød Bragg op fra

*) Inden Buell forlod Nashville, sendte han Gen. Ormsby Mc Knight Mitchell med en Division Sydover. Denne trængte frem til Huntsville Ala., og satte sig i Besiddelse af Memphis & Charleston Jernbanen.

**) Opgaven om Unionshærens Tab saavel som Beretningen om selve Slaget ere modsigende hos republikanske og demokratiske Forfattere. De sidste paastaar, at Grants hele Arme var bragt i Uorden, da Gen. Buell ankom, at Grants Arme udgjorde 50,000 Mand og at der deraf faldt 15,000 o. s. v. Republikanske Forfattere benægte, og vel med Rette, Sandheden af disse Opgaver.

sin Leir og drog Nordover og tog ved Munfordsville 4,500 Unions-tropper tilfange. hvilke anførtes af Oberst J. E. Wilder og som i flere Dage kæmpede med den overmægtige Fiende, indtil de vare blevne omringede af 25,000 Mand. Fra Munfordsville skulde Braggs Arme efter den oprindelige Plan drage mod Nashville og derfra mod Louisville og Cincinnati, hvor han skulde forene sig med Smiths Hær. Denne Plan tilintetgjordes imidlertid af Buell, som dog ikke kunde hindre Rebellerne i Tennesse og Kentucky, men endogaa i Indiana og Ohio. Rebellerne havde haabet, at deres "af Unionsregjeringen undertrykte Brødre" i Kentucky med Glæde skulde hilse sin "Befrielse" og gjøre fælles Sag med dem. Dette Haab gik dog ikke i Opfyldelse. Bragg tiltraadte desaaarsag sit Tilbagetog til Cyden og Buell fulgte efter ham med 60,000 Mand, hvilken Styrke var delt i 3 Divisioner. Ved Perryville vendte Bragg sig den 8de Okt. mod Forsølgerne og tilbagedrev 2 af deres Divisioner, men blev aften 3die nødt til at vige. I denne Kamp tabte hver af Hærene 1,000 Mand.*) Bragg fortsatte derpaa sit Tilbagetog og bragte sit Bytte, der førtes frem paa 4,000 Bogne**) til Øst Tennesse. Rosecrans, der i October havde overtaget Buells Kommando, vandt tilsidst en dyrefæjbt Seir over Bragg i Slaget ved Murfreesboro***), hvilket begyndte den 31te Dec. 1862 og endte den 2den Jan. 1863, da Bragg trak sig tilbage og fortsatte Tilbagetøget. Rosecrans's Hær udgjorde 45,000 Mand, af hvilke 8,485 faldt eller saaredes og 3,600 fangedes eller saaredes. Rebellerne Tab kendtes ikke.

4) Krigsoperationer Vest for Mississipp. Gen. Halleck havde udnævnt Gen. S. R. Curtis til Overhbetalende i det Sydvestre Missouri og det lyffedes denne i Midten af Februar 1862 at drive Rebelgeneralen Price tilbage til Arkansas. Det varede dog ikke længe inden Rebellerne i den sidstnævnte Stat havde opstillet 20,000 Mand under Gen. Earl Van Dorn, til hvem Gen. Mc. Culloch bragte sine Tropper og Gen. Pike Indianerkrigere fra Indianerterritoriet. Curtis, hvis Styrke kun udgjorde 10,000 Mand, blev nu nødt til at indtrænge sig til en Forsvarsfrig. Han opstillede sin lille Styrke paa Hviden Pea Ridge†), hvor han den 6te Marts blev angrebet af den overlegne

*) Slaget ved Perryville kaldes undertiden Slaget ved Chapin Hills.

**) Det fra Borgerne i Norden røbede Bytte bestod desforuden af Tusinder af Kreaturer, Møllær og Jaar. Bladet "Richmond Exchange" meddelte, at Gen. Smiths med Bytte læsede Bogne udgjorde et Tog, der var 40 Mil langt, og dette var kun en Del af det ved Plyndringstøget gjorde Bytte.

***) Slaget ved Murfreesboro kaldes ogsaa Slaget ved Stone River.

†) Slaget ved Pea Ridge kaldes undertiden ogsaa Slaget ved Elkhorn.

Fiende. Striden, der varede i 3 Dage, endte med Rebellerne's Nederlag, hvortil Gen. Siegel i betydelig Grad bidrog. Unionshæren tabte over 1,300 Mand, men Rebellerne et meget større Antal. Blandt de Faldne vare Generalerne Mc. Culloch og Mc. Intosh. Efter Seieren forlagde Curtis en Del af sine Tropper til Helena, Arkansas, og sendte de øvrige afsted for at deltage i Beleiringen af Corinth. Genindvaret's Slutning opstillede Rebelgeneralen Hindman en stor Armé i Arkansas i den Hensigt med samme, at gjøre et Indfald i Missouri. Denne daarligt bevæbnede og slet disciplinerede Hær blev imidlertid den 7de Dec. af Generalerne Blunt og Herron slaaet ved Prairie Grove i Nærheden af Fayetteville *) Seieren ved Pea Ridge og Prairie Grove afgjorde Missouris og Arkansas's Skjæbne, dog vedbleve i en lang Tid Guerillabanner at herje i disse Stater.

I New Mexico blev Striden udfjæmpet i Aarets Løb. Den 21de Febr. seirede Rebellerne i Slaget ved Volverde nærved Ft. Craig og indtog fort derpaa Santa Fe, men de formaaede ikke at holde fast paa sin Erobring, men nødtes snart til at rømme Byen og i April hele Territoriet.

5) Erobring af Rebelefæstningerne ved Mississipp og af Byerne New Orleans, Pensacola, Galveston o. fl. a. Efter Ft. Donelson's Fald rømte Rebellerne, som før meddelt Columbus og Hickman samt drog sig tilbage Sydover til New Madrid i Missouri og til en i Mississipp liggende Ø, kaldet Island No. 10, hvilké begaae de stærkt befæstede. Efterat Gen. Pope og Kommandør Foote havde faaet Ordre til at indtage disse Fæstninger, brød den førstnævnte op og drog til New Madrid, som han begyndte at beleire og besigtigen at bombardere. Beleiringen blev imidlertid af kort Varighed, thi allerede den 13de Marts rømte Rebellerne Byen og begave sig over paa den anden Side af Floden. To Dage derpaa styrede Kommandør Footes Flaadeafdeling udover Mississipp til Island No. 10 og begyndte at beskyde Forsvarsværterne, som Rebellerne havde opført paa samme, hvilke det dog var uensynligt ikke kunde indtages, førend Gen. Popes Tropper bleve førte til den østre Flodbred (Tennessee). Denne Transport var forenet med store Vanstieligheder, da man nødtes til, indén denne foretoges ved en 10 Mil lang Kanal at afsljære det Næs, som ved en Bøining af Floden dannes ligeoverfor denne Ø. Efter 3 Ugers anstrængende Arbejde var Kanalen "i brugbar Stand" og der sendtes da Transportfartøier til Popes Hær, der paa samme gik over Floden den 7de April. Samme Dag kapitulerede Dens Kommandant. De fleste af Rebeltropperne forsøgte ved en hurtig Flugt, at redde sin Frihed, men de bleve forfulgte og bleve den følgende Dag tagne tilfange. Omtrænt 5 000 Fanger, flere Dampbaade og store Militærforraadigheder faldt i Unionshærens Hænder. — Efter Seieren sendte Pope den større Del af sin Hær til Hal-

*) Slaget ved Prairie Grove kaldes ogsaa Slaget ved Crawford's Prairie.

lede, der rykkede frem mod Corinth. Foote styrede derimod med sin Flaade ned ad Mississippitil Ft. Pillow og holdt detses Garnison besættiget, indtil der indløb Underretning om, at Unionstropperne vare rykkede ind i Corinth. Da rømte Rebellerne den 4de Juli baade Ft. Pillow og Ft. Randolph, der laa 12 Mil fra Ft. Pillow. Paa Grund af et ved Ft. Donelsons Indtagelse erholdt Saar, nødtes Foote fort efter til at nedlægge Komandoen, der overtoges af Kaptain E. H. Davis. Denne styrede længer Sydover mod Kanonbaadene og angreb den 6te Juli den Rebelslaade, der forsvarede Memphis. Inden en Time vare alle Fiendens Kanonbaade paa en nær ødelagte eller tagne, og Memphis var i Unionstroppernes Hænder. "Mississippi var nu aaben for Flodfart indtil Vicksburg, hvilken By af Rebellerne var forvandet til et nyt Gibraltar". Henimod Slutningen af Aaret gjordes der af Grant og Sherman mislykkede Forsøg paa at indtage dette Rebelleres Hovedbolværk. Grant brød i Oktober op fra Memphis og drog med omtrent 60 000 Mand gjennem den nordre Del af Staten Mississippi paa Veien til Vicksburg. Marschen var meget besværlig paa Grund af Regnveir, Kulde og Mangel paa Levnetsmidler. Til sidst fandt man det nødvendigt ved Holly Springs at anlægge store Forraadsmagasiner, fra hvilken Hæren kunde forsynes med Levnetsmidler og Ammunition under Marschen og under Vicksburgs Beleiring. Efterat saadanne Magasiner vare blevne oprettede og Forraad af alle Slags samlede i dem og en Garnison paa 5,000 Mand var efterladt, for at beskytte dem, fortsatte Grant sit Tog medens Rebelgeneralerne Van Dorn og Sterling Price trak sig tilbage for ham. Da Unionstropperne vare komne herved 120 Mil fra deres Forraadsdepot, drog Van Dorn med en Del af sin Styrke Østover, rykkede derpaa i Jarmarsh mod Nordvest og stod Natten mellem den 7de og 8de Dec. foran Holly Springs, hvis Garnison næsten uden Modstand gav sig til Fange*). De kostbare Forraad bleve plyndrede eller brændte, og der var intet andet at gjøre for Grant, end at trække sig tilbage. W. L. Sherman landsatte nogle Dage derefter 36,000 Mand i Nærheden af Yazooflodens Munding og angreb den 26de Dec., understøttet af Paniserstibene og Kanonbaadene i Floden, Fiendens Forsvarsværker ved Chickasaw Bottom, men blev slaaget tilbage og tabte reved 2 a 3,000 Mand, hvorpaa han trak sig tilbage.

Ikke blot Nord for Vicksburg, men ogsaa Syd for samme udfjæmpedes i Aarets Løb skarpe Kampe paa Mississippifloden. I Begyndelsen af Aaret sendte Kommandør D. G. Farragut med en Flaade paa 46 Skibe førende 300 Kanoner mod Mississippis Munding, for gjennem samme at trænge frem til New Orleans. De 25 Mil nedenfor Byen

*) Willard og flere Andre opgive, at Holly Springs blev indtaget af Kavallerioberst Yorrest og at Garnisonens Kommandant selv ødelagde en stor Del af de opsamlende Forraad, for at de ikke skulde falde i Fiendens Hænder.

liggende Forter St. Philip og Jackson blev i 6 Dage befrigt bombarderet, uden "at de kunde bringes til Taushed". Da besluttede Farragut at "gaae gjennem Kugleregnen forbi Fiendens Brandere og Fæstninger" og iværksatte den 24de April denne sin Beslutning.*) Efterat han havde brudt de Rjæder, som spærrede Indløbet, påsejrede han Fæstningerne og ødelagde derpaa en Flaadeafdeling af Rebellerne "Bæderbaade", Kanonbaade og flydende Batterier. Da de Konfødererede i New Orleans erfarede dette, ødelagde de en stor Mængde Fartøier og Magasiner med værdifulde Oplag af Bomuld og andre Varer samt flygtede derpaa fra Byen. De to ovennævnte Fæstninger indtoges allerede 28de April af Chefen for Flaadens Morsersbaade, D. D. Porter. Næsten samtidig dermed besattes "Sydens rige Handels hovedstad" New Orleans af Gen. Ben. Butler, der "for at kvæle alle oprørske Ytringer" proklamerede Krigsloven og vedtog andre stramme Forholdsregler, der påadrog ham højlydte Rebeldelser af Byens Indvaanere og af ikke saa faa af Borgerne i Norden.

Efter New Orleans's Indtagelse fortsatte Farragut sit Sejersstog opover Mississippitil Baton Rouge og Natchez, hvilke bleve indtagne. Han flyttede derpaa forbi Vicksburgs stærke Fæstningsværter og forenede sig med den Flaadeafdeling, der kommanderedes af Komander Davis. Et af Rebellerne Bæderfartøier "Arkansas", der laa ved Yazooflodens Munding, tilføjede Unionsflaaden betydelig Skade, men saa sig omsider "nødt til at søge Beskyttelse under Vicksburgs Kanoner". Da Farragut imidlertid indsaa, at Flaaden ikke kunde indtage den stærke Fæstning uden ved Hjælp af en stor Hær, vendte han tilbage til New Orleans. — Den påfølgende 5te August forsøgte en Rebelhær anført af Gen. Breckinridge og understøttet af det nysnævnte Bæderfartøi "Arkansas" at tage Baton Rouge tilbage, men blev slaaet tilbage af Gen. T. B. Williams**). Unionstropperne rommede sig kort derpaa Byen. — 3 Oktober brød Gen. G. W. Sherman ind i det saakaldte Lafourche Distrikt, Sydvest for New Orleans, slog Rebellerne derhæder og konfiskerede efter Gen. Butlers Ordre "de mere formuende Oprøreres Eiendom".

Foruden New Orleans faldt 2 andre ved den Merikanske Bugt liggende Byer i dette Aar i Unionstroppernes Hænder. Den 9de Mai rømte Rebellerne Pensacola, efterat de havde opbrændt Skibsværftet og en Mængde offentlige og private Bygninger i Byen;

*) Flaadens Fartøier opover den stridtløbende Flod mellem to af Sten opførte Fæstninger, hvis 100 Kanoner slyngebe sine svære Kugler mod "Yazooe Skudeierne", hvilke derhos havde at kæmpe med Rebellerne Panthersfartøier og truedes af Brandere samt standjedes af Jernfjæder og andre Hindringer, der vare spændte over Floden, er en af de dristigste Gjerninger, som Søkrigens Historie kjender.

**) Gen. Williams faldt i Slaget "Arkansas", hvis Dampskib blev ødelagt, efterat de Rebellerne, efterat de havde sat Ild paa den.

og i Oktober indtog Captain Kenshow Galveston i Texas, hvilken By dog Rebellerne tog tilbage den 1ste Jan. 1863

6) Erobring af Byer og Fæstninger ved Atlanterhavets Kyst. Striden mellem "Merrimac" og "Monitor". I Marts lykkedes det de Sørepedititioner, som Unionsregjeringen havde ladet udruste i Port Royal, at sætte sig i Besiddelse af Fernandina, Jacksonville og andre Byer paa Floridas Østkyst. Det ved Savannahflodens Munding liggende Ft. Pulaski blev derpaa bombarderet i 30 Timer af Batterierne, der vare opførte paa Tybeeøen, samt nordes den 11te April til at kapitulere. 40 Kanoner, 300 Fanger og store Militærforraad faldt derved i Gen. Hunters Hænder*). Længere Nordover var der allerede ved Aarets Begyndelse blevet udfjæmpet skarpe Kampe. En i Ft. Monroe udrustet Land og Sørepedition under Gen. A. E. Burnside og Kommandør E. M. Goldsboroughs Befaling kom i Januar til Hatteras Indløbet i Nord Carolina, adskilttere en i Sundet liggende Rebellsflaade og indtog efter en skarp Strid den 7de og 8de Febr. Fæstningen paa Roanoke Øen**). Byen Newbern blev angrebet og nødt til at overgive sig den 14de Marts efter 4 Timers Kamp. Den 25de s. M. faldt Beaufort uden Modstand i Unionsstropperne Hænder og en Maaned senere kapitulerede den Syd for denne By liggende Fæstning Maco***).

Den 8de og 9de Marts udfjæmpedes de mindsværdige Søtampe paa Hampton Roads, hvilke i sine nærmeste Følger vare af den største Vægt og med hvilke et nyt Kapitel i Søkrigen's Historie tager sin Begyndelse. — Da Unionsstropperne i April 1861 rømte Norfolk borede de "Merrimac", en af de største Fregater i den amerikanske Flaade, isænt. Efterat Rebellerne vare rykkede ind i Byen, lykkedes det dem, at opjage det sænkede Kartsot, som af dem forvandledes til "et usaarligt Pantser skib". Næsten alt Lømmet over Vandet blev hugget bort, hvorpaa Skibet forsynedes med "tæt sluttende Jernsider" gjennem hvilke 8 Stykker Dahlgrens 11 Toms Kanoner og 2 Armstrongs rifled 100 pundige Kanoner stak frem. Denne "ligtisteformede" Dampbaad, der af Rebellerne blev kaldet "Virginia", var 285 Fod lang og 52 Fod bred og havde en Drægtighed af 4,000 Tons. Den 8de Marts viste den sig udenfor Hampton Roads, hvor en Nordstaterne tilhørende Flaade laa. Modigt styrkede den pantserklædte Flette sig i Kampen mod de vældige Drlogsstibe, hvis Rugler ikke formaaede at

*) Hunter udstedte efter denne Seir en Proklamation om, at Krigen's Lov en var gældende i Syd Carolina, Georgien og Florida og at Slaverne i disse Stater vare fri; men denne Proklamation blev af Lincoln erklæret for ugyldig.

**) Striden ved denne Fæstning begyndte Dagen efter, at Ft. Henry var indtaget.

***) Ft. Macon kapitulerede Dagen efter Farragut's Ankomst til New Orleans.

tilføie den nogen Skade. En stor Fregat "Cumberland" blev gjen-nemboret af "Merrimac" og sank efter en kort Strid i Dybet. En anden Fregat "Congress" nødtes til at overgive sig, da der var udbrudt Ild i den, og en tredje "Minnesota" kunde ene redde sig fra at dele samme Skjæbne ved at løbe paa Grund. Ratten afstodte tilføist de Stridende*). Den paafølgende Dag skulde Deelæggelsesværket fortsæt-

*) Søgkampen ved Hampton Roads den 8de Marts skildres af den svenske Professor H. Edgren saaledes: "Vi fik høre, at Rebellernes længe omtalte Pantserstøb "Merrimac" var paa Veien, for første Gang at prøve sine Kræfter, Vore Blikke vare fæste paa Swall's Point og det varede ikke længe, førend det stolte Skib med sine Jernsider glimrende i Solskinnet skød frem om Odden og styrte sin Kurs paa Newport News. Stille og bestemt gik det frem i sin ugennemrængelige Jernrustning, for at anfalte de to Fregatter "Congress" og "Cumberland" der laa i Newport News. Vor vældige Fregat "Minneapolis" gik tilligemed flere Kanonbaade strag op, for at hjælpe sine kære Venner, og blev strag efter fulgt af 2 andre Fregater. Alene styrte "Merrimac" sig i Striden mod denne overlegne Fjende. snart hundrede en Brevsider, der forkyndte Kampens Begyndelse. Alt indhyllede i Røg og kun Kanonerens Torden vedligeholdte Tilskuernes Uro over Udfaldet. Hvor mangen en Kugle hvilede igjennem Luften, for enten at naa sit Maal og anrette en forfærdelig Deelæggelse, eller og for at falde i Vandet og kaste op høie Vandstraaler. "Merrimac" tog sin Plads mellem "Cumberland" og "Congress" uden at brude sig om deres Kugler, hvilke galede af paa dens jernklæde Sider og uden at gjøre Skade faldt ned i Vandet. "Cumberland" valgtes til det første Offer. Den ene Brevsider efter den anden affyredes paa Fregatten og gjord: en forfærdelig Virkning. Arme, Ben og lemlæstede Legemer strøedes omkring. Til sidst raabte "Merrimac's" Captain: "Overgiv Eder, eller skyd vi Eder i Sank". En hundrede Brevsider var Svaret. Da gaar Jernsiden med fuld Fart mod Fregatten og gjen-nemborer dens Træsider med et spidst Instrument, som i den Hensigt stak frem fra dets Bang. Enda overgav det ædle Skib sig ikke, men det sank med flyvende Flag, idet det i det sidste Øieblik affyrede sine Kanoner paa den overmægtige Fjende. Noget af Besætningen druknede, andre reddede sig ved Svømning. Nu kom Luren til "Congress", der var sparet til sidst, fordi Kapteinen paa "Merrimac" havde en Brøder ombord paa samme. Striden blev heftig, men efterat en stor Del af Besætningen paa "Congress" var faldet og Skibet havde iaget Ild, blev det hvide Flag hejst. Scenerne der ombord maatte være forfærdelige og Modet stort. Et Kompagni af mit Regiment var ombord, af dette blev 16 Mand dræbt. Jeg hørte af en troværdig Mand af bort Mandskab, at en Granat havde dræbt alle Mændene ved 2 Kanoner paa en Mand nær, der kun mistede sin Arm. Denne lade paa ny Kanonen og stod netop færdig til at afføre den, da en Kugle tog han Hoved ræk og den lemlæstede Kriger faldt. Paa denne Maade havde "Merrimac" paa en kort Tid ødelagt to Fregater og desuden iadt en Kanonbaad isank. Vi ventede paa en Morgen dag, da det vilde blive vor Stjæbne at kæmpe paa Liv og Dag mod "Merrimac", der tesuden fra

tes" og Merrimac" efterat Unionsskaderen var ødelagt, afgaa til de vigtigste Søskader i Nordstaterne, for ved at bombardere dem, at fremtvinge Fred paa de Vilkaar, Sydstaterne vilde foreskrive.

Der havde imidlertid loffedes den berømte Svenske John Ericson*) at skabe en Modstander, der var "Merrimac" værdig i "Monitor", en Pantserbaad af en hidtil ukjendt Konstruktion. Den var 172 Fod lang, 41 Fod bred og havde en Drægtighed af 1,225 Tons. Selve Baaden ragede kun lidt op over Vandet, men det havde et rundt, bevægeligt, af 8 Tons Pantserplader bygget Taarn, i hvilket der var 2 Dahlgrens 11 Tons Kanoner, hvilket Taarn af Rebellerne lignedes med en Skæafse stillet midt paa en Flaade. Sent om Aftenen den 8de Marts kom dette besynderlige Fartoi til Hampton Roads, netop da Fregatten "Congress" sprang i Luften, hvilken Ulykke af Rebellerne hilstes med stormende Hurraraab. Om Morgenen den 9de kom "Merrimac" med sine Drabanter, "for at knuse de tilbageværende "Jankefuder" og styrede lige paa "Minnesota". Lieutenant John E. Worden, "Monitors" Chef, lattede da Anker og satte Maskinen i Gang. Da begge de jernklædte Kjemper kom paa Skudhold, vendte "Merrimac" Bred siden mod "Monitor" og gav Ild. Snart besvarede denne og Striden foregik siden uafbrudt i næsten 2 Timer, uden at noget af Fartøjerne tilføiedes nogen synlig Skade. "Merrimac" forsøgte derpaa med fuld Fart, at bore "den forargelige Dverg" isænt, men denne veg behændigt tilside og aabnede med en af sine Kugler en bred Kevae i Modstanderens Pantserærk. "Merrimac" vendte nu Forskiven mod Norfolk forfulgt af "Monitor", men forandrede snart sin Kurs og fornyede Angrebet. Et nyt Forsøg paa at seile "Monitor" i Sænt mislykkes vistnok, men under Kampen, som atter fortsattes i en Times Tid, blev "Monitors" Styrehus truffet af en Kugle og Løjtnant Worden

Land siden af skulde histaaes af 27,000 Rebeller, der rykkede fremad. Den største Del af vor Ammunition havde vi i Dagens Løb skudt bort, for at bekjempe de fiendtlige Landbaterier, der vare meget besværlige for vore, fremrykkende Fartøjer". ("Minnen" af J. A. Edgren Side 72 o. fl.).

*) John Ericson, hvis Navn kommer til at straaie som en Stjerne af første Rang i de menneskelige Opfindersers Hæfter, blev den 3tte Juli 1803 født i Gaangbonhyttan i Wermland, Sverige, blev Jænderf ved Jemtlands Feltjægerkor i 1820 og snart derpaa Løjtnant, men tog Afsked fra Krigstjenesten, og begav sig til England, hvor han konstruerede Lokomotiver "the Novelty", den første Dampsprøite, Varmluftsmaskinen, det første Struedampskib o. s. v. I 1839 flyttede han til Amerika, byggede Skuespilsbygningen "Princeton" 1843, det første Fartoi med Varmluftsmaskine, 1852 og den første Monitor 1862. Ved disse og flere andre vigtige Opfindelser grundede paa strengt videnskabelige Beregninger har han "erobret Verden og vundet Ubødelighed for sit yndste Navn, og et bakkræet Mærke har ingen Erobrer ristet paa sit Skjold".

blev derved saa slemt forbrændt i Ansigtet af Krudigas, at han tabte Synet og maatte overlade Komandoen til Lieutenant G r e e n, der fortsatte Kampen. Den endte tilslidst med at "Merrimac" forfulgt af "Monitor" i fuld Fart styrede til Norfolk og søgte Bescyttelse under Kanonerne paa Rebellernes Strandbatterier*). Den truede Flaade var reddet, og det var nu Unionsfoldaterne, som raabte Hurra og jubele, "saa at Himlen var paa Veie til at revne" og denne Jubel ifemtes af alle Fædrelandsvenner i hele Norden. "Merrimac" blev to Maanedere efter Kampen sprængt i Luften. "Monitor" sank Natten mellem den 30te og 31te December samme Aar udenfor Kap Hatteras i Nord Carolina.

7) Potomac Armeen. Mc Clellands Tog mod Richmond. I dette Tilstrum tildrog der sig vigtige Begivenheder i V i r g i n i e n. I Begyndelsen af Februar drev Gen. Lande**) Rebellerne bort fra den øvre Del af Potomacfloden og i samme Maaned brød Gen. M. P. B a n k s fra Maryland ind i Virginien og næste L. J. Jackson, almindelig kaldet S t o n e w a l l J a c k s o n***), til med sine Tropper at drage Sydover gennem S h e n a n d o a h D a l e n. Gen. S h i e l d s, der ansøgte Banks's Fortropper, loffede ham dog snart tilbage og tilføjede ham den 23de Marts et Nederlag ved W i n c h e s t e r t). Derefter fortsatte Jackson sit Tog Sydover, forfulgt af Banks.

Den større Del af P o t o m a c A r m e e n under Mc. Clellans Befaling havde i flere Maaned ligget i Washington for at erholde den

*) Striden mellem "Merrimac" og "Monitor" den 9de Marts. Kl 7 om Morgenen leetede "Merrimac" Anker og styrede vis paa Seieren ligemød "Minnesota", men blev paa Veien mødt af "Monitor". "Det glædede mit syndige Hjerte", sagde en gammel svensk Sømand, der var Tilskuer ved Striden, "da jeg blev var Synet fra "Monitors" Taarn og hørte den 11 Toms Kugle dundre mod "Merrimacs" Jernside". Fra "Merrimac" vedligeholdtes under hele Striden en livlig Geværtild, der hovedsagelig blev rettet mod Udsiktskullerne paa "Monitors" Styrhus. Medens Besætningen paa "Monitor" for en Tid var beskæftiget med at hente Krudt op, angreb "Merrimac" det paa Grund staaende "Minnesota" og gjennemborede med flere Bomber dets Træsider, "men den lille Flaade med Osterskassen paa" lagde sig snart imellem "den pantserklædte Drage og dens halvbejærede Rov". Da Lieutenant (senere Admiral) Worden blev berøbet Synet (paa det ene Øie for bestandigt) havde Striden varet i næsten 4 Timer. "Monitor" var under Dagens Kamp blevet rammet af 22 Kugler, hvoraf de 9 havde truffet Taarnet.

**) Gen. Lande døde den 2den Marts. Hans Division blev da forenet med Banks Tropper.

***) Jackson ansøgte i Slaget ved Bull Run en Brigade, om hvilket det rapporteredes at den i et kritisk Øieblik stod som en "Stenmur". Ansøgeren for Brigaden kaldtes derefter "Stonewall" Jackson.

t) Slaget ved Winchester kaldes ogsaa Slaget ved Kerns-town.

nødvendige Baabensøvelse. Der var alvorlig Misnøie i Norden over Hærens "Uvirktheds" og man dablede skarpt Mc. Clellan, fordi han ikke "gjorde en hurtig Ende paa Krigen." Tilslidst brød han i Begyndelsen af Mars op og satte sig den 10de i Besiddelse af Manassas, der var blevet rømt af Rebellerne. Dagen derpaa blev han befriet for de Pligter, der paalaa ham Republikkens Høistkommanderende, men beholdt dog fremdeles Overkommandoen over Potomac Armeen. Gen. Fremont overtog nu Befalingen over Tropperne i Vest Virginien og Ost Tennessee, Gen. Banks over Tropperne i Shenandoahdalen og Gen. McC. Dowell over Tropperne ved Rappahannockfloden.

Potomacarmeen, der udgjorde 85,000 Mand, indstibedes paa Flaaden i Alexandria og affeilede til Ft. Monroe. Derfra brød Mc. Clellan op den 4de April, for at drage mod Rebellerens Hovedstad Richmond. Hans Marsb gik først i Nordvestlig Retning paa den af James og York Floderne dannede Halvø til det i Nærheden af den sidstnævnte Flod liggende By Yorktown, hvor en større Rebelhær var samlet bagved stærke Forskandsninger. I Stedet for strax at storme disse, stred Mc. Clellan til en formelig Belejring, der varede en hel Maaned. I denne Tid blev vistnok Unionsarmeen forstærket, saa at den tilslidst talte 100,000 Mand, men Rebellerne fik ogsaa Tid til at sammenbruge Hærmasser og opføre stærke Forsvarsværter om den stærkttruede Hovedstad. Den 4de Mai rømmede Rebellerne Yorktown og droge til Richmond forfulgte af Unionstropperne. Ved Williamsburg holdt de forfulgte Stand den 5te Mai og truede Mc. Clellan med Nederlag, men nødtes tilslidst efter en skarp Strid, i hvilken begge Hære tabte omkring 3 000 Mand hver, til at fortsætte Tilbagetoget. Nogle Dage derefter sprængte Rebellerne "Merrimac" i Luften og rømte Norfolk*), som derpaa blev besat af Gen. Woods Tropper. En Afdeling Kanonbaade blev derpaa sendt opad Jamesfloden mod Richmond, men disse bleve ved Fort Darling slaede tilbage og nødte "til at vende tilbage med usorrettet Sag."

Mc. Clellan fortsatte imidlertid sit Tog og op slog den 16de Mai sit Hovedkvarter i White House ved Pamunkeyfloden.**). Efter 4 Dages Forløb var hans Hær rykket frem til den gennem en sumpig Landstrækning flydende Chickahominy Flod. Den vestre Fløi, omkring 30,000 Mand, der hørte til Generalerne Keyes og Heintzelmans Armeekorps gik d. 22de Mai over Floden. Centrum og den høire Fløi opstilledes langs Flodens høire Bred. Inden et tilstrækkeligt Antal Broer vare blevne slaede over Floden og efterat en voldsom Regn havde bragt Floden til at

*) Rebellerne rømte samtidigt dermed ogsaa Carney Island, hvor de havde opført stærke Forsvarsværter.

**) Gen. Mc. Clellan, "der helst ønskede at føre en Forsvarskrig", blev af den almindelige Mening nødt til at opgive sin Plan om, at opslaa Standsler og Forsvarsværter over Halvøen.

stige, angreb Gen. J. E. Johnston den 31te Mai med 50,000 Rebeller Unionshærens venstre Fløi ved *Seven Pines*. Antallet var saa bestigt, at den fra den øvrige Hær stille Afdeling efter en tapper Modstand bleve drevne mere og mere tilbage og "trueedes med Undergang". Det lykkedes dog Gen. Sumner at sende Gen. Sedgwards Division over Floden til den i Hare stødte Fløis Undsætning, hvorpaa et nyt Anfald af Rebellerne ved *Fair Oaks Station* blev slaaet tilbage. Natuten endte Striden, der dog blev forsat den følgende Dag. Rebellerne bleve da paany slagne tilbage og droge til Richmond. Unionshæren havde i disse Kampe tabt 5 a 6,000 Mand, Rebellerne omkring 8,000 (?). Gen. J. E. Johnston blev derhos saa svært saaret, at han maatte neblægge Komandoen, der nu blev overtaget af Gen. *Robert E. Lee*.

McClellan, hvis Hær dagligen smeltede sammen, medens Rebelernes blev forøget ved Udskrivninger, slog efter de ovennævnte Kampe Leir i den usunde *Swamp*strækning ved *Pamunkey*- og *Chickahominy* Floderne og laa her uvirksom i en hel Maaned, hvorved han paadrog sig skarpe Bebreidelser af Nordens Unionsvenner saavel som af sin egen Hær.*) Marsagen til Opholdet var hans Bønten paa, at *McC. Dowell*, som laa i *Fredericksburg* ved *Rappahannock*floden skulde drage Sydover, for at forene sin Hær med *McClellans*.

Allerede før Slaget ved *Fair Oaks* havde Rebellerne imidlertid taget Forholdsregler til at forhindre begge disse Hæres Forening. *Stonewall Jackson*, der laa i *Shenandoahdalen*, havde erholdt Forstærkninger, saa at hans Styrke gik op til 20,000 Mand. Med samme skulde han anfalte Gen. Banks, hvis i *Strasburg* samlede Tropper kun udgjorde 6,000 Mand, derpaa true *Washington* og derved nøde *McC. Dowell* til at marschere nordover. Det lykkedes *Jackson* ved "Ismarshes og sin drige Bægelses" at udføre den svære Opgave, som han havde erholdt. I den Hensigt at afsitjære Gen. Banks Retraete, angreb han den 23de Mai en mindre Troppestyrke ved *Front Royal* og tilføiede samme et Nederlag. Banks mærkede dog sin Modstanders Hensigt og begyndte ufortøvet "sit mesterlige Tilbagetog gennem *Shenandoahdalen*". Under uafbrudt Skjærmydsler tilbagelagde han med Hær og Tross 53 Mil paa 2 Dage. Ved *Winchester* vendte han sig mod Fortølgernes og kjæmpe med ham i flere Timer, hvorpaa Tilbagetoget fortsattes til *Potomac*floden, over hvilken man den 26de Mai gik i Nærheden af *Williamsport*. Banks havde under Tilbagetoget kun tabt 1,000 Mand og nogle saa Trossvogne. Ved Underretningen om, at hans Styrke var

*) Dommen om *McClellans* Maade, at føre Krig paa var dog ikke enstemmig i Nordstaterne. Mange Demokrater pristie den forsigtige General og sammenlignede hans Feldtog med *Washingtons* i Begyndelsen af Frihedskrigen. Republikanerne bleve derimod Dag for Dag mere misfornøiede med "den demokratiske Feltherre" der "hæsfelsatte sin Hær med Glandsgravning, medens han burde føre den til et Anfald paa *Richmond*".

blevet drevet tilbage over Potomacfloden bleve Nordstaterne grebne af en betydelig Frygt. Man antog, at Washington søvtede i den største Fare og sendte Ordre til Mc. Dowell og Fremont at de skulde skynde sig, at komme Hovedstaden til Undsætning. Denne Ordre blev adlydt. I Stedet for at marchere Sydover og forene sig med Mc. Clellan, drog Mc. Dowell Nordover for at "møde den tappr Jackson", hvilket netop var hvad denne ønskede. Fremonts, Banks og Mc. Dowells Hære, der tilsammen udgjorde 60,000 Mand, truede nu med at afskjære den tappr Rebelgeneral Tilbagetoget til Richmond, men ved beundringsværdige Marscher ilintetgjorde denne deres Hensigt og Jackson "førte sin lille Hær i god Orden gennem Shenandoahdalen. Ved Cross Keys vendte han sig mod Fremonts Hær og tilslæmpede sig den 8de Juni "frit Tilbagetog". Dagen derpaa besejrede han Shields Tropper ved Port Republic og forenede sig fort derpaa med Gen Lee i Richmond.

Mc. Clelland laa fremdeles med sin Hær ved Chickahominyfloden langt skilt fra de Transportveje paa hvilke Levnetsmidler og Krigsforsyndigheder kunde med Letted bringes han. Det varede heller ikke længe, førend Rebellerne ved sit Kavalleri forsøgte at afskjære ham al Tilførsel. Gen. Stuart trængte i Spidsen for 1,500 Kavallerister i Midten af Juni frem lige til White House, hvor Potomacarmeen havde sine Forraadmagasiner, ødelagde flere af dem og vendte derpaa tilbage til Richmond med det vundne Bytte, der bare havde kostet ham Tabet af en Mand. Tilfaldt opgav Mc. Clelland sine "fjære Skanser" og besluttede at koncentrere sine Stridskræfter ved Bredden af Jamesfloden, hvor han let kunde erholde Tilførsel og hvor de i Floden liggende Kanonbaade i Tilfælde af Nederlap, kunde beskytte Hæren under Tilbagetoget. Beslutningens Gjennemførelse var dog forbundet med store Vanskeligheder og medførte i en Uges Tid — "de 7 Dage fra Richmond" — heftige Kampe mellem begge Magters Krigshære, af hvilke hver talte omkring 100,000 Mand. Den 25de Juni brød Gen. Hooker op og drog med sin Styrke mod Fair Oaks, hvor han blev mødt af Rebellerne og Slaget ved Oak Grove*) blev udfjæmpet. Den paafølgende Dag angreb Rebellerne Gen. McCalls Division, der havde indraget en stærk Stilling i Nærheden af det Nord for Chickahominyfloden liggende Mechanicsville**), men bleve drevne tilbage med stort Tab. Efter Seieren drog Unionstropperne til Gaines Mills***), hvor Hærens høire Fløj, 35,000 Mand under Gen. Porter, den paafølgende Dag (27de) nødtes til at fjæmpe med en dobbelt saa stor Rebelarme. Kampen be-

*) Slaget ved Oak Grove kaldes ogsaa Slaget ved King Schoolhouse.

**) Slaget ved Mechanicsville kaldes ogsaa Slaget ved Beaver Dam Creek.

***) Slaget ved Gaines Mills kaldes ogsaa Slaget ved Gold Harbor.

gik ind ved Middagsstid, medens Porter holdt paa med at føre Troset over Chickahominyfloden og vedvarede til Mattens Frembrud. Imidlertid hindrede Rebelgeneralen Magruder de Unionstropper, der laa Syd for Floden, fra at ile Porter til Undsætning. Denne skjæmpede dog tappert mod Overmagten, og det lykkedes ham tilfældigt at gaa over Floden og forene sig med den øvrige Hær. Den paafølgende Dag, den 28de, medens Rebellerne endnu vare uvisse om, hvad der var Mc. Clellans Hensigt, styndte denne sig med den største Del af Hæren over en Myr, **White Oak Swamp**. Det varede dog ikke længe, førend Gen. Lee begyndte at forfølge ham. Den 29de Juni angreb Magruder Unionshærens af Gen. Sumner kommanderede Baatropper ved **Savage's Station**, hvor der opstod en Strid, der varede den hele Dag. Ved Mattens Begyndelse gik Sumner over Myren og det lykkedes ham at bringe Artilleri og Trods over. Rebelarmeen rykkede derpaa frem i 2 Afdelinger. Den ene anført af Longstreet gik rundt om Myren, for at angribe Unionshæren fra Siden af. Den anden under Gen. Jackson fulgte i Unionshærens Spor. Gen. Franklin vendte sig nu mod Jackson og nødte ham i Slaget ved **White Oak Swamp** til at trække sig tilbage og samtidigt tilbageflog, den 4de Juni, Generalerne Mc. Call, Sumner, Hooker og Kearney Longstreets heftige Angreb ved **Charles City Road**.*) Om Natten indtog hele Hæren en stærk Stilling paa Malvern Hill, hvor de den paafølgende Dag, den 1ste Juli, blev angrebne af Lee, som dog blev slaaet tilbage med stort Tab. Han førte derpaa sin Hær tilbage til Richmond og Mc. Clellan drog med Potomac Armeen til Jamesfloden og besatte, den 2den Juli, **Harrison's Landing**, samme Dag som Lincoln opbød endnu 300,000 Mand til at gjøre Krigstjeneste i 3 Aar. Kampene i Egnen ved Richmond havde kostet Potomacarmeen over 15,000 Mand. Rebellerne's Tab opgives til 19,000. Efter at Mc. Clellan havde besat Harrison's Landing laa han uvirksom indtil i Midten af August, i hvilken Tid hele Halvøen blev rømmet.***) Saaledes endte Mc. Clellans Felttog, om hvilket man i Norden har saa store Forhaabninger. Mødet og Tilfaldet var ved dette Udfald meget hos de Konfødererede, derimod havde det vist Harme og Forbittrelse hos alle oprigtige Unionsvenner, hvilke dog ikke ved nogenformelt Modgang kunde formaaes til at vige fra sit en Gang foresatte Maal: at kue Dyrret og opretholde Unionen. Rebellerne's Vasaller, de demokratisk Fredsvenner i Nordstaterne, paastode vistnok, at Fiendtlighederne skulde indstilles og Fred sluttes med de Konf. Stater;***)) men denne

*) Det Slag kaldes undertiden ogsaa Slaget ved **Glen Dale** eller Slaget ved **White Oak Swamp** eller Slaget ved **Frazier's Farm**.

**) Ft. Monroe blev dog ikke rømmet.

***)) Demokraaterne i Norden forsvarede stadigen Mc. Clellan. At Felttoget mislykkedes var efter de fleste's Paastand ikke hans Skyld "men den usle republikanske Styrelses". Med lydelig Skadefryd fremhold

Paastand blev ikke bifaldt af den almindelige Mening i Landet, hvilket forbrede, at der skulde udnævnes en anden Overstbefalende, og at Krigen skulde fortsættes.

8) Virginia Armeen. Andet Slag ved Bull Run. Rebeller-nes Indbrud i Maryland. Inden Halet blev udnævnt til Overstbefalende for alle Unionens Hære og medens Potomacarmeen endnu lå ved Harrison Landing, forenedes Fremonts, Banks og Mc. DOWELLS Armeesødelinger til en Hær, den saakaldte Virginia Hær over hvilket Gen. Pope den 27de Juni overtog Overkommandoen. At tilintetgjøre denne Hær og om muligt indtage Washington blev nu Maalet for Gen. Lees Bestræbelser. Efterat han i Richmond havde efterladt et Armeekorps, for at holde et vaagent Øie med Mc. CLELLAN, brød han op og drog med sine "Hærmasse" nordover samt sendte Jackson med Fortrop- perne, for at rydde Veie gennem Nord Virginien. Jackson gik den 9de Aug. over Rapidanfloden, angreb i Nærheden af Cedar Mountain i Unionsarmeens af Banks anførte Fortropper, men blev efter skarp Strid nødt til at trække sig tilbage paa den anden Side af Floden, hvor han oppebød Lees Ankomst. Pope erholdt imidlertid Forskærnelser fra Carolina og Vest Virginien, men hans Hær var dog, inden Potomacarmeen havde naaet frem, for at forene sig med den*), svagere end Glendens, hvorfor han tiltraadte et Tilbagetog til den nordre Bred af Rappahannockfloden. Rebellerne ankom snart til den søndre Bred, men hindredes ligetil den 24de Aug. fra at gaa over Floden. Imidlertid var den driftige Rebelgeneral Stuart med Kavalleriet gaaet gennem Thoroughfare Gap, havde omgaaet Popes Hær og indtaget den 13 Mil Nord for samme liggende Catletts Station, hvor en Del af Unionsarmeens Tross og en Mængde Fanger bleve Seierherrens Bytte. Jackson gik tilfæst, den 26de Aug. over Floden paa et Sted, hvor den ikke bevogtedes, og afskar al Jernbaneforbindelse mellem Washington og Unionsarmeen. Pope drog sig da hurtigt tilbage forfulgt af Rebelhæren. I Nærheden af Rattle Run vendte den af Hooker anførte Flot sig mod de forfølgende Rebeller og drev dem den 27de Aug. tilbage, hvorpaa der de følgende Dage udfjæmpedes store og blodige Kampe paa Sletterne ved Manassas. De i Antal overlegne Rebeller fortsatte snart Forfølgelsen og tvang Pope til det morderiske Slag ved Groveton den 29de Aug., samt besejrede den paafølgende Dag hans Hær i det andet Slag ved Bull Run, i hvilket han tabte over

de "Lincolns og Stantons Feiltagelser" og paastod disse "Feilgreb" var Marsjagen i at Mc. CLELLANS "stratigiske Planer" ikke kunde udføres.

*) Mc. CLELLAN var brudt op med Potomacarmeen og draget til Alexandria, men kunde ikke formaaes til at drage derfra og forene sig med Pope, førend denne var blevet flaaet.

9,000 Mand, medens Lee ikke havde et halvt saa stort Tab*). To Dage efter Nederlaget blev Unionshæren paany angrebet ved Chantilly, hvor den tabte to tappre Generaler Philip Kearny og J. Stevens, men var heldige nok til at slaa Fienden tilbage. Pope drog derpaa med Levingerne af Virginiaarmeen tilbage til Washington, bag hvis Forsvarsværker de af Marshes og Kampe udrættede Soldater fandt en fornøden Hvile. I de nysnævnte Slag havde Lee tabt omkring 15,000 Mand. Pope havde derimod, Desfitererne iberegnet, tabt det dobbelte.

Efterat Pope havde begjæret og erholdt Afsted, bleve de Tropper, der havde tilhørt Virginiaarmeen den 2den Sept. forenede med Levingerne af Potomac Armeen, hvis fornemste og første Opgave det blev, at forsvare Washington mod den af sine Seire overmoblige Fiende. Lee bevægede sig ikke at marshere lige mod Hovedstaden, men drog over Leesburg Nordover til Potomacfloden. Han gik over denne i Nærheden af Point of Rocks og brød ind i Maryland. Den 6te Sept. befattedes Fredericksburg og den 10de Hagerstown. Fra den førstnævnte By udfærdigede Lee en Proklamation til Indbyggerne i Maryland og opmuntrede dem til, at rejse sig mod Unionsregjeringen, men denne Opfordring blev ikke adlydt. Folket i Cumberland og Susquehanna Dalsførerne grebe istedet derfor til Vaaben mod Fienden og forenede sig med McClellans Hær, der var brudt op fra Washington og marsherede efter den paa Væsen til Cumberland Dalen værende Fiende. Samme mødtes og angrebes den 14de Sept. ved South Mountain, hvor der kæmpedes den hele Dag. Rebellerne bleve tilfødt brevne paa Flugt eller rettere nødtes til at trække sig tilbage til en stærk Stilling ved Antietams Søiden. Den paafølgende Dag lyffedes det Jackson at bemægtige sig Harpers Ferry. Garnisonen dersteds 12,000 Mand stærk overgav sig efter en yderst svag Modstand. Kun Kavalleriet — omtrent 2,000 Mand — slog sig igjennem Rebelleres Rækker og undgik derved Fangenskab.***) Store Forraad af Krigsfornødenheder bleve derved Rebelleres Bytte. Efterat Jackson derpaa havde forenet sig med Lee ved Antietam, blev dersteds den 17de Sept. udfjæmpet et stort og blodigt Slag. Striden rasede med den største Hefsigthed fra Daggrø til Nattens Komme og Jagen af Hærene kunde rose sig af, at have vundet Seier. Unionshæren tabte i Døde og Saarede ikke mindre end 11,000 Mand og Fienden et næsten lige saa stort Antal. Natten efter Slaget gik Lee over Potomacfloden og drog mod Winchester. Han havde under Felttoget i Maryland, efter Rebelleres Opgave, tabt

*) De amerikanske Historikfriberes Opgaver om begge Hæres Tab ere meget modstridende. Slaget var ved Nattens Begyndelse uafgjort, men om Natten retirerede Pope til Centreville.

**) Opgaverne angaaende Garnisonens Størrelse ere meget forskellige. Den opgives til 20,000, til 17,000, til 12,000, til 11,500 og til 11,000. Opgaven 12,000 er dog den almindeligste.

11,000 Mand og 6,000 Fanger, efter andre Opgaver 25 a 30,000 Mand. Unionshærenes Tab opgives ogsaa høist forskjellig fra 15,000 til 20,000 Mand foruden de ved Harpers Ferry tagne Fanger. Opgaverne om de toende Armeers Antal ere ogsaa høist forskjellige. Nogle opgave, at Mc. Clellans Hær udgjorde omkring 90,000 Mand og Lees Hær "en Trediedel mindre". Andre opgave Mc. Clellans Hær til 125,000 Mand og Lees til over 90,000 Mand.

Mc. Clellan forfulgte ikke Hæuden, da denne efter de nævnte Slag raa sig syðover. Unionshæren, som tilsidst talte 120,000 Mand, laa Uge efter Uge ved Potomacfloden, medens den bjærve Ryttergeneral Stuart, der anførte 1,800 Kavallerister, herjede i Maryland og udstrakte sine Plyndretog ligetil Chambersburg, Pennsylvaniaen, og vendte derfra uforstyrret tilbage til Virginiten med det vundne Bytte.*) Først i Slutningen af Oktober lykkedes det Nationalregeringen at formaa Mc. Clellan til at gaa over Potomacfloden, hvorefter han drog langs Blue Ridge til Front Royal, hvor han den 7de Nov. erholdt Afsted og Burnsides udnævntes til hans Efterfølger.

Burnside brød op den 15de Nov. og drog langs Rappahannockfloden til Falmouth ligeoverfor Fredericksburg for derpaa at rykke frem mod Richmond. De Pontoner, paa hvilke Hæren skulde gaa over Floden, vare imidlertid ikke ankomne fra Washington, og medens Burnside ventede paa deres Ankomst, opstaaede Rebellerne stærke Befæstningsværker bagenom Byen Kongressen, Pressen og Folket i Nordstaterne paastode, "at Stjernebanneret skulde plantes paa disse Skanser", og Burnside besluttede desaaarsag, efterat han den 11te Dec. var gaaet over Floden, at storme dem. Den 13de udførte han sin Beslutning og blev derved tilføjet et svært Nederlag. Hans Stormkoloner, der tappert trængte frem til Mundingerne af Fiendens Kanoner, bleve Gang efter Gang slaade tilbage med stort Tab. Anfaldet kostede Unionshæren over 12,000 Mand. Rebellerens Tab var ikke mere end Trediedelen deraf. Efter Nederlaget rømmede Burnside Fredericksburg og gik over Floden tilbage til den nordre Bred af samme.

I Vest Virginiten var en Rebelhær brudt ind i Kanawha da Lee og havde befalt Charleston, medens Gen. Cor drog østover for at jørene sig med Pope, men da han i November vendte tilbage, fortraf Rebellerne i al Hæft.

9) Flodaden. Rebellsapere I 1862 bleve Sydstaternes Havne blokerede mere strengt end i det foregaaende Aar. Plantagerierne, som derved hindredes i at udføre sin Bomuld og andre Raavarer, kom lidt efter lidt i "en fortrykt Stilling". Finansierne ødelagdes og Prisen

*) Misforståelse mod Mc. Clellan, der sagdes at "sympathisere med Syden" øgedes derefter hos Republikanerne. Demokraterne derimod lovpriste ham, og erklærede, at han var den Mand, som om 2 Aar burde vælges til Landets Præsident.

paa alle Livsformødenheder staa til en usædvanlig Hvide. Samtidig dermed blev de For. Staters Handel og Esfart tilføjet stor Skade af *Rebellerne*, der vare byggede i Sydstaternes Havne og i England. En af disse "Dreie", der senere blev kaldet "Florida", blev bygget i England og afsat derfra til Bermudasøerne, hvor den uden Hindring af de enaelske Autoriteter blev forsynet med Naabent og Proviant. En anden "No 290", der senere kaldtes "Alabama", blev bygget paa et engelsk Værft — og det trods den amerikanske Gesants Protest — udløb den 29de Juli fra Liverpool. Raperen begav sig stieblikkelig til de Azoriske Øer, hvor den stødte sammen med to engelske Eskibe, der bragte den Rationer og det nødvendige Mandskab, hvorpaa Rebellslaget blev heftet og den før omtalte Captain Semmes overtog Kommandoen *) Denne og andre Krydsere opbragte i Mareis Løb et stort Antal af Nordstaternes Handelseskibe, hvilke i de fleste Tilfælde bleve brændte. Kun nogle faa bleve frigivne, efterat deres Captain havde undertegnet en Forpligtelse om, at udbetale en bestemt Sum Penges en vis Tid, efterat de For. Stater havde anerkendt de Konf. Staters Selskændighed.

10) Indianerkrig i Minnesota I Sommeren 1862 udbrød en blodig Indianerkrig i "Minnesota". Sioux Indianerne anførte af *Little Crow* (den lille Krage) og andre Høvdinge havde i længere Tid været urolige. De klagede over, at de bleve bebragte af Handelsmændene og ikke af Regjeringens Agenter erholdt de aarlige Bidrag, der vare dem sikrede ved Traktater. Da de vidste, at Soldaterne i Minnesota vare drogne sydover, for at deltage i Krigen mod Rebellerne, saa besluttede de "forbitterede Rødhuder" at bevne sig paa Statens Nybyggere for de Betrækkere, der vare begaaede. mod dem selv. Den 17de Aug. overfaldt og myrdede de nogle Nybyggere ved Byen *Acton* og anstillede den paafølgende Dag et almindeligt *Blodbad* mellem Nybyggerne ved den øvre Del af *Minnesota Floden*. De saa Tropper, der sendtes imod dem, besejredes og den "blodige Udryddelseskrig" udbredte sig over hele den vestre Del af *Statene* og over Dele af *Iowa* og *Dakota*. Inden kort Tid bleve 700 Hvide dræbte af Indianerne og 25,000 brevne fra Hus og Hjem. De Nybyggere, der faldt i Indianernes Hænder, bleve paa det grusomste plagede og mishandlede, inden de dræbtes og stælvredes. Blandt de ulukkelige Offre for Indianernes "vilde Mordlyst" var ikke faa saa "Skandinavi-

*) Det sagdes i England, at "Alabama" blev bygget af et "Ktiefelskøb" blandt hvis Reblemmes fandtes flere fremragende Englændere. Den amerikanske Gesandt paastod derimod, at det byggedes for Sydstaternes Regning og opfordrede den 23de Juni den engelske Udenrigsminister, at Fartøiet ikke fik løbe ud af Havnen, da dette vilde være i Strid mod Neutralitetslovene. Sagen blev henstillet til Kongjurerhernes Afgjørelse, men disse afgave ikke sin Mening, spændt "Alabama" havde forladt England. De For. Staters Raastand paa, at Raperen, dersom den anløb engelske Havne, ikke skulde tillades at løbe ud igen, brød man sig ikke om.

naver", især Norske, og Tydske. New Ulm, en af Tydske hovedsagelig bebøet By med omtrent 1.500 Indvaanere, blev befestet angrebet af Indianerne og kun med Vanskelighed lykkedes det Forsvarerne at tilbagejagge Angrebet.*) Byen blev dog derpaa rømt af Indvaanerne. Fort Ridgely blev belejret men undsat af Oberst, senere Gen. S. H. Sibley, der ankom fra St. Paul med enstyrke af 1.400 Mand. Indianerne bleve derpaa besejrede ved Wood Lake den 18de Sept. og deres Leir ved Cheyennea Floden blev indtaget den 26de Sept. Little Crow og en stor Del af hans Krigere drog nu til Dakota. Flere Hundrede Indianere vare dog isforvæn blevne tagne tilfange og bragte til Fort Snelling. Et stort Antal af disse Fanger bleve efter afholdt Forhør dømt til døde, hvilken Straf dog af Lincoln formildedes til Fængsel paa længere eller kortere Tid. Kun 38 Indianere, der havde begaaet flere voldsomme Ugjerninger end de Dørg, maatte bøde med Livet derfor. De bleve hængte i Mankato i Febr. 1863. Den paa følgende Sommer fornyede de fiendtlige Stammer sine Herjinger, men bleve nu mødt af en kraftigere Modstand, end det foregaaende Aar. Little Crow blev dræbt og hans Krigere og Vundsforvandle bleve af Sibley drevne over paa den anden Side af Missouri.

11) Emancipationsproklamationen den 1ste Januar 1863. I Overensstemmelse med sin den 22de Sept. 1862 udsædte Rundgjørelse underskrev Præsident Lincoln den 1ste Januar 1863 Emancipationsproklamationen, i hvilken blandt andet erklæredes, at alle Slaver i de oprørte Stater skulle være fri for bestandigt. Derved skænktes der lovlig Frihed til 3 Milioner Mennesker, hvilke kom til at nyde "den store Nytaars-gave" i Forhold til, som det lykkedes Unionsregjeringen at undertue Oprøret. Dette vigtige Dokument udsædte sig ikke uden Overvejelser, men først efter moden Prøvelse og efterat Borgerne i Nordstaterne havde lært, at indse Betjendningen og Værdien af et saadant Skridt.***) De frigitte Negere erholdt gjennem denne Proklamation blandt andet lovlig Frihed til at indtræde i Armeen og kæmpe til Forsvar for sin Frihed og for Menneskeret. Særskilte Negerregimenter dannedes og i disse tjente der under Krigen 150.000 Negre. De Negeroldater, der vare saa ulykkelige, at falde som Fanger i Rebellernes Hænder, bleve enten pryglede ihjel eller ogsaa bragte under Slaveriets Nag, hvorved det ikke gjordes nogen Forskiel paa, om Negeren var en fri Mand fra Nordstaterne eller

*) Indianerne truede endog St. Peter, i hvis Nærhed et stort Antal Eventyr ere bosatte. Ikke saa saa Skandinaver i Nordet og nærliggende Countier deltog i disse Kampe og udmærkede sig ved Tapthed og Kolbblødhed.

**) Dette indsaes dog ingenlunde klart af Demokraterne, hvilke paa det stærkeste bakke Emancipationsproklamationen. Da de imidlertid indsaes, at man ikke ved nogen saadan Dødel kunde vinde Stemmer i Nordstaterne, udslo Partiet sig til at forsvare sig mod et saadant Ord at omstøtte nævnte Proklamation.

en forbums Slave fra Sydflaterne. Den Konf. Staters Regjering, der naturligtvis ikke vilde tilkjende Emancipationserklæring nogenformelst lovlig Betydning, vagede sig ved at behandle Negerfanger som andet end "Mordere og Bantitter". Der vedtoges en Lov om, at alle saadanne Fanger og deres Officerer, uanset om de vare hvide eller farvede, skulde styes eller straffes paa anden Maade, hvorpaa Lincoln erklærede, at al Udverling af Fanger skulde standse, indtil denne Lov var blevet ophævet.

12) Cumberlandsarmeens Felttog i Tennessee. Slagene ved Murfreesboro, Chicksamauga og Chattanooga. Den 1ste Jan. 1863 udgjorde de For. Staters Armeer paa Papiret 918,196, af hvilke de 698,802 rapporteredes som "nærværende" og 219,389 som fraværende. En Del af de "nærværende", den saakaldte Cumberlandarmee, 45,000 Mand uuder Rosecrans's Befaling, havde, som før meddelt, haft et Sammenstød med Braggs Rebelhær ved Murfreesboro den 31ste Dec. 1862. Striden varede i 3 Dage eller til og med den 2den Jan. 1863, da Unionstropperne efter et Tab af 12,000 Mand lyffedes at drive Fienden fra Murfreesboro og at besætte denne By.*) Bragg drog da med sin Hær længere Sydover og leirede sig ved Tullahoma og langs Duckfloden. I mindre Kampe og Skjærmvæbninger hjempebes derefter i de følgende Maanedre af Strejfkorps fra begge Armeer,**) men ingen vigtigere militære Bevægelse foretoges, førend i Slutningen af Juni, da Rosecrans brød op fra sin Leir i Murfreesboro og tvang "ved en mesterlig strategisk Bevægelse" Bragg til at rømme Mellem Tennessee og retirere over Cumberland Bjergene til Chattanooga, Nøglen til østre Tennessee, hvis Besættelse baade for Unions-tropperne og Rebellerne var af den aller største Vigtighed***). I Mid-

*) I Slaget ved Murfreesboro deltog nange Skandinaver, der kæmpede med den største Tapthed. Wisconsin 16de Infanteriregiment, der bestod af Skandinaver og hovedsagelig af Norske tabte i Døde og Saarede 119 Mand, blandt hvilke var Kapt. Ingmundsen.

**) I mindre Kampe og Skjærmvæbninger. I Februar angreb en Rebelhær Ft. Donelson, men blev slået tilbage. Den 5te Marts bleve 2,000 Unionstropper, anførte af Oberst Coburn, omringede af Van Dorns Rebeller i Nærheden af Spring Hill, hvor $\frac{3}{4}$ af de forsynede efter en skarp Strid toges tilfange. Gen. Sheridan drev senere Van Dorn tilbage til Rebelleiren ved Duckfloden. To Uger derpaa stybte Oberst Hall sammen med Rebelgeneralen Morgan og besættede ham i Nærheden af Milton, 12 Mil Nordsøst fra Murfreesboro. I Slutningen af April foretog Oberst Streight med 1,600 Mand et Felttog i den nordre Del af Georgia, men blev, efter at han var trængt frem til Cedar Bluff, taget tilfange af Rebellebatteri anført af Gen. Hartsell.

**) I mindre Kampe og Skjærmvæbninger. I Februar angreb en Rebelhær Ft. Donelson, men blev slået tilbage. Den 5te Marts bleve 2,000 Unionstropper, anførte af Oberst Coburn, omringede af Van Dorns Rebeller i Nærheden af Spring Hill, hvor $\frac{3}{4}$ af de forsynede efter en skarp Strid toges tilfange. Gen. Sheridan drev senere Van Dorn tilbage til Rebelleiren ved Duckfloden. To Uger derpaa stybte Oberst Hall sammen med Rebelgeneralen Morgan og besættede ham i Nærheden af Milton, 12 Mil Nordsøst fra Murfreesboro. I Slutningen af April foretog Oberst Streight med 1,600 Mand et Felttog i den nordre Del af Georgia, men blev, efter at han var trængt frem til Cedar Bluff, taget tilfange af Rebellebatteri anført af Gen. Hartsell.

ten af August drog Gen. Roscrans mod Rebellerne stærkt befæstede Leir detseds og truede med at afskjære al Tilførsel. Bragg rømte da Byen og drog med sin Hær til det nordvestre Georgien. Efterat Roscrans havde besat Chattanooga den 9de Sept. drog han efter Fienden i det Haab, at kunne tilføie den et grundigt Nederlag. Bragg fik imidlertid Forskærfning, saa at hans Hær udgjorde 70 000 Mand, medens Roscrans' kun udgjorde 55,000. Ved Chickamauga vendte Rebellerne sig mod sine Forsølgere og nu begyndte et Slag der varede i 2 Dage, nemlig den 19de og 20de Sept. Den første Dag formaaede Rebellerne ikke at drive Unionstropperne fra deres Stilling, men den anden Dag sværgte Rebelgeneralen Longstreet sine Modstanderes hvide Hæd, hvis Soldater "i Uorden flygtede over Bjergene til Chattanooga".*) Gen. Thomas, som derpaa fra alle Kanter truedes af Fiendens Overmagt, holdt alligevel Stand og tilbageslog "som en saaret Løve alle Fiendens vanvittige Angreb" og det lykkedes ham og Gen. Granger at redde Unionshæren fra et fuldkændigt Nederlag. Unionshæren havde i Slaget, foruden Faner og Artilleri, tabt over 16,000 Mand. Rebellerne Tab opgives til 18,000 Mand.

Efter Slaget indbestuttede Unionshæren i Chattanooga. Fienden forstaaede sig paa de nærliggende Bjerge og "udstrakte sine Linier fra Tennessefloden overfor Byen langs Missionary Ridge over Chattanooga og Lookout Mountain vestover til Tennessefloden nordnord for Byen." Gen. Bragg var saa sikker paa, at Unionsarmeen kulde ved Hunger tvangs til at rømme Chattanooga, at han sendte Gen Longstreet med en Del af Hæren nordover, for at indtage Knoxville. De Beleirde kom ogsaa snart i en meget betrykt Stilling. At undsætte den blev nu Maalet for Nationalregjeringens Bestræbelser. Gen. Grant udnævntes til Høistkommanderende for Væstens Unionsarmeer østnord for Mississippifloden og hans tidligere Befaling overtoges af Gen Sherman. Roscrans maatte samtidig aflevere sin Kommando til Gen. Thomas. For at undsætte den Sidstnævnte Sherman frem med Tropper fra Vicksburg og Gen. Hooker med Tropper fra Potomacarmeens Leir. Den 28de Okt. antom Grant til Chattanooga og overtog Ledelsen af Krigsførelsen. Han drev først Fienden fra Floden, hvorved "Bei for Tilførsel af den nødvendige Proviant" aabnedes." Derpaa gik han Rebellerne nærmere paa Livet. Den 28de

Mængde Kul, der anvendtes i Støberier og Maskinværktøier i Byen. Østre Tennesse var desuden i strategisk Henseende af stor Betydning, hvorfor den ogsaa i denne Betydning kan kaldes Amerikas Schweiz.

*) Skandinaverne flygtede dog ikke. De bleve staaende paa Slagmarken og udfærdigede for en heftig Jib ikke blot af Fienden, men ogsaa af sine egne Kæmper, der ikke kunde forestille sig andet, end at de foran dem staaende Tropper var Rebeller. Den norske Oberst Hegg blev ved denne Anledning dræbt saaret.

Nov. stormede Thomas deres stærke Forsvarsværter ved *D r o g a r d* *R a b* i Chhattanooga Dalen. Dagen derpaa gif Sherman med sine Tropper over Floden og indtog en fast Stilling Syd for Staten, medens Hooker stormede *L o o k o u t M o u n t a i n* og jagede i "Striden ovenfor Sherman" Fienden fra hans uindtagelige Bjergrækning". Den paafølgende Dag angreb Rebellerne Sherman, men bleve drevne tilbage, hvorpaa Unionshæren under Hurraraab stormede op paa *M i s s i o - n a r y R i d g e* og plantede efter en blodig Kamp Stjernebanneret paa dets Top. Chhattanoogas Beleiring var efter 3 Dages Kamp*) ophævet og den overmordige Flende besejret trods hans stærke Stilling, der af ham betragtedes som uindtagelig. Seieren havde kostet Unionshæren over 5,000 Mand. Rebellerne tabte ikke saamange Dræbte og Saarede, men over 6,000 af dem toges tilfange.***) Efter Nederlaget drog Bragg med sin Hær tilbage til *R i n g g o l d* i Georgien. Der blev han to Dage derefter angrebet af Unionstropperne under Hooker, hvilke derved lede et svært Nederlag. Bragg nødtes dog efter denne Kamp til at fortsætte Tilbagetoget længere Sydover.

13) Kampen i Kentucky, O t T e n n e s s e e, Ohio, Indiana, Missouri, Arkansas og Kansas Den 30te Marts besejrede Gen. Gillmore en stærk Rebelhær ved *S o m e r s e t* i Kentucky. Gen. Burnside, som kort derpaa udnævntes til Høistbeialende for Unionstropperne i denne Del af Landet, drog samtidigt med, at Rosecrans rykkede frem mod Chhattanooga, med disse til *O t T e n n e s s e e*. Ved hans Ankomst, der blev hilset med den stærke Glæde af Unionsvennerne, rømmede Rebelgeneralen Buckner *K n o x v i l l e*, hvilken Og Burnside befattede den 1ste Sept. Nogle Dage derefter faldt *C u m b e r l a n d G a p* med sin Garnison af 2,000 Mand i hans Hænder, hvorpaa flere af Rebellerens Strejkor enten toges tilfange eller fordreves. 3 September, da Bragg belejrede Chhattanooga, sendte han imidlertid som før berettet Gen. Longstreet mod Knoxville. Under sit Tog derhen besejrede han flere Afdelinger af Unionstropper, ankom den 18de Nov. til Byen og begyndte at beleire den. Nogle Dage derefter erfordrede han, at Bragg var blevet besejret ved Chhattanooga og at Sherman ilere Knoxville til Undsætning. Han forspalte da den 29de Nov. at indtage Byen ved Storm, men blev slaaet tilbage midt Tab, hvorpaa han den 30de Dec. hævede Beleiringen og drog tilbage til Virgintien, hvor han forenede sig med Gen. Lee.

*) Det *S i e n e k e B a t t e r i*, sædvanlig kaldet Silverspores Bateria deltog med Udmærkelse i ovennævnte Slag.

**) Opgaverne over begge Hæres Tab ere modstridende hos de forskellige Forfattere. En Forfatter opgiver Unionshærens Tab til 12,000 og Rebellerens til 14,000. En anden siger, at den første tabte 10,000 og den sidste 12,000. Alle ere dog enige om, at Tabet paa begge Sider var meget stort. Ovenstaaende Opgaver ere meddelte efter *H. A. Scavch*.

3 Juni foretog Rebelgeneralen Morgan med 3,000 Kavallerister et i hølste Grab bjæret *Derjeto*. Han ryttede fra Cumberland-Floden frem til Springfield i Kentucky og begav sig derfra til Ohiofloden, hvilken han gik over i Nærheden af Brandenburg. Derpaa drog han bøger, herjede og plyndrede i de i Nærheden af Floden liggende Dele af *Indiana* og brød derpaa ind i *Ohio*, hvis Søndre Countier bleve hjemløst med Ild og Sværd. Da han imidlertid senere i Nærheden af Pomeroy forsøgte at gaa over Ohiofloden, for senere at drage til Virginien og der forene sig med Lees Hær, blev han hindret deri af de i Floden liggende Kanonbaade og de opbudte Militærsoldater. Unionsgeneral Hobson, der var draget efter ham lige fra Kentucky, indhentede ham tilsidt og tilbød ham den 21de Juli et grundigt Nederlag. Morgan tilligemed 500 Mand, der undkøst Død og Hængenskab den nævnte Dag, bleve den 26de s. M. tagne til Fange i *New Lisbon*, hvorpaa de indsattes i Fængsel, af hvilket det dog lykkedes Morgan efter en Lids Forløb at rømme.

3 *Missouri* og *Arkansas* vare Rebellerne meget urolige i dette Aar, men udrettede litet. Rebelgeneralen *Armistead* angreb den 8de Jan. *Springfield* i *Missouri*, men blev slaaret og nødt til Tilbagetog. Tre Dage derpaa blev han besejret ved *Hartsville* og den 26de April ved *Cape Girardeau*, hvor Grant havde en stort Forraadsdepot. Da under *Vicksburgs* Beleiring en stor Del af Unions-tropperne i *Helena*, *Arkansas* havde faaet Ordre til at drage Syd over og forene sig med Grants Tropper, angreb Rebelgeneralen *Holmes* sidstnævnte By, men blev den 4de Juli drevet tilbage med stort Tab. Da *Vicksburg* senere indtoges sendtes Gen. *F. Steele* til *Arkansas*, for at undertrykke Oprøret dersteds. 3 Sept. drog en Del af hans Hær mod *Little Rock*, hvilken By blev indtaget den 10de s. M. (Det svenske amerikanske Kompagni i det 43de Ill Reg. var det første der rykkede ind i Byen). Snart blev den hele Stat bragt til Lydighed mod Forbundsregjeringen. *Guerilla* bandede der blev dog i længere Tid at herje i Vest *Arkansas*, *Missouri* og *Kansas*. Disse Bander overfaldt pludselig Stæder og Byer, røvede og myrdede og begik andre grusomme Voldsgrjeringer.

En saadan Bande anført af en berøgtet Vandid, der sædvanligvis kaldtes *Duanirell* kom den 21de Aug. fra Vest *Missouri* til Byen *Lawrence* i *Douglas Co*, *Kansas* og myrdede dersteds 140 vaabenløse Mand. Baaningshuse, Butikker og Kirker brændtes, og Genom, hvis Værdi anslaaes til 2 Mill. Doll. s., blev enten røvet eller ødelagt. Under sit Tilbagetog blev Hænderanden farfulgt og nogle af dens Medlemmer dræbtes, men det lykkedes dog de fleste af dem, at undkomme med sit Bytte.

14) *Vicksburgs* Beleiring og Fald. Som før meddelt var *Vicksburg*, der ligger paa en Høide 2½ M. fra *Mississippi*, omtrent 400 M. fra *New Orleans*, af Rebellerne blevet forvandlet til "et nyt Gibraltar". Stærke Batterier beherskede Floden og voldsomme Forsvarsværter af Hæ-

Miss Længde vare opførte rundt om Byen. Forgjæves havde Farragut og Davis om Vaaren og Sommeren 1862 bombarderet denne Rebefæstning; forgjæves havde Grant og Sherman rettede sine Angreb mod den. Trodsigt valde Rebefæstningen over denne saa vigtige Fæstning, der udgjorde den Hovedfiede, der forbandt den østre Del af de Konf. Stater med den vestre, og den Raas, der holdt Mississippifloden lukket for alle de For. Staters Fartøier.

I Begyndelsen af 1863, efterat J. A. Mc. Clelland og Admiral Porter havde indtaget Arkansas Port (den 11te Jan.) og efterat Gen. Grant med sin Hær var brudt op fra Memphis og var draget til Youngs Point ligeoverfor Yazoo-floden, blev der gjort Forslag om, at lade Mississippibort fra Vicksburg ved at grave en Kanal tværs over den ligeoverfor Byen liggende Hals, der dannedes af Flodens Bugtninger. Arbeidet paa den foreslaaede Kanal begyndte ogsaa og fortsattes, lige indtil Vaarskollen kom og ødelagde de forartede Arbejder. Der var nu intet Haab om, at Flaaden skulde kunne passere forbi Fæstningen udenfor Stubhold af Rebellernes Batterier, og Haabet om at trænge frem gjennem Yazoo-floden var ligeledes blevet tilintetgjort ved nye mislykkede Forsøg. Det var dog siensynligt, at Vicksburg ikke kunde indtages ved Angreb fra Flodfloden, men maatte angribes fra den anden Kant. Dette var naturligvis forbundet med de største Vanskeligheder. I Slutningen af Mars, da det overvæmmende Lavland ved Mississippibort atter hævede op af den grønne Vandmasse, brød imidlertid Grant op fra Millikens Bend ovenfor Vicksburg og drog med Hæren 70 Mil Sydover langs Flodens vestre Bred. At komme over til den østre Bred var dog umuligt, indtil en Del af Flaaden havde passeret forbi Vicksburgs Batterier. Dette Boveskifte udførtes af Admiral Porter Ratten mellem den 16de og 17de April da 3 af pantsrede Kanonbaade bedækkede Transportfartøier fore nedad Floden. Det ene af dem blev stuk i Søen, det andet svært beskadiget, men det tredje kom uskadt forbi Batterierne. En anden Nat (den 22de April) lykkedes det 8 Transportdampbaade og nogle Flodbaade at komme temmelig uskadt forbi Rebefæstningen og siden forbi Fæstningen Grand Gulf.

Den 30te April gik Grant over Mississippibort ved Bruinsburg og rykkede frem mod den søndre Arm af Bayou-floden og besejrede Rebellerne den 1ste Mai i Slaget ved Port Gibson, hvorefter Rebellerne rømte de stærke Fæstningsværter ved Grand Gulf. Mc. Pherson besejrede derpaa Rebellgeneralen Gregg ved Raymond den 12te Mai og Rebellgeneralen Johnston ved Jackson; Mississippis Hovedstad, 10 Dage derpaa. Vicksburgs Kommandant Gen. S. C. Pemberton forsøgte med 25.000, eller efter en anden Beretning, 17.000 Mand "at lægge Hindringer i Veien for Grants Færd" og samlet sig med Johnstons Hær, men blev slagen ved Champion Hill*) den

*) Dette Slag kaldes ogsaa Slaget ved Edwards Station og

16de Mai og ved Blad River Brdgs den paafølgende Dag, hvorpaa han i Hast drog tilbage til Vicksburg. Unionsflaaden havde imidlertid ødelagt Rebellerne's Batterier ved Yazoo-floden og tilintetgjort flere af deres Kanonbaade, hvorhos Sherman den 2den Mai havde sat sig i Besiddelse af Yazoo City og derfra havde draget mod Jackson. Oberst Benjamin Grierson understøttede samtidigt Grants Krigsbevægelser ved et dristigt Herjetog. Han brød den 17de April op fra La Grange, Tennessee med omtrent 1.000 Ryttere og drog Sydover "gjennem Hjertet af Staten Mississippi". Militærforraad, Jernbaner og anden Eiendom til en Værdi af 4 Mill. Doll. s blev ødelagt paa dette Tog. Efter paa to Uger at have tilbagelagt 600 Mil og desuden ene tabt 30 Mand kom han den 2den Mai til Baton Rouge i Louisiana.

Efter at Pemberton med sin Hær havde truffet sig indenfor Vicksburgs Volde, forsøgte Grant den 19de Mai, at indtage Fæstningen med Storm, men Forsøget mislykkedes og medførte meget store Tab for ham. Et nyt Forsøg den 22de Mai krøntes ikke med bedre Held. Det beviste ene og alene klart at Vicksburg med dens Hundereder af befæstede Heider ikke kunde indtages ved Storm. Da stred Grant til en formelig Belæring af disse Rebellerne's Boldværk, der i 6 Uger uafbrudt blev bombarderet. "Dag og Nat arbejdedes i Løbegrave og Miner, stredes og kæmpedes". (At ieneste Amerikanere derunder ved flere Anledninger udmærkede sig, er en velbekendt Sag). Unionshæren forsøgedes stadig*), medens Rebellhæren dagligen formindskedes ved Kampe og Sygdomme. Den sidste forsvarere sig dog tappert uagtet den havde lidt eller intet Haab om Undslutning. Efter en Lids Forløb vare dog næsten alle Lejnetsmidler i Byen forbrændte og al videre Modstand forgjæves. Da blev der den 3die Juli indgaaet Vaabenhvile, under hvilken Pemberton kapitulerede. Den paafølgende Dag, den 4de Juli, rykkede Unionshæren ind i Vicksburg og bejlede Stjernebanneret paa Vicksburgs Fæstningsværk. Over 30.000 Fanger, blandt hvilke Gen. J. E. Pemberton og 14 andre høje Officerer samt Vaaben og Krigsforraad for 60,000 Mand faldt i Unionshærens Hænder. De taagne Fanger erholdt dog efter de indgaaede Capitulationsbetingelser Tilladelse til at forlade Fæstningen mod Løste om ikke atter at tjene i Krigen, førend de paa behørig Maade vare blevne udvekslede.**)

Slaget ved Baders Creek.

*) Det oplyses, at Unionshæren ved Vicksburg tilfaldt sig have udgjort 70.000 Mand.

**) Efterat Vicksburg havde kapituleret, blev Sherman den af Johnson ansatte Rebellhær, der havde forsøgt at omslutte Pemberton, tilbage til Jackson, hvilken By han kort efter blev nødt til at forlade, for derfra at trænge Sydover. En Del af Hæren foretog sig derpaa med Dragg i Nord-Georgien. Johnson havde raadet Pemberton til at

15) Kampen i Louisiana og Texas. Port Hudsons Beleiring og Fald. I Slutningen af 1862 overtog Banks Befalingen over Unions-tropperne i New Orleans, og det lykkedes ham at indtage Galveston i Texas, som dog Rebellerne igjen toge tilbage den 1ste Jan. 1863. Kort derpaa brød Banks herjende ind i den nye Landstrækning i Nærheden af Mississippi og Floden, besatrede flere Rebellafdelinger og rykkede den 8de Mai ind i Alexandria, hvilken By Dagen i forveien var blevet indtaget af Admiral Porter. Derpaa tiltraadtes Tilbagetoget til Mississippifloden. Her laa det stærke Port Hudson, hvilken Fæstning Banks og Farragut begyndte at beleire i Slutningen af Mai. Den første forsøgte to Gange at indtage Fæstningen med Storm, men uagtet hans hvide og farvede Tropper sloges med den største Tapferhed, saa mislykkedes dog Angrebene. I Uger og Maanedes trodsede Frank Gardner, der var Fæstningens Kommandant, Pærens og Flaadens Angreb. Først da han havde erholdt Underretning om Vicksburgs Fald kapitulerede han den 8de Juli. Den sidste Rebellfæstning ved Mississippi blev Seierherrernes Bytte tilligemed 6,458 Fanger. Unionen beherskede nu den vældige Flod fra dens Kilder til dens Udløb og de Konf. Stater vare "fkaarne i to fra hverandre skilte Dele". Under Beleiringen havde Rebellgeneralen Taylor indtaget Alexandria og Wash-e ar City, som han dog i første Hast rømmede efter at Port Hudson havde kapituleret. Unionsgeneralen W. B. Franklin sendtes derpaa med Transportflåde og Kanonbaade, for at indtage Sabine Pass i Texas, hvilket dog ikke lykkedes ham. To af Kanonbaadene bleve den 8de Sept. tagne af Rebellerne, hvorpaa de andre vendte hjem med usforrettet Sag. Derimod blev i November Brownesville ved Rio Grande Floden indtaget og Tropper bleve forlagte langs med denne Flod, for at forhindre Handel med Mexico.

16) Krigsbegivenheder i Syd- og Nord Carolina. I Marts 1863 angreb en Afdeling af Unionsflaaden det nedenfor Savannah i Syd Carolina liggende Ft. Mc. Allister, men det lykkedes ikke at ind-

rømme Vicksburg, inden denne By blev albeles indesluttet af Fjenden, men man havde ikke brudt sig om dette Raad. Unionsarmeen's Tab i Slagene ved Port Gibson, Raymond, Jackson, Champion Hills og Black River opgives af A. Mahon til 4,000 Mand. Goodrich siger at Tabet "fra Overgangen fra Bruinsburg til Vicksburgs Fald" udgjorde 8,000. Johnson siger i "Universal Cyclopaedia" at Rebellerne tabte 10,000 Mand og Unionshæren 8,575. I "American Cyclopaedia" opgives Unionshærens Tab til samme Antal eller 943 Faldne, 7,095 Saarede og 587 Savnede. (Schöbels Opgaaf, at Unionshæren tabte i Døde og Saarede under Operationerne mod Vicksburg i 1862 - 63 ikke mindre end 58,000 Mand, er utvivlsomt altfor høi). Opgaaverne over de i Vicksburg tagne Fanger, ere modstridende. Medens de fleste opgiver Fangerne's Antal til 30,000 lige Andre, at de kun udgjorde 27,000 Mand.

tage samme. Den 6te April viste sig en stærkt Pantserflaade udenfor *Charles ton* og angreb den paafølgende Dag de Rebelfæstninger, der besat det af en Jernskjættning spærrede Indløb til Byen. Pantserflaaden, der af Fæstningernes mod dem rettede Kanoner led en svær Skade, nødtes til at trække sig tilbage. Noget nyt Angreb blev ikke rettet mod nævnte Fæstninger, førend i Juli, da Gen. *Gillmore* og Admiral *Dahlgren* begyndte "*Charles tons Belæiring*", der varede i 1½ Mdr. Unionstropperne satte sig først i Besiddelse af *Folly Den*, opførte stærke Batterier paa samme og begyndte at beskyde Rebellerne Forsvarsværter paa *Morris Den*. Efterat disse vare blevne ødelagte, gik Unionstropperne over Sundet og satte sig fast paa den sydøstnævnte *D*, medens Rebellerne drog sig tilbage til det paa den nordre Ende af *Den* liggende Ft. *Wagner*. Den 11te og 18de Juli forsøgte *Gillmore*, at indtage denne Fæstning ved Storm, men blev drevet tilbage med stort Tab. Han streb da til en formelig Belæiring samt begyndte med sit grove Skjæts, at beskyde Ft. *Magner*. Batteri *Gregg* og Ft. *Sumter*. Samtidigt bombarderede Flaaden det 4 Mil fra Unionsbatterierne liggende *Charles ton*. Den 6te September rømmede Rebellerne de to forstnævnte Fæstninger, hvorpaa Unionstropperne besatte hele *Morrisden*. Fort *Sumter* var af den heftige Bombardering blevet "forvandlet til en Ruin", men det lykkedes dog dets Forsvarere den 9de Sept. at tilbageflaa Unionstropperne, da disse forsøgte at gjøre Landgang paa den *D*, paa hvilken Fæstningen ligger, for derpaa at storme Fæstningen.

I Nord *Carolina* lykkedes det Gen. *Foster* at tilbagedrive Rebelgeneralen *D. H. Hill*, som i Marts angreb *Newbern* og i April den i den nævnte Stat liggende By *Washington*. *Hill* forenede sig derpaa med Kongskret, hvorpaa begge begyndte at belejre det i det sydsørlige *Virginien* liggende *Suffolk*, der blev tapprert forsvaret af en Unionseskadre og 14,000 Mand under Gen. *Peck*.

17) *Potomac Armeens Felttog*. Slagene ved *Chancellorsville*, *Fredericksburg*, *Gettysburg* og andre Steder. *Burnside* vedblev at være Chef for den ligeover for *Fredericksburg* liggende *Potomac arme* til den 26de Jan. da Gen. *Josef Hooker* udnævntes til hans Eftermand. I Maanedet derefter, da Armeen var forøget til 130,000 Mand*) besluttede den nye Befalingsmand at gaa over *Rappahannock*-floden og om muligt at trænge frem til *Richmond*. Den af *Lee* anførte Arme, der laa forfæstet i Nærheden af *Fredericksburg* var kun halv saa stor**) som Unionsarmeen og *Hooker* troede, at han med Lethed skulde tvinge Fienden til at rømme den stærke Stillning og tiltræde Tilbage-

*) *Potomac Armeen* udgjorde 132,000 Mand, hvoraf 12,000 var Kavalleri. Hæren var delt i 7 Kor under Generalerne *Reynolds*, *Couch*, *Sickles*, *Meade*, *Seigmids*, *Howards* og *Stocums* Befaling. Kavalleriet anførtes af *Stoneman*.

**) Den udgjorde 62,000 Mand, hvoraf 8,000 Mand Kavalleri.

toget. Efterat Kavalleriet under Stoneman var blevet affendt, for at affisjære Dens Forbindelser med Richmond, fik Sedgewick Ordre til med 3 Armeekor at gaa over Rappahannockfloden i Nærheden af Fredericksburg (den 27de April), medens Hooker med den større Del af Hæren drog opad langs med denne Flod i en Strækning af 27 Mil til Rillies Ford, hvor han gik over Floden. Derpaa vendte han sig mod Sydøst, gik den 29de April over Rapidanfloden og samlede den paafølgende Dag sine Tropper ved Chancellorsville.*) Derfra brød han den 1ste Mai op med 50,000 Mand i den Hensigt at rykke frem mod Fiendens Stilling ved Fredericksburg, hvilken nu skulde angribes fra to Sider. Lee, der havde faaet Underretning om sine Fienders Hensigt, havde imidlertid efterladt en mindre Styrke ved Fredericksburg og flyndte sig med den øvrige Del af Hæren i Jmarshær til Chancellorsville, hvor han opstillede den i Slagorden. Den 1ste Mai begyndte det blodige Tre-dages Slag derkedes med en skarp Skjærmpuslen mellem begge Hæres Kortropper. Den paafølgende Dag fortsattes Striden. Under samme drog Stonewall Jackson med 25 a 30,000 Mand i en Halvcirkel "gennem Skove og Vildmarker" og angreb Kl. 5 om Aftenen Unionshærens højere Fløi fra Siden, medens Lee angreb den i Fronten. Det Ansald "fra alle Kanter" formaarbede Unionstropperne ikke at modstaa. De arebes af en panisk Forstræffelse og flygtede fra Slagmarken, medens de af Lydbærerne Steinwehr og Carl Schurz anførte Tropper holdt Stand, indtil Forklædninger ankom, hvorefter Fienden hindredes i at forfølge Unionshærens flygtende Skarer.**)

Gen Jackson, der i Mørket red langs Unionshærens Flanke, for at spejde, blev, da han vendte tilbage til sine egne Tropper, dødeligt saaret af en Rebel, der troede at han og hans Ledsagere vare Unionskavallerister. Rebelhæren tabte derved "en General, der var mere værd end en hel Hær", en Mand "hos hvem Re-ligiositet og Stridslyst gik Haand i Haand". Hans Befaling blev overtaget af Gen. Stuart og det lyffedes denne den paafølgende Dag "med Held at fortsætte Jacksons Gjerning." Hooker, der syntes at have "tabt Sand og Samling", drevs mere og mere tilbage, uagtet Soldaterne, der saagodt som overlodes til sig selv, kjæmpede med Tapperhed.***)

*) Dette Sted er ikke, som en tydelig Historikskriver mebbeler, en By, men en Bondeggaard, der laa i en vild Skovegn, der sædvanligvis kaldes "the Wilderness".

**) Da Howards Afdeling angrebes var den ifærd med i "Tjergelig Ro at tilberede sin Aftensmad". Unionshærens Artilleri hæmmede tilsidst Rebellernes Fremtrængen.

***) Hooker havde den 3die Mai 78,000 Mand ved og omkring Chancellorsville. Lee havde neppe 50,000 Mand, der vare delte i to Afdelinger, der stode 6 Mil fra hverandre. Stuart opførte nu sine Batterier ved Hassles Grove og angreb derpaa med Hestigbed Sides Afdeling. Denne tilbageslog Angrebet, men bortkøb derunder sin Ammunition og forlangte Understøttelse af de Afdelinger, der ikke deltog i Kampen, men erholdt ingen. Kl. 10 forenede Stuart fir

Sedgwick havde imidlertid stormet Høiderne ved Fredericksburg og rykkede frem, for at falde Rebellerne i Ryggen. Lee standsede da Kampen mod Hooker og ventte sig mod sin nye Modstander.*) Efter en morderisk Kamp nødtes denne til at trække sig tilbage fulgt af Rebellerne, der nu paany besatte Høiderne ved Fredericksburg og drev Unionsrøpperne lige til Floden. Sedgwick gik om Matten over samme, hvorpaa lidt efter lidt den slagne Hær samlede sig i den Leir, fra hvilken den nogle Dage isforveien var brudt op med saa store Forventninger. Unionshæren havde efter Hookers egen Opgave i Slaget tabt over 17,000 Mand. Rebellerne havde tabt 12,000 Mand. Blandt de Døde vare Unionsgeneralerne Whipple og Berry samt Rebelgeneralen Thomas J. Jackson.

Efterat Gen. Lee havde erholdt Forklædning, saa at hans Hær gik op til 80 a 100,000 Mand, besluttede han for anden Gang at gjøre et Indfald i Nordstaterne. Den 9de Juni begyndte han sit Tog gjennem Shenandoah Dalen og indtog den 13de Winchester og fort derpaa Martinsburg. Lincoln, der i August havde ladet udgaa et Opbud om 300,000 Mand til at gjøre 9 Maaneders Tjeneste, udbød nu den 9de Juni atter 100,000 Mand for en Tjenestetid af 6 Maaneder, men kun 16,361 aabode Opdraabet. Hooker var imidlertid brudt op fra sin Leir og rykkede med Potomac Armeen frem til den gamle Slagmark ved Bull Run og derfra til Leesburg, hvorved Washington blev beskyttet mod et pludseligt Angreb af Fienden. Den 24de og 25de Juni gik Lee over Potomac i Nærheden af Williamsburg og drog derpaa gjennem Maryland mod Pennsylvania. Inden fort Tid vare Cambridge og York i hans Hænder. En af hans Divisioner var kun 4 Mil fra Harrisburg og nogle af hans Kavalerikorps havde allerede vist sig i Nærheden af Statens Hovedstad. Unionsarmeen var imidlertid gaaet over Potomac ved Edwards Ferry og rykkede frem til Frederick i Maryland, hvor Gen. Hooker paa sin egen Begjæring erholdt Afstød og Gen. George S. Meade udnævntes til Hærens Overbefalende (den 28de Juni). Han fortsatte Toget nordover og indtog efter en heftig Kamp den 1ste Juli Høiderne ved Gettysburg**). I de paafølgende to Dage udfjæmpedes her et af Borgerkrigens blodigste Slag.

Styrke med Lees og Rebelhæren, der da udgjorde 42,000 Mand, angreb da paany Sedgwick's Afdeling. Fem Gange sloges Fienden tilbage, men tilsidst nødtes faabel denne Afdeling, der ikke erholdt nogen Understøttelse, som hele Unionshæren til at trække sig tilbage.

*) Lee efterlod Stuart og Anderson med 20,000 Mand ved Chancellorsville, "for at holde Unionshærens 27,000 Mand i Tøilene. Lee ventte sig derpaa med 27,000 Mand mod Sedgwick's Hær, der talte 18,000 Mand.

**) En Eskadron Unionskavalleri anført af Gen. Buford kom den 30te Juni til Gettysburg, gik Dagen derpaa over Seminary Ridge og

Gettysburg er omgivet af Bjerge og Høider, hvilke i Alm'ndelighed strækte sig fra Nord til Syd. En halv Mil fra Byen ligger en storbevoeret Aas, Seminary Ridge. Syd for Byen ligger en anden, Cemetery Ridge. Den sidste's Form ligner paa Kortet en stor Fiskekrog, hvis Krog er vendt mod Byen. Denne Krogs egentlige Endepunkt eller Die kaldes Little Round Top og Syd for samme ligger en anden Bjerghøide, Round Top. Tidligt om Morgen den 2den Juli opstillede Meade sin Hær paa Cemetery Ridge.*) Rebellerne ordnede samtidigt sine Tropper paa Seminary Ridge og var Afstanden mellem deres høire og venstre Fløis yderste Endes 5 engelske Mil.**). Begge Hærene vare omtrent lige stærke, nemlig 75 a 80 000 Mand Infanteri og Artilleri***). Striden begyndte med et bestigt Anfald paa Unionsarmeens venstre Fløi, paa Gen. Sickles Tropper, der vare rykkede saa langt frem, at der var bleven en Abning mellem dem og Hancock's Korps. Rebellerne forsøgte ved Storm at sætte sig i Besiddelse af Little Round Top og lykkedes endog at komme op paa den, men bleve drevne tilbage med Bayonetten. Striden rasede siden med den største Hefthighed ved Round Top og Little Round Top lige til Nattens Komme og samtidig dermed førtes ogsaa Kampen mod Unionshærens høire Fløi. Da Striden ophørte, havde Unionshæren atter tabt 10,000 Mand, af hvilke de $\frac{2}{3}$ tilhørte Sickles Hær. Udfaldet af Kampen var dog ligesaa uafgjort, som da den begyndte.

Fretdag den 3de Juli lykkedes det Meade efter en skarp Strid, at drive Rebellerne's venstre Fløi tilbage, hvilken den foregaaende Dag havde indtaget den Stilling, som Unionshærens høire Fløi havde indehavt ved Stridens Begyndelse. Rebellerne's Batterier paa Seminary Ridge

blev der mødt af Rebelgeneralen Hills Division. Det lykkedes Bulford at opholde Fienden, indtil Unionshærens Fortropper, 4,000 Mand tilhørende Reynolds Korps, kunde ankomme. Striden, under hvilken Reynolds faldt, fortsattes derpaa i omtrent 2 Timer. Til sidst ankom de to andre Divisioner af Reynolds Korps tilligemed Gen. Howards Tropper, saa at Unionshæren forsøgedes til 21,000 Mand, Reserven beregnet. Rebellerne havde imidlertid ogsaa erholdt Forstærkning, saa at den udgjorde 50,000 Mand. Det blev til sidst umuligt for 1ste og 11te Korps af Unionshæren at modstaa Fiendens Overmagt. De maatte i Worden trække sig tilbage til Gettysburg, hvorunder de, og især det 11te Korps, led et meget stort Tab.

*) Yderst paa høire Fløi, ved Bjerghøgens Spids, stod Gen. Elocum, derefter Wadsworth og Howard, derpaa Hancock, Sickles og Sykes og yderst paa venstre Fløi Sedgwick.

**) Rebellerne's høire Fløi anførtes af Longstreet, Centrum af Hill og den venstre Fløi af Ewell.

***) Unionshæren udgjorde den 1ste Dag ved Gettysburg 21,000 Mand. Tabet i Slaget udgjorde 10,000 Mand. Kanaleriet, omtrent 10,000 Mand, deltog ikke i Kampen.

begyndte derpaa beftigt at befæde Unionsarmeen paa Cemetery Ridge og i hele to Timer forfattede dette Bombardement af 200 Kanoner. Unionsbatterierne "gave Svær paa Tiltale", men standfæde tilfædt fin Jld. Rebellerne rykkede da frem i 3 Stormkoloner — tilfammen 18.000 Mand — i den Hensigt at indtage Cemetery Ridge. Alle Unionsbatterierne aabnede fin Jld paa dem og Marken oversaaedes med Døde og Saarede. men Rebellerne fluttede fine Geledet og stormede trods fit store Tab ligeløs paa Unionshærens Batterier. Den første Stormkolonne blev næsten aldeles tilintetgjort, men de to andre rykkede med Dødsforagt mod "den dræbende Jld", flattrede op at Høiden og plantede Rebelflaget paa samme. De bleve dog snart kastede tilbage. Ifte Hjerdebelen af dem undgik Døden eller Fangenskab. Trods fin vifte Tapperhed og fin grændslesløse Dødsforagt, lede Rebellerne dog et grundigt Nederlag og havde Unionshæren strax med Kraft angrebet og forfulgt den slagne Rebelhær var denne muligens blevet aldeles tilintetgjort. Unionshæren tabte ved Gettysburg 23,190 Mand, 2,834 Dræbte, 13,733 Saarede og 6,643 Savnede. Rebelleres Tab udgjorde omkræng 36.000, hvoraf 13,733 bleve saarede eller tagne tilfange. Hele Rebelhæren tabte i Løbet af 5 Uger — fra Midten af Juni til henimod Slutningen af Juli — omkræng 60 000 Mand.

Dagen efter Slaget, den 5de Juli — samme Dag som Vicksburg faldt og Unionstropperne feirede i Helena — begyndte Lee sit Tilbagetog til Potomacfloden. Meade fulgte efter, men angreb ifte strax Fienden, idet han efter de andre Generalers Raad opfattede Anfaldet indtil den 14de Juli. Inden denne Dag var imidlertid Lee gaaet over Potomac ved Williamsburg. Han drog derpaa gjennem Shenandoah Dalen og Blue Ridge Passet til Rappidansfloden, paa hvis søndre Bred han i September slog Leir. Meade, der var gaaet over Potomac i Nærheden af Harpers Ferry, drog til den nordre Bred af Rappidansfloden og forlagde fine Tropper i Vinterkvarter i Nærheden af Culpepper og Brandy Station.

Høsten udover var der fæu mindre Kampe mellem begge Hærene. I September sendte begge Parter Tropper til Øst Tennesfier, Unionstropperne under Hooker og Rebeltropperne under Longstreet. I Oktober rykkede Lee mod Meades høire Flot, som da drog sig tilbage til Centerville paa den anden Side af Rappahanocfloden. Gen. Lee traf sig tilbage og blev fulgt af Unionshæren, der angreb ham ved Rapidan Station og Kellys Ford den 7de Nov., hvor 2.000 Rebeller blevne tagne tilfange. Meade gif derpaa over Rappidansfloden og rykkede frem mod Lees høire Flot, der indehavde en stærk Stillung ved Mine Run. Han vovede dog ifte at angribe samme, men vendte tilbage til den anden Side af Floden.

18) Blotadens Fortfættelse. Rebeltæperet. I 1863 udgjorde de For. Staters Flaade over 600 Fartstier, hvilke blokerede Sydflaternes østre og søndre Kyster og jagede efter Blotaderydere og

Rebelskaper. Antallet af Sømand i Flaadens Tjeneste udgjorde i Begyndelsen af Aaret 20 a 30.000 Mand, men forøgedes senere betydeligt. Omkring 300 Bloksadebrødere, hvoraf $\frac{1}{3}$ vare Dampskibe, bleve opbrugte. I Slutningen af Februar lykkedes det Kom. Warden paa Monitoren "Montauk" at ødelægge Rebelskartsiet "Massville", der i længere Tid havde lagt under Ht. Mc. Allisters Kanoner, og den 17de Juni tog Kap. J. Rodges paa Monitoren "Mehawken" efter en kort Strid Rebellerses Pantserfisk "Atlanta", der var afskoot fra Savannah i den Hensigt at angribe en Unionsskadre. — De For. Staters Handelsflaade blev i Aarets Løb tilføiet ikke ringe Stæde af Rebelskaper. Af disse krydsede "Alabama" og "Florida" i Vestindiens Fjrande og opbrugte mange Handelskartsier, men "efter" at Kom. Wilkes havde begyndt at holde strængt Udsig efter begge Sørovere" seled "Alabama" til den søndre Del af Atlanterhavet, medens "Florida" styrede Nordover lige til New Yorks Kyst. En af Kap. C. W. Read opbragt og siden med Rebeller bemanded Skonnert "Archer" ankrede den 24de Juni ved Portland, Maine. To med Soldater bemandede Baade sendtes derpaa om Natten ind i Harnen, hvor en Toldkutier "Caleb Cushing" laa forstøiet. Det lykkedes Rebellerne at at overmande Besætningen paa Kutteren og med samme at "flyde ud i aaben Sø", men den paafølgende Drg bleve de indhentede af Dampskibene "Forrest City" og "Chesapeake". Rebellerne opgave da Prisen, sprængte den i Luften og søgte i Baadene at flygte ombord i "Archer". Dette mislykkedes. Flygtningerne bleve indhentede og tagne til Fange og "Archer" blev øvbragt. I December satte en Del Rebeller, der vare gaaede ombord i "Chesapeake" som Passagerer, sig i Besiddelse af dette Fartsøi, medens det var paa Reisen fra New York til Portland. Det tagne Fartsøi blev dog snart nødt til at søge ind i en af Nova Scotias Havne, hvor det derpaa af Autoriteterne udeliveredes til de rette Eiere.

19) Konfiskations eller Udskrivningsloven. Modstander mod samme. Det irste Dyrør i New York. I Febr. 1863 fremsattes i Kongressen et Lovforslag om, at Præsidenten skulde have Ret til at udskrive (bragt) vaabendyggtige Mænd mellem 21 og 45 Aar til at rekrutere Unionshæren, og at Ingen, der blev udstrevet, kunde blive fri, med mindre han stillede en Mand for sig, eller betalte \$300 til Nationalregjeringen.*) Over en Million vaabendyggtige Mænd var fra Krigens

*) Fri for Udskrivningen var Vicepræsidenten, Dommerne ved de For. Staters Domstole, Ministrene, Staternes Gubernører, Unglinger og Mænd, der havde gamle og fattige Forældre at forjærge ligeledes Familefædre, der havde moderløse Sørn under 12 Aar. Derjom der i en Familie var 2 Sønner og begge udstretes, saa havde Faderen, eller, derjom han var død, Moderen Ret til at bestemme hvilken af Sønnerne, der skulde blive hjemme. Enhver Familie, ^{af hvilken 2 Medlemmer}, Fader og Søn eller 2 Sønner vare indtraad i Hær var ogsaa fritagen for Udskrivning. Ligeaa ogsaa gr

Begyndelse frivillig traadte ind i Hæren*) og af dem vare 16,000 enten faldne eller saarede, eller fangne, eller afstebigede, og Antallet af dem, der havde meldt sig for at indtage deres Plads i Gelejerne, var ikke tilstrækkelige for Behovet. Efterom Krigen angik hele Landets Ve og Vel fandt man, at hver vaabendygelig Mænd burde, om saa var fornsødent, kaldes under Fanerne og at ikke Krigstjenestens Byrde udelukkende burde lægges paa deres Skuldere, som Fædrelandsfjærligheden blev til at tage Del i Krigen. I hvorvel at Forslaget var i Overensstemmelse med Grundloven, saa mødte det dog stærk Modstand af Demokra-terne.**) Kongressen, der indsaa, at saalænge Hærene ene bleve rekruteret med Frivillige, saa vilde de hovedsaglig komme til at bestaa af de Mænd, der bifaldt de republikanske Grundsætninger, medens de Borgere, der vare Demokrater, fik Lov til at blive hjemme og med sine Stemmer understøtte sit Parti, medens Republikanerne kæmpede og blødte paa Slagmarken. Lovforslaget blev dog vedtaget den 30te Marts. (3 Hu- set med 115 Stemmer mod 49). Det demokratiske Parties "Ledere" forsømte ikke derefter at fremholde for Folket, at Loven var "tyrannisk", "partist", "djevlelit", og at dens Hensigt var "at slæbe de fattige Demo-krater til den uretfærdige Krigs Slagmark, saa at det demokratiske Par-ties Stemmer maatte blive formindskede og den usle Lincolns Styrelse blive befæstet". Blandt dem, der i Tale og Skrift optraadte mod Loven var Guvernøren i New York, Se y m o u r. Harde ikke Unionshærene seiret ved Gettysburg og Vicksburg, er det sandsynligt, at det saakaldte "Frelseparti" med Vallandigham, Seymour, Pierce og andre demokra- tiske Ledere i Spidsen havde anstillet et Oprør mod Regjeringen.

I New York udbrød virkelig den 13de Juli et "irrt Oprør", da Regjeringens Embedsmænd forsøgte at udskrive Irlændere til Krigs- tjeneste. Statens Militæstropper vare sendte sydover, for at kæmpe mod Lee i Pennsylvanien og Pøbelen i New York mødte desaaarsag liden Modstand, da den begyndte at plyndre og brænde og at myrde saaman- ge Negre, som den traf paa, og som det ikke lykkedes at redde sig ved Flugten. Under Oprøret, der varede i 4 Dage, ødelagde Pøbelen et Vaisenhus for forældreløse Negerbørn samt anden Eiendom til en Værdi af 2 Mill. Doll. s. Omtrent 1,000 af Oprørerne faldt under Gade- kampen. Af deres Modstandere tabte kun omkring 80 Livet.

Forbrydere. De, der bleve udfærbne den 1ste Juli skulde gjøre Tje- neste i 2 og 3 Aar.

*) 3 Hærene 1861 og 62 var der fra Wisconsin udgaaet 40,606 Mænd, fra Minnesota 12,266, fra Iowa 48,814, fra Michigan 45,670, og fra Illinois 135,440.

**) En Taler (Crittenden fra Kentucky) sagde, at Grunden hvorfor, at Folket i Nordstaterne ikke vilde som Frivillige indtræde i Armeen, var den, at Regjeringen havde taget Forholdsregler til at afskaffe Slaveriet og oprette Negerregimenter. Derved havde Regjeringen tabt Folkets Tillid og Kjærlighed (?).

En Tid efter dette Oprør erklærede de demokratiske Domstole i New York og Pennsylvania, at Udskrivningsloven stred mod Grundloven, eftersom Udskrivningsritten ifølge "Læren om Statssoveraniteten ikke tilkom Unionsregjeringen, men de enkelte Stater". Ved Høstvalgene befrejedes imidlertid nogle af de Dommere, der havde afgivet denne Kjendelse, hvorpaa Domstolene afgave en ny Kjendelse om, at Udskrivningsloven var i fuld Overensstemmelse med Grundloven.

20) En ny Stats Opdagelse i Unionen. Den indre politiske Stilling i Nordstaterne. I 1863 opløses Vest Virginia (23,090 Kv. Mil) som Stat i Unionen. Ingen Krigsbegivenhed af nogen Betydning tilbrog sig i Aarets Løb i Staten. Den sidste større Strid dersteds udfjæmpedes i Novbr. ved Greenbiersfloden i Nærheden af Lewisburg, hvor Unionsgeneralen W. W. Averill befriede en Rebelhær.

Ved Valget om Høsten 1862 var det republikanske Parties Majoritet blevet formindsket i flere Stater. Ti af de større Stater (New York, New Jersey, Pennsylvania, Ohio, Indiana, Illinois, Michigan, Wisconsin, Iowa og Minnesota), der i 1860 havde givet Lincoln en Majoritet af 208,066 Stemmer, gav nu Modpartiet en Majoritet af 35,781 Stemmer. De samme Stater, som i 1860 valgte 78 republikanske og 37 demokratiske Kongressmænd, valgte i 1862 57 Republikanere og 67 Oppositionsmænd. Denne Formindskelse, hvortil vistnok Mordgangen i Krigen og Slavernes Frigivelse i høj Grad havde bidraget, opmuntrede den Del af Demokraterne, som handlede sammen med Rebellerne mod Regjeringen. Disse Demokrater kunde ikke stildre Regjeringen i Færve, der vare mørke nok og kunde ikke skarpt nok skandre Krigen mod "Brøderne i Sydstaterne". "Hver Dag, paa hvilken de erfarede, at Rebellerne havde lidt Nederlag, var for dem en Sorgens Dag".

Den 24de Sept. havde Lincoln udstedt en Ordre om, at "Hærens Corps" Loven skulde være ophævet under Krigen, og flere Personer, hvis Opførsel gav Anledning til Mistanke om, at de vare Landsforrædere, vare derefter blevne arresterede af Militærmyndighederne. Dette fremkaldte de bitreste Klager af Demokraterne, medens derimod Kongressen vedtog en Beslutning, hvori erklæredes, at Præsidenten var berettiget til at tage saadanne Forholdsregler. Ikke længe derefter udstedte Gen. B u r n s i d e fra sit Hovedkvarter i Cincinnati, sin bekjendte Ordre No. 38, ifølge hvilken alle Borgere i hans Militærdistrikt, der forsøgte at understøtte Fienden skulde arresteres som Spioner, og dersom de bleve overbeviste, lide Dødsstraf. En af de demokratiske Parties "Ledere" E. L. W a l l a n d i g h a m, der var en bitter Fiende af Nationalregjeringen og en ligelaa ivrig Forsøgter af den Grundsætning, at Krigen burde opføre, trodsede den Ordre og holdt en Tale i Mount Vernon, i hvilken han fordømte Krigen, "hvis Formaal han sagde var at knuse Friheden, oprette et Despoti, skjænke de Sorte Friheden og bringe de Hvide i Slaveri" og han forklarede, "at dersom Regjeringen havde anset det, kunde den for længe siden have endt Krigen paa en ærefuld Maade". Han yttrede derhos, "at jo før Folket lod Usurpatorerne for

flaa, at det ikke tillod dem, at indskrænke Friheden, desbedre var det". For denne Tale blev han arresteret i Mai 1863, blev stillet for en Krigsret og dømt til Fængsel, saalænge Krigen varede. Denne Dom blev af Lincoln forandret saa at Fangen skulde sendes til Rebellerne. Dette skæde ogsaa. Ballandigham blev ført til Richmond, hvor han dog blev meget godt modtaget. Han begav sig derpaa til Kanada, hvor han opholdt sig i længere Tid. Demokraterne i Ohio, hvilke paa den mest højroste Maade fordoømte den "tyranniske Regjerings Despotisme", opstillede den udmærkede "Martyr" og Landsflygtige til Kandidat for Guvernør, men han blev besejret ved Valget og hans Modkandidat erholdt en Majoritet af over 100,000 Stemmer.

Den 18de Febr. vedtog Kongressen et Lovforslag om at udstede Papirsebler ("National Currency"), hvorom senere mere. Ved Slutningen af Kongressens Møde vedtages Beslutninger, hvorved afsløges at modtage fremmede Magters Tilbud om at være Fredsmæglere. — Ved det paafølgende Høstvalg forgesedes det republikanske Parties Majoritet i næsten alle Stater, hvilket klart viste, at Folket bifaldt den Maade, hvorpaa Regjeringen havde handlet. Demokraterne fortlættedesuagtet med sin Modstand og med sine Komplotter, samt paastode slavigen, at Krigen skulde ophøre. Den 17de Dec. forfattede Kongressen et Forslag af en demokratisk Repræsentant, om at man hos Præsidenten skulde anholde om, "at han skulde træde i Underhandlinger med Mynighederne i Richmond, for at faa en Ende paa den blodige, ødelæggende og umenneskelige Krig". Kongressen vedtog derimod en Beslutning om, "at Kongressen fordrer den mest energiske og skaanseløse Fortsættelse af Krigen, indtil Forbundets Autoritet er blevet ubetinget genoprettet over hele Unionens Omraade, at den forfatter ethvert Forslag om Baahensstilstand, Fred eller Underhandlinger, saalænge en eneste Rebel bærer Baaben mod Unionen, at den uden at tage Hensyn til tidligere Parti-betegnelse, under Krigen kun erkjender 2 Partier: Patriotere og Forrædere".

III. Tidsrummet fra Begyndelsen af 1864 til Krigens Slutning. Oprørsrets Undertrykkelse. 1) De For. Staters Armeer. Opbud af Tropper. Krigsbegivenheder i Mississipp. Bloddadet i St. Pillow Den 1ste Jan. udgjorde de For. Staters Armeer 860,737 Mand, hvoraf ifølge Tjenestrapporterne 611,250 vare tjenestgjørende og 249,487 ude af Tjenesten. Den 17de Okt. 1863 havde Lincoln paa sædvanlig Vis opbudt 300,000 Mand til at gjøre Tjeneste i 3 Aar. Den 1ste Feb. 1864 indkaldtes endvidere 200,000 Mand og ved disse Opbud forstærkedes Hæren med 384,807 Mand. Den 14de Marts opbødes 200,000 Mand ligeledes for Tjenestgjøring i 3 Aar og der indstillede sig 284,021 Mand. Den 23de April indkaldtes 85,000 Mand for en Tid af 100 Dage og der indstillede sig 83,652. Den 18de Juli urbødes 500,000 Mand til at gjøre Tjeneste i 1, 2 og 3 Aar og der erholdtes 384,832 Mand. Det sidste

Ophud udslehtes den 19de Dec, da 300.000 Mand indkaldtes til Tjeneste i 1, 2 og 3 Aar. 204,568 Mand akløde denne Ophordring. Ved Aarets Udgang var fra Krigens Begyndelse af udbudt 2,942,748 Mand og 2,690,401 havde gjort Tjeneste i Unionsarmeen. Ved Udrykning var der erholdt 168,649 Mand. De vestlige Territorier og Oprørsstaterne havde forstærket Unionshæren med 63,322 Mand.

Den 3die Febr. brød Gen. W. T. Sherman op fra sin Lejr ved Vicksburg og drog med 25,000 Mand østover i Staten Mississipp, for at ødelægge Jernbaner og anden Eiendoms tilhørende Eiendom. Efter en ubetydelig Skjærmphæl med Rebellerne den 5te Febr., rykkede han for 3die Gang ind i Jackson, Statens Hovedstad, der nu for første Delen lagdes i Aske. Toget fortsattes derpaa til Meridian, hvorhen Hæren ankom den 14de Febr. efterat den i 11 Dage havde tilbagelagt 150 Mil. Gen. W. T. Smith, der den 11te Febr. var brudt op fra Memphis med en Styrke af 7,000 Mand Kavalleri, skulde have mødt Sherman i Meridian, men man hørte ikke noget til ham. Han var rykket frem langs Mobile og Ohio Jernbanen og havde tilintetgjort Millioner Vælsels af Kornvarer samt 2 a 3,000 Baller Bomuld, Jernbanebroer, Stationer m. M., men da han den 22de Febr. var kommet saa langt sydvover som til Okalona, mødte han af Rebelgeneralen Forrest, der tilføiede ham et Nederlag og tvang ham til at trække sig tilbage med et Tab af 300 Mand. Ved Underretningen herom vendte Sherman tilbage til Vicksburg. Paa Tilbagetoget sluttede 1,000 Hvide og 5,000 Farvede sig til hans Hær. der paa Toget ikke havde tabt mere end 200 Mand.

Efter Seiren ved Okalona drog Forrest med sit Kavallerikorps paa 5 a 6,000 Mand nordover og brød i Slutningen af Marts ind i Tennessee. Den 23de Marts faldt Jackson i hans Hænder og Dagen derpaa kapitulerede Oberst Harts i Union City. Derpaa rykkede han frem mod Hickman, Kentucky, hvilket Sted maatte rømmes af Unionstropperne og den 25de stod han for Paducah, der forsvarede af Oberst S. G. Hicks og 600 Mand. Forrest opfordrede Hicks til at overgive sig og truede med, dersom han ikke gjorde det, at storme Fæstningens værfte og ikke give en eneste Unionsoldat Parcon. Ophordringen blev dog aflaaet og Rebellerne, som stroz derpaa stormede Ft Anderson, blev slaaede tilbage med et Tab af 1,500 Mand, medens Unionstroppernes Tab ene urgjorde 14 Døde og 46 Saaede. Forrest vendte sig nu mod det 65 Mil ovenfor Memphis liggende Ft Pillow, der havde en Garnison af 19 Officerer og 538 Mand, hvoraf 238 vare Negre. Fæstningen blev angreben den 12te Aprl. Unionstropperne forsvarede sig tappert hele Formiddagen. Om Aftenen nærmede Rebellerne sig paa en forræderisk Maade under Parlementsflag Fæstningens værfte og stormede dem under Raabet: "Ingen Parcon!" Unionsoldaterne nedlagde sine Vaaben, men blev dog af Seirbherrerne myrdede med koldt Blod. Blodbadet blev forsat den paafølgende Dag. Hvert n Mand, Kvinder eller Børn blev slaaede. De Hu

og Telte, i hvilke de Saarede laa, satte man Ild paa, og Morberne morede sig med at skyde tilmaals paa de Saarede, da disse forsøgte at undfly. Forrest, som i Striden havde tabt 20 Døde og 60 Saarede, begravede 228 Unionsoldater, hvoraf nogle blev levende begravede. Hele Antallet af de Myrtede gik op til 300 a 400. Major Bradford, der havde overtaget Befalingen i Ft. Pillow, efterat Kommandanten, Kapt. Booth var faldet, blev, efter hvad der fortælles, stude af Rebellerne paa Veien fra Brownsville til Jackson, og som Grund for Dødsdommen angaves, at han havde kæmpet for Unionen, uagtet han var født i Sydstaterne.

Efter 14 Dages Forløb sendtes Gen. S. D. Sturgis med 12,000 Mand fra Memphis, "for at onske og forfølge de af Forrest anførte Rebeller", men disse havde allerede tiltraadt Tilbagetoget i en saadan Hast, at de ikke kunde indhentes. I Juni drog Sturgis med omtrent en ligesaa storstyrke som forrige Gang mod Forrest og led den 10de Juni et betydeligt Nederlag i Nærheden af Guntown, hvorpaa han af Fienden drevs tilbage til Memphis, hvor han tilfældt ankom, efter at han havde tabt 3 a 4,000 Mand. Kort derpaa udsendtes Gen. A. J. Smith med 12,000 Mand og han ryttede frem indtil Tupelo, hvor han den 14de Juli blev angrebet af Forrest i Spidsen for 14,000 Rebeller. De sidste blev slaaede tilbage, hvorpaa Smith drog tilbage til Memphis, hvorfra han dog atter brød op den 4de Aug. og drog mod Holly Springs. Under han Fraværelse kom Forrest den 18de Aug. med 3,000 Mand til Memphis, delagde deriblandt en hel Del Eiendom, tog flere Officerer og 300 Mand tilfange og drog derpaa i den største Skyndsomhed tilbage til Mississippi.

2) Red River Expeditionen. Beatvenhederne i Mexico var for en stor Del Anledningen til Gen. Banks Operationer i Texas i 1863. Dette indrømmes nu af de fleste Forfattere. Derimod ere Formeningerne delte om, hvad der var Grunden til og Maalet for den af ham i New Orleans i Begyndelsen af 1864 udsendte Red River Expedition. Hensigten sagdes imidlertid at være den, at trænge frem til Shreveport i Louisiana og med Bistand af en stærk Flaadeafdeling at indtage de ved Red River liggende Rebelsæstninger. Expeditionen var under Ledning af 4 særskilte Befalingsmænd (Banks, Smith, Porter og Steele) og Operationerne foretoges paa en ugunstig Maad og med en for liten styrke. Sherman havde vistnok "laant" Banks 10,000 Mand under A. J. Smith, men disse Tropper skulde efter en Maanedes Forløb vende tilbage til Vicksburg, og det er desaaarsag vanskeligt at forstaa de Bevæggrunde, der fik Banks til at foretage Toget til Vestre Louisiana, og det saameget mindre, som det var høist usikkert om det af Steele anførte Troppeskræft vilde være istand til at trænge frem fra Little Rock, Arkansas til Shreveport, og derhos Vandstanden i Red River var saa lav, at den af Porter anførte Flaadeafdeling kun med den største Vanskelighed kunde færdes paa den. Hertil bør ogsaa føjes, at Rebels-

generalen Kirby Smiths samlede Styrke i det saakaldte "Trans Mississippi Departement" udgjorde 41,000 Mand.

Den 7de Marts kom Admiral Porter med en Eskadre paa 15 Pantserfartøier og 4 andre Fartøier til Mundingen af Red River. Den 11te f. M. ankom Smith med Landtropperne fra Vicksburg, hvilke bleve landsatte ved Simmsport og drog derfra frem mod Ft. De Russby, som den 14de blev indtaget. To Dage derefter blev Alexandria besat. Her forenede Banks sig med Smith, hvorefter Hæren udgjorde 20,000 Mand. Under næsten uafbrudte Skjærmydsler med Fienden fortsattes Toget til Natchitoches ved Grand Core. Den 8de April, da Hærens Fortropper vare rykkede frem til Sabine Cross Roads i Nærheden af Mansfield, mødtes de af Rebelgeneralen Dick Taylor's Arme, der udgjorde 12,000 Mand. Banks blev nu nødt til med en Del af sin Hær at kæmpe et Slag med Fienden og blev besejret. Hans Tab udgjorde 3,000 Mand, 18 Kanoner og over 200 Trosvogne. Rebellerne's Tab udgjorde 1,000 Mand. For den 1ste Division af det 19de Unionskorps, hvilken ankom efter at Striden var udfjæmpet, lyffedes det ved Pleasant Grove at tilbageflaa den forfølgende Fiende. Banks trak sig med sin slagne Hær tilbage til Pleasant Hill, hvor han den paafølgende Dag blev angrebet af Rebellerne. Efter en heftig og blodig Kamp bleve disse slagne tilbage og drevne paa Flugt. Banks beslattede dog efter nogen Tøven, at trække sig tilbage og iværksatte denne Beslutning. Ved Caney River mødte han 8,000 Rebeller anførte af Gen. Bee, men disse bleve den 23de April slagne og nødte til at trække sig tilbage til Texas, hvorpaa Unionsarmeen den 25de og 26de April kom tilbage til Alexandria. — Admiral Porter, der under store Bankseligheder havde ført sin Flaade til Loggy Bowou, maatte, da han erfor Nederlaget ved Sabine Cross Roads, vende tilbage. Under Farten udfør Floden "søgte Rebellerne's Skarpskyttere og Strandbatterier at tilføie ham al mulig Skade", og da han tilsidst ankom til Alexandria med de fleste Fartøier, kunde han ikke med dem passere over Høssen i Floden, førend at Vandstanden var færdig ved Damme, som Oberst J. Bailey den 2den Mai begyndte at optøre og som en Uge efter bleve færdige. Den 13de Mai var Eskadren nedenfor Faldene og styrede mod Mississippifloden. Banks havde under Feldtoget talt 5,000 Mand. Rebellerne's Tab var idetmindste ligesaa stort. Efterat Hæren var gaaet over Atchafalaya overtoges Befalingen over den af Gen. E. R. S. Canby, der var blevet udnævnt til Banks Eftermand.

Gen. Steele, der havde faaet Ordre til fra Little Rock, Ark. at drage til Shreveport og og der forene sig med Banks, brød den 23de Marts op med 7,000 Mand. Samtidigt brød ogsaa Gen. Thayer op fra Ft. Smith med 5,000 Mand, for i Arkadelphia at forene sig med Steele. Paa Grund af de daarlige Veie kunde dog ikke Thayer naa frem til den fastsatte Tid. Steele fortsatte alligevel med sin Styrke Toget og stødte sammen med Fienden ved Prairie D'Anne og ved Camden, hvor en Del af hans Trods faldt i Fiendernes Hænder. Da Steele

havde faaet Underretning om Nederlaget ved Sabina Cross Roads, tiltraadte han de 28de April Tilbagetoget. Rebellerne forfulgte ham beftigt og angreb Unionshæren, da denne gik over Sabinefloden ved Tenfins Ferry, men de bleve med stort Tab slaede tilbage, hvorpaa Steele fortsatte Tilbagetoget til Bluffsburg, hvorhen han ankom den 2den Mai.

3) Florida-Expeditionen. Krigsbegivenheder i Nord Carolina. Gen. Judson Kilpatrick's Tog til Richmond. Merens Eberman fandt sig paa sit Tog til Meridian, blev der af Gen. D. A. Wilmore udrustet en Expedition, der fra Syd Carolina skulde begive sig til Florida, dels for at afsljære Fienden Tilførsel fra denne Del af Landet, dels for at skaffe Rekrutter til Unionsarmeens Negerregimenter og dels og hovedsagelig for at søge at formaa Borgerne i Florida til atter at gaa ind i Unionen. Den 7de Febr. bleve 10,000 Mand under Kommando af Gen. T. Seymour landsatte ved Jacksonville i Nærheden af Mundingen af St. Johnsfloden. Denne Styrke rykkede derpaa frem til Baldwin og — trods Gen. Gilmores Indsigelser derimod — videre vestover mod Suwannee-floden. Rebelgeneralen Finnegans, der havde indtaaget en stærk Stilling ved en Myr i Nærheden af Duflussee, angreb den 20de Febr. den gennem et snevert Pæs fremrykkende Unionshær og tilføiede samme et betydeligt Nederlag. Efterat Seymour havde tabt 13 a 1400 Døde og Saarede, fandt han det bedst at drage tilbage til Jacksonville. Rebellerne tabte i Kampen 7 a 800 Mand.

I Begyndelsen af 1864 fornyede Rebellerne sit Forsøg paa, at fordrive Unionsstyrkerne fra Nord Carolina. Den 1ste Febr. blev Newbern angrebet, men samme var saa stærkt befæstet, at Fienden ansaa det for bedst, at trække sig tilbage. Kort derpaa blev Plymouth angrebet og sammes Kommandant Gen. Wessels maatte efter et tapert Forsvar kapitulere den 20de April. Rebellerenes store Pantjerskib "Albemarle" bidrog til ikke ringe Grad til dette Udfald. Kort Tid derefter rømmede Unionsstyrkerne det ved Pamlico-floden liggende Washington, hvorefter Newbern "var den eneste By i Nord Carolina over hvilken Stjernebanneret vaier". I Oktober blev imidlertid Plymouth gjenerobret, hvorpaa det kort efter lyffedes Løitnant W. B. Cushing med en Torpedo at ødelægge "Albemarle".*)

I de sidste Maanedee af 1863 og de første af 1864 fandtes der i Richmond kun omkring 7,000 Rebelsoldater, medens derimod 10,000 Unionsoldater, der vare blevne tagne tilfange, forvaredes dersteds. Der

*) "Albemarles" Ødelæggelse foregik den 27de Okt. Løit. W. B. Cushing før om Natten med 13 Mand i en Torpedobaad op ad Roanoke-floden til Plymouth, hvor "Albemarle" laa for Anker. I det samme Øieblik som Rebellerne paa Pantjerskibet aabnede Ild paa Torpedobaaden og stjøde den i Sønk, sprang den af Mandskabet i Baaden under "Albemarle" anbragte Torpedo og ødelagde Skibet. Cushing og en af hans Ledfagere lyffedes det at redde sig ved Svømming. De Øvrige bleve dræbte eller tagne tilfange.

blev gjort Forslag om ved et pludseligt Anfald paa Rebellernes Hovedstad at fri disse Fanger. Et saadant Forsøg blev i Februar gjort af Gen. Butler, men det mislykkedes, fordi Fienden i Forveien havde erholdt Underretning om samme. Dette afstræffede dog ikke Gen. J. R. Kilpatrick fra at gjøre et nyt Forsøg. I Slutningen af Februar gik han i Spidsen for 4,000 Kavallerister over Rapidanfloden, passerede forbi Spottsylvania Court House og ilte mod Richmond. Den 1ste Marts var han kun 4 Mil fra Richmond og det lykkedes ham snart, at komme indenfor de to yderste Forsvarslinier, som beslyttede Byen, men han formaaede ikke at indtage den Bred. Han tiltraadte da et "herjende Tilbagetog". Oberst Ulick Daubigren, der fra en anden Kant var blevet sendt, for at angribe Richmond, blev ledt vild af sin Betviser. Han hængte denne og ruffede med sine 400 Ryttere mod Byen, hvorfra Kilpatrick allerede var draget bort. Slaaet tilbage ved de indre Fæstningsværter, vendte han sig Omkøber, blev angrebet af en Skare Militærtropper og faldt i Striden, hvorpaa 3 af hans Tropper bleve tagne tilfange. Hans Lig blev af Fienden begravet som en Mistæders, fordi han efter Rebellernes ofte bestridte Paastand, havde erklæret, at han vilde brænde Byen og dræbe Jeff. Davis og hele hans Kabinet.

4) Gen. U. S. Grant Overbefalingsmand Arméerne Fjeldtoget i Virginien, ("James Kampagnen"), Elagene i "the Wilderness", ved Spottsylvania, North Anna, Cold Harbor og flere andre Steder. De mest skarphjerte Mænd i de Fjer. Stater var i de sidste Aar ved Erfaringen blevne overbeviste om, at det var nødvendigt, at "Unionens Hære levedes af en Mand's Villie". Hidentil havde de kjæmpet saagodt som uafhængige af hverandre. "Medens den ene stred, laa den anden uirksom", og Gen. Lee kunde desaarfag uden synderlig Banstielighed samle sin Hær paa det Punkt, hvor den mest behøvedes. Kongressen besluttede desaarfag, at en Overbefalingsmand, en saakaldt "General Eitnant" skulde udnævnes, og dertil udsaaes Gen. U. S. Grant, der den 9de Marts modtog sin Fuldmagt af Præidenten.

Rebellernes Krigstyrke var delt i 2 Delenfor Mississippiliggende Hære. Den ene, der anførtes af Lee, laa i Virginien paa den søndre Bred af Rapidanfloden og beslyttede Hovedstaden Richmond; den anden, der anførtes af Johnston, laa i Georgien bagved Fjeldandsningerne ved Dalton og beslyttede Atlanta, Centralpunktet for Sydvestens Jerubanenet og den By, hvor Rebellernes største Militærforraad opbevarede. Det var kun med den største Banstielighed, at Sydstatierne havde været istand til at opstille og væbne disse to Hære. Paa deres Seier eller Nederlag beroede de Konf. Staters Etjæbne.

Den 1ste Mai udgjorde Unionshærenes Styrke paa Papiret 1 Million Mand. Af denne Styrke vare dog 109,000 "detacherede", 117,000 Mand laa paa Hospitalerne eller vare utjenestdygtige, 66,000 Mand havde Permission eller vare Krigsfanger og 15,000 Mand vare fraværende uden Permission. Derved formindskedes Styr-

ten til 663,345 Mand. Den Bescnfør Allegbanbjergene samlede Hær, der skulde drage mod Johnson, anførtes af W. T. Sherman; Potomacarmeen, der skulde drage mod Lee, anførtes fremdeles af Meade. Den sidste skulde understøttes af Sigels Hær, der laa i Shenandovalen og i Vest Virginien, at Cutlers Hær, der laa ved Rt. Monroe og af Burnssides Hær, der dog snart forenede sig med Potomacarmeen. Den højeste Ledning af alle Krigsrørelser hvilede naturligvis i den Øverstbefalendes Hænder.

Efter ivrige Rusninger i Marts og April brød Potomac Armeen op 140,000 Mand stærk og gik den 4de Mai over Ravidanfloden. Hæren var delt i 3 Kropsfer, hvilke anførtes af Generalerne Hancock, Warren og Sedgwick, medens Gen. Sheridan anførte Kavalleriet. Om Aftenen paa den aarvnte Dag stod Hæren midt i den Skovtrakt, der sædvanligvis kaldes "the Wilderness". Her i "lyffe, mørke Skoven" og næsten ugennemtrængeligt Krat stod Lees Arme paa 60,000 Mand sammen med Potomacarmeen. Under den heftige Kamp, der varede i 2 Dage (den 5te og 6te Mai) kunde hverke Artilleri eller Kavalleri anvendes. Det var et blodigt Haandgemæng mellem Infanteriet, hvis Fremrykken og Tilbagetog ene angaves af Geværskalverne og de Stormendes Hurraa. Ved Slagets Slutning kunde ingen af Hærene rose sig af Seieren. Unionshærens Tab udgjorde 20,000 Mand, hvoraf de 5 000 toges tilfange. Rebellerens Tab i de to Dages Slag udgjorde neppe 10,000. Unionsgeneral J. E. Wadsworth var faldet og Rebelgeneralen Longstreet saaret.

Grant, hvis Plan det var "uden Ophold at anfælde Fienden, indtil dennes Kraft var udtømt og hans Stykke knust", besluttede nu at omgaa Lees Hær ved at drage til Spottsylvaniaen og han satte uden Ophold sin Plan i værk. Allerede den 7de Mai begyndte begge Hære at drage til nævnte Sted, hvor Lee indtog en stærk Stilling, der ved opførte Forskandsninger var gjort næsten uindtagelig. I 12 Dage kjæmpede begge Hærene mere eller mindre heftigt paa den nye Slagsmark. Den 9de Mai faldt Gen. Sedgwick og hans Befaling overtoges af Gen. Wright. Den 10de sloge Rebellerne Unionsstropperne tilbage, da disse forsøgte at storme deres Fæstningsværker, men uagtet at Grant i de 3 sidste Dage havde tabt 10,000 Mand, saa erklærede han dog, "at han vilde udkjæmpe Striden paa den Linie, selv om det skulde tage hele Sommeren". Den 12te lyffedes det Hancock at bemægtige sig en Del af Rebellerens ydre Forsvarsværker og at tage omkring 4,000 Mand tilfange, men da han derpaa angreb Fiendens indre Forsvarsværker, blev han slaat tilbage. 5 Gange søgte derpaa Rebellerne at tage de tabte Forskandsninger tilbage, og 5 Gange bleve de med stort Tab drevne tilbage. Unionshæren tabte den Dag 10,000 Mand og Rebellerens Tab var ligesaa stort. I 6 Dage efter dette Slag søgte Grant efter et svagt Punkt i sin Modstanders Stilling, men hvor hen han vendte sig, fandt han saa stærke Forsvarsværker, at "de trodsede al menneskelig Tapperhed".

Grant besluttede nu atter at omgaa Lees høire Fløi. Den 18de Mai fik Unionshæren Ordre til at bryde op, og, efterat et af Rebelgenera-
 general Ewell den 19de gjort Anfald var slaaet tilbage, drog hele Potomacarmeen, der paa Grund af erholdt Forstærkning var ligesaa stærk som ved Fjeldtogets Begyndelse, sydvover og kom den 23de til North Anna floden. Lee havde i Smartshær skyndet sig derhen og havde opstillet sin Armee paa den søndre Bred af Floden. Da Hancocks og Warrens Tropper gik over Floden, drev Lee sin Hær som en Kile ind mellem deres Korpsler og hindrede dem derved i at forene sig. De vendte da tilbage til den nordre Bred, hvorpaa Grant begyndte at drage østover og derpaa sydvover til Pamunkyfloden, over hvilken han den 28de Mai gik i Nærheden af Hanovertown, hvorpaa han forsatte sit Tog mod Chickahominyfloden. Ved Cold Harbor blev dog hans Marsch standset af Lees Hær, der havde indtaget en stærk Stilling "bag-
 om Myrer og Moræts". Efter flere mindre Kampe forsøgte Grant den 3die Juni at storme Fiendens Forsvarsværker. Hancocks, Brights, Smiths og Warrens Tropper styrte under Hurraraah mod Rebeller-
 nes Skanser, men bleve slaaede tilbage med stort Tab. I Løbet af 20 Minuter faldt 7 000 af de Stormende medens Rebellerne ikke tabte over 1.000. Da Grant omsider indsaa, at han med sine 150.000 Mand ligesaalet formaaede, at indtage Fiendens Stilling ved Cold Harbor, som Lee Mægt forveien havde været istand til at storme Hæi-
 derne ved Gettysburg, drog han med Potomac Armeen i en Halvcirkel til Jamesfloden (den 14de Juni) og begyndte at beleire Richmond og Petersburg.

Medens Potomacarmeen laa ved Spottsylvaniaen drog Sheridan i Epidsen for sit Kavalleri østover, gik over North Annasfloden, ødelagde Jernbaner, tog en Mængde Fanger og kom den 11te Mai i Nærheden af Richmond. Her slog han Fiendens Kavalleri i en Kamp, der kostede Rebelgenera-
 len Stuart Livet, og angreb derpaa Stadens Forsvarsværker. Efterat det var lykkedes ham at indtage nogle af Byens Forsvarsværker, nøttes han dog til at trække sig tilbage. Efter 2 Ugers Fraværelse for-
 enede han sig atter med Potomacarmeen.

Samme Dag, som Grant gik over Rapidansfloden, indstøbte Gen. Butler sine Tropper — henved 30.000 Mand — og for under Beskyttelse af Kanonbaade opad Jamesfloden til Bermuda Hundred, hvor han landstøtte Hæren og begyndte at opføre Forsikandsninger. I Midten af Mai brød han op og drog mod Richmond. Den 13de lykkedes det ham, at indtage Ft. Darlings Udenværker og han rustede sig til storme denne Fæstning den 16de. Samme Dag ankom imidlertid Beauregard med Forstærkning til Fæstningen og angreb Butler, der, efterat han havde tabt 4 000 Mand, drog sig tilbage til Bermuda Hundred.

Eigels Hær i Shenandoadalen og Vest Virginiaen var den 1ste Mai brudt op fra sin Leir. Sigel drog med 7.000 Mand sydvover gennem Shenandoadalen medens Gen. Crook med 10.000 Mand drog gennem Kanawha Dalen. Begge disse Hære truede med

at affjære Richmonds Jernbaneforbindelse med en Del af de vestlige Stater, men da Sigel den 16de Mai var kommet til Newmarket, blev han angrebet og led et svært Nederlag. Hans Befaling blev derpaa overgivet til Gen. Hunter, der den 5te Juni slog Rebellerne ved Piedmont i Nærheden af Staunton og efterat han havde forenet sig med Crook, drog mod Lynchburg, hvilken By han dog ikke vovede at angribe, da Rebelgeneral Early var ankommet derhen med en stærk Hær. Unionshæren maatte nu isædet tiltræde et besværligt Løbagetog til Vest Virgintien og lade Veien til Maryland staa aaben for Rebellerne.

"James Kampagnen", som varede i 42 Dage havde kostet Potomac Armeen 54,551 Mand. Af disse vare 7,289 dræbte, 37,406 saarede og 9,856 savnede. Rebellerens Tab udgjorde omkring 32,000, hvoraf de 8,500 vare tagne tilfange.

5) Petersburgs og Richmonds Beleiring. Napoleon den 1ste har sagt, at 50,000 Mand kunne forsvare en befæstet Stad mod 300,000 Mand. Da Lee drog sig tilbage til det stærkt befæstede Richmond, udgjorde hans Hær 70,000 Mand, og han var saaledes efter Napoleons Ord istand til at forsvare sig mod en Hær af 420,000 Mand. Grants Hær udgjorde kun 150,000 Mand. — Samme Dag, som Grant gik over Jamesfloden sendtes Gen. Smiths Korps mod det paa den søndre Bred af Appomatoxfloden beliggende Petersburg, hvis Besiddelse var af den allerstørste Bøgt fordi "den, som indebarde Byen med Lethed kunde sætte sig i Besiddelse af de Jernbaner, paa hvilke Leynetsmidles og andre Nødvendighedsgenstande bragtes til Richmond". Smith, med hvem Hancock forenede sig den 15de Juni, kunde let have indtaget Byen, dersom han dristigt havde stormet Fiendernes svage Forsvarsværter. Han undlod dette, indtil Beauregard var kommet Byen til Undsætning og omkring samme havde opført stærke Forstærkninger. Disse bleve den 17de og 18de angrebne af Grant, men de kunde ikke indtages ved Storm. Unionshæren tabte næsten 10,000 Mand i disse Kampe og nødtes til at sride til en formelig Beleiring af disse 2 Byer. Under denne Beleiring holdt Grant Rebellerne i bestandig Sysselsættelse. Snart angreb han dem Nord for St. Jamesfloden, snart Syd for samme, snart truede han et Punkt og snart anfaldt han paa et andet. Lee tilbagelag viftnok alle Angreb, som rettedes mod Rebellerens Hovedstad, men hans Hær smeltede dagligen sammen, medens samtidigt Unionshæren forøgedes ved Forstærkninger. Alle Lees Forsøg paa at bryde sig gennem Unionshæren eller rette Modstandernes Blik paa et andet Maal, end det han nu engang havde foresat sig, viste sig at være frugtesløse. Allt nærmere og nærmere omslutede Unionshærene hans om Hovedstaden liggende Forstærkninger. Efterat en Del af Jernbanerne, der ledte til Hovedstaden, vare komne i Grants Hænder, truedes Sydstatsforbundet desuden af Bankerot. 20 af de Konfødereredes Papir Dollars havde nogle Maneder iforveien været lig 1 Dollar i Guld. Nu sank Værdien til 50 Cent eller med andre Ord, hver Papir Dollar var værdt 2½ Cent og endog denne Værdi sank efter nogen Tids Forløb end yderligere til 1½ Cts.

Næsten daglig kjæmpedes der i de paafølgende Maaneder mere eller mindre blodige Kampe i Nærheden af Petersburg og Richmond. Kun nogle af de vigtigste kunne her omtales. I Slutningen af Juni indtog Unionstropperne en forfandsket Stilling Nord for Jamesfloden ovenfor Malvern Hill ved et Stet, der kaldes Deep Bottom og forsvarede samme mod alle Fienders Angreb. Den 30te Juni sprængtes et af Petersburgs stærkeste Fæstningsværker i Luften til lige med 200 Mand, hvorpaa Unionstropperne ved Storm "føjte at bryde sig gennem Fiendens Forsvarsværker", men Forsøget mislykkes fuldstændigt, idet de Stormende tabte 5,000 Mand. Den 18de Aug. lykkedes det derimod et Unionskorps at sætte sig i Besiddelse af Weldon Jernbanen, der forener Weldon med Petersburg og Richmond, og Rebellerne formaaede ikke senere, trods alle deres Anstrængelser, at tage samme tilbage. Den paafølgende Maaned indtog Builer en vigtig Fæstning Nord for Jamesfloden, hvorefter der den 27de Okt. foregik en skarp Kamp ved Gettysburg. I disse og de andre Kampe, der udkjæmpedes i Nærheden af Petersburg og Richmond før Aarets Slutning tabte Unionsarmeen 40,000 Mand og Rebellerne omkring 20,000.

6) Rebellerernes 3die Indbrud i Maryland. Sheridans Kamp i Shenandoahdalen. Efterat Hunter var blevet nødt til at trække sig tilbage til Vest Virginia, gav Lee Gen. Early Ordre til, at han med 20,000 Mand skulde drage Nordover og for 3die Gang gjøre et Indfald i Nordstaterne. Lee haabede, at han ved denne djærve Manøvre skulde formaa Grant til at hæve Beleiringen af Richmond og tle Washington til Undsætning, især da denne By næsten ikke havde Forsvarere. Saasnart Early erholder denne Ordre, skyndte han sig Nordover gennem Shenandoahdalen, var den 2den Juli i Nærheden af Martinsburg, gik over Potomacfloden, brandstattede Hagerstown, ødelagde et langt Stykke af Baltimore og Ohio Jernbanen, ødelagde paa flere Steder Ohiokanalen ved at gennemgrave dens Banker, og rykkede derpaa mod Frederic. Gen. Wallace i Baltimore skyndte sig med en liden Troop Unionsoldater til Monacaeyfloden, for om muligt, at hindre Fienden fra at gaa over samme, men han blev i Bund og Grund slaet den 9de Juli, hvorpaa Early sendte en Del af sit Kavaleri mod Baltimore, medens han selv rykkede frem mod Washington. Den 10de var han kun 12 Mil fra Byen og to Dage derefter angreb han Ft. Stevens. Gen. Wrights Korps, "the old Sixth" var imidlertid Natten forud ankommet fra Jamesfloden og havde rykket ind i Byen. Disse Veteraner angreb Rebellerne og sloge dem efter en haard Kamp paa Flugt. Tabet var paa begge Sider forholdsvis meget stort. Early drog efter Kampen tilbage til Potomacfloden og gik over denne, hvorved det lykkedes ham, at bringe med sig hele sit Troop, hvoriblandt 5,000 Heste og 2,500 Stykker Kæb. Tilbageetoget forsaattes derpaa gennem Shenandoahdalen. Den 19de angreb Gen. Wright Fienden ved Shenandoasfloden, men blev slaet tilbage, hvorpaa Early besejrede en svag Unionsstroop under Gen. Crook ved Kernstown den 23de

Juli og derpaa atter vendte sig Nordover, gik over Potomacsloben og sendte Kavalleriet under Mc. Causland, for at herje Landet. Den 30de Juli kom Mc. Causland til C a m b e r s b u r g, Pa., og forlangte af Stadens Indbyggere en Brandstat af \$500,000 og lagde, da Staten ikke betales. 3 af Byen i Nise. Paa Tilbagetoget angrebes Rebellerne ved M o o r e f i e l d af Gen. Averill, hvor de tabte det tagne Bytte og mange Fanger.

Den 7de Aug. overtog Sheridan Befalingen over Tropperne i Shenandoahdalen. Med Unionshæren, der bestod af 27 a 30,000 Mand var han i Midten af paafølgende Maaned rykket frem til Berryville, der ligger 10 Mil Øst for det paa den anden Side af Opequanbækken liggende W i n c h e s t e r hvor omtrent 22,000 Rebeller havde leiret sig. Efterat en af Rebelleres Divisioner var draget Sydover til Culpepper, angreb Sheridan den 19de Sept. Rebellerne, som da udgjorde 15 a 18,000 Mand. Kampen varede i flere Timer og "det var lang Tid usikkert hvad Udfald Striden vilde faa". Tilslidst "bragtes dog Rebellerne i Uorden" og flygtede til en Helde flere Mil Syd for Byen. De havde i Kampen tabt 6,000 Mand; 2,500 vare tagne tilfange og 2,000 Saarede vare efterladte i Hospitalerne i Winchester. Unionshærens Tab udgjorde 4,990 Mand, hvoraf 653 Døde, 3,719 Saarede og 618 Savnede. Den 22de angreb Sheridan Fienden, der laa bag om Forskandsningerne paa F i s c h e r s H i l l, drev dem efter en lang Strid paa Flugt og tog 1,100 Fanger. Han fortsatte derpaa sit Tog Sydover og forfulgte Rebellerne lige til Staunton. Den 6te Okt. tiltraadte han Tilbagetoget Nordover og forvandlede under samme Shenandoahdalen til en Ørken. Indbyggerne i denne frugtbare Dal fik nu dyrt betale, at de med Raad og Daad havde underkøbtet Rebellerne. 2,000 Lader fyldte med Hvede, 70 Møller og en Mængde Baaningshuse bleve et Rov for Luerne. 4,000 Kreaturer og 3,000 Faar toges til Hærens Behov. Den paa dette Herjetog ødelagte Eiendoms Værdi anslaaes til 25 Mill. Doll s "Shenandoahdalen var ikke længere Fiendens Kornbod". — Den 15de Okt. kom Sheridan til C e d a r C r e e k i Nærheden af Middletown og slog Leir detsfæds. Fire Dage derefter og medens han var fraværende angreb og indtog Rebellerne Leiren, dreve Crooks og Emorys Korpser paa Flugten og nødte Wright til med sit Korp at drage sig 4 Mil Nordover. Sheridan, der havde tilbragt Natten i Winchester, mødte, da han rev til Leiren, en Mængde af sine paa Flugt værende Tropper. Han standsede deres Flugt og formaaede dem til i sluttede Gelede at rykke frem mod Fienden. Denne blev drevet tilbage og Fiendens Stilling ved Cedar Creek blev indtaget med Storm. I vild Uorden flygtede Rebellerne og efterlode paa Slagmarken ikke alene det om Morgen tagne Unionsartilleri men ogsaa 42 af sine egne Kanoner. Denne Seir var imidlertid dyreføjt. Den havde kostet Unionshæren 5,990 Mand, af hvilke de 1,890 laanedes. De fleste af de sidste vare tagne tilfange. Levingerne af Carlys Hær forenede sig tilslidst med Rebelhæren ved Petersburg. Under Feldtoget

der havde været en Maaned, havde Sheridan taget 13,000 Fanger og 10,000 Rebeller vare faldne eller blevne saarede. Hans eget Tab udgjorde 16,952 Mand

7) **Shermans Tog til Atlanta.** Medens Ovennævnte stode i Virginien, var Sherman den 6te Mai brudt op fra Chattanooga. Hans Hær, der var sammenfat af 3 mindre Korps, udgjorde 97,797 Mand anførte af Generalerne Mc. Pherson, Thomas og Schofield. Af de tre ovennævnte Korps udgjorde "Cumberland Armeen" 60,773 Mand, "Tennessee Armeen" 24,405 Mand og "Ohio Armeen" 13,559 Mand. Infanteriet udgjorde 88,188 Mand, Kavalleriet 6,149 Mand og Artilleriet, til hvilket ogsaa det "svenske Batteri" hørte, 4,450 Mand med 254 Kanoner. Shermans Maal var det i Hjertet af Georgien liggende Atlanta *) Denne vigtige By forsvaredes af Rebelgeneral J. E. Johnston, der med sin Hær paa omtrent 48,000 Mand laa i en stærkt forstaaet Veir ved Dalton **) Samme Dag som Sherman skryndte dette Tog, indtog han Tunnel Hill og angreb med Held Rebelernes Stilling paa Rocky Face Ridge. Da han imidlertid indsaa, at Fiendens Stilling var saagodt som uindtagelig, foretog han en strategisk Bevægelse, som han siden oftere gentog under sin Marsch gennem den vilde Bjergegn. Han gav Mc. Pherson Befaling til med 20,000 Mand at drage Vestover om Dalton og saa fra Snake Gap at rykke mod Sydøst. Denne Manøvre lykkedes og den 11te Mai drog saa hele Shermans Arme den samme Vej. Rebellerne nødtes nu til at rømme Dalton og trække sig tilbage til Resaca, hvor den 14de atter blev angrebet. Ved Shermans Flankemanøvre blev det nødvendigt for Johnston efter en Kamp, der kostede Unionshæren 4 a 5,000 Mand, den 15de at rømme Resaca, og drage til Cassville 4 Mil Nord for Kingston.***) 5 Dage efter maatte han atter bryde op fra Cassville og drage til Atlanta. 20 a 25 paa den anden Side af Etowahfloden Den 23de Mai gik Unionshæren over denne Flod og drog mod det Sydvest for Allatoona Pæs liggende Dalton. Begge Hære hjæmpede her med hverandre i Sjørmydsler og mindre Kampe i 10 Dage fra den 25de Mai til den 4de Juni,†) hvorpaa Johnston indtog en stærk Stilling blandt Bjergene

*) Fra Ringgold, Unionshærens yderste Forpost, til Atlanta, Centralpunktet i det Fabrikdistrikt, der forsynede Rebellerne med en stor Del af deres Kanoner, Ammunition, Klæder etc., var næsten 100 Mil, og Sherman maatte, for at komme did, drage gennem en vilde Bjergstrakt og gaa over 3 større Floder: Oostenoola, Etowah og Chattahoochee.

**) Rebellerernes Hær forøgedes senere ved Forstærkninger. I Slutningen af Juni udgjorde den 55,000 Mand.

***) En af J. E. Daviss anført Unionstrup, der den 17de Mai blev sendt Vestover, trængte lige frem til Rome. (Ga.), hvor Fienden havde Etuverier og Magasiner, der faldt i Seicsherrernes Hænder.

†) En Kamp ved New Hope Church og under et Anfald af Gen. Howard den 27de Mai tabte Sherman efter Johnstons Dydage 6,000 Mand.

Nord for Marietta, hvor han havde Kenesaw Bjerget tilhøre, Pine Mountain i Midten, og Lost Mountain tilvenstre. I hele 20 Dage forsøgte Sherman forgæves at drive ham fra denne stærke Stilling, der ved Standsen blev mere og mere befæstet.*) Ligesaa frugtesløst var et Forsøg paa ved Storm den 27de Juni at indtage Kenesaw Bjerget. Unionshæren blev slaaet tilbage og tabte 3,000 Mand.***) Ved en ny "Blankemansøve" blev imidlertid Fienden nødt til at fortsætte Tilbagetoget til den søndre Bred af Chattahoocheefloden i Nærheden af Atlanta (2den Juli). Efterat derpaa Sherman havde samlet tilstrækkelige Militærforraad i Allatoona, Marietta og Vinings Station, gik han den 17de Juli over Chattahoocheefloden og truede med at sætte sig i Besiddelse af Fiendens til Byen ledende Jernbaner.

Johnston havde paa en mesterlig Maade ledet Tilbagetoget fra Dalton til Atlanta. Trods alle de Kampe, som under samme var blevet stridt, havde han kun tabt 20,000 Mand, hvilket Tab var blevet erstattet, saa at hans Hær ved Ankomsten til Atlanta var ligesaa stor som ved Opbrudet fra Dalton. Regjeringen i Richmond misbilligede dog paa det bestemteste hans floge Stridsmaade. Den 17de Juli fik han sin Afsted og den energiske og dristige Gen. J. B. Hood, der var en tapper Krieger, men en daarlig General, blev udnævnt til hans Eftermand. Det varede ikke længe, førend han begyndte paa sin af Rebelregjeringen forordrede "Angrebsstrig". Den 20de Juli angreb han Thomas's Korps og hjempede i flere Timer med samme, men blev ved Nattens Anbrud drevet tilbage til sine Forskantsninger, efterat han havde tabt omtrent 5,000 Mand ***) Den 22de Juli angreb han med den største Hæftighed Mc. Phersons Korps der stod kun 2 Mil fra Atlanta. Det var den blodigste Dag under hele Feldttoget i Georgien. I samme faldt den tappre Mc. Pherson og Rebelgeneralen Walker. Befalingen over Tennessees Armeen overtoges nu af Gen. J. A. Logan,†) som understøttet af nogle Regimenter af Schofields Korps var heldige nok til at drive Fienden fra Slagmarken. Unionshærens Tab udgjorde 3,722 Mand;

"Mit eget Tab", siger han, "udgjorde kun 900 (?) Mand". Den 28de Mai angreb Rebellerne Mc. Phersons Korps, men tabte derved 2,000 Mand. Den 14de Juni faldt i en af disse Kampe Rebelgeneralen Polk.

- *) I en Skrivelse hittede Sherman, at hele Egnen var en stor Fæstning, hvis Standsen og Løbegrave strakte sig i en Længde af 60 Mil.
- **) Blandt de faldne Unionsofficerer vare Gen. Farver og Obersterne Mc. Cook og Rice.
- ***) Dette er Shermans Opgave. Rebellerne efterlode paa Slagmarken ikke mindre end 500 Døde og 1,000 Saarede og 860 Soldater toges tilfange. Thomas's Tab udgjorde 1,600 Mand Døde og Saarede.
- †) Befalingen over Tennessees Armeen overgaves senere til D. D. Soward.

Borgerkrigen.

Rebellerne anslaaes til omkring 8,000 Mand.*). Den 2de Juli angreb Hood for 3die Gang Unionshæren eller rettere Porgans Korps, men blev atter slaaget tilbage og tabte, efter Shermans Opaaev "mindst 5,000 Mand". Porgans Tab udgjorde 700 Mand. Efter denne Seier begyndte Sherman at beleire Byen og at bombardere den Nat og Dag. Samtidigt udsendtes Kavalleritropper paa forskellige Kanter, for at ødelægge de Jernbaner, der førte til Byen. Ogsaa Hood udsendte Kavalleri, "for at afskjære Unionshæren al Tilførsel" og forlagde en Del af sin Hær til Jonesborough, for at beskutte Jernbanen fra Atlanta til Macon. Gen. Stoneman var sendt afsted, for at ødelægge denne, men han var med den største Delen af sin Styrke faldet i Fangerenskab. Den 31te Aug. kom imidlertid Sherman med den største Del af sin Hær til Jonesborough og besejrede det derhen forlagte af Gen. Hardee kommanderende Rebellkorps, hvilket i Kampen tabte 1,400 Mand. Hood var nu tvungen til at rømme Atlanta den 2den Sept. hvorpaa Unionshæren rykkede ind i Byen, som Sherman havde til Hensigt at forvandle til "et nyt Gibraltar". Han befalede derfor allerede den 4de Sept., at Stadens Indvaanere skulde flytte og begive sig andenskeds hen. Før den 12te i f. M. nødtes 446 Familier med tilsammen 1,644 Personer, af hvilke der 800 vare Børn og 79 Tjenestefolk, til at forlade Byen og begive sig Sydover. Mange af dem manglede aldeles Levnetsmidler. Unionshærens Tab under Toget udgjorde nærvæd 30,000 Mand; Rebellerne 35 a 40,000.

8) Krigsbegivenhederne i Tennessee og Kentucky. Slagene ved Franklin og Nashville. Morgans Herjetog. Efter Atlantas Fald brød Hood op med sin Hær, der, efterat han havde erholdt Forstærkning, udgjorde 36,000 Mand, gik over Chattahoocheefloden og drog mod Atlanta, som han angreb med Hefsigheid den 5te Okt. Han tabte her omkring 2,000 Mand, og nødtes til, da Sherman nærmede sig med den største Del af sin Hær, den 12te at fortsætte sit Tog til Resaca, derfra til Dallas og fra Dallas til Gadsden i Alabama. Sherman fulgte efter ham lige til Gaylesville, men kunde ikke formaa ham til at vove et Slag. Sherman vendte da tilbage til Atlanta, efterat han havde sendt Thomas en Forstærkning af 25 000 Mand og anbetroet Tennessees Forsvar til ham.

Den 31te Oktober ankom Hood til Florence, gik med sin Hær paa 40,000 Mand over Tennesseefloden og rykkede frem mod Columbia, hvorhen han ankom den 27de Novbr. Unionstropperne traf sig nu tilbage til Franklin, hvor der den 30te Nov. kæmpedes en skarp Strid, der kostede Rebellerne mellem 5,500 og 6,000 Mand. Schofield, der i

*) Det syvendte Batteri (det saakaldte Silversparres Batteri) udmærkede sig i denne Kamp ligejom ogsaa i flere forudgaaende Kampe. Medens det kæmpe med en stærk Rebelltrop, faldt en af Batteriets tappreste Mand Sergeant Peter S. Whymann fra Wana i Westing, født 1836, flyttet til Amerika i 1854.

Slaget havde tabt 2.326 Mand, drog om Natten til det vel befæstede Nashville, hvor Thomas samlede hele sin Hær, der med Militærtropper gik op til 56.000 Mand. Den 2den Dec. var Hood med sin Hær kun 2 Mil fra Byen, hvilken han nu begyndte at belejre. I den mellem den 3die og 15de Del. optoges paa begge Sider med Rustninger til den forestaaende Kamp. Den 15de gjorde Thomas et Udfald fra Byen, drev Fienden tilbage og tog 1.200 Fanger. En anden større Seier vandt han Dagen derefter ved sine Troppers Tappehed og ved sin egen ubestridelige Dgtyghed som Hærfører. Hele den fiendtlige Armee blev da slaaget paa Flugten. Hood tabte i dette Slag et stort Antal Saarede og Døde. 4.462 Fanger, blandt hvilke 287 Officerer, deribos 53 Kanoner og Geværer i Tusindvis. De slaade Rebeller bleve forfulgte i flere Dage paa deres Flugt til Tennesseefløden, over hvilken de gik den 27de Dec. Hood havde under sit Felttog i Tennesse foruden Tusinder af Døde og Saarede tabt 13.189 Fanger, 2.000 Desertører og 72 Kanoner. Hans Hær, der havde udgjort 40.000 Mand, var næsten fuldkommen tilintetgjort. Thomas's Tab udgjorde omkring 10.000 Mand.

J Commerens Løb blev Kentucky og Tennesse meget ofte foruroliget af Guerillabander, der brød ind i Landet, berjebede vidt og bredt og derpaa skyndte sig til Virginien eller en anden af Sydstaterne med det tagne Bytte. Den før nævnte Gen. Morgan, der rømte fra Fængslet i Ohio, gjorde saaledes i Juli Indfald i Kentucky og udstrakte sit Plyndretog ligetil Lexington. Han blev dog snart belejret af Gen. Burnbridge og flygtede til Virginien. Der samlede han en ny Guerillabande, med hvilken han gjorde et Indfald i Tennesse, hvor han blev overrumplet og dræbt den 4de Sept. Rebelgeneral Breckenridge gjorde ogsaa et Indfald i Øst Tennesse, men blev i December af Gen. Stoneman drevet tilbage til Virginien.

9) Sherman's "Tog til Havet". Efterat Sherman var kommet tilbage til Atlanta, blev den 15de Novbr. efter hans Befaling alle Byens Fabrikker, Bærskæder og Magasiner lagte i Aske. Den følgende Dag rømte han Byen og begyndte med sin Hær paa omtrent 60.000 Mand Infanteri og 5.500 Mand Kavalleri — sit berømte "Tog til Havet", under hvilket den frugtbareste Del af Georgien "blottedes for Levnetsmidler" og tilføiedes anden Skade, som ikke saa let kunde gjenoprettes. Hæren, hvis høire Flok anførtes af Gen. Howard, og den venstre af Gen. Slocum, medens Kavalleriet kommanderedes af Gen. Kilpatrick, skulde paa sit Tog leve af Landets Hjælpekilder. Soldaterne vare dog forbrutt, at trænge ind i Indbyggernes Høtger og at fratage fattige deres nødvendige Levnetsmidler. Heste, Mulesler og Vogne maatte tages til Armeens Behov, men de fattiges Tiendem skulde om muligt staaes. Modte Hæren Modstand af Statens Indvaanere eller af Guerillabander, saa skulde den Egn, hvor man mødte en saadan Modstand, herjes med Ild og Sværd.

Det lykkedes Sherman ved sine Marscher aldeles at forville Fienden, der troede, at en eller anden By truedes med Anfald. Toget gik Over fra Demulgersfloden til Savannahfloden og siden mod Sydøst langs denne Flod. Den 23de Nov. rykkede en Del af Hæren ind i Milledgeville, hvortil Arsenaler, Fabrikker og Magasiner bleve Luernes Nov. Den 26de faldt Sandersville uden synderlig Modstand og kort derpaa Millen, hvor Rebellerne nylig havde havt et af sine usle Fængsler for fangne Unionsoldater. Alle Jernbaner, Stationer og Magasiner, der laa paa Hærens Vej, bleve ødelagte tilligemed megen anden Eiendom. Beauregard opfordrede i Proklamationer Georgiens Indvaanere til at gribe til Vaaben og tilintetgjøre Shermans Hær, men dette var umuligt, da Staten led Mangel paa vaabendyggtige Mænd. Den 10de Dec. var Sherman med sin Hær kun nogle faa Mil fra Savannah og stormede 3 Dage defter Ft. McAllister samt satte sig i Forbindelse med den af Admiral Dahlgren anførte Unionsflåde derseeds. Den 21de rømmede Rebelgeneral Hardee Savannah, efterat han havde ødelagt 2 af de Konfødereredes Pantserfibe og en hel Del Eiendom, der tilhørte Rebellerne Regjering.*) Umiddelbart derpaa rykkede Sherman ind i Byen, hvor 229 Kanoner, store Militærforraad og 25,000 Baller Bomuld, som Bytte faldt i hans Hænder.

Unionshæren havde siden den 16de Dec. marcheret næsten 300 Mil og under dette Tog anrettet en Ekade, der af Sherman anslaaes til 100 Mill. Doll.s. En Landstræktning paa 30 til 60 Mils Bredde var plyndret for alle Kreaturer og Kornvarer. 10,000 Heste og Mulæsser vare tagne til Armeen og 20,000 Baller Bomuld var blevne ødelagte. 7,000 Negre, hvilke med Glæde hjalp Unionstropperne som deres Befriere, fulgte med til Savannah. At mange Voldsøgjerninger bleve udøvede under Toget lader sig ikke nægte, men de fleste af disse udøvedes af Marorører og Røverbander, hvilke som Chakaler fulgte i Hærens Spor.**)

Medens Sherman drog mod Savannah og som en bekjendt Historikstriver siger, "afbug Oprørets Sener", foresaldt der flere mindre Krigsbegivenheder i de vestre Sydstater. Gen. Canby i New Orleans udrykkede en "Expedition", der truede Mobile "og holdt Rebeltropperne i Sydvisfiskeri i Sydsatte". Gen. Grierson foretog samtidigt dermed et Herjetog fra Memphis til Vicksburg.

*) Sherman havde den 17de Dec. opfordret Hardee til at kapitulere, men derpaa erholdt et benægtende Svar. Den 21de blev imidlertid Hardee nødt til med sin Styrke (10,000 Mand), at rømme Byen og drage til Charleston.

**) Herved benægtes ikke, at enkelte Strejfkorps tilhørende Armeen udbertiben overtraadte Generalens Befaling, men deraf maa man ikke drage den Slutning, at "Shermans Hær manglede Disciplin". Ingen Hær er vel bedre disciplineret end den tyske Hær, og dog udøvede den i den tydske-franske Krig 1870 og 71 ikke saa faa Voldsøgjerninger.

10) **Farraguts Kamp i Mobilebugten.** Indløbet til Alabamas største Handelsby *Mobile* beskyttedes af 3 Fæstninger: *Morgan* med 60, *Gaines* med 30 og *Powell* med 98 Kanoner. De to førstnævnte Fæstninger laa ligeoverfor hverandre og Afstanden mellem dem var omtrent 4 Mil. *) Indløbskanalen i Nærheden af Ft. *Morgan* beskyttedes af en Mængde Torpedoer og inde i selve Bugten laa en Rebelesflåde bestaaende af det store Pantserfæb "Tennessee" og Kanonbaadene "*Gaines*", "*Morgan*" og "*Selma*". I August besluttede Admiral *Farragut*, der anførte en Unionsflåde paa 4 Monitorer og 11 Træfartøier, at påsere mellem begge Fæstningerne *Gaines* og *Morgan* og at trænge ind i *Mobile* Bugten. Den 5te storede han med sin Flåde, hvis Træfartøier med Jernskjærminger vare blevne sammenbundne to og to, op til Indløbet mellem nævnte Fæstninger, der med Hefstighed begyndte at beskyde Fartøierne. Monitoren "*Tecumseh*", der aak i Epidfen, skødte allerede ved Stridens Begyndelse paa en Torpedo og sank inden nogle faa Minutter, hvorved næsten hele Besætningen druknede. *Farragut*, som fra Riggens af sit Flagfæb "*Hartford*" ledede sin Flådes Bevægelser, trængte dog inden en Times Forløb ind i Bugten, hvor han skødte sammen med den der liggende Rebelesflåde. Kanonbaaden "*Selma*" blev taget. De to andre Kanonbaade flygtede til *Mobile*. Pantserfæbet vilde derimod "hverken stryge Flag eller fly". I hele to Timer formaarede ingen Kugle at gjenneutrænge "Tennessees" Pantser, men tilsidst gjennemboredes jamme af en Kugle, hvilken dræbte eller faarede nogle af Officererne og nogle Mand af Besætningen. En Bombe ødelagde samtidig dermed Fæbets "Styreapparat" og de heftige Stød af Monitorerne gjorde tilsidst "Rebelsklosten" redningsløs. Admiral *Buchanan*, der i Kampen havde tabt sin ene Fod, nødtes da til at stryge Flaget og med Besætningen, der udgjorde 190 Mand, at give sig til Fange. Unionsflådens Tab udgjorde 52 Døde og 170 Saarede. — Et af Gen. *Granger* anført Unionskorps paa 1.500 Mand var allerede den 3die Aug. gaaet over til *Dauphin* Den og havde rykket frem mod Fort *Gaines*. Ribellerne rømmede da Ft. *Powell* og begave sig til den førstnævnte Fæstning, som dog efter Kampen i *Mobile* Bugten nødtes til at kapitulere den 8de Aug., hvorpaa Ft. *Morgan* den 23de fulgte dette Exempel, efter at Fæstningen var blevet bombarderet i et Døgn. I disse Kampe toges næsten 1.500 Rebeller tilfange, deres Flådeskibe ødelagdes og *Mobile* var i Fremtiden lukket for Blotadebrydere.

11) **Krigsbegebenheder i Missouri.** I den Nordre Del af *Missouri* havde der dannet sig et hemmeligt Selskab, der endog havde Loger i *Indiana*, *Kentucky*, *Illinois* og *New York*. Dette Selskab, der i *Missouri* kaldte sig "*The Order of American Knights*" eller "*Sons of Liberty*", bestode af Rebelvenner, der i Mørket smedede sine Planer mod Unionen.

*) *Tillands* beskyttedes *Mobile* af 3 Forsvarslinier med en Mængde Fæstninger og nedenfor *Byen* var der 10 Strandbatterier.

Den tidligere omtalte Demofratleber Vallandigham og Rebelgeneralen S. Price vare Ordenens "Supreme commander". 23,000 gode Demofrater havde aflagt Ed paa, at forene sig med sidste. faaſt naart han med en Rebelhær brød ind i Staten; og i en af deres Løger i St. Louis fremsattes Forſlag om, at myrde alle Unionſembedsmænd i St. Louis. Da Roſcerans, ſom var Oberſtbefalende over de ſaa Unions-tropper i Staten, erholdt Underretning om diſſe Stemplinger, lod han 30 a 40 af dette værdige "Brøderſkabs" Medlemmer arreſtere og ſatte dem i Fængſel ſamt anholdt hos Regjeringen om Forſtærkning. Derover opirredes Selſkabets øvrige Medlemmer i høieſte Grad. Allerede i Juli begyndte de i Platte Co. boende Brødre, at hjemſøge med Mord og Brand de af deres Naboer, der vare Unionsvenner, og yttrede ſin Glæde over, at det var lykkedes Price i Arkanaſas at ſamle en Hær paa 15,000 Mand, med hvilken han drog mod den Sydfre Del af Miſſouri i den Henſigt at trænge frem til St. Louis. Den 27de Sept. ankom Rebelhæren til Pilot Knob, der forvaredeſ af Gen. Ewing med 1,200 Mand. Da Rebellerne forſøgte at ſtorme Byens Forſvarsværker, bleve de drevne tilbage og tabte 1,000 Mand. Ewing rømte dog alligevel om Natten Byen og drog ſig tilbage til Rolla, hvorpaa Rebelhæren rykkede frem til Potoſi og Richwood, der kun laa 40 Mil fra St. Louis. Roſcerans havde imidlertid ſamlet en Hær paa 25 a 30,000 Mand, hvorfor Price ikke vovede at angribe St. Louis, men vendte ſig iſteden derfor mod Jeſſerſon City. Ved ſin Ankomſt dertil den 7de Okt. fandt han imidlertid, "at et Anræb kun vilde have et Nederlag tilfølgel". Han drog derfor længer Veſtover til Booneville, Maſhall og Lexington; den hele Tid forfulgt af Roſcerans's Tropper. Efterat han var kommen til Big Blue River, blev han den 23de ſlaaet af Gen Pleaſantons Kavalleri og af Kanſas Tropper anførte af Gen Curtis. Tilbagetoget forſattes ſiden Sydover og forvandledeſ ſnart til Flugt, under hvilken 2,000 Rebeller toges tilfange. Deres Artilleri og deres Troſ ſaldt derhos ogſaa i Seierherrernes Hænder. Roſcerans's Tab udgjorde 174 Døde, 336 Saarede og 171 Fanger.

12) Rebelſkæpere. Rebelſammenſværgelſer i Kanada og Nord-itatierne. Tre i Englaad byagede Rebelſkæpere bleve i 1864 opbragte eller ødelagte. "Alabama", ſom i Løbet af 2 Aar havde opbragt omtrent 60 Handelsſkibe og "næſten drevet det amerikaniſke Flag fra Havet", løb den 11te Juni ind i Cherbourg's Havn, (Frankrig). Tre Dage derpaa ankom de For. Staters Orlogsdampſkib "Keaſage" ført af Kapt. J. A. Winſlow. Til denne ſendte "Alabama's" Chef, Kapt. R. Semmes en Udfordring til den 19de Juni at ſeete en Søkamp udenfor Cherbourg's Havn. Udfordringen modtoges og efter en Times Kamp blev Alabama ſtødt iſænk. Semmes og omtrent 40 af Beſætningen reddedeſ af en engelliſt Dampjagt, ſom ſtyndte ſig at bringe dem til Englaad. Den øvrige Del af Beſætningen optoges af "Keaſarge". Kun 19, hvoraf de fleſte vare ſaarede, gik tilbunds med Ræperen. "Georg-a", en anden Rebelſkæper, blev den 15de Aug. i Nærheden af Portugai

opbragt af de For. Staters Drlogsfartoi "M i a g a r a" ført af Roman-dør Craven. Den tredje Kaper, "F l o r i d a" blev i Strid med Neutralitetslovene taget i Bahias Havn, Brasilien af Kom. Collins paa Drlogsdampskibet "W a s h u s e t t". Flere nye Rebellskjære bleve dog udrustede i Aarets Løb og en af disse "T a l l a h a s e e" opbragte og ødelagde i 10 Dage 30 Handelsfartøier.

Mange Rebeller havde begivet sig til Kanada, hvor de opmuntrede af sine demokratiske Venner i Nordstaterne foretog Stemplinger. mod Unionsregjeringen. En af disse Planer havde til Hensigt ved Dver-rumpling at befri flere Tusinde Rebellfanger, der forvaredes paa J o h n-son I s l a n d i Erie Seen; en anden var at befri 8,000 Rebellfanger, der holdtes i Forvaring i C a m p D o u g l a s i C h i c a g o, hvorpaa Byen skulde plyndres og et Herjetog foretages til Veststaterne. Ved at sende p e s t b e s m i t t e d e K l æ d e r til Nordstaterne troede man ogsaa, "at kunne virke meget til de Konf. Staters Gavn". Den 19de Okt. brød en Rebellbande ind i Vermont, plyndrede Bankerne i S t. A l b a n s, dræbte flere af Borgerne derseeds og vendte raa stjaalne Heste tilbage til Kanada. I Overensstemmelse med en opgjort Plan, om a t b r æ n d e N o r d e n s v i g t i g s t e B y e r, antændte Rebeller i Novbr. New Yorks største Hotel og Theatrer, men Nordbranden blev lykkeligvis opdaget i Tide. En af Nordbrænderne R. C. Kennedy blev grebet og for sin Brøde hængt i New York den 25de Mai 1865. De Konf. Staters Regjering tog endog under Derveielse Forslag om, ved M o r d a t r y d d e L i n c o l n, S e w a r d, G r e e l e y og andre fremragende Mænd i Norden af Veien, samt et andet Forslag, om a t s p r æ n g e K a p i t o l e t i W a s h- i n g t o n i L u f t e n, naar Kongressens Medlemmer forsamledes der.

13) Den ydre og indre politiske Stilling. Præsidentvalg. En ny Stats Ovtagelse i Unionen. De For. Stater kom i et spændt Forhold til F r a n k r i g, da Maximilian den 1ste besteg "det af Napoleon den 3die skabte mexikaniske Keiserdømmes Throne". Den 4de April erklærede Repræsentanthuset i Washington "at de For. Stater ikke kunde finde det foreneligt med sine Grundfætninger at anerkjende et under en europæisk Magts Auspiciet paa Ruinerne af en republikansk Stat oprettet Monarki i Amerika" og ihvorvel Senatet ikke tiltraadte denne Beslutning og Præsidenten søgte at mildne I d r y k k e t af samme i Frankrig, var dog Enhver overtydet om, at en Konflikt var forhaanden mellem Unionen, der fremdeles betragtede Suarez som Republikken Mexicos lovlige Repræsentant, og Frankrig, der understøttede Keiserthronen med Penge og Hjelpeetropper. Med Brasilien opstod der Tvist, fordi at Rebellskjæren "Florida" var blevet taget i Bahias Havn, hvorimod den brasilianske Regjering nedlagde Protest. Det gode Forhold mellem begge Magter blev dog efter kort Tids Forløb atter gjenoprettet.

Jo mere Præsidentvalget nærmede sig, des heftigere blev P a r t i- s t r i d e n mellem Republikanerne og Demokraterne. Mange af de sidste paastode nu høilødt, at Regjeringen skulde s l u t t e F r e d med de Konf. Stater og kalde de seirende Unionshære tilbage til Norden. Endogsaa

i Kongressen hørtes saadanne Røster. En Demokrat, A. Long fra Ohio, udtrede i Huset, at Regjeringen skulde anerkende Sydstatsrepublikken: "Syden", sagde han, "ønskede en fredelig Skilsmisse, men I, som havde Magten sagde Nei. I vilde underkue Sydstaterne. Det er endnu ikke lykkedes Eder, og den almægtige Gud giv, at det aldrig maa lykkes Eder".*) De demokratiske Ledere udenfor Konføderationens Grænser førte et endnu djærvere Sprog. Snart stilledes de Præsidenten som en "blodtørstig Tyran" og den republikanske Regjering som "et Afgrundens Plageris", snart fremholdt de for Folket den Nød, som Krigen medførte og hvor let den kunde afhjælpes, dersom en demokratisk Styrrelse fik Magten i Hænde. — De radikale Republikanere gik paa den anden Side til en saadan Overlighed, at de forlangte, at Rebellernes Gjerninger skulde konfiskeres og fordeles blandt Unionsfolkene. Ved en Konvention i Cleveland, Ohio, den 31te Marts nominerede de J. C. Fremont til Kandidat for Præsident**) og J. Cochrane til Kandidat for Vicepræsident. En Uge derefter sammentraadte "Unionens republikanere" i Baltimore og nominerede til Præsidentkandidat Abraham Lincoln og til Kandidat for Vicepræsident And. Johnson fra Tennessee. Den 29de Aug. sammentraadte Demokratierne i Chicago og nominerede til Præsident den af dem saa meget roste Mc. Clelland og til Vicepræsident H. Seymour. Ved Valget erholdt Lincoln 2,216,067 Stemmer og 212 Elektorstemmer, Mc. Clelland erholdt 1,808,725 Stemmer og 21 Elektorstemmer.***) Abraham Lincoln var selvfølgelig gjenvalgt og Rebellernes Haab om en demokratisk Seier i Norden tilintetgjort.

Den 31te Okt. optoges Nevada (112,000 Kv. Mil) som Stat i Unionen. Ved det saa Dage derefter afholdte Valg afgav Staten 16,420 Stemmer.

14) Begaa Magters Krigshære. Wilmingtons Erobring. Den 1ste Jan. 1865 udgjorde de Forstaters Hære tilsammen 959,460 Mand, "hvoraf de 620,924 vare tjenestgjørende og de 338,536 fraværende". Unionstropperne vare vel forsynede med Levnismidler og

*) Det var ved denne Anledning, at Præsident Garfield holdt sin herlige Tale, i hvilken han stemplede Long som en ny Arnold, villig til i Seierens Stund at overlevere til Landsforrædere Nationen, dens Flag, dens Væbne og Frugten af alle Opoffrelser. Ved 98 mod 18 Stemmer misbilligede Huset Longs Vittring og der fremsattes Forslag om, at han skulde udstødes af Huset.

Fredsforslag bleve ved flere Leiligheder fremsatte af de Konf. Stater, men da Lincoln bestemt som Fredsvillkaar fordrøede Unionens Gjenoprettelse og Slaveriets Affælselse, levede Underhandlingerne ikke til noget Resultat.

**) Fremont frasagde sig inden Valget Kandidaturen.

**) Kun Delaware, New Jersey og Kentucky gabe Mc. Clelland Elektorstemmer. 119,764 Soldater stemte paa Lincoln og 34,294 paa Mc. Clelland.

andre Forraad, medens Rebel soldaterne derimod lede Mangel paa Mad og Klæder. Rebe l a r m e n, der i 1864 havde udgjort 350,000 Mand, formindskedes mere og mere ved Kamp, Sygdom og Rømning. Endog Slavernes Udskrivning til Kriastjeneste, det forsvundne Midde, som Rebelregjeringen greb til i Martz 1865, formaaede ikke i nogen mærkelig Grad, at forandre den betænkelige Stilling "Dog proklamerede Jeff. Davis paaans Krigens Fortsættelse". Raseriet havde endnu ikke lagt sig, men Sydstaatsforbundets Kræfter vare udtømte og dets ledende Personer levede i Riv og Trætte.

Efterat Farragut med sin Esfadre var trængt ind i Mobilebugten, var W i l m i n g t o n i Nord Carolina den eneste Havn, som kunde anløbes af Blotadebryderne, og det var desaaarsag af den største Vigtighed for Rebellerne, at samme ikke blev blokeret. Indløbet til Havnen beskyttedes af det i Nærheden af Kap Fearfloben liggende Ft. F i s h e r. Denne Fæstning blev i December 1864 angrebet af omtrent 6,000 Mand, anførte af Butler, og af Admiral Porters Esfadre, der førte 500 Kanoner.*) Efterat Flaaden i 2 Dage havde bombarderet Fæstningen, landfattedes Tropperne, men Butler vovede ikke at foretage en Storm, da han formente, at Fæstningen ene kunde indtages ved en formelig Beleiring. Hans Post overgaves da til Gen. A. H. Terry, som den 13de Jan. 1865 landfattede 8000 Mand paa Federal Point. Porters Flaade bombarderede samtidigt dermed Fort Fisher, hvilket derpaa den 15de indtoges med Storm. 2,000 Rebeller flevne tagne tilfange. Terrys og Porters Tab udgjorde omtrent 1,000 Mand. — Dagen efter rømmede Rebellerne det Syd for Floden liggende Ft. Casswell, hvorpaa Terry, med hvem Schofield havde forenet sig, den 21de Feb. tvang dem til at rømme Wilmington.

15) Shermans Tog gennem Syd og Nord Carolina. Sherman opholdt sig over en Maaned i S a v a n n a h. I denne Tid indfattes en unionsvenlig Styrelse i Byen, Fæstningsværterne bleve forstærkede og de opgivne saafaldte Sea Jølands og Rismarkerne ved Carolina og Georgiens Kyst overlodes til de Negre, der havde fulgt Toget gennem Georgien. Den 1ste Febr. 1865 brød Sherman op og drog Nordover ind i Syd Carolina. Ved at true Charleston paa høire Side og Augusta paa venstre tvang han Rebellerne til at sende den største Del af sine Tropper til disse to Byers Forsvar. Derefter blev det ham forholdsvis let, at adsprede de svage Korps, med hvilke Beauregard søgte at hindre hans Marsch Nordover. Hele hans Hær "brændte af Begjærlighed" efter at hørne sig paa Syd Carolina, der først havde grebet til Vaaben mod Unionen og dørt sit Folket i de Egne, der laa i Hærens Vej, betale for sine politiske Lederes Synder. Den 17de Febr. drog Sherman ind i Syd Carolinas Hovedstad C o l u m b i a, der var ble-

*) Butler forsøgte ved en Krudterplosion at ødelægge Fæstningen, men dette Forsøg mislykkedes ganske og aldeles. Ristnok sprang den med 25 Tons Krudt ladede Pram, der var bragt hen til Fæstningen, i Luften den 23. Dec., men "Fæstningsværterne rystedes ikke af Smællen".

vet rømt af Rebellerne. Disse havde efterladt en Mængde brændende Bomuldsballer paa Gaderne. Følgen deraf var en Ildbrand, der lagde en stor Del af Byen i Aske. Efterat alle Fabrikker, Værksteder og Magasiner vare blevne ødelagte fortsattes Marschen til Winnsborough (21de Febr.) og derpaa mod Nordøst til Fayetteville, Nord Carolina, hvorthen Hæren ankom den 13de Marts.

Shermans Bevægelser i Syd Carolina, havde havt til Følge, at Rebelgeneralen Hardee rømte Charleston. Før sit Aftog ødelagde Rebellerne nogle Kanonbaade, flere Tusinde Baller Bomuld og antændte Byen, der havde været belejret i 18 Maanedere. Den 18de Febr. besatte Gen. Gillmore Byen. Den 14de April befædte Gen. Anderson paa Fort Sumter det samme Unionsflag, som han 4 Aar tidligere havde taget ned, da Rebellerne nødte ham til at rømme Fæstningen. Blandt Byttet, som toges der, var 450 Kanoner og Forraad af flere Slagt.

I Nord Carolina mødte Sherman en alvorligere Modstand, end han tidligere havde mødt. Johnston, som i Nødens Tid havde gjenfaaet Komandoen, begyndte at samle en betydelig Hær Nordenfor Kap Fearfloden. Da Sherman den 16de Marts gik over denne Flod, blev hans Fortropper angrebne af 20,000 Rebeller anførte af Hardee, som ved Averysborough forsøgte at opholde Unionstropperne indtil Johnston kunde vinde frem. Dette mislykkedes dog, og da Johnston 3 Dage efter med hele sin Hær angreb den ene Flod af Shermans Hær, hvilken var rækket frem til Bentonville, blev han drevet tilbage med stort Tab. Han tabte i dette Slag næsten 3,000 Mand, medens Unionsarmeen kun tabte 1,646. Den 23de Marts drog Sherman ind i Goldsborough, hvor han forenede sig med Terry fra Wilmington og Schofield fra Newbern. Efter denne Forening udgjorde hans Hær 100,000 Mand. Toget gjennem Syd og Nord Carolina, der kun havde kostet Unionshæren henved 3,000 Mand, havde tvunget Rebellerne til at rømme hele Kysten fra Savannah til Newbern.

16) Mobiles Beleiring og Fald. Herjetog. I Marts begyndte Gen Canby og Adm. Thatcher med 45,000 Mand at beleire de Østensfor Mobile liggende Fæstninger, hvilke forsvarede af Gen. Taylor og 9,000 Mand. Efterat det spanske Fort og Ft. Blakely var indtaget ved Storm og Fæstningerne Huger og Tracy vare blevne rømte samt Unionsflaaden trængt frem til Mobile, kapitulerede Byen den 12te April. Omkring 5,000 Rebeller vare bleve tagne tilfange. Unionshærens Tab udgjorde kun 1,500 Mand.

Medens Mobile blev belejret foretoges der 3 Herjetog af Generalerne Wilson, Stone man og Sheridan. De to førstnævnte vare udsendte af Thomas. Den 22de Marts brød J. H. Wilson op fra Chicasaw og drog med 12,000 Mand Kavalleri Sydover i den Hensigt at herje det midtre Alabama og paa samme Tid hindre Fienden fra at sende Forstærkning til Johnston i Nord Carolina eller Taylor i Mobile. Under Toget indtoges Rustelville, Jasper (27de Marts), Clayton (30te), Montevallo (31te), Centreville

og Maplesville (den 1ste April). Rebelgeneral Forrests 5,000 Ryttere bleve besejrede i Nærheden af Maplesville, hvorpaa Toget fortsattes til den vigtige By Selma, hvis Fæstningsværker den 2den April bleve stormede og tagne. Efterat Arsenalen, Fabrikker og Magasiner dersteds vare lagte i Aske, drog Wilson mod "Montgomery, Rebelernes første Hovedstad" og derfra til Columbus, Georgien, hvor han den 16de tog et stort Bytte. Fire Dage efter faldt Macon i det sejrtrige Kavallerikorps Hænder. 6,000 Rebeller vare under Feldttoget blevne tagne tilfange. Blandt det tagne Bytte var 200 Kanoner.

Stoneman brød den 19de Marts op fra Knoxville, Tennesse og drog med 3 Brigader Østover i den Hensigt at ødelægge Jernbaner og Broer i Nord Carolina og det Sydvestre Virginien. "Der ved skulde Lees og Johnstons Tilbagetog i Tilfælde af Nederlag umuliggjøres. Stoneman drog gennem Bulls Gap til Wataugafloeden, over Iron Mountain til Boone og derfra til Wilkesborough, hvorpaa han brød ind i Virginien og indtog Christiansburg, Wytheville, Salem og Lynchburg, drog derpaa Sydover gennem Jacksonville og Taylorsville til Germantown (N. C.) og derfra til Salisbury, der indtoges den 12te April. Under Toget var Jernbaner og anden Eiendom vurderet til Millioner af Dollars blevet ødelagt.

Ifølge en Ordre fra Grant brød Sheridan den 27de Febr. op fra sit Vinterkvarter i Winchester og drog med sine af Devin og Custer anførte Kavallerister, 10,000 Mand, mod Lynchburg, "for at assistere Flensden af Tilførsel fra denne Del af Landet". Allerede den 2den Marts var han kommet til Wagnersborough, hvor Custer samme Dag ved et raskt Anfald besejrede Gen. Early, der med 2,500 Mand bevoagede Blue Ridge Passet. 1,600 Rebeller bleve tagne tilfange, 11 Kanoner og 200 Vogne, læsede med Ammunition og Levnetsmidler, bleve derhos Seierherrener Bytte. Toget fortsattes derpaa til Charlottesvillie i Jamesdalen. Efterat alle Jernbaner og Kanaler Vestenfor Richmond vare blevne ødelagte, gik Sheridan over Syd og Nord Anna Floderne og drog til White House, Nord for Richmond, hvorfra han ankom den 19de Marts. Efter en Uges Hvile gik han over Chickahominyfloden og Jamesfloden samt slog den 26de Marts Leir ved Hatchers Run, Syd for Petersburg.

17) Richmonds og Petersburgs Fald Lees Tilbagetog og Kapitulation ved Appomattox Court House. 3 Marts 1865 var de Konf. Stater som krigsførende og politisk Magt indskrænket til den Søndre Tredelel af Virginien og den Nordre Tredelel af Nord Carolina eller til et Omraade af kun 22,500 Kv. Mil. Rebelhærene indenfor dette Omraade udgjorde 100,000 Mand. Unionshæren udgjorde derimod henimod 250,000 Mand.*) Lees Hær i Petersburg udgjorde efter Ka-

*) Den 1ste Marts talte Unionshærene 965,591 Mand, men af dem var Styrke laa 180,000 Mand paa Hospitalerne eller vare paa Grund af

portierne 175,000 Mand, men "Halvparten af Soldaterne vare fraværende", saa at Hæren i Virkeligheden kun udgjorde 65,000 Mand. Med denne Styrke, der led Mangel paa Mad og Klæder,*) skulde Lee ikke blot forsvare begge Byerne, men ogsaa de Jernbaner, paa hvilke Leveismidler og andre Fornødenheder førtes til hans Hær.

Lee mærkede snart, hvad Grant havde til Hensigt med sine Kombinationer. I Syd for Petersburg laa Sherman, i Vest Thomas og i Øst foran Forsvarsværkerne Grant. At bryde sig gennem Unionshærene og senere forene sig med Johnston var nu Lees Hensigt. Den 25de Marts lykkedes det 5,000 af Gen. Gordons anførte Rebeller med en pludselig Stormning at indtage en paa Grants høire Fløi liggende Standsse, Ft. Steadman. Samme blev dog fort derpaa taget tilbage, ved hvilken Leilighed 3,000 Rebeller bleve dræbte, faarede eller tagne tilfange. Nogle af Hiendens Udenværker bleve derpaa tagne. Rebellernes Tab i Dagens Kamp gik op til 4,500 Mand, Unionshærens udgjorde 2,000.

Fire Dage efter Rebellernes Anfald paa Ft. Steadman udstrakte Grant sin venstre Fløi paa den anden Side af Hatchers Run. Sherman rykkede med en Kavalleristyrke paa 9,000 Mand mod et Vest for Rebellernes høire Fløi liggende Punkt Five Forks, hvor flere Veie stødte sammen. To Infanterikorps (Warrens og Humphreys) brøde paa samme Tid op og drog mod White Oak Veien. Lee efterlod da 8

Sygdom fri for at gjøre Tjeneste; 132,000 vare detacherede fra Hovedstyrken og 50,000 vare "fraværende". Hærenes virkelige Styrke udgjorde saaledes 602,591 Mand.

- *) Virginien kunde ikke skaffe Hæren, hvad den behøvede, hvorfor en Mængde Kjøb og andre Livsfornødenheder maatte indføres fra Udlandet. Denne Indførsel ophørte, da Wilmington i Februar indtoges af Unionstropperne. Efterat Sherman paa sit "Tog til Hæbel" havde ødelagt Jernbaneforbindelsen med alle de Egne, hvorfra Kornvarer kunde erholdes, var det ene "med Bamselighed, at det daglige Brød kunde anskaffes". Den Lønning, som Soldaten fik for en Maanedes Tjeneste, var ikke tilstrækkelig til derfor at kjøbe et Par Sko. "Prisen paa alle Varer var steget i samme Forhold, som Værdien af Papirpengene vare sunkne". Regjeringen "skabte vistnok Penge" Nat og Dag, men den formaaede ikke at skaffe en Værdi for disse Penge. Den nødtes derfor til at afspise dem; der havde Penge af visse "Udgaver", med den Betsed, at den Slags ikke indløstes. Enhver Jordbruger skulde ifølge en i Marts 1865 vedtaget Lov til Regjeringen betale en Tiendebel af Alt, hvad han aplede; paa al fast og løs Eiendomme lagdes en Sats, der gik op til 8 pCt. Skatten paa klingende Mynt var 20 pCt., paa Papirpenge 5 pCt. o. s. v. Al den klingende Mynt, som Regjeringen kunde anskaffe, var blevet sendt til Udlandet for derfor at indkjøbe Krigsfartøier, Vaaben og Ammunition. Nu var der ikke alene Mangel paa Penge, det vil sige Mynt, som havde nogen Værdi, men ogsaa paa Vaaben. Da der blev fremsat Forslag om at opbyde 300,000 Negre til Krigstjeneste, oplystes det, at man kun havde Geværer til 5,000.

a 10.000 Mand i Petersburg og drog med 15 a 20.000 Mand mod Unionstropperne, drev den 31te Maris Warren tilbage og uddte Sheridan til Tilbagetog. Den paafølgende Dag efterat Unionsskavalleriet havde forenet sig med Infanteriet, bleve Rebellerne i Bump og Grund besejrede ved Five Forks. 5 a 6.000 bleve tagne tilfange; de andre flygtede. Unionshærens Tab udgjorde omtrent 1.000 Mand.

Knappt var denne Strid udkjæmpet, førend Unionsbatterierne begyndte paa det heftigste at beskyde hele Linten af Fiendens Forsvarsværker fra Appomattor Floden til Hatchers Run. Tidligt den paafølgende Morgen stormede Generalerne Wright og Dro Fiendens ydre Forsvarsværker, hvorpaa Lee sendte Underretning til Rydbighederne i Richmond om, at han ikke længere formaaede at forsvare hovedstaden. Jeff. Davis og hans Ministre og Venner skyndte sig nu at føre "Regjeringens Eiendom" til Danville Jernbanen og at fly fra Byen. Nat til den 3die April rømte Lee Petersburg og Richmond, efter at han havde sprængt flere Tæstninger, Krudtmagasiner og de i Jamesfloden liggende Pantferskibe i Luften, samt sat Ild paa en Mængde Magasiner i Byen. Medens Ilden udbredte sig mere og mere, begyndte Pobelen at plyndre ikke blot Butikker og Magasiner, men endogsaa Bøaningshuse. Først efter at Unionstropperne vare rykkede ind i Byen standfædes Ilden og Plyndringen.

Da Lee rømmede Richmond, haabede han, at kunne drage gjennem Furfsville til Danville og senere forene sig med Johnston's Hær. For at hindre denne Forening, begyndte Grant allerede samme Dag, som Petersburg og Richmond faldt i hans Hænder, at forfølge den paa Tilbagetog værende Fiende. Den 4de April kom Lee til Amelia Court House, hvor han haabede at finde et Fragttrain med Levnæsmidler for sin Hær. Trainet var imidlertid blevet sendt til Richmond og Hæren maatte fra den omliggende Egn skaffe sig det Nødvendige til Livsophold. Dermed gik den kostbare Tid tabt. Sheridan satte sig i Besiddelse af Danville Banen ved Jettersonville, og nu havde Lee ingen anden Udvej, end at drage Vestover, for muligens at naa til Lynchburg. De med Trosset læssede Vogne og Artilleriet, der tilsammen udgjorde et Tog, der var 30 Mil langt, kunde kun med Vanskelighed bringes frem paa de daarlige Veie, og den af Hunger og Anstrængelser udmattede Hær "formindstbees med hver Time", der gik. I Nærheden af Deatonsville affaar Sheridan den 6te hele Ewells Korps paa 5 a 6.000 Mand fra den øvrige Hær og tog det til Fange samt ødelagde 400 af Rebellerne's Trossvogne. Tusinder af Lees Tropper "bortkastede da de Vaaben, som de ikke længere orkede at bære". Dele Veien hvorpaa Hæren marcherede frem, var overstrøet med Geværer, Kanoner og Vogne samt af Mennefter og Lastdyr, der vare styrkede af Hunger og Udmattelse. Kun 10.000 Mand af Lees Veteraner — "Kernen af Virginien's Arme" — drog i god Orden til Appomattorfloden, over hvilken de atter gik. Gen. Dro søgte at forhindre Overgangen, men blev slaet tilbage med stort Tab og tabte selv Livet i Træfningen. Denne Kamp hindrede imidler-

tid Overgangen, indtil det 2det Armeekorps indhentede Rebellerne's Bagtropper og nødte dem til at afstaa fra Forsøget paa, at ødelægge Broen over Floden. Da derpaa Unionstropperne angreb den i Slagorden opstillede Rebelhær, blev de drevne tilbage. hvorpaa Lees Hær fortsatte sin Marsch til Appomattox Court House, hvorthen de ankom den 8de April. Den paafølgende Nat drog Sheridan forud for dem og befalte med Kavalleri og Infanteri de til Lynchburg førende Veie. Da Lee den paafølgende Dag søgte at fortsætte sit Tog, fandt han at han var iædsestængt og at al videre Kamp var haabeløs. Han kapitulerede da til Grant og overgav til ham "Virginias fejrvante Hær" paa 27,805 Mand. hvoraf dog kun 8,000 bare Vaaben, 30 Kanoner og 350 Trosvogne. En Uge forud var Lee ved Begyndelsen af sit Tilbagetog i Besiddelse af 200 Kanoner og over 1,000 Trosvogne belastede med Ammunition for 100,000 Mand. Hans Officerer og Soldater sit vende tilbage hver til sit og erholdt Forsikkring om, at de ikke skulde lide nogen Forsvælgelse, saalænge de abløse Lovene og ikke brøde sit Væresord om ikke at bære Vaaben mod de For. Stater. Saa Seierherrer have bevilget den Besejrede saa "hæderlige Bettingelser", som Grant bevilgede Lee.*)

18) Præsident Lincolns Døds. Ved Underretningen om Richmonds Fald og Lees Kapitulation havde Glæden hos Folket i Nordstaterne ingen Grændser. "Dele Norden fejrede en Jubelfest. I Palads og Hytte var der Glæde og Fryd". Gamle og Unge, Rige og Fattige glædede sig over at det Maal, der havde forðret saa store Opoffrelser i 4 lange Aar, nu var naaet eller ialfald nær ved at opnaaes. Men netop under denne almindelige Glæde kom som et Jordslag fra en klar Himmel et forfærdeligt Budskab, som bragte Jubelen til at forstumme, Seierssangene til at tie og som svøbte et Sørgeflor over det hele Land. Dette Budskab meddelte, at Præsident Lincoln var blevet myrdet, at den kloge Statsmand og Leder af Unionens Skjæbne, den elskede Friheds- og Fosterlandsven for sin uødelige Gjernings Skyld var blevet fældet af en Snigmorders Kugle.

Langfredag den 14de April havde Lincoln og hans Hustru og et Par andre Venner ifølge en Indbydelse begivet sig til Fords Theater, hvor der i Anledning af Krigens Slutning skulde afholdes en Festfore-

*) Den 9de April 1861 erklærede de Konf. Staters Repræsentanter til de For. Staters Regjering, at dersom den vovede, at sende Probitant eller andet Forsaad til Fort Sumter, saa vilde Krig blive Følgen deraf. Den 9de April 1865 kapitulerede Gen. Lee. Den 12te April 1861 affyredes det 1ste Skud paa Fort Sumter af en Borger i Virginien ved Navn Edmund Ruffin. Den 12te April 1865 nedlagde Virginien's Arme sine Vaaben. Nogle Uger derefter begik Ruffin Selvmord "da han ikke vilde leve under de forhåbte For. Staters Regjering". Appomattox Court House er ikke, som Navnet tyder paa, et enkelt Hus, men en lille By.

stilling.*) Omtrent Kl. 10 om Aftenen traadte en ukjendt Mandsperson ind i Præsidentens Loge, gik op til Præsidenten og kysede ham i Bøghovedet. En Major Rathbun forsøgte øjeblikkelig at gribe Morderen, men denne gav ham et Dødsstik i Brystet, traadte derpaa hen til Logestranken, svang Dolken over sit Hoved og raabte: "Sic semper tyrannis" (Saa gaar det altid Tyrannerne)**). Han hoppede derpaa ned paa Ereen, hvorvid han brak sit ene Ben. Han reiste sig dog strax op og raabte: "Syden er bævnende", hvorpaa han skyndte sig ud af Theatret, sprang op paa sin Hest og red i Gallop ud af Byen. — Den saarede Præsident førtes øjeblikkelig til det Hvide Hus, hvor han døde den paafølgende Morgen Kl. 8.30, efterat han havde ligget bevidstløs i 10 Timer. Liget flyttedes den 19de til Kapitolet, laa der i 2 Dage og førtes derpaa til Hovedstaden i Illinois. Verden har aldrig seet et saadant Sørgetog, som det der fra Washington gik frem gjennem Baltimore, Harrisburg, Philadelphia, New York, Albany og Chicago til den nær Springfield liggende Dake Ridge Kirkegaard, hvor den afdøde Præsidents Stov jordfæstedes i Begyndelsen af Mai. Sten er til "Martyr Præsidentens" Gre paa nævnte Kirkegaard opreist et kostbart Nationalmonument, 100 Fod høit, hvilket dog endnu ikke er ganske færdigt.

Paa samme Tid som Lincoln blev skudt, trængte en anden Morder ind til Statssekretær W. H. Seward, der laa syg, og tildelte ham, hans Sønner og Tjenere flere om end ikke livsfarlige Dødsstik, og begav sig derpaa paa Flugten. Senere Undersøgelser paaviste, at Morderbanden — der var nemlig en saadan — havde havt til Hensigt at myrde ikke alene Lincoln og Seward men ogsaa Armeisekretær Stanton, Gen. Grant og Vicepræsident Johnson. Det var ikke længe inden man kom Morderne paa Spor. Lincolns Morder var en Skuespiller og fanatisk Sydstatsmand ved Navn John Wilkes Booth.***) Blandt hans Medskyldige vare: D. C. Harold, E. Payne (Powell), der forsøgte at myrde Statssekretæren, G. A. Atzerott, som skulde myrde Vicepræsidenten og Missis M. C. Surratt, hvis Hus i Washington havde været Mordernes Mødested. De 3 sidstnævnte bleve allerede arresterede den 20 April tilligemed en Del andre mistænkte Personer. Booth

*) Gen. Grant, S. Colfax og flere andre fremragende Mænd vare ogsaa indbudne til at være tilstede, men modtog ikke Indbydelsen.

**) "Sic semper tyrannis" er Staten Virginias Valgsprog.

***) Han var født 1839 og en Broder af den berømte Skuespiller Edwin Booth. Hans Plan var oprindelig at tage Præsidenten tilfange, men efter en Tids Forløb opgav han denne Plan. I en efterladt Skrivelse erklærede han blandt andet Slaveriet for den største Belsignelse, som Gud havde skænket et Land, at alle Abolitionister fortjente den samme. Skjæbne som John Brown til hvis Paagribelse og Genrettelse han efter Evne havde bidraget. I en anden Skrivelse efter Udførselen af Ujærnningen siger han, at han ligesom Brutus og Tell havde dræbt en Tyran og at han haabede at saa Forbøttelse for sin Brøder, hvilken han dog ikke angreb.

og Harold kunde derimod ikke findes før end 11 Dage efter Mordet. Begge havde fra Washington af begivet sig til den østre Bred af Potomacfloden paa den anden Side af Surratsville. Efterat de i en Uge havde holdt sig skjulte der, gik de over Floden ind i Virginia og skjulte sig i en Landmands Lade i Nærheden af Port Royal. Den 25de April kom Oberst Baker med en Kavalleritrop og omringede Laden og opfordrede Booth og Harold til at overgive sig. Harold gjorde saa men Booth nægtede sig derved. Der blev da sat Ild paa Laden og da Booth forsøgte at flygte ud gennem Døren blev han skudt af Sergeant Boston Corbett. "Elsk min Moder, at jeg døde for mit Land" var de sidste Ord, som Lincolns Morder yttrede her i Livet. Hans Medskyldige bleve i Juli stillede for en Domstol. Fire af dem: Harold, Algerott, Powell og Mrs. Surrat, dømmtes til Døden og henrettedes. Fire dømmtes til Fængsel paa Livstid.

Vicepræsidenten Andrew Johnson afslagde saa Timer efter Lincolns Død sin Embedsæd og blev dermed de For. Staters Præsident.*) Der var adskilligt, der tydede paa, at Morderne havde haft medskyldige i "de hvide Kreds", og Præsident Johnson udstedte desaaarsag den 2den Mai en Proklamation, hvori der udbøvedes en hvi Belønning til den eller dem, hvem det lykkedes at gribe Jeff. Davis og andre naavngivne fremragende Rebeller.**)

19) Krigens Slutning. Jeff. Davis's Flugt. Da Sherman den 13de April havde besat Raleigh, N. C. erklærede Johnson, at han var villig til at kapitulere. Den 26de nedlagde hans

*) Johnson var født i Raleigh, N. C. den 29de Marts 1808. Hans Forældre vare meget fattige. Da han var 10 Aar gammel blev han sat i Skrabberlære og arbejdede som Skrabber i 7 Aar. I sine Fri-timer lærte han sig at læse. I 1828 flyttede han til Greenville, Tenn. giftede sig og valgtes det paafølgende Aar til Alderman. I 1841 valgtes han til Medlem af Statens Legislatur og i 1843 til Medlem af Kongressen. Han var en trofast Unionsven og optraadte paa det mest bestemte mod Secessionisterne. I 1853 valgtes han til Gubernør i Tennessee, gjenvalgtes i 1855 og protesterede paa det kraftigste mod Statens Udtrædelse af Unionen. Senere i 1862 udnævntes han til Militærgubernør i Tennessee, hvor han viste Dygtighed og Kraft i sin Styrrelse. I 1864 valgtes han til de For. Staters Vicepræsident og blev efter Lincolns Død Præsident. Hans Karakterfasthed, ud-artebe ofte til Halsfarrighed, "der ikke taalte nogen Modsigelse".

**) I Booths Kuffert fandtes en Efferdepeshe, hvortil Nøglen fandtes i Armeedepartementet i Richmond. Flere andre Depesher viste, at der til Rebelregjeringen var gjort Forslag om, at myrde Unionens "ledende Mænd" (dog ikke af Booth) og at Jeff. Davis havde oversendt saadanne Forslag til Krigsministerens Prøvelse. Den Belønning der udbøvedes for Paagribelsen var for følgende Rebelregjeringens Embedsmænd: Jeff. Davis \$100.000, G. C. Clay \$25.000, J. Thompson \$25.000, G. R. Saunders \$25.000, B. Luder \$25.000 og W. C. Cleary \$10.000.

Hær paa 31,000 Mand sine Vaaben. Den 8te Mai fulgtes dette Exempel af Taylor, der til Canby overleverede alle Rebeltropper Vestenfor Mississipp og den 26de Mai af E. R. Smith som til Canby overgav alle de Vestenfor Mississipp liggende Rebeltropper. Der var nu ikke flere Rebelhære at bekjempe. Kun Guerillaer bare endnu Vaaben mod Nationalregjeringen, men disse bleve dog snart nødt til at opløse sine Skarer og vende tilbage til fredelige Syssler. — Rebellerne's Krigsfartøier udleveredes ogsaa til Unionsregjeringen med Undtagelse af "Shenandoah", hvis Chef Waddell nægtede at fæste Lid til, at Krigen var endt. Han krydsede fremdeles i den Nordre Del af Stillehavet og opbragte ikke saa amerikanske Fartøier. Til sidst flygte han til England og overleverede sit Skib i de engelske Myndigheders Hænder, hvilkede da igjen udleverede det til de For. Staters Regjering.

Da Jefferson Davis med sine Ministre og sammenstræbende Statte forlod Richmond, begav han sig til Danville, som nu skulde være de Konf. Staters Hovedstad. I en derfra udstedt Proklamation forklarede han, at da Hæren nu ikke behøvede at forsvare Richmond og Petersburg, saa kunde den let drage fra det ene Sted til det andet og slaa først den ene Unionshær og saa den anden o. s. v. Alrig skulde en Fjendsbred af Virginien eller nogen anden Stat afstaaes til Unionen eller Fred sluttes med dem, der havde brudt ind paa Sydens hellige Jord o. s. v. Den 10de April fik imidlertid Davis Underretning om, at Lee havde kapitulert, og nu gjaldt det i en Hast at rømme den nye Hovedstad og begive sig længere Sydover. Den 11te kom han og hans Ledsagere til Greensborough, N. C., derfra begav de sig den 14de til Charlotte, hvor de modtog Underretning om, at Johnson havde kapitulert, og at Lincoln var myrdet. Flugten fortsattes da gjennem Syd Carolina og Georgien. Den ene efter den anden af Ministrene forlode Rebelpræsidenten, for hvis Paagribelse Præsident Johnson havde udlovet en Belønning af \$100,000. Han blev beftigt forfulgt af Stoneman og Wilsons Kavalleri og blev den 10de Mai omringet af disse i Nærheden af Irwinsville, Georgien. Da han derpaa forsøgte som Fruentimmer forsøgte at snige sig bort fra sine Forsølgere, blev han grebet og arresteret. Samtidigt eller kort derpaa arresteredes de fleste af de Konf. Staters høieste Embedsmænd. Jeff. Davis førtes til Ft. Monroe, hvor han blev holdt i Fængsel i 2 Aar. Til sidst blev han ind i Kaution af \$100,000 indtil videre sat paa fri Fod. De øvrige Fanger bleve efter en kort Tid frigitte. "Trods det frygtelige Partisakeri og den Forbittrelse, med hvilken Krigen var blevet ført, saa befubledes dog ikke Sletten ved nogen Hevnens Handling".

20) Krigshærene. Krigsomkostningerne. Finantserne. Fangerne's Behandling. Ved Krigens Slutning udgjorde de For. Sta-

ters Hære over en Million Mand.*) Desuden tjenestgjorde omtrent 40,000 Mand paa Flaaden. Nærvæd 3 Millioner af Landets Borgere havde i længere eller kortere Tid tjent i Hæren.***) De Konf. Staters Hære tjente under Krigen omtrent 750,000 Mand, dog Militæstropperne ikke deri iberegnete. Unionens Hæres Tab udgjorde 56,000 Mand Faldne, 35,000 Saarede døde paa HOSPITALERNE og 184,000 døde af Sygdomme. Dertil bør lægges alle dem, der døde i Fangenskab. Hele Tabet af Døde udgjorde sikkert ligesaa stort, og hvis saa, kostede Krigens 600,000 Menneskeliv. Antallet af dem, der bleve Krøblinger for Livet eller tabte sin Helbred udgjorde sandsynligvis 400,000.

Krigsomsomkostninger stige til uhyre Summer. Unionens Udgifter for Krigen fra den 1ste Juli 1861 til den 1ste Juli 1862 udgjorde 475 Mill. Doll.s. eller 1,300,000 Dollars for hver Dag. Fra den 1ste Juli 1864 til samme Dag 1865 \$1,297,555,224 eller over 1½ Mill. Doll.s. om Dagen. Alle Regeringens Udgifter i Anledning af Krigen og hvad dermed stod i Forbindelse udgjorde fra 1861 til 1870 ifølge Finanssekretærens derom i 1880 afgivne Beretning \$6,189,929,908.58. Landets Statsgjæld, der i 1860 kun var \$64,640,838 var i August 1865 næsten 3000 Millioner Doll.s. (\$2,756,431,571) eller \$78.25 for hver og en af Landets Indbyggere. Rebellerne Krigsomsomkostninger gik, efter hvad Sydstats Historikeren Pollard meddeler, op til omtrent 3,500 Mill. Doll.s. Til disse store Summer kom endvidere alle de enkelte Staters, Countiers, Byers og Velgørenhedsselskabers Udgifter, ikke at tale om den Glæde, der blev øvelagt under Krigen.

Nationalkreditte lykkedes det Unionsregjeringen at opretholde. Ved Lån og ved Beskatning skaffedes de nødvendige Midler tilvæde. Den 1ste Jan. 1862 ophørte Landets Banker at betale med klingende Mynt, hvorpaa Kongressen den 6te Febr. bemyndigede Finanssekretæren til at udstede Papirpenge: "De For. Staters Sedler" eller de saakaldte "Greenbacks" ("Grønrygger"), hvilke erklæredes for at være lovligt Betalingsmiddel. Demokraterne formente, at en saadan Beslutning var stridende mod Staternes Suveranitet samt at Nationalregjeringen ikke havde grundlovsomæssig Myndighed til at udstede saadanne Penge. De stemte desaaarsag næsten uden Undtagelse i Kongressen mod Lovforslaget og forbandt sent og tidligt "Lincoln's Fille Mynt". Sølv og Guld forsvandt snart aldeles og klingende

*) De For. Staters Hære udgjorde den 1ste Mai 1865 1,000,516 Mand, hvoraf 797,807 vare tjenestgjørende og 202,709 fraværende.

**) Fra den 15de April 1861 til den 30te Juni 1865 tjente i Unionshæren 2,666,999 Mand. Deraf var fra Wisconsin 91,021, fra Minnesota 24,002, fra Iowa 75,793, fra Michigan 88,111 og fra Illinois 258,162.

Mynt fleg inden kort Tid i Pris eller med andre Ord Værdien af Papirpengene sank. Papirpengenes Værdi afgang af Krigsbegivenhedernes Gang. Den 1ste Juli 1862 var en Papirdollar værd 86 $\frac{1}{2}$ Cent, samme Dag 1863 76 $\frac{1}{2}$ Cent, samme Dag 1864 38 $\frac{1}{2}$ Cent og samme Dag 1865 70 $\frac{1}{2}$ Cent i Guld. Den 9. Juli 1864 var Guldet Kurs højest eller 298, d. v. s. 298 Dollars i Papir vare i Værdi lige med 100 Doll. i Guld. Mangelen paa Skillemynt gjorde det nødvendigt, at Regjeringen maatte udstede Papirpenge paa Summer mindre end 1 Dollar. For Krigens Slutning oprettedes ogsaa de saakaldte *Nationalbanker* i de forskjellige Stater i Stedet for de gamle Statsbanker; og det bestemtes, at disse Nationalbanker som Sikkerhed for sine Sedlers Indløsning skulde i de For. Staters Statskasse deponere de For. Staters Obligationer lydende paa en større Sum end alle de udstedte Papirpenge tilsammen. De Papirpenge, der i 1861 vare i Omløb i Landet udgjorde \$202,005,-767. I 1865 var Summen steget til \$983,318 685.76, men deres Værdi udgjorde kun \$692,256.354.77 Cents i Guld. Finantserne i de Konf. Stater er tidligere omtalt.

I de to første Aar af Krigen behandlede Rebellerne Unionsfangerne paa en grum og umenneskelig Maade. De pakkedes sammen i smudsige, usunde Rum og indstængtes i indhegnede Gaardsrum, hvor de nødtes til at opholde sig uden Beskyttelse mod Regn og Kulde, uden de nødvendige Klæder og uden tilstrækkelig Føde. I b h y Fængslet i Richmond og *Andersonville* i Georgien vandt især delethed en bebrøvelig Berygtethed paa Grund af de Lidelser, som de fangne Soldater havde at udstaa i disse Fængselskuler. Tusinder af Fanger døde efter en kort Tids Ophold dersteds og endnu flere fik sin Helbred nedbrudt for hele sin Levetid. Mange bleve stude af Bagten. Andre aflivede sig selv. Levnsmidler og Klæder, der bleve dem tilsendte fra Venner i Norden, erholdt de aldrig. Naar de bleve syge, erholdt de hverken Lægetilsyn eller Lægemidler. *Andersonvilles* haardhjertede Fangevokter *Henry Wirz* blev ved Krigens Slutning grebet af de For. Staters Myndigheder og skillet for en Don.skol, der dømte ham fra Livet. Han blev henrettet den 10de Novbr. 1865.

Flere Belgjorenhedsselskaber i Norden arbejdede under Krigen med stor Nidkjærhed for de saarede og syge Soldater. Blandt disse Selskaber maa nævnes "The Sanitary Commission" og "The Christian Commission", hvis Tjenere fandtes paa hvert eneste Hospital og paa hver eneste Slagmark, for "at lindre og trøste, hjælpe og hugspale Ven og Fiende, som trængte til Hjælp". "The Union Commission" arbejdede blandt Folket i de af Krigen herjede Distrikter og "The Freedmens Aid Society" forsøgte at hjælpe og understøtte de frigitte Negre, til hvis Bistand "The Freedmens Bureau" oprettedes ved Krigens Slutning og sattes under Gen. Howards Kontrol.

“Rekonstruktionen” og Republikkens Fremgang i vore Dage.

Tidsrummet fra Borgerkrigens Slutning (1865) til nuværende Tid (1881).

De politiske Begivenheder, der have tilbraget sig i dette Tidsrum, de Mænd, der under samme have staaet ved Statsstyret eller paa en anden Plads virksomt have grebet ind i Hændelsernes Gang og i sit Fædrelands Skjæbne, kunne ikke bedømmes retfærdigt og upartisk i en af Partistrid oprørt Samtid. Deres Historie kan først skrives i Fremtiden. Her meddeles derfor kun en i største Korthed affattet Redegørelse for de vigtigste Begivenheder i de sidste 15 Aar.

I. Rekonstruktionen. 1) Amnesti Proklamationen.

De fornemste af Rebelgeneralerne havde, saaledes som tidligere er meddelt, først neklagt sine Vaaben, efter at det af de For. Staters Befalingsmænd var blevet tilfikkret dem Frihed for Forsølgelse for den Andel de havde taget i Oprøret. Da de høiere Officerer i de Konf. Staters Tjeneste saaledes havde udvirket Amnesti for sig og sine Soldater, formente Præsidenten, at ogsaa de mindre brødesfulde Rebeller burde have Tilgivelse for sine Statsforbrydelser. Han udsædte derfor den 29de Mai 1865 en Proklamation om Amnesti til visse Klasser af Rebeller, der vare villige til at aflægge ny Trostabsed til de For. Stater. Den 4de Juli udstaakte han ved en Proklamation denne Benaadning til alle Sydstatsmænd, med Undtagelse af dem, der vare angivne for eller stode under Tiltale for Landsforræderi.

2) 13de og 14de Tillæg til de For. Staters Grundlov. Præsidentens og Kongressens forskjellige Ansøkelser om “Rekonstruktionen”. Den 38te Kongres vedtog det 13de Tillæg til de For. Staters Grundlov, hvorved Slaveriet forbødes indenfor Republikkens Grændser. Efterat dette Tillæg var godkendt af $\frac{2}{3}$ af Staterne erklæredes det den 18de Dec. 1865 for at være gjældende. — I de 4 Stater Virginien, Tennesse, Louisiana og Arkansas var der allerede unionsvenlige Statsstyrelser. Disse bleve anerkjendte af Johnson, der for de øvrige Sydstater udnævnte provisoriske Guvernører, der fik den Ordre, at indkalde Konventioner i de enkelte Stater og oprette “Popale Regjeringer”. Efter Præsidentens Formening var der ikke andet nødvendigt, for at Sydstaterne igjen kunde blive op-

taget i Unionen, end at de ophævede sine Beslutninger om at udtræde af Unionen, erklærede at den Gæld, som de havde paadraget sig ved Rrigen. ikke skulde være gældig mod Staten og vedtage det ovennævnte Tillæg til de For. Staters Grundlov.*) De fleste af Sydstaterne indgik paa disse Villaaer, hvorefter Præsidenten formente, at de nu igjen skulde optages i Unionen og erholde fuld Nødselse af sine tidligere Friheder og Rettigheder. Kongressen var dog ikke villig til at give sit Bifald dertil, men formente, at først maatte der tilfikkres de frigitte Slaver Bessyttelse og dernæst maatte visse vigtige Grundsætninger ved et 14de Tillæg til de For. Staters Grundlov blive lodligt godkjendt. Dette Tillæg vedtoges øeblikkelig af Tennessee, som derpaa i Juli gjenoptoges i Unionen. Det paafølgende Aar vedtog Kongressen trods Præsidentens Veto den saakaldte "Rekonstruktionss Lov", hvilken erklærede, at Regjeringen i de af tidligere Rebelstater, der endnu ikke havde Repræsentanter i Kongressen, kun vare midlertidige, og foreskrev de Betingelser, der maatte opfyldes af de under Militærstyre staaende Stater, inden disse kunde optages i Unionen.***) Efter en langvarig og bitter Strid mellem Præsidenten og Kongressen angaaende denne og andre Sager, gjenoptoges i 1868 Arkansas, Alabama, Florida, Georgia, Louisiana, Nord og Syd Carolina i Unionen.

II. Republikkens indre og ydre Fremgang.

1) Telegrafkabelen over Atlanterhavet. Geniernes Indfald i Kanad. De i Aarene 1857, 58 og 65 gjorde Forsøg paa ved i Atlanterhavet nedlagte Kabler, at iværksætte Telegrafisk Forbindelse mellem de For. Stater og England. vare mislykkedes. Ved Cyrus W. Field's (New York) utrættelige Bestræbelser lykkedes det, at faa nedlagt en ny Kabel, hvilken den 29de Juni 1866 bragte Lykønsigningstelegrammer mellem Europa og Amerika og senere har været til uberegnelig Gavn for begge Verdensdele. Kabelens ene Endepunkt er i Valentia, Irland og den anden paa Harris Content, N. Y. Afstanden mellem disse 2 Punkter er 1,866 eng. Mil. Til den store Kabel andvendes 25,000 eng. Mil Kobbertraad, 35,000 eng Mil Staaltraad og en umaadelig Mængde Hamp.

Unionesregjeringens bestemte Optraeden ved Feniernes Indfald i Kanada bidrog i ikke ringe Grad til "at forstærke Bønsfabet

*) Præsidenten formente, at Sydstaterne aldrig vare udtraadte eller havde funnet udtræde af Unionen. Deres Forbindelse med samme var kun midlertidigt afbrudt, men blev atter knyttet i samme Øieblik, som de anerkjendte Unionsregjeringen.

**) "The Freedmens Bureau Bill" og "the Civil Rights Bill" vedtoges af Kongressen trods Præsidentens Veto og Demokraternes Modstand, den første i Febr. og den sidste i Marts 1866. Begge havde til Hensigt at fremme Negrenes Interesser. Forslaget om det 14de Tillæg til Grundloven vedtoges af Kongressen den 18de Juli 1866, betredes af Præsidenten, men vedtoges over hans Veto og offentliggjordes som gældende Lov den 28de Juli 1868.

mellem de to Stormagter England og de For. Stater", hvorved Alabama Spørgsmaalet fremdeles var en Tordenst. der naar somhelst kunde udlade sig. I en lang Tid havde der blandt Irlanderne bestaaet et hemmeligt Selskab "The Fenian Brotherhood", hvis Maal det var at tilintetgjøre den engelske Overmagt i Irland. I Mat samlede sig en stor Mængde her i Landet bosaatte Fenier sig ved den Nordre Grændse i den Hensigt, at gjøre et Indfald i Kanada. Den 1ste Juni satte en større ved Buffalo samlet Styrke denne Beslutning i Udvøelse, men blev drevne tilbage af Kanadas Tropper. Samme Skjæbne traf et andet Korps, som fra St. Albans, Vermont, forsøgte at gjøre Indfald i de engelske Besiddelser. De For. Staters Præsident udfærdigede nu en Proklamtion mod lignende Foretagender og Gen. Meade, der var Befalingsmand for de ved Grændsen liggende Unionstropper, hindrede de friske Skarer fra at begynde Krigen.

2) Grændseudvidelse. En ny Stats Optagelse i Unionen. Den Nordvestligste Del af Nord Amerika tidligere kaldet det Russiske Amerika, hvis Grændse gaar fra det Sydligste Punkt af Prindsen af Wales Den langs Vortlandkanalen og langs den 141 Længdegrad ud til Nordisbavet, aftraadtes i 1867 af Rusland til de For. Stater mod en Sum af \$7.200,000. Det erholdt ved denne Leilighed Navnet Alaska. Dette Territorium, der udgjør 577.390 Kvadratomil, er ved Britisk Columbia skilt fra de øvrige For. Stater. Ved denne Grændseudvidelse steg de For Staters hele Areal til 3.603,844 eng. Kv. Mile.

I 1867 optoges Nebraska (75.995 Kv. Mil) som Stat i Unionen. Navnet paa denne Stat betyder "Bandsalen" eller "det grunde Band" (Platte Floden).

3) Striden mellem Præsidenten og Kongressen. Præsidenten sættes under Anklage. I Strid med en af Kongressen vedtagen Lov, (Tenure of Office Bill) hvilkens fastsatte, at ingen civil Embedsmand, som med Senatets Samtykke var udnævnt til et Embed, kunde afskediges fra samme uden Senatets Samtykke, erklærede Præsidenten den 15de Aug. 1867, at Armesekretæren var afsat og at Gen. U. S. Grant var udnævnt til hans Eftermand.*) I December underrettede Præsidenten Senatet om, at han havde suspenderet Armesekretæren. Senatet bifaldt ikke denne Handling af Præsidenten, hvorfor Stanton atter den 13de Jan. 1868 tiltraadte sit Embed. Den 21de Febr. underrettede Præsidenten Senatet om, at han paany havde afskediget Armesekretær Stanton og havde udnævnt Gen. F. Thomas til at varetage hans Embede, indtil en ny Armesekretær kunde blive udnævnt. Senatet underrettede derpaa Præsidenten om, at han ifølge de For. Staters Grundlov og Love ikke havde Ret til at afsætte Armesekretæren, og Huset besluttede den 24de f. M. at sætte Præsidenten under Tiltale for Embedsforsøelser.

*) Da Armesekretæren vægrede sig ved at aftræde, blev han i Genhold til Bestemmelserne i Loven om Embedets Holdelse, suspenderet.

En af en Komittee paa 9 Mand udarbejdet Anklageakt vedtoges derpaa den 2den Marts. 7 Mand bleve valgte af Huset til "at føre Rettergangen for Senaten". 3 to nye Anklageakter bestryktes Præsidenten for, at han ved Taler havde forsøgt at ophidse Folket mod Kongressen. Der af ham var erklæret for, at være ulovlig. Rettergangen begyndte den 30te Marts og tildrog sig almindelig Opmærksomhed. Den 16de Marts frifjendtes Præsidenten for det første Klagepunkt og den 26de for de 2 andre. Der manglede dog kun en Stemme, for at han skulde blevet dømt. Huset lod nu Sagen falde og Armesekretæren tog Afsted fra sit Embede.

4) Præsidentvalget. I hvorvel Demokraterne af alle Kræfter roste Præsident Johnson, der tidligere havde været "Demokrat" og paa samme Tid en afsjort Ven af Unionen, saa nominerede de ham dog ikke til Præsidentkandidat. "Han havde stillet sig formeget udenfor begge Partier og derved tabt begges Understøttelse". Demokraterne udsaa til sit Partis Bannerførere H. Seymour fra NewYork og J. P. Blair fra Missouri. Republikanerne nominerede Gen. U. S. Grant i fra Illinois og Schuyler Colfax fra Indiana. Ved Valget erholdt U. S. Grant 3,015,041 Stemmer og 214 Elektorstemmer. H. Seymour erholdt 2,709,613 Stemmer og 80 Elektorstemmer. U. S. Grant valgtes saaledes til Præsident og S. Colfax til Vicepræsident.

5) Høiere Embedsmænd under Lincolns og Johnsons Styrelser. Statssekretær: W. P. Seward, N. Y. 1861; Finanssekretærer: S. P. Chase, Ohio, 1861, W. P. Fessenden, Maine, 1864, H. Mc. Culloch, Ind., 1865; Armesekretærer: S. Cameron, Penn., 1861, Erwin M. Stanton, Penn., 1861, U. S. Grant, 1868; Marinesekretær: G. Welles, Conn., 1861; Indresekretærer; C. B. Smith, Ind., 1861, J. D. Usher, Ind., 1863, J. Harlan, Iowa, 1865, D. S. Browning, Ill. 1866; "General Attorneys": C. Bates, Mo., 1861, J. Speed, Kent. 1864, H. Stanbery, Ohio, 1866, Ewart 1868; General Postmestre: Wm. Dennison, Ohio, Alex. W. Randall, Wis., J. A. J. Creswell, Maryland; Speakers i Huset: 37te Kongres G. A. Grow, Penn., 38te—39te Kongres S. Colfax fra Indiana.

Grants Styrelse.

(1869—1877)

I. Grants 1ste Præsident Termin (1869—1873.

1) Rekonstruktionen I det første Aar af Grants Styrelse bleve Staterne Virginia, Mississippi og Texas genoptagne i Unionen og erholdt dermed Ret til at sende Repræsentanter til Kongressen. Ifølge Kongressens Beslutning maatte dog enhver Embedsmand i disse og de andre Sydstater, der havde kæmpet mod Unionen, afværges.

paa, at han ikke havde deltaget i Dyrøret, og da kun saa fremragende Mænd i Sydstaterne kunne aflægge denne Ed ("Iron clad oath"), saa kom Regjeringen i mange af disse Stater i Hænderne paa Mænd, der efter Krigen havde begivet sig fra Nord til Sydstaterne, hvor de med Foragt kaldtes "carpet-baggers".

2) Union og Central Pacific Jernbanen fra Omaha, Neb. til San Francisco Cal., blev færdig i 1869. Mellem disse Byer er der en Afstand af 1,913 eng. Mil og Afstanden mellem New York og San Francisco, der i vore Dage tilbagelægges paa mindre end en Uge, er omtrent 3,400 eng. Mil. Nordre Pacificbanen og Søndre Pacificbanen, hvilke senere paabegyndtes, ere, da dette skrives, endnu ikke færdige. Den førstes Endepunkter ere i Vest Superior Søen og i Vest Pugetfundet. Afstanden mellem disse Endepunkter er 1,800 eng. Mil. Til denne Bane har Kongressen givet et Landgrant paa 80 Mill. Akers Land. Søndre Pacificbanen udgaar fra Shreveport, Louisiana og strækker sig 1,514 Mil til San Diego i Californien.

3) De For. Staters 9de Folketælling afholdtes 1870. Hovedmassen af det beboede Land udgjorde 1,178,068 Kv. Mil, hvoraf 37,739 Kv. Mil var Ødemærk og 1,140,329 Kv. Mil beboet Land liggende mellem 27½ og 47½ Gr. N. B. og mellem 67 og 99½ B. L. Naar her til lægges det udenfor Hovedmassens Grændser beboede Land, 11,810 Kv. Mil Øst for den 100 Breddegrad og 120 100 Kv. Mil Vest samme, saa udgjorde hele det beboede Landomraade til sammen 1,272,230 Kv. Mil. Befolkningen var i 10 Aar forøget med 22, p. Ct. og udgjorde 38,558,371. Der levede i Gjennemsnit 30, 2 Mennesker paa Kvadratmilen. Byernes Befolkning udgjorde 20, p. Ct. af den hele Folkemængde eller med andre Ord 8,071,875 og Antallet af Byer med 8,000 Indvaanere og derover udgjorde 226. Befolkningens Midtpunkt laa ved 39° 12' N. B. og 83° 35' 7" B. L., 48 Mil Øst for Cincinnati og 42 Mil fra Midtpunktets Beliggenhed i 1860*).

4) Det 15de Tillæg til de For. Staters Grundlov vedtoges den 24de Feb. 1869 af Kongressen og vedtoges af 29 Stater, hvorefter samme den 25de Marts 1870 erklæredes for at være gjældende Lov. Ved dette Tillæg erholdt de frigivne Negre Stemmeret og Kongressen Myndighed til ved Lovgivning at muliggjøre Gjennemførelsen af dette Tillæg.

5) Lovløse Foreninger i Syden. Ku Klux Koven. De fleste af Demokraterne i Syden misbilligede de 3 sidste Tillæg til Grundloven og især det 14de og 15de, og dannede deshaarsag løvløse og edsvorne hemmelige Foreninger. af hvilke "the White League" og "the

*) Nordmændenes Antal udgjorde 114,000, Svenskernes 97,500. Deres her i Landet fødte Børn ere regnede med blandt Amerikanerne. Sandsynligvis ere Opgaverne over den Skandinaviske Befolkning i flere Stater og Territorier for lavt ansat.

Den Farvede Befolkning udgjorde 4,880,069. Kinesernes Antal udgjorde 63,254, hvoraf de 49,510 i Californien.

Ku Klux Clan“ have vundet en sørgelig Berømmeth. Maalet for disse hemmelige Selskabers Virksomhed var, at hindre farvete og hvide Republikanere fra at fremme. Et ikke ringe Antal af Republikanere bleve ved Nattetider påfædte eller myrdede; Andre erholdt Advarsel om, at deres Liv svævede i Fare, dersom de ikke inden en vis Tid forlode Staten. Tusinder af uskyldige og fredelige Borgere lede under disse løvløse Volds-gjærninger. For at beskytte dem sendtes tilfødt de F. o. R. Staters Tropper til de Stater, i hvilke der var Uroligheder, og Kongressen vedtog den 20de April 1871 den saakaldte “Ku Klux Lov”, hvilken gav Præsidenten stor Magt med Hensyn til at gennemføre Lovene ligeoverfor de løvløse Bander. Demokraterne misbilligere i høieste Grad, at Nationalregjeringen i mindste Maade greb ind i Sydstaternes “indre Anliggender”, efterdi ethvert saadant Indgreb var en Brøde mod Stats-suveraniteten. Efterat Præsidenten i en Proklamation den 13de Okt. havde befalet “Eigene” at adskilles og den 17de Okt. havde ophævet “Habeas corpus” Loven i 9 Countier i Syd Carolina, og efterat Hundreder af “Ku Kluxer” vare bleve arresterede ophørte for en Tid Voldsgjærningerne i Syd Carolina, Louisiana, Mississipp og nogle andre Stater.

6) Store Ildbrande. En stor Ildbrand brød den 8de Okt. 1871 ud i Chicago. Den rasede i 2 Dage med den største Hefstighed

Den Norske og Svenske i Moberlandene fødte Befolkning var saaledes fordelte i de forskjellige Stater og Territorier:

Stat og Territ.	Norske	Svenske	Stat og Territ.	Norske	Svenske
Maine -----	58	91	Columbia Distr.	5	22
Vermont -----	34	83	Nord Carolina --	5	38
Rhode Island -----	22	106	Georgien -----	14	35
New York -----	775	5,522	Alabama -----	21	105
Pennsylvanien --	115	2,266	Louisiana -----	76	358
Maryland -----	17	100	Michigan -----	1,516	2,406
Virginien -----	17	30	Minnesota -----	35,940	20,987
Syd Carolina -----	—	60	Ohio -----	64	252
Florida -----	16	30	Illinois -----	11,800	29,979
Mississippi -----	78	970	Vest Virginien --	1	5
Texas -----	403	364	Tennessee -----	37	349
Wisconsin -----	40,046	2,799	Kansas -----	588	4,954
Iowa -----	17,554	10,796	Idaho -----	61	91
Indiana -----	123	2,180	Colorado -----	40	180
Missouri -----	279	2,302	Utah -----	613	1,790
Kentucky -----	16	112	New Mexico ...	5	6
Nebraska -----	506	2,352	Washington -----	104	158
Montana -----	88	141	Californien -----	1,000	1,944
Whoming -----	28	109	Arkansas -----	19	134
New Hampshire --	52	42	Nevada -----	80	217
Massachusetts ...	302	1,384	Arizona -----	7	7
Connecticut -----	72	323	Oregon -----	205	76
New Jersey -----	90	554	Dakota -----	1,179	380
Delaware -----	—	9			

og udbredte sig over et Areal af 3 000 Acres. 25,000 Bøgninger hvoriblandt 69 Kirker og Klostre, 15 Akademier og Seminarier, 11 Bystoler, 5 Hospitaller, 7 Børnehjem, 57 Hoteller, 29 Baner, 3 Jernbanestationer, 5 Telegrafkontorer og 100 Aviskontorer ødelagdes, hvorved der anrethed en Skade, der anslaaes til 100 a 150 Mill. Doll. s*). 100,000 Mennesker, blandt hvilke mindst 5,000 Svenske og næsten ligesaa mange Norske bleve husvilde. Til de Brandlidte stjæntedes fra de forfæjellige Lande over 7½ Mill. Doll. s. Næsten samtidigt med Chicago's Ildbrand rasede store Skovbrande i Michigan, Wisconsin og Minnesota. Flere Stæder og Byer bleve ødelagte af disse og en stor Mængde Mennesker omkom i Luerne. Aaret derpaa, den 9de Nov. 1872, hjemisøgttes Boston af en stor Ildbrand. Den vigtigste Del af Byen lagdes i Aske og der anrethed en Skade, der anslaaes til 70 Mill. Doll. s.

7) **Alabama Stridens** og det Nordvestre Grændsepørgsmaals Afgjørelse. Da den engelske Regjering vægrede sig ved at betale den Skade, som "Alabama" og de andre Rebellskibe havde tilføiet de For. Staters Handel og Søfart, saa opstod der et spændt Forhold mellem begge Magterne. Sagens Afgjørelse blev tilsidst ved en i Washington undertegnet Traktat overladt til en *Volldgiftsdomstol*, der sammentraadte i Wien, Schweiz, og efter en omhyggelig Undersøgelse tilkjendte de For. Stater en Stadeserstatning af 15½ Mill. Doll. s i Guld. Den 21de Okt. samme Aar fældte Keiser Wilhelm den 1ste, der af de For. Stater og England var blevet udnævnt til *Volldgiftsdommer* i Striden om den Nordvestre Grændse, en Kjenkelse til Fordel for de For. Stater idet han erklærede, at Grændselinierne gik i Midten af Kanalen de Haro.

8) **San Domingopørgsmaalet.** Præsidenten syntes om et Forslag, der var blevet fremsat om, at de For. Stater ved en Traktat med *San Domingo's* Regjering skulde forbyrve sig en af den sidstnævnte Republiks Havne og stille San Domingo under de For. Staters Beskyttelse. Tre erfarne Mænd bleve sendte til Den, for at undersøge Forholdene, og disse udtalte sig for Forslaget. Men Kongressen og den republikanske Presse bifaldt ikke "Annekteringen", hvorfor Forslaget faldt.

9) **Civil Tjenesteværkets Reform** omfattedes under hans første Termin med stor Iver af Præsidenten. I sine Budskaber i 1871 og 1872 udtalte han bestemt sit Mischag med "at bortgive Embederne for politiske Tjenesters Skyld", og han nedsatte en Kommission af erfarne Mænd, til at udarbejde en Plan for en Reform i Civiltjenesteværket. Denne Plan, ifølge hvilken ingen Kandidat skulde udnævnes til et Embede, førend han havde underkastet sig behørig Examen og ingen Embedsmand befordres, med mindre han havde vist Duellighed i sin Embedsførelse, vandt imidlertid lidet eller intet Bifald i Kongressen, hvis Med-

*) *Ses Kanbinavisse Avisstrykkerier brændte.*

lemmer ved dens Gjennemførelse vilde tabe Anledning til at belønne sine "politiske Venner."

10) Nye politiske Partier opstod under Grants 1ste Termin. Blandt disse maa her nævnes Arbejder Reformpartiet, hvis Rækker udgjordes af de edsvorne Haandværkerforeninger ("Trades Union"). Dette valgte i flere Stater sine egne Kandidater, "der foretogte Arbejdernes Rettigheder ligeoverfor Kapitalisterne". Partiets Paastand paa, at Arbejdstiden skulde nedsættes til 8 Timer om Dagen, blev i 1869 bifaldt af Unionsregjeringen og nogle Staters lovgivende Forsamlinger vedtog Love til særligt at beskytte Haandværkeres og Arbejdernes Interesser. Til Partiet sluttede sig senere mange Socialister og Kommuniste, hvilke dog nogle Aar derefter i enkelte Stæder optraadte som et særskilt Parti "Grangerpartiet" bestod næsten udelukkende af Landmænd. Dette Parti var egentlig et hemmeligt Selskab, hvis Formaal det var, "at forbedre Farmerens moraliske og økonomiske Stilling" ved at arbejde for Nedsættelse i Jernbanekompagniernes Fragter m. M., men det optraadte snart som et politisk Parti og som et "Støtgebillede af Fri-maureriet". Dets Indflydelse var af fort Varighed. En stor Del af Partiets Medlemmer gik senere over til det efter Krigen dannede Greenbacksparti, som arbejdede for "uindløselige Væpning". Det mest fremragende af de nye politiske Partier var det Liberale Republikanske, der bestod af Republikanere, der vare misfornøiede med Grants Styrelse. Det opstod i 1870 i Missouri, voksede til i 1871 og 1872 og "havde godt Haab om, at seire ved det forestaaende Præsidentvalg".

11) Præsidentvalget Det Liberale Republikanske Parti holdt sin Nationalkonvention i Cincinnati, Ohio, den 1ste Mai 1872 og nominerede "New York Tribune" Redaktør Horace Greeley *) for Præsident og B. Gratz Brown fra Missouri for Vicepræs-

*) H. Greeley, en af de For. Staters mest fremragende Redaktører, var født i Amherst, N. H. den 3die Febr. 1811. Hans Forældre vare fattige og i Fattigdom "arbejdede han sig fremad paa Livets tornebestrøede Bane". I 1831 kom han til New York, og eiede da en Kapital af 100 Dollars. Grethed og Dydighed var den Kapital, paa hvilken han byggede sin Fremtid. Efterat han havde begyndt at udgive "New York Tribune" tjente han i Aarene 1848—49 i Kongressen. Da Krigen truede med at afbryde, raadede han ivrigt til en fredelig Skilsmisse mellem Norden og Syden, men efterat Krigen var afbrudt, var han "Fredsvennernes" bitterste Modstander. Efter Krigens Slutning gik han i Rantion for Jeff. Davis og stiftede derved denne Anledning til at komme paa fri Fod. Greeley var en ligefrem og fordringsløs Mand. Hans største Feiltagelse var, at han modtog Nominationen for Præsident, eller med andre Ord, at han lod sig bruge som et Værktøj af det Parti, hvilket han i hele sit Liv havde modarbejdet. Kort før Præsidentvalget døde hans Hustru. Sorgen over dette Tab og over Nederlaget ved Valget greb ham dybt. Han maatte føres til et Hospital, hvor han døde den 23de Nov. 1872.

dent. Det Demokratiske Parti holdt sin Nationalkonvention i Baltimore den 9de Juli og vedtog det Liberale Parties Nominationer eller med andre Ord slugte den liberale Bevægelse. Den konervative Del af det demokratiske Parti misbilligede Partiets Sammenfletning med det Liberale Parti og holdt en Konvention i Louisville, Kentucky den 3die Sept. og nominerede C. D' Connor for Præsident og J. N. Adams for Vicepræsident. Arbejder Reform Partiet holdt den 21de Febr. sin Konvention i Columbus, Ohio og nominerede C. D' Connor for Præsident. Røgtehedspartiet nominerede J. Blad for Præsident og A. S. Colquitt for Vicepræsident. Et af alle de ovennævnte Partier dablede og fordsømte Republikanske Parti holdt sin Nationalkonvention den 5te Juni i Philadelphia og nominerede U. S. Grant for Præsident og H. Wilson fra Massachusetts for Vicepræsident. Ved Valget erholdt U. S. Grant 3,597,070 Stemmer og 286 Elektorstemmer, Greeley erholdt 2,834,079 Stemmer, C. D' Connor 29,408 Stemmer og J. Blad 5,608 Stemmer. Saaledes var da Grant med en overvældende Majoritet gjenvalgt til Præsident og H. Wilson til Vicepræsident.

II. Grants anden Administration (1873—1877).

1) Krig med Modoc Indianerne I Begyndelsen af Grants anden Administration udbrod der en Krig med Modoc Indianerne, hvilke vægrede sig ved at forblive paa en til dem ubeset Landsfræstning i Oregon. Tropper sendtes mod dem og de trak sig tilbage til en ufrømmelig Bjergstrækning, "the Lava Beds". Derhen begave sig nogle Fredsfommisærere, for at formaa Indianerne, der anførtes af Kapt. Jack til at nedlægge Vaaben. Under Raadslagningen blev imidlertid Kommisærerne overfaldne af Indianerne og to af dem Gen. Canby og Dr. Thomas dræbtes og en tredjedel Meachem blev saaret, den 11te April 1873. Krigen forisattes senere med Forbittrelse og ihvorvel Indianerne forsvarede sig med stor Tapperhed, nødtes de tilsidst, efterat deres Bjergfæstning var blevet bombarderet, til at overgive sig paa Naade og Unaade. Kapt. Jack og andre fremragende Krigere af Modoc Stammen henrettedes den 3die Okt. i Fort Klamoth.

2) Credit mobilier var Navnet paa et Aktieselskab, som i 1867 begyndte "Foreninger i stor Maalestok" og tilsidst overtog Bygningen af Pacific Jernbanen. Selskabets Hovedmand Dakes Ames lyfledes det ved allehaande Forespøislinger at formaa en Del fremragende Mænd i Kongressen til enten at kjøbe Aktier i Selskabet eller ogsaa at modtage saadanne som Gaver. Hans Hensigt derved var siensynlig at gjøre Kongressens Medlemmer interesserede i Foretagendet og at forskaffe sig indflydelsesrige Venner og Belyndere for det Tilfælde, at der skulde blive Spørgsmaal om en Undersøgelse angaaende Pacificbanens Bygning. Sandsynligvis gennemskuede en Del Kongresmænd hans Hensigter; Andre derimod betragtede Kjøbet af Aktierne, som en sædvanlig Speculation, der ikke indeholdt videre Forpligtelser fra Kjøberens

Side. Det viste sig dog snart at Aktierne gave en høj "Dividende" og Besslybningen om, at Kongresmændene "havde solgt sine Stemmer", var en given Følge. I 1872 nedfattes af Kongressen en Komitee, bestaaende af 3 Demokrater og 2 Republikanere, der fik det Hverv, at undersøge Sagen. Den 18de April 1873 afsag denne Komitee sin Indberetning, af hvilken det fremgik, at Kongresmændene Blaine fra Maine, Davis fra Massachusetts, Scofield og Kelley fra Pennsylvania og Bingham og Garfield fra Ohio ikke kunde lægges andet til Last, end at de havde handlet ubetænksomt, da de modtog de omhandlede Aktier, hvilke de dog havde leveret tilbage, saasnart de forstode, at Selskabet var grundlagt paa Svig og Bedragerier. De andre anklagede Kongresmænd vare ikke saa uskyldige. De havde beholdt Aktierne og Nar efter Nar oppebaaret "høje Dividender" af samme. Værst kompromiterede vare Kongresmændene J. Brooks fra New York, der indehavde ikke mindre end 150 Aktier og Daves Ames fra Massachusetts.

3) Virginia. I 1868 forsøgte Kubas Indvaanere at afstaa det spanske Nag og oprette en egen selvstændig Republik. Mange og blodige Kampe bleve i Lobet af flere Aar udfjæmpede mellem Kubanerne og Spanierne, af hvilke de første ikke sjældent erholdt Understøttelse fra de For. Stater. Trods Autoriteternes Agtpaagivenhed afgik dog et med Frivillige, Ammunition og andre Krigsaristier labet Fartoi, "Virginia" fra en af de For. Staters Havne til Kuba. Inden Fartøiet naaede sit Bestemmelsessted og medens det endnu seilede under de For. Staters Flag, blev det den 1ste Nov 1873 opbragt af det spanske Krigsdampfskib "Tornado", der førte Fangerne og Besætningen til Santiago, hvor mange af dem (omtrent 50) bleve stubte trods de For. Staters Konsuls Protest. Som en Følge deraf truede det med, at der vilde udbrude en Krig med Spanien. Denne Stat udeleverede dog "Virginia" og gav de For. Stater den Opreisning, som af disse fordredes.

4) En Pengekrise udbrød i Høsten 1873. Aarsagen til samme saagdes at være Jordbrugets og Fabrikbristens altforstore Afkastning eller rettere Overproduktion. Sandsynligere er det dog, at en Mængde "uproduktive" Foretagender, i hvilke store Kapitaler vare blevne nedlagte, "vilde Spekulationer" og de mere formuende (?) Klassers overdaadige Levesæt var den vigtigste Aarsag til Krisen. Landets Forretningsforholde vare lig en Cæceboble færdig til at briste ved det mindste Stød, og da Bankfirmaet Jay Cook & Co. i Philadelphia, hvilket var interesseret i store Jernbaneanløg, gik Fallit, saa varede det ikke længe, før end Hundreder af store Handelsfirmaer paa forstjellige Kanter af Landet ramlede overende. En Mængde Privatbanke og saakaldte Sparebanke indstillede sine Betalinger, hvorved Tusinder af fattige Arbeidere og Haandværkere tabte Alt, hvad de eiede. Bankørerne, til hvem de havde anbetroet deres Sparefillinger, havde enten tabt dem paa Spekulationer eller ogsaa stjaalet dem og rømt med dem til ujenbte Steder. Den almindelige Tillid forsvandt, næsten al Forretningsrørelse ophørte, Fabrikker og Værksteder bleve stængte og det

blev "ondt om Penge i Landet", uagtet at Republikkens Papirpenge i Om- løb, som den 30te Juni 1873 udgjorde 750 Mill. Doll. & den 30te Juni 1874 udgjorde 781 Mill. Doll. &. En ikke liden Del af Landmændene havde under "de gode Tider" sat sig i Gjæld for Jord og Agerdyrkningss- maskiner. Da Prisen paa alle Produkter sank i samme Forhold, som Værdien af Papirdollaren steg (fra 87½ Cents i 1872 til 91 i 1874), saa kom de, der havde Gjæld, i en betrængt Stilling, thi Gjældssummen var og blev den samme, hvad enten Papirdollaren var værdt 35 Cents eller 91 Cents i Guld. For Greenback Partiet var det selvfølgelig let, at vinde Tilhængere for sine finansielle Grundsatninger. At Papirpen- genes vækende Værdi var en af Krisens Virkninger og at "gode Tider" først var at vente, naar Republikken havde optaget *B e t a l i n g i f l i n- g e n d e M y n t*, nægtedes, og man fremholdt den Betsignelse, som uind- lelselige Papirpenge — af Regjeringen skabte Penge — vilde medføre. Saavel Jændchaverne af de For. Staters Obligationer som andre For- dringshavere fremstilledes som "Blodtugler" og "ubarmhertige Jøder", hvilkte burde lade sig nøie med billige Papirpenge. Saadanne Frem- stillinger gav Greenbackpartiets Modstandere fuld Ret til at fremføre den Betskyldning, at benævnte Partii "i Strid med Lovene og Nationens Hæ- der ønskede ved saagodt som værdiløse Papirpenge at betale og afgjøre Landets Statsgjæld".

5) Krig med Sioux Indianerne. Efterat man havde fundet Guld i Black Hills i Dakota og Wyoming, begyndte Guldgravere og Eventyrere fra alle Hold at strømme did og krænke Sioux Indianernes Rettigheder og Landomraade. Man brød sig kun lidt om de Overens- komster, som Unionsregjeringen havde indgaaet med nævnte Indianere. At der fandtes Guld paa Indianernes Land var i de Flestes Dine en mere end gyldig Grund til at fordrø, at Landet skulde "aabnes for Civi- lisatjonen", det vil sige berøves Indianerne. Efter en Lids Forløb af- sluttedes en ny Overenskomst med Siouxerne, men disse vare dog ikke villige til at overlade sit Land i de Hvides Hænder og begive sig til en anden Reservation. Tilfidsst greb de til Vaaben mod dem, der trængte sig ind paa deres Land, og Tropper anførte af Generalerne Custer og Terry sendtes da for at beskytte de sidste mod Sitting Bull og hans Krigere. Den 25de Juni 1876 angreb Custer Fienden, efterat Dersti Reno var blevet sendt afsted med 4 Kompagnier, for at anfælde en Indianerby. En forvirret Kamp opstod, i hvilken Custer, to af hans Brødre og hver eneste af hans Krigere faldt. Reno blev derpaa omringet af Indianerne, men det lykkedes ham at for- svare sig, indtil der ankom Forstærkning. I nye Kampe svøg Lykken de tappre Siouxere, hvilke maatte "med Sorg og Forbittrelse overlade Fienden sine Fædres Land". Sitting Bull og hans Stammer gik over den britiske Grænse ind i Kanada, hvor han senere har opholdt sig.

6) Verdensudstillingen i Philadelphia. Hundreetaarsfesten efter Selvfødselighedsberklæringens Antagelse fejredes med en *V e r d e n s u d- stilling i P h i l a d e l p h i a*, hvilkten aabnedes den 10de Mai 1876

og varede i 6 Maanedes. De vigtigste Bygninger vare: Udstillingspaladset, Maskinbygningen, Kunstudstillingsbygningen, Haververters Udstillingsbygningen, Agerdyknings- Udstillingsbygningen og Udstillingsbygningen for Fruentimmerarbejder. Udstillingspaladset var 1,880 Fod lang, 464 Fod bred og 7" Fod høi og havde en Gulvflade af 936,008 Kv. Fod eller 21 Akres. Den kostede \$1,580,000. Sverig — Norges, med Rette roste Udstilling i denne Bygning, indtog en Gulvflade af 10,044. Danmarks en Gulvflade af 7,779. Et af Svenskerne opført Skolehus tilbrog sig velfortjent Opmærksomhed. Der var desforuden omkring 200 mindre Bygninger opførte dels af Amerikanere dels af andre Nationaliteter. I Gjennemsnit besøgte Udstillingen hver Dag af 61,000 Personer.

7) En ny Stats Optagelse i Unionen. Den 3die Marts 1875 erklærede Colorado for Stat, men optoges dog ikke formeligt i Unionen, førend Statens Grundlov den 1ste Juli 1876 var blevet vedtaget af Statens Borgere. Staten kaldes desaaarsag undertiden "Hundredeaars Staten".

8) De politiske Partier. Præsidentvalget. Mange af det republikanske Partis "Ledere", havde tabt Folkets Tillid, dels ved sin Delagtighed i Credit Mobilier Sagen, dels ved i Kongressen at fremme for Forhøielse af Præsidentens og Kongressmedlemernes Lønninger ikke blot for den tilkomende Tid, men ogsaa for en Del af den Tid, der var forbi (back pay). De rettænkende Kongressmedlemmer modtogne vistnok ikke denne Lønsforhøielse for den Tid, der allerede var gaaet, men Beslutningen lagdes dog det republikanske Parti tillast og fremholdtes af Demokraterne som et dyssynligt Bevis paa en Korruption, som frævede en "demokratisk" Reform. Flere af Regjeringens Kontrollører overbevistes om, at have underslæbt store Summer af Skatten paa stærke Drikke. Andre Embedsmænd bestyldtes for andre Feil. Det demokratiske Parti havde paa sin Side ved Bedragerier, Trudser og Vold sat sig i Besiddelse af Statsregjeringerne i mange af Sydstaterne, i hvilke ved ærlige Valg det republikanske Parti var det stærkeste. At Unionsregjeringen holdt Tropper i Syden, for at beskytte Republikanernes Stemmeret og "Ret til at udtale sig frit", skildredes af Demokraterne som et tyrantisk Indgreb i de enkelte Staters Anliggender og som en uforsvarlig Brøde mod Grundlovsprinciperne om Statsuveraineniteten. Det paastodtes, at dersom Tropperne bleve hjemfaldte, saa skulde de enkelte Staters Regjeringer staffe Republikanerne al den Bestyttelse, hvortil de lovligen vare berettigede, og uagtede Bladene meddelte Underretning om den ene efter den anden paa Republikanerne i Syden forøvede Voldsøggjerning, saa var alligevel Tusinder af Republikanere i Norden færdige til at have Tillid til Rebeldemokraternes Løfter og Forsikringer.

Det republikanske Parti nominerede paa sin Konvention i Cincinnati Gen. Rutherford B. Hayes fra Ohio for Præsident og W. A. Wheeler fra New York for Vicepræsident. Det demo-

Iratistiske Parti nominerede paa sin Konvention i St. Louis Samuel Tilden fra New York for Præsident og Thomas A. Hendricks for Vicepræsident. Greenbackpartiet nominerede i Indianapolis paa sin Konvention Peter Cooper fra New York for Præsident og Sam. J. Carey fra Ohio til Vicepræsident. Afholdenhedspartiet nominerede i sin Konvention G. C. Smith for Præsident.

Ved selve Præsidentvalget og efter samme blev en Mængde Bedragerier begaaede. Tilden havde ved Valget erholdt 4,284,885 Stemmer og Hayes 4,033,950, men et Præsidentvalg i de For Stater afhænger ikke af de af Folket afgivne Stemmers Antal, men af Elektorstemmernes Antal. Paa Grund af Tvist om Udsaldet af Valgene i Florida, Syd Carolina, Oregon og Louisiana gjorde begge Partier Fordring paa at have seiret. For at afgjøre Striden paa en fredelig Maade, fremsattes der i Kongressen et Forslag om, at nedsætte en Electoral Kommission, bestaaende af 5 Senatorer, 5 Medlemmer af Huset og 5 Høiesteretsdommere. I Senaten stemte 20 Republikanere og 26 Demokrater for Forslaget, 17 Republikanere og 1 Demokrat mod samme, i Huset stemte 158 Demokrater og 1 Republikaner for det og 66 Republikanere og 18 Demokrater mod det. Efter nøiagtig Underøgelse gav Kommissionen den Kjendelse, at Hayes havde erholdt 185 og Tilden 184 Elektorstemmer, hvorpaa Kongressen erklærede Hayes for valgt til Præsident, og W. A. Wheeler til Vicepræsident. Neppe var denne Kjendelse falden, førend Demokraterne, der selv havde drevet Forslaget om Elektoralkommissionen igjennem, rettede mod Republikanerne Bestyldninger for, at de ved "Svig og Bedrageri" havde drevet deres Kandidats Valg igjennem, og disse Bestyldninger holde de endnu paa med, uden dog at have ført noget Bevis for deres Sandhed. — P. Cooper erholdt ved Præsidentvalget 81,740 og G. C. Smith 9,522 Stemmer.

9) Høiere Embedsmænd under Grants Ethrælse. Statssekretærer: E. B. Washburn 1869, Hamilton Fish 1869. Indresekretærer: Cox 1869, C. Delano 1870, J. Chandler 1875. Finantsssekretærer: Bouwell 1869, Richardson 1873, Brifflom 1874, Morrill 1876. Arme sekretærer: W. T. Sherman, W. B. Belfnap, A. Taft, D. Cameron. Marinesekretær: G. M. Robinson. "Attorney General": Hoar 1869, Alerman 1870, Williams 1871, Pierrepout 1875, Taft 1876. General Postmestre: J. A. Creswell, M. Jewel 1874, Lyner 1874 "Speakers" i Huset: J. G. Blaine 1869—1875, M. G. Kerr 1875—76.

Hayes's Styrelse.

(1877—1881)

1. Partistridigheder. 1) **Præsidentens Forsönings-**
politik. Præsident Hayes*) gjorde i Begyndelsen af sin Styrelse alvor-
lige Forsøg paa "at forsone Sydstaterne og tilvelebringe Enighed og
Samdrægtighed mellem dem og Nordstaterne". Fremragende for-
henværende Rebeller udnævntes til høje Embeder
og Unionsregjeringens Tropper hjemkaldtes fra
Syd Carolina og Louisiana, hvor de var en Bistand for disse
Staters republikanske Styrelser. Men ved denne, af en stor Mængde
Republikanere misbilligede Forsöningspolitik, bevirkedes ikke en Ud-
 soning i dette Ord's egentlige Betydning. Det demokratiske Vælde i
 Sydstaterne fik derved ene Anledning til endvidere at befæste sit Herre-
 vælde over Flersheden af Forgerne. Valgene i disse Stater bleve mere
 og mere et Gjøglespil, ved hvilken den demokratiske Majoritet bestemtes
 efter Jorgodibesindende, efterat det var udfundet, hvor stor den republi-
 kanske Majoritet i Virkeligheden var, eller efterat Republikanerne ved
 Vold og Trusler vare blevne drevne bort fra Valgstederne. Det
 Overmod og den Hadstid, som nogle af "Demokrat Rebel" Partiets
 Ledere viste i Kongressen, efterat denne var blevet demokratisk, var ingen-
 lunde egnet til at bevise Forsönlighed. At Forbundsregjeringen skulde
 give Sydstatsboerne Erstatning for Eiendom, der var øde-
 lagt under Borgerkrigen og for frigivne Slaver og
 give Rebelsoldaterne Pension vare Paaastande, der aabent
 bleve urtalt i Sydstaternes Aviser, og flere af de "uforsönlige", fordums
 Rebeller i Kongressen holdt Lovtaler over Jefferson Davis og
 paaastode at ogsaa han burde være berettiget til Pension. En af disse Lov-
 taler holdtes i Senatet den 3die Marts 1879 og blev besvaret i en ypperlig
 Tale af Senator J. Chandler. En Sydstatsdemokrat, Blackburn fra
 Kentucky, sagde i Repræsentanthuset: "Vi ere komne tilbage, for at re-
 gjere, og vi skulle regjere, indtil vi af de bestaaende Love faar udtrøget det

*) R. B. Hayes fødtes i Delaware, Ohio den 4de Okt. 1822. Efter en god Skolegang begyndte han at studere Rettsvidenskab i Colum-
 bus, O. og fuldførte dette Studium ved Harvard College. Ved Kri-
 gens Udbrud udnævntes han den 7de Juni 1861 til Major ved det
 23de Ohio Regiment, den 4de Nov. f. A. til Oberstløjtnant, 1862 til
 Oberst og 1864 til Brigadegeneral. Før Krigens Slutning valgtes
 han til Kongresmand, gjenvalgtes i 1866 og gjorde sig som Medlem
 af Huset bemærket ved sit sunde Omsømme og utrættelige Arbeids-
 somhed. I 1867 valgtes han til Guvernør i Ohio og gjenvalgtes
 i 1869 og 1874 til dette Embede. I 1875 nomineredes og valgtes han
 til de For. Staters Præsident. Hans Styrelse udmærkede sig ved
 Ærlighed og Gærlighed. Paa hans private og offentlige Liv har end
 ikke hans bitterste Fiender fundet Noget at udsætte.

sibste Spor af eders, som en Følge af Krigen, faldede Beslutninger". Ved slige Handlinger og Ytringer bortskødtes den til Forsonlighed rakte Haand.

2) Spørgsmaalet om Præsidentvalget. Ihyvovet Spørgsmaalet om Præsidentvalget var blevet afgjort af Elektoralkommissionen og den 44de Kongres, saa forsøgte dog Demokraterne i Kongressen om Vaaren og Sommeren 1878 atter at saa den paa Dagsordenen, for om muligt at saa Tilden indsat i Præsidentembedet. Paa Grund af en af Marylands lovgivende Forsamling vedtaget Beslutning fremsatte Demokraten C. N. Porter fra New York den 13de Mai et Forslag i Huset om, at der af den demokratiske Speaker skulde udnævntes en Komitee paa 11 Medlemmer, der skulde undersøge, om der var begaaet Bedragerier ved Optællingen af Stemmerne for Elektorer i Florida og Louisiana og hvilken af Præsidentkandidaterne disse Stemmer med Rette tilkom. Republikanerne gjorde Vaastand paa, at Undersøgelsen ikke alene skulde omfatte de to nævnte Stater, men ogsaa Demokraternes Syg og Bedragerier i Florida, Oregon, Louisiana, Syd Carolina og Missississi,*^{*)} men de demokratiske Kongresmænd væarede sig ved at optage til Behandling dette Forslag**^{*)} og antog med 146 demokratiske Jaer mod 2 demokratiske Neier, det nævnte Forslag. Republikanerne og 7 Demokrater nægtebe at stemme. Denne "revolutionære Beslutning" fremkaldte en saa bestemt Misbilligelse af Borgerne i Nordstaterne, at Demokraterne ikke vovede at stemme mod et af Republikaneren S. C. Burchard den 14de Juli fremsat Forslag, i

^{)} Republikanerne paastode, at Demokraterne dels ved *Bo I d o g T r u d s l e r* havde hindret Republikanerne i Syden fra at stemme, dels ved *f a l l e S t e m m e r* og *f a l l e O p t æ l l i n g a f S t e m m e r n e* havde tilbundet sig Seier og dels ved *B e s t i k t e l s e r* havde søgt at vinde Elektorstemmer for den demokratiske "Reformator" Tilden. I 1870 fandtes der i Alabama, Florida, Georaien, Louisiana, Missississi og Syd Carolina 515,530 farvede og 63,000 hvide Republikanere samt 395,195 Demokrater. Republikanernes Majoritet udgjorde saaledes 183,335, men desuagtet paastode Demokraterne, at de ved "ærlige Valg" havde seiret i de nævnte Stater, hvilket benægtes af Republikanerne. De sibste paastode, at der i mange Distrikter i Sydstaterne ikke var afholdt noget Valg, at i andre de saakaldte "Issue ballots" eller demokratiske Stemmesedler trakte paa yderst tyndt Papir vare blevne brugte, hvorved hver Demokrat var blevet istand til ved Valget at afgive flere Stemmer, at republikanske Stemmesedler vare blevne tagne ud af Stemmeskasserne og ødelagte o. s. v. *C h i f f e r d e p e s c h e r*, der vare blevne verlede mellem Tildens "Agent" i New York og fremragende demokratiske "Ledere" i Florida, Syd Carolina og Oregon, godtgjorde, at der var gjort Forsøg paa ved *B e s t i k t e l s e r* at vinde Elektorer for Tilden.

**^{*)} Den 22de Mai besluttede Huset endelig for et Syns Skjld, at Undersøgelsen kunne udstrækkes til de Stater, i hvilke den demokratiske Komitee troede, at der var begaaet Bedragerier.

hvilket erklæredes, at Kongressen ikke havde Ret til at op-
hæve den Kjendelse der havde afgjort Spørgsmaa-
let om Præsidentvalget og at ethvert Forsøg paa at hæve sam-
me var revolutionært og misbilligedes som saadant af Huset. Denne
Beslutning antoges med 215 mod 21 Stemmer.

3) **Demokratisk Lovgivning.** Under Kongressen 1878 og 79
gjorde Demokraterne et alvorligt Forsøg paa "at julte ud Nationalre-
geringen". For at berede sit Parti en Anledning til at vinde en let
Seier ved Valgene i 1880 sviede de demokratisk Lovgivere til Be-
vilningslovene visse Tillæg ("Riders"), ved hvilken det bestemtes, at
hverken de For. Staters civile Embedsmænd eller Tropper skulde have
Ret til at tjenestgjøre som Voagtere af Ordenen ved Valgene i de forstjel-
lige Stater, men ogsaa at visse vigtige Dele af Valglovene skulde hæves
tilligemed Loven angaaende Jurymænds Prøveed. Da det republikan-
ske Senat ikke kunde bifalde disse Tillæg, opholdt Demokraterne Sagen,
indtil Kongressen adjournerede, uden at have bevilget de af Regjeringen
forlangte Bevilninger. Præsidenten var desaarjaa nødt til at sammen-
falde en Extra Session af Kongressen om Vaaren 1879. Ogsaa
Senatet var da demokratisk og de ovennævnte Bevilningsforslag tillige-
med deres "Paahæng" bleve vedtagne baade af Senatet og Huset, men
bleve belagte med Præsidentens Veto. Denne Strid mellem de demo-
kratiske Lovgivere og den republikanske Præsident fortsattes senere under
den 46de Kongres 1879 og 80. Ingen af Statsmagterne veg fra
sin engang indtagne Stilling. Om "Forsonlighed" kunde der nu lige-
saalidt være Tale som om Eftergivenhed paa nogen af Siderne.

II. De For Staters indre Udvikling. 1) **Civil-
tjenestereformen.** Hayes fremholdt i Begyndelsen af sin Styrelse ved
flere Leiligheder Nødvendigheden af en grundig Reform i Civil-
tjenestværet og gjorde sig ogsaa for Alvor Umage for, at gennem-
føre en saadan, men man erholdt derved kun liden Bistand af de politiske
"Ledere". Selv en samvittighedsfuld og rettænkende Mand omgav han
sig med ligesindede Tjenere og ihvorvel han ikke formaaede at afstaffe alle
de i Civiltjenesten raadende Misbrug, udøvede han dog ved sit Exempel
og sin rebellige Ridsjærhed for Reform en velgjørende Indflydelse paa
Nationalregjeringens Embedsmænd*) og hans Grundsætninger om

*) Unionsregjeringen tabte paa hver 1.000 Doll. \$ som gik gennem Em-
bedsmændenes Hænder: under Washington \$222, under
Abraham \$259, under Jefferson \$275, under Madison
\$416, under Monroe \$858, under J. Q. Adams \$439,
under Jackson \$752, under Van Buren \$1171, under
Garrison og Tyler \$640, under Polk \$408, under Tay-
lor og Fillmore \$419, under Pierce \$356, under Bu-
chanan \$381, under Lincoln 76 Cents, under Johnson
57 Cents, under Grant 24 Cents og under Hayes fire Fem-
tedele Cents.

Reform vandt ogsaa Anerkjendelse i det republikanske Parties Program i 1880.

2) Den dobbelte Myntfod Optragelse af Betaling i klingende Mynt I 1873 havde de For. Staters Regjering vedtaget Guldet som Myntfod. Beslutningen herom dabledes høit og lydeligt under Pengekrisen og i December 1877 fremsattes der i Kongressen Forslag om, at man skulde vende tilbage til den dobbelte Myntfod og at der hver Maaned skulde præges et vist Antal Sølvdollars, af hvilke hver skulde indeholde 412 Gran fint Sølv. Dette Forslag blev ivrigt befjæmpet*) men blev tilsidst vedtaget med en Del Forandringer den 21de Febr. 1878. Allerede tidligere havde mindre Sølvmynter begyndt at fortrænge de smaa Papirsedler paa 10, 25 og 50 Cents.

Som en Følge af en af Kongressen i Januar 1875 vedtaget Beslutning steede Tilbagevenden til Betaling i klingende Mynt den 1ste Jan. 1879, da en Dollar i Guld, Sølv og Papir erholdt samme Værdi**) Guld og Sølv kom i almindeligt Omløb; Forretningslivet erholdt atter fast Grund og Jordbrug, Værgværfdsdrift, Fabrikførelse, Handel og Søfart begyndte atter at blomstre op

3) Landets Statsgjæld. Republikkens Finanser. Den rentebærende Statsgjæld, hvilken den 31te Aug. 1865 udgjorde \$2,381,530 294 96 var den 1ste Sept 1880 kun \$1,713,198,400 og var saaledes formindstet med \$668,331,894 96 De aarlige Renter vare formindskede fra \$150,977,697.87 til 79,030,843.50. Ser Procents Obligationers Omsætning til 4½ og 4 p.Cts. Obligationer (1870—1880) havde i betydelig Grad bidraget til denne Formindskning. Naar Statskassens kontante Beholdning fratrækkes den samlede (rentebærende og ikke rentebærende) Statsgjæld udgjorde denne den 31te Aug. 1865 \$2,756 431,571.43, men den 1ste Sept. 1880 \$1,908,717,934.40. Følgelig var den samlede Statsgjæld i dette Tidrum formindstet med \$847,713 637.03. Hele Statsgjælden uden Fradrag af Statskassens kontante Beholdning udgjorde den 31te Aug. 1865 \$2,844.649,526, men den 1ste Juli 1880 \$2.120,415,370.***) Stats-

*) Lovforslaget befjæmpedes ikke blot af Forbærerne af Guldmynfoden, men ogsaa af dem, der formente, at Sølvdollaren burde indeholde flere Gran fint Sølv. Disse fremholdt blandt andet det urimelige i, at de For. Staters "Trade" Dollars, der indeholdt 420 Gr. Sølv ikke var lovlig Mynt eller i Værdi lig med en Dollar i Guld, medens den nye Sølvdollar, som kun indeholdt 412½ Gr. derimod skulde være lovlig Mynt og i Værdi lig en Gulb Dollar.

**) Papirdollarens Værdi vare den 1ste Juli i efterfølgende Aar: 1862: 86.6 Cents, 1863: 76 6 Cts., 1864: 38.7 Cts., 1865: 70.1 Cts., 1866: 66 Cts., 1867: 71.7 Cts., 1868: 70.1 Cts., 1869: 73.5 Cts., 1870: 85 6 Cts., 1871: 89 Cts., 1872: 87.5 Cts., 1873: 86 4 Cts., 1874: 91 Cts., 1875: 87.2 Cts., 1876: 89 5 Cts., 1877: 94.7 Cts., 1878: 99.4 Cts., 1879: 100 Cts.

**) Republikkens i Omløb bærende Papirpenge og Stillemynt af Sølv

gjældens Kapital fordelt paa samtlige Landets Indvaanere udgjorde i 1865 paa hver af dem \$78.25 og Renten ligeledes fordelt \$4.29 paa hver. I 1880 udgjorde derimod hvad der af Statsgjælden kom paa hver Indvaaner i Landet kun \$37.74 og Renten paa hver udgjorde \$1.56.

4) Nationalregeringens Indtægter og Udgifter. Nationalregeringens Indtægter udgjorde i Regnskabsaaret 1879-80 \$333,526,= 610. Af denne Sum regjor Toldindtægterne \$186,522,065, de saakaldte "Internal Revenues" eller Stat paa stærke og gjærere Drifte, Tobak, Stemppling e.c. \$124,009,371*) og Indtægterne af solgt Regjeringsland \$1,016,506. Udgifterne udgjorde i samme Tidrum \$267,642,957, hvoraf \$38,116,916 til Armeen, \$13,536,984 for Marinen, \$5,945,457 for Indianerne og \$56,777,174 til Pensioner. Til Jernførelse stulde vi meddele, at Statsindtægterne i 1860 udgjorde \$56,064,607 og Statsudgifterne \$63,130,598, i 1865 Statsindtægterne \$333,714,605 og Udgifterne \$1,297,555,224, hvoraf til Armeen \$1,= 031,323,060, i 1870 Statsindtægterne \$411,255,477 og Statsudgifterne 309,653,560 og i 1875 Statsindtægterne \$288,000,051 og Statsudgifterne \$274,623,392.

5) De For. Staters 10de Folketælling afholdtes i 1880, men nogen officielle Rapporter ere, naar dette Skrift aflures, endnu ikke

opgivet i følgende Aar til følgende Summer, hvis Værdi i Guldb er opgivet i Parentheserne: 1866 \$891,904,685.96 (\$588,657,092.78), 1867 \$826,927,163.52 (\$592,906,769.07); 1868 \$720,412,602.75 (\$505,009,284.52); 1869 \$693,946,056.61 (\$510,050,351.61); 1870 \$700,375,899.48 (\$599,521,769.95); 1871 \$717,875,751.06 (\$638,= 909,418.44); 1872 \$738,570,903.52 (\$646,249,540.58); 1873 \$750,= 062,368.94 (\$648,053,886.76); 1874 \$781,490,916.17 (\$711,156,733,= 71); 1875 \$773,646,728.69 (\$674,619,947.42); 1876 \$749,303,473.89 (\$671,773,937.62); 1877 \$781,379,542.84 (\$694,375,246.54); 1878 \$729,215,508.27 (\$725,083,924.62); 1879 \$734,801,994.78 (lige med Gulb); 1880 \$785,522,956.31. Af de sidste er \$299,790 Statsbanksejler, \$344,505,427 Nationalbanksejler, \$60,975 "Demand Notes", \$346,681,016 Legal Tender Notes og \$12,374,270 Sølvskejler.

*) I Regnskabsaaret, der endte med den 30te Juni 1879, var der her i Landet 5,346 Brændevinshænderier der tilvirkede 71,892,621 Galloner spirituose Drifte, hvoraf der for 53,025,175 Galloner betantes i Stat \$47,709,464. Antallet af Brændevinshænderier udgjorde 155,850 og af Handelnde med Brændevin i Partier 4,250. Bruggertenes Antal udgjorde næsten 3,000, der tilvirkede 11,103,084 Lønder Ml, hver indehavende 31 Galloner. Af Røge- og Skraatobak tilvirkedes 116,975,228 Pund, for hvilke der i Stat betantes \$24,703,874.90. Af Snus tilvirkedes 3,428,235 Pund, hvorpaa Staten udgjorde \$902,135.35. I 1880 udgjorde Staten paa distillerede Drifte \$61,185,508.79, paa gjærede Drifte \$12,829,802.24 og paa Tobak \$38,870,140.68 samt Staten af Landets Banker \$3,350,984.

offentliggjorte. Efter denne Folketælling skal de For. Staters Folke-
mængde udgjøre 50,858,000.

6) De For. Staters Forhold til de udenlandske Magter var under Hayes's Styrelse venstabeligt og dette Forhold "fremmedes og styrkedes ikke alene ved Diplomati, men endmere ved en af *Gen. Grant* foretaget Rejse rundt Jorden, paa hvilken denne Republikkens hædrede Søn overalt modtoges med de største Værdbevisninger". — En i Begyndelsen af Hayes's Regering opstaaet Tvist med *Mexico* blev efter en Lids Forløb bilagt paa en fredelig Maade, og Tvisten med *England* angaaende Fiskerierne ved den Nordøstre Kyst af Nordamerika blev afgjort af en Voldgiftsdomstol, der sammentraadte i Halifax, N. S. og tilkæmte England en Skadeserstatning af 5½ Mill. Doll.

7) Oprør. Færst. Et id med Indianerne Om Sommeren 1877 gjorde de ved Baltimore Dths Banen ansatte Arbejdere "Strike", det vil sige ophørte med at arbejde, fordi deres Lønninger vare blevne nedsatte, og fordi de ved at standse Arbejdet vilde tvinge Arbejdsherrerne til at forhøje Lønningerne. Denne Arbejdsindstilling udartede snart til et Oprør, i hvilket Arbejderne ved flere andre Jernbaner deltog. Uroligheder opstod i Pittsburg og Reading (Pa.), i Baltimore, Louisville (Ky.), i Chicago og paa mange andre Steder. I Pittsburg ødelagdes der Eiendom, der tilhørte Pennsylvania Bankkompagniet, til en Værdi af 3 Mill. Doll. og omkring 100 Personer faldt under Gadeskampene. Bøvelen i de store Byer benyttede sig af Anledningen til at plyndre, indtil Militærtropperne og Nationalregeringens Tropper bleve istand til at kue Oprøret og høre "Jernbanernes Blokade." De fleste af Oprørerne vare Irclændere Ved Pennsylvania's Kulgruber, hvor de første Arbejdere havde dannet et hemmeligt Selskab *Moules Maguire's* var der i lang Tid — før og efter det ovennævnte Oprør en løsløs Tilstand. Ogsaa der skredede dog Videns artikel og "Morcerfeldts" mest fremragende Medlemmer maatte ende sit Liv i Galgen.

Den Gule Feber udbrod i Sommeren 1878 i New Orleans og udbredte sig til Byerne langs Mississippifloden. Omkring 20,000 Personer bleve syge og omtrent 7,000 døde af Sygdommen. Memphis var den af Byerne der blev haardest hjemfegt.

I 1879 udbrod der Krig med Ute Indianerne ved White River Agenturen, hvilke forbittede over de mod dem begaaede Bedragerier, havde gribet til Vaaben og myrdet flere Hvide, blandt hvilke var en Major Thornburgh. De For. Staters Tropper undersøgte tilsidst den nævnte Stamme, hvis Rejsning mod de Hvide, der havde trængt sig ind paa deres Land, gav en velkommen Anledning til Raadet paa, at Ute Indianerne maatte staffles af Velen.

En stor Negerudvandring fandt Sted fra Sydstaterne i 1879. Anledningen til samme var politisk Forfølgelse og trøskende økonomiske Forhold. De fleste Udvandrere begave sig til Kansas og Indiana.

8) **Parti-Nominationer** Det Republikanske Parti holdt sin National Konvention i Chicago den 2den Juni 1880. Partiet var ved samme delt i flere Afdelinger, af hvilke et arbejdede for at Grant i Strid med "det Præjudikat, som Washington og Jefferson havde givet Republikken" skulde nomineres for en 3die Termin, en anden Afdeling vilde have J. G. Blaine til Kandidat, en tredje Finanssekretær Sherman o. s. v. Tilfældt blev James A. Garfield fra Ohio nomineret til Kandidat for Præsident og Chester A. Arthur til Kandidat for Vicepræsident. Det Demokratiske Parti holdt sin Nationalkonvention i Cincinnati, Ohio, den 22de Juni og nominerede Winfield S. Hancock fra Pennsylvania til Kandidat for Præsident og W. H. Engliš fra Indiana til Kandidat for Vicepræsident. National eller Greenback Partiet holdt sin Konvention i Chicago den 9de Juni og nominerede J. B. Weaver fra Iowa til Præsident og B. J. Chambers fra Texas til Vicepræsident. Nøgterhedspartiet holdt den 17de Juni sin Nationalkonvention i Cleveland, Ohio, og nominerede til Præsident N. Dow fra Maine og til Vicepræsident A. S. Thompson fra Ohio. "Anti Frimurer" Partiet nominerede J. W. Phelps fra Vermont til Præsident og S. C. Pomeroy fra Kansas til Vicepræsident.

Ved Præsidentvalget i November 1880 vandt det republikanske Norden en glimrende Seier over det demokratiske Syden. Det republikanske Parties Kandidater valgtes, J. A. Garfield til Præsident*) og C. A. Arthur til Vicepræsident. Antallet af de republikanske Elektorstemmer udgjorde 213.

9) **Højere Embedsmænd under Hayes's Styrelse** Statssekretær: W. M. Evans; Finanssekretær: J. Sherman; Indresekretær: Carl Schurz; Armeseekretære: G. W. M. Creary, A. Ramsey; Marinesekretær: R. W. Thompson; Gen. Postmestre: D. M. Key, H. Maynard; "Attorney Gen.": C. Devens; Speaker i Huset: S. J. Randall.

*) J. A. Garfield fødtes den 19de Nov 1831 i Orange, Cuyahoga Co, Ohio, arbejdede i sin tidligste Ungdom ved Ohiokanalen og som Snebker, kom derpaa paa en Skole i 1849 og erhvervede sig der de Kundskaber, som vare nødvendige for en Skolelærer. I 1851 kom han til et Kollege i Piram, hvor han studerede i 2 Aar, gik i 1854 ind paa Williams College i Williamsburg, Mass., hvorfra han to Aar efter graduerede. Han studerede derpaa Retsvidenskab og valgtes til Stats senator, udnævntes ved Krigens Begyndelse til Oberst for det 42de Ohio Reg., blev i Dec. 1861 Oberstbefalende over den 18de Brigade og Brigadegeneral. I Jan. 1863 udnævntes han af Rosecrans til hans Stabschef, valgtes til Kongresmand og gjenvalgtes Gang efter Gang indtil han i 1880 valgtes til de For. Staters Senator for Ohio og J. A. til de For. Staters Præsident.

Det 15de Wisconsin Regiments Historie.

Da Borgerkrigen udbrød og Unionen kaldte sine Sønner til Vaaben strømmede Borgere af alle Nationaliteter til dens Faner, for at forsvare og opretholde Unionen. Skandinaverne stode ikke tilbage, men en stor Del af dem toge Tjeneste i de Regimenter, der oprettedes i de Ene, hvor de boede. I Wisconsin, hvor der den Gang boede en større Mængde Skandinaver end i nogen anden Stat, opstod og ajensnemsførtes Ideen om, at danne et frivilligt Regiment, der ene skulde bestaa af Skandinaver, hvorved man vilde have den Fordel at tjene sammen med Landsmænd og at kommanderes af Officerer af sin egen Nationalitet og hvor derhos Sproget ikke vilde være til Hinder for de mange, der endnu ikke ret havde tilegnet sig sit nye Hjemssprog. Allerede i August Maaned havde J. A. Johnson efter Guvernørens Anmodning i "Emigrant" offentliggjort et Dyrkab til at danne et Skandinavisht Kompagni og D. E. Johnson erholdt Bestilling som Hvervningsskaptajn for et saadant Kompagni. R. R. Jones fremsatte Ideen om at danne et Regiment og den 15de Sept. 1861 blev der i et Møde i Capitol House, Madison vedtaget en Beslutning om, at man skulde søge at danne et Skandinavisht Regiment, idet Mødet anbefalede H. C. Heg til Oberst og R. R. Jones til Oberstløjtnant for Regimentet.

Det gik hurtigt med Hvervningen til Regimentet, idet baade ældre og yngre Skandinaver stillere sig i dets Rækker, for at forsvare sit nye Hjemlands Sag mod Oprørerne i Syden, og allerede i Januar 1862 havde Regimentet naaet sit Minimum.

Regimentet samlede i Camp Randal i Madison, i hvis mindre end gode Barakker det henlaa Vinteren over. I Slutningen af Februar kom der Ordre til at Regimentet skulde drage til St Louis og den 1ste Marts havde Regimentet sin første Lønningsdag, der kom vel med for dem, der dels Vinteren over havde opbrugt de Penge, de havde med sig fra Hjemmet, dels havde gjort Gjæld.

Kl. 8 om Morgenen den 2den Marts, paa en mørk og regnfuld Dag marscherede Regimentet fra Leiren til Jernbanestationen. Regimentet talte da 906 Mand fordelte i 10 Kompagnier. Dets Stabs-officerer vare:

Oberst Hans C. Heg.	Regimentslæge Stephen D. Simoe.
Oberstløjtnant Riler R. Jones.	1ste Uds. Reg. 8' læge C. J. Hansen.
Major Chas. M. Reese.	2den do. G. F. Newell.
Feltpræst Claus E. Clausen.	Qvartermester Ole Heg.
Adjutant Hans Brochsenius	

Kompagniernes Officerer vare:

Kapt.	1ste Lt. Co. A.	2den Lt.
Andrew Lorkildsen.	Emanuel Engelstad.	Oliver Thompson.
	Co. B.	
Ole C. Johnson.	Joseph Mathieson	George Wilson.
	Co. C.	
Frederick R. Berg.	Hans Hansen.	John J. Rice.
	Co. D.	
Charles Campbell.	Albert Ekoffstad.	Christian E. Tanberg.
	Co. E.	
John Ingmundsen	William Tjentland.	John M. Johnson
	Co. F.	
Charles Gustafsen	Thor Simonson	Evend Samuelson.
	Co. G.	
John A. Gordon.	Henry Hauff.	Wm. A. Montgomery.
	Co. H.	
Rnub J. Seim.	Andreas A. Brown.	John E. Johnson.
	Co. I.	
August Gasman.	Raynard Cook.	Martin Russell.
	Co. K.	
Mons Grinager.	Ole Peterion.	Dlaus Solberg.

I Chicago, hvortil Regimentet paa Grund af Uveirer, der var gaaet over til Snefog, først ankom om Aftenen Kl. 9, blev Regimentet af den Skandinaviske "Mora Forening" foræret en smuk Fane. Kl. 12 om Natten bar det derpaa afgang til Alton, hvor man den 3die Marts gik ombord i Dampskibet "City of Alton" og ankom den 5te til Birds Point, hvor det henlaa til den 15de, da Kommandør Foote ankom med en Del Kanonbaade, hvorpaa 7 Kompagnier bleve tagne ombord paa en Transportbaad, medens 3 (C, D og K) bleve efterladte som Garnison under Kommando af Major Rife. De 7 Kompagnier gjorde nu Felttjeneste ved Den No. 10 i 25 Dage, hvilket dog afbrødes med et to Dages Tog til Union City, Tenn., den 30te og 31te Marts, paa hvilket Tog Regimentet for første Gang var i Jlden og uagtet det ikke tog aktiv Del i Kampen, der hovedsagelig udfjæmpedes af Artilleriet, dog opførte sig paa en saadan Maade, at man allerede da saa, hvad Regimentet kunde til. Regimentets Styrke paa dette Tog udgjorde 42 Mand og 2 Officerer.

Den 8te April, efter at Rebellerne vare bleyna nødt til at rømme sine Fæstningsværker paa og ved Den No. 10, besatte det Skandinaviske Regiment Fæstningsværkerne paa Fastlandet og bleve nu i to Maaneder liggende som Garnison i disse. Da erholdt Oberst Heg Ordre til at efterlade 2 Kompagnier i Garnison og med de øvrige 8 at støde til Gen. Mitchel i Union City. Kompagnierne G og I bleve tilbage under Kommando af Kapt Gordon, de andre tiltraadte den 11te Juni Marsken. Efter to Ugers Opbold i Union City brød Regimentet op og marscherede til Humbolt, hvor det sluttede sig til Gen. Rosses 8te Korps og til Gen. Hamiltons Division. I Slutningen af Juli gik Regimentet til Jacinta, hvor det sluttede sig til Gen. Jeff. C. Davis's Division, hvis Kommando strax efter overtoges af Gen. Mitchell.

Den 11de August tiltraadte Regimentet den Marsh, der den 8de Oktober endte med Slaget ved Perryville eller Chaplin Hills og med at Rebellerne maatte rømme Kentucky. Rebelgeneralen Bragg havde, efterat han havde indtaget Mumfordsville og efter en flere Dages Kamp nødt Oberst Woel til at overgive sig med 4,500 Mand Unionstroppes, trufte sig tilbage forfulgt af Gen. Buell med 60,000 Mand inddelt i 3 Divisioner. Den 7de Okt. standse Bragg ved Perryville, gjorde Front mod Unionshæren og besatte Chaplin Hills, en Mæle af Høie i Nærheden af Perryville. Den 8de angreb han Unionstroppene og drev to af dens Divisioner tilbage, men blev af den 3die Division selv drevet tilbage, nødt til at opgive sin Stillning og med sit Øynte at træffe sig tilbage til Tennessee.

Da Gen. Mitchell, før Slaget begyndte, red langs Geleberne og kom til det Skandinaviske Regiment, der stod paa Armeens venstre Fløi, sagde han, at han haabede, at faa høre noget Godt om Skandinaverne, og han blev heller ikke fluffet dærlig. Kompagniet B var det første, der kom i Bloen. Kampen paa den venstre Fløi blev snart meget varm. Det 15de Wis. rykkede frem og mødte snart Fienderne, men kom saa uventet og skarpt over disse, at de i Hast flygtede forfulgte af det 15de en halvanden Miles Bei indtil Udkanten af Byen Perryville, hvor Brigadeføderen Oberst Carlin gav Befaling til at standse med Forsølgelsen, da han ikke ansaa det for raadeligt, at fortsætte denne paa Grund af Afstanden fra de andre Tropper. Fienden satte sig nu fast paa den anden Side af Byen og der paafølgte en alvorlig Artillerikamp. Under denne Kamp var en Rebelsergeant, der var assendt til Byen med 4 Vogne og 50 Mand saa uheldig at forvirke sig ind blandt Unionstroppene. Da han blev stoppet, sagde han, at man ikke maatte standse ham, da han havde Ordre fra Generalen til at skynde sig af alle Skræfter, men han blev noget lang i Ansigtet, da man underrettede ham om, at hans General ikke havde Noget at sige der, men at han og hans Mænd skulde give sig tilfange. Før at saa Vand, gik nogle af det 15de ind i Byen. Der mødte de nogle Rebeller, der vare komne i det samme Grinde, og disse bleve efter en kort Kamp nødt til som Fanger, at følge tilbage med Skandinaverne. Da det blev mørkt blev Troppesafdelingen der var afskilt fra

den øvrige Arme trukket tilbage og indtog atter sin gamle Stilling, hvorved Fienden fik en af ham høiligen ønsket Anledning til at flygte, hvoraf han da heller ikke undlod at benytte sig. Det 15de havde ingen Døde eller Saarede i denne Kamp. Under Forsølgelsen af Braggs Arme skødte Mitchels Division, hvortil det 15de hørte, den 14de Okt. ved Byen Lancaster uventet paa Fienden. Divisionen blev øieblikkelig stillet i Slagorden og en Esjærmydsel var allerede begyndt, da Gen. Gilbert, der var Høistkommanderende over Tropperne derved, sendte Mitchel Ordre, at standse med Angrebet, eftersom det let kunde fremkalde en alvorlig Træfning. Da Mitchel vidste, at Fiendens Styrke kun kunde være liben derved, lodte han ikke denne Ordre, men adlød den naturligvis. Den følgende Dag blev han end ærgerligere, da han erfarede, at hele Fiendens Styk havde udgjort 500 Mand, der eskorterede et Bagagetrain, og at det saaledes vilde have været en let Sag, at tage dette Train. Da Forsølgelsen af Braggs Arme nu ophørte, saa fik Tropperne en kort Hvile og det Skandinaviske Regiment laa nu indtil den 20de Okt. som Provosvagt i Crab Orchard. Senere laa Regimentet i Feir paa forskellige Steder, indtil det den 6te sammen med det 38te Ill. drog ud fra Edgefield Junction paa en Expedition. Det kommanderedes paa denne af Oberstløjtnant M. C. Ke e, da Oberst Hegg var hjemme paa Grund af Sygdom. I de 5 Dage Expeditionen varede, marcherede Regimentet trods Regn og Søl 100 Mil, men da der var godt om Fødevarer i den Egn, de drog gennem, saa leverede de godt. Ved Tilbagekomsten erholdt Regimentet en Lykønskingskrise fra General Roscranz, der imidlertid havde overtaget Kommandoen over Cumberland Armeen isteden for Buell. Regimentet laa derpaa til den 26de Dec. i Feir ved Nashville.

Den 26de Dec. rykkede Roscranz ud med sine Tropper, der udgjorde omkring 45.000 Mand for at drive Bragg bort fra Murfresboro. Det Skandinaviske Regiment hørte paa dette Tog til Carlins Brigade og til Davis's Division, der igjen hørte til Mc. Cooks Korps.

Det sidstnævnte Korps skødte paa Fienden ved Nolensville, 10 Mil fra Nashville, hvor Rebelgeneral Hardee blev overrumplet, medens han og en Del af hans Officerer var i et Selskab, som Damerne der i Egnen gav til Værelse for dem. Piben fik imidlertid nu en anden Lyd. Hardee og hans Officerer, hvoraf en Del endnu i deres Baldragt, maatte flynde sig til deres Poster. Hardee trak sig tilbage til Knob Gap, som han søgte at holde, idet han der opstillede et Batteri paa 6 Kanoner. Oberst Carlin fik Ordre at tage Batteriet. Han rykkede desaaarsag frem med sin Brigade, hvoraf det Skandinaviske Regiment udgjorde den højre Fløi. Ejendommeligt af en Vjæghoide kom Regimentet uden Tab lige op til Fienden, styrkede sig med Hurtighed og Raskhed over Fienden og fråtog ham en Kanon, en Rustvogn og en Del Fanger. Regimentet havde ved denne Anledning ingen Saarede eller Døde, thi Fienden blev overrumplet saa hurtigt, at han ikke fik Tid til at affyre mere end et

Var Skud, og ingen af disse traf. Natten, der nu var begyndt, hindrede dog i at forfølge Fienden.

Den 27de hindrede Laage Armeens Fremrykken og den 28de var det Søndag og da laa Roscranz, som han altid gjorde paa denne Dag, stille. Den 29de marscherede Armeen til Murfreesboro, hvor den om Morgenen den 30te stillede i Slaalinie. Davis Division stod paa høire Fløi og om Aftenen havde Carlins Brigade en alvorlig Kamp med Fienden.

Rebellerne havde nemlig forstaaet sig paa et Gjerde paa en Høi, paa hvilken de havde opstillet et Batteri. Det 15de Wis. og 21de Ill. fik Befaling til at angribe og tage Batteriet, og de gik fjækt paa, men da de ikke erholdt nogen Understøttelse bleve de efter en haard Kamp, i hvilken de lede et betydeligt Tab, nødt til at trække sig tilbage.

Den følgende Dag begyndte Slaget ved Stone River eller Murfreesboro der varede i 3 Dage, idet Gen Crittendens Tropper gik over Stone River, for at angribe og tilbage drive Braggs høire Fløi. Bragg, der, som det synes, havde faaet Besked om Roscranz's Angrebsplan, havde imidlertid samlet sine Tropper og angreb med Kraft Unionshærens høire Fløi. Under Angrebet blev Johnsons Division overrumplet og kastet tilbage. Davis Division optog da Kampen og stansede for en Tid Fienden, men overmandet maatte ogsaa den trække sig tilbage. Cheridans Division blev der paa angrebet og efter en haardnakket Kamp, i hvilken alle Divisionens Brigadeføjer bleve dræbt eller saarede, blev ogsaa den nødt til at trække sig tilbage. Ogsaa Negleys Division blev af Fienden drevet tilbage. Roscranz maatte da opgive sit Hovedangreb og trække de Tropper tilbage, der allerede vare gaaede over Stone River, og det lykkedes ham nu at standse Fiendens Fremtrængen. Hans venstre Fløi holdt sig da paa samme Sted som ved Slagets Begyndelse, men hans høire var trængt 3 Mil tilbage, hvor den dog havde en fordelagtigere og sikrere Stilling end den indtog ved Slagets Begyndelse.

Om Morgenen Torsdag den 1ste Januar 1863 stod Unionshæren atter opstillet til Slag og indehavde nu en fordelagtigere Stilling end Dagen iforveien, det kom dog ikke den Dag til andet end Stjærmydsler, men Fredag den 2den brød atter Kampen løs for Alvor. Rebellerne angreb med Mod og Dødsforagt, men bleve tilintetgjorte af Roscranz's Artilleri, og bleve tilsidst nødt til at flygte. Unionstropperne satte nu over Stone River og forfulgte Fienden, hvis Tilbagegang snart blev til en Flugt. Carlins Brigade og det 15de Wis., der ogsaa var kommet op paa Kamppladsen, deltog nu i Forfølgelsen, og det var ene det indbrydende Mørke, der hindrede, at Rebelarmeen blev aldeles ødelagt. Forfølgelsen blev ogsaa for en Del forhindret ved det frygtelige Regnveir, som begyndte Fredag Aften og varede hele Lørdag.

Saaledes havde da Roscranz vundet Slaget ved Stone River eller Murfreesboro, men Seiren var durt kjøbt, idet der af de 43,400 Mand, der deltog i Slaget, var faldet 92 Officerer og 1,441 Soldater

og saaret 384 Officerer og 6861 Soldater, saa at altsaa vel en Femtedel af den hele Arme var saaret eller saaret. Ogsaa det 15de Wis. havde lidt betydeligt og havde 25 Døde, 31 Saarede og 59 Savnede eller tilsammen 119 Mand. Blandt de Faldne var Kapt. In g m u n d s o n. Rebellernes Tab anslaaes til 14 500 Mand af 62.000 Mand, der deltog i Slaget og de havde altsaa tabt henved en Fjerdedel af deres Mandskab.

Om den Andel som det 15de Wis. tog i disse Kampe vidner bedst følgende to Skrivelser som dets Chef Oberst Heg modtog :

Hoved Kvarter for 2den Brigade, 1ste Division,
Høire Fløj, den 28de December 1862.

Den kommanderende Oberst ønsker at udtrykke for Officererne og Mandskaberne af 21de Ill.s Friol., 15de Wis. Friol., 101 Ohio Friol., 38te Ill.s Friol. og 2det Minn. Batteri, sin Beundring over deres Opførsel ved Sammedslødet med Fienden nær Nolensville den 26de ds. Efter en 10 Miles trættende Marsch i stærkt Regn og paa en ujevn af Vand oversvømmet Vej, mødte I Fienden og drev den foran Eder til Knob Gap, hvor den med 8 Stykker Artilleri og understøttet af en talrig Stryke af Kavallerister gjorde en kraftig Modstand. Det var i Angrebet paa dette Batteri, at I viste en Tapperhed, som man aldrig har seet overgaaet og neppe efterlignet i Krigens Analer. Efterat have avanceret uden Stands eller en Vasken over en Mil under en heftig Jld lige op til Kanonmundingerne, drev I Fienden ud fra den stærke Stilling, tog en Kanon og sex Fanger, og vare villige til, uagtet den haarde Marsch, at fortsætte Forfølgelsen, hvis I havde faaet Tilladelse. Eders Opførsel har opvaakt Armeens Beundring. Lad os alle handle, bejlede af det samme høie Princip, som aabenbarede sig hos den unge patriotiske Soldat, Ervin Ross af Co. H, 38te Ill.s Friol., der dænde udraabte til sin Brigadeforsmander: "Jeg har forsøgt at gøre min Pligt. Jeg kom her for at kæmpe og vilde gaa hvorfomhelst De befalede mig.

W. P. Carlin,
Oberst af 38te Ill.s Friol.

Til

Oberst H. C. Heg,
15de Wis. Friol.

Ligeledes blev senere modtaget følgende Skrivelse, der refererer sig til samme Feldttog :

Hoved Kvarter, 2den Brigade, 1ste
Division, 27de Januar 1863.

Den kommanderende Oberst ønsker at fremstille for Officererne og Mandskaberne af denne Brigade nogle af de Prøver paa heltemodig Tapperhed, som de aflagde under det paa Begivenheder saa rige Feldttog, der begyndte 26de Decbr. 1862 og endte 4de Januar 1863.

Efter et nøagtigt Uddrag af den hele Armees Tab, viser det sig, at 21de Ill. s Friol. tabte flere af Dræbte og Saarede end noget andet

Regiment i denne Arme, ja tabte Flere, end mange Brigader, af samme Størrelse som denne. Det havde større Antal Saarede, end flere store Divisioner, som have gjort Fordring paa at have frelst Armeen og Landet.

38te Ill.s Fribl. havde et større Tab end noget andet Regiment i den hele Arme udenfor denne Brigade, med Undtagelse af 36te Ill.s Fribl. Antallet af dræbte og saarede Officerer og Soldater i 101 Ohio og 15de Wis. var større end i noget andet Regiment udenfor denne Brigade i Forhold til deres Størrelse. Den hele Brigades Tab i Dræbte, saavel af Officerer som Menige, er langt større end i nogen anden Brigade med det samme Antal Regimenter.

Ikke en eneste Regimentsfane var tabt, men de bleve bragte i Sikkerhed, flyvende stolt lige for Ansigtet paa en overvældende Størke af Fienden.

Ikke en Kanon, ikke en Rustvogn blev tabt fra vort Batteri. I holdt Eders Stilling og kjæmpede indtil de paa vor høire Side staaende Tropper vare faldne tilbage og I bleve angrebne i Flanken og Ryggen, medens vor venstre Side ogsaa var blottet. I stillede Eder atter i Orden ved et Gjærde i Nærheden af den Stilling, I havde holdt saa længe, og veg ikke fra Stedet førend I vare næsten aldeles omringede.

Efter nu at have gaaet over to aabne Marker, formerede I atter Slaglinie ved et Gjærde paa Østsidan af Goerdsoms Hus (vort Hospital), og holdt nu vor Stilling indtil I fik Befaling til at træffe Eder tilbage.

Dette gjorde I med Rolighed og Betænkssomhed indtil vi naaede Cedar Grove, i Nærheden af Nashville Chausseen, hvor I standsede og sendte en udelæggende Salve ind iblandt Fienden.

Den 31te December kjæmpede I, til at Halvparten af Eders Officerer og Soldater vare dræbte eller saarede eller aldeles adskildte fra sine Fæner.

Den 2den Januar, da man frygtede for et Nederlag paa venstre Fløi, paa den anden Side af Stone River, sendte den udbødelige Roscranz Bud til Eders Kommandør og gav ham følgende Ordre:

“Tag Deres Afdeling over til venstre Fløi, opstil den i to Linier, og dersom vore Tropper der blive drevne tilbage, lad dem passere igjennem Eders Linier, og naar Rebellerne kommer nær, strig et kraftigt Qurrab og gaa imod dem”.

Brigaden var da ved den haarde Kamp reduceret fra 1900 til 700 Mand; alligevel gik I med faste Skridt til Kampscenen, hvor I imidlertid fandt, at Fienden allerede var slagen.

I kunne være stolte af den uomtvistelige Væge, at have angrebet Fienden paa Heiderne ved Knob Gap, hvor I drev dem tilbage, tog 2 Kanoner og 6 Fanger. Om den Ros, som tilkommer Eder, ikke bliver udraabt i Aviserne, saa have I dog for Eders respektive Regimenter og Eders Batteri vundet et Ry, som aldrig vil dø; naar Sandheden kommer for Dagen, vil 2den Brigade blive hørdet, og saa længe I leve, twa-

ne 3 være stolte af Ederes Opførsel ved Perryville, Knob Gap og Stone River.

Efter Ordre af

Oberst W. P. Carlin,
Sam. W. Morris,
 Kapt og Gen. Adj.

Den 6te Jan. slog Hæren Leir 2½ Mil Syd for Murfreesboro. Soldaterne lede da Mangel paa saa godt som Alt, og da derhos Veiret var kolbt og fugtigt, blev mange af dem syge og opfyldte Hospitalerne. Den 31te Jan. blev den Division, hvortil det 15de hørte, sendt ud paa en Expedition til Franklin. Veiene vare næsten ufremkommelige af Sne og Veiret raat og skarpt, saa at det var alt andet end en Fornøielighedsstur. Den 2den Febr. ankom Expeditionen til Franklin. Undervejs havde Gen. Davis udstedt en Ordre om, at man ikke maatte tage Gjaerdene til Brændevad, men da det i den strenge Kulde var næsten umuligt at holde ud, uden at have Ild brød Soldaterne sig ikke om Forbudet, og da man kom til Franklin hævde Oberst Heg paa egen Haand Ordren, og lod Mandskaberne brænde saa mange Gjaerder de vilde, og det trængtes vel til, da Natten var meget kold og der faldt to Tommer Sne. Han erholdt heller ikke nogen Frættesaetelse, fordi han saaledes havde hævet sin Overordnede Ordre.

Den 12te marscherede Divisionen tilbage til Murfreesboro, hvorfra den ankom den 13de og laa den i Leir der indtil den 4de Marts, da Heg, der havde faaet Kommandoen over Brigaden, blev sendt ud paa en Expedition til Shelbyville. Undervejs lod Heg Brigaden gjøre Holdt, medens han selv med nogle Soldater gjennemtogte Skoven og Buskadedet langs Veien, for at undersøge om der var Rebeller skjult i samme. Hegg og to Ordonanser red et Stykke forud for de Andre. da de pludselig kom over to Rebelvedetter, hvoraf den ene var til Hest og den anden sad paa Marken. Ingen af Ordonanserne vare bevæbnede og Heg selv havde kun sit Sværd paa sig, men uden at betænke sig, styrtede han med draget Sværd frem mod dem, inden de havde opdaaet ham, og de bleve saa overraskede, at de stieblikkelig uden engang at give sine Kamerater Signal overgav sig. Da han nu af Fangerne havde faaet Vested om, hvor de andre Rebelvagter flode, sendte han en Troppesbefaling hen, for at tage dem. Det lyffedes dog ikke at tage dem, thi Rebellerne rømte ved Unionstroppernes Ankomst alt hvad de kunde. men efterlode dog 1 Fange, 10 Heste og 10 Gæværer til Bytte for Unionstropperne, som derpaa drog tilbage til Leiren.

Marts Maaned gif hen med at ligge i Leir blot afbrudt ved en Expedition til Triune den 7de til den 15de Marts. I Slutningen af Maaneden havde Brigaden en skarp Kamp med Rebellerne ved Shelbyville Chaufen, hvorved dog det Scandinaviske Regiment ikke tabte Nogen. At ligge i Leir var dog ikke at ligge paa Roser, da Regimentet hele Maaneden var i stadig Virkelighed og først ud i April fik lidt Hvile. I April inspicerede Gen. Rosecrans Divisionen og komplementerede det

Skandinaviske Regiment baade for dets soldatermæssige Udseende og for dets værdifulde Tjeneste under Feldttoget. Den 1ste Mai overflyttedes Regimentet fra 2den til 3die Brigade, for hvilke Oberst Heg ved Rosencranz's Dødre var udnævnt til fast Chef. Det 15de Wis. kom derved til at stilles fra det 21de Ill., med hvilket det fra Juli 1862 havde tjent sammen og slaas Side om Side ved Perryville, Knob Gap og Stone River. I Anledning af Udskiftelsen udnævnte Carlin, der paa Grund af sin Tapperhed ved Stone River var forfremmet til General, følgende Dagsbefaling:

Hoved Kvarter 2den Brigade,
1ste Division, April 29de 1863.

Brigadens kommanderende General udtrykker herved sin Bebrøvelse over at Tjenestens Interesse har bevæget Generalmajor Rosencranz, der kommanderer denne Armeesafdeling, til at forflytte 15de Wis. Frivillige, Oberst H. C. Heg, fra denne Brigade.

Den kommanderende General fremsender herved, idet han stilles fra dette Regiment, baade til Officerer og Mandskaber sin inderligste Tak for den hæderlige og soldatermæssige Maade, paa hvilken de har opført sig ved alle Leiligheder.

I Leiren vare de lydbige og tro i Opfyldelsen af deres Pligter, og paa Slagmarken have de ikke havt nogen Overlegne i Tapperhed. De kan føle sig forvisse om at de tage med sig de bedste Vinstre saavel fra den kommanderende General som fra de øvrige Regimenter af denne Brigade.

Efter Ordre af

Brig.-Gen. Carlin.

Sam. P. Paris.

Kapt. og Assist. Gen. Abjt.

I den paafølgende Tid havde Regimentet forholdsvis gode Dage, da de dels henlaa i Leir, dels gjorde Upposttjeneste. Efter en saadan Upposttjeneste, modtog Brigaden følgende Dagsbefaling:

Hoved Kvarter 3die Brigade 1ste
Division 20 A. G., 6te Mai 1863.

Circulære.

Brigadens kommanderende Oberst har herved den Glæde at offentliggjøre en fra den kommanderende General af 20de Armee Korps modtagen Paastrift paa en Rapport fra Armeens General-Inspektor for 5te Mai 1863, der lyder som følger:

Hoved Kvarter 20de A. G., 5te Mai 1863.

Med Agtelse tilfattet til Oberst Heg, Kommandør af den idag paa *Feldtvagt* værende Brigade, tilligemed de bedste Lykønskninger fra den kommanderende General af 20de A. G. Dette er den første *Feldtvagt*

SHOBER & CAMPBELL LITHOGRAPHING CO. CHICAGO

O. C. Johnson

COL. O. C. JOHNSON.

Rapport fra Armeens Hoved Kvarter, for længere Tid tilbage, i hvilken ingen Feil er funden ved Tropper af dette Korps paa Udpøstjeneste.

Efter Ordre af

Maj. Gen. Mc Cook.

G. P. Thurston,

Assist. Gen. Adj. og Stabschef.

Officererne og Mandfakberne gjorde deres Pligt igaar og Komplimenten og Vren tilhører dem.

Efter Ordre af

H. C. Heg,

Oberst og Brigadef. chef.

Henry Hauff,

Et. og Fung. Ass. Gen. Adj.

Den 24de Juni var det dog forbi med det behagelige Liv, thi da begyndte Felttoget mod Chattanooga, i hvilket "Rosecrans" ved en mesterlig strategisk Manøvre" tvang Bragg til at rømme Mellem-Tennessee og over Cumberlandbjergene trække sig tilbage til Chattanooga. Den 3die Juli slog Mc. Cooks Division, til hvilken det 15de Wis. hørte, Leir ved Winchester, hvor Regimentet havde sin Leir i en vakker Lund. Den 17de August brød Armeen op og gik over Cumberland Bjergene til Stevenson Alabama, hvorhen den ankom den 20de Aug. og laa der til den 28de Hogs Brigade fik Ordre til at lægge Pantoombroen og først at sætte over Tennesseeeloden og den 27de iværksattes Overgangen. Det 15de Wis. var det første Regiment, der betraadte den søndre Flodbred. I Anledning heraf modtog Oberst Heg følgende Dagsbefaling:

Hoved Kvarter 20de Armeekorps i Nærheden af Stevenson, Alabama. 29de Aug. 1863.

Hr. Oberst!

Følgende er en Ekstrakt fra en Meddelelse, modtaget fra Stabschefen, Brig. Gen. Garfield:

"General-Major Mc. Cook!

Den kommanderende General er taknemmelig for den Raffhed og det Held, med hvilken De satte over Floden".

General Mc. Cook er meget glad ved at kunne tilskille denne Kompliment til Dem og Deres Tropper, hvis skjæle Opsørsel med Rette berettiger dem til den Høisfkommanderendes Ros.

Jeg er, Hr. Oberst, med megen Agtelse

Deres lydige Tjener.

G. P. Thurston,

Assist. Gen. og Stabschef.

Officielt ved

Henry Hauff,

Kapt. og fungerende Assist. Gen. Adj.

Oberst H a n s C. H e g,
Brigadef. chef af 3die Brig., 1ste Div.

Borgstrigen.

Om denne Overgang meddelte Regimentets daværende Chef, Oberst D. C. Johnson, i de "Erindringer fra Krigen" han i 1880 fortalte i Veteran Klubben i Beloit:

"Hovedstyrken af Cumberland-Armeen stod, i Begyndelsen af Sept. 1863, ved Stephenson, Ala., og Rebelgeneralen Bragg med sin Hovedstyrke ved Chattanooga. En Eftermiddag modtog vi Ordre til at holde os marschfærdige Kl. 3 om Morgenen og til den bestemte Tid stod vi opstillede i Marschorden. Oberst Hans Heg, af 15de Wisconsin, fungerede dengang som Brigadecommandør, og til ham var det ærefulde Hærs overdraget først at læste over Floden Tennessee, der kun var 3 Mil fjærr fra Stephenson. I en vis Forstand sølte vi os naturligvis hærde ved at blive overdragne et saa farefuldt Hærs, men mange tænkte vistnok ogsaa, at denne Væge kunde blive dyrt nok kjøbt, derom vi fandt den morsatte Bred af Floden tæt besat med Rebeller, for disse Hærs plejede at styde underiden, og vi havde lært at saa tilbøielig Respekt for dem ved saadanne Leiligheder. Pontontroenet var ogsaa for Haanden, og saa snart som det var lyst nok til at se, begyndte vi at sætte Baadene i Vandet, og kort efter Solopgangen blev Kommandoen givet, og alle Baadene bevægede sig i Slaglinie henover Floden.

Tennesseerflodens Både var rolige og stille og glitredede i Morgensolets Straaler, saa jeg, trods Diebliffets Alvor, iffe kunde undlade at beundre den vakkre Scene, idet Baadene lydløse gled hen over Vandet.

Efter som vi nærmede os den anden Bred, og intet Tegns til Fienden viste sig, begyndte der lidt efter lidt at give sig tilkjende en Rappelyst om, hvilken Baad først kunde naa Bredden, og det var med en Følelse af Tilfredshed, at jeg hjalp Medlemmerne af mit eget Regiment til først at sætte Foden paa Land. Vi havde iffe vovet at haabe, at Fienden uden Kamp vilde lade os sætte over Floden, og vi vare derfor behageligt overraskede ved at finde, at det eneste Spor af dem var en halvt udgaaet Bagtilt, hvor der stensynligen havde været to eller tre Kavalleriebedetter, der tog Benene paa Nafften da vi paabegyndte Overgangen. De var dragne affied i saadan Hast, at de havde glemt efter sig endel særdeles godt stegt Fisk, som nogle af Gutterne fik Tag i og erklærede for "aldeles udmærket".

Gen. Bragg blev nu nødt til at rømme Chattanooga, der den 9de Sept. blev besat af Rosecranz. Bragg erholdt imidlertid Forstærkning saa at hans Hær udgjorde 70,000 Mand, medens Rosecranz kun havde 55,000 Mand. Hans højere Fløi dannedes af Mc. Cooks Korps, til hvilken det 15de Wis. hørte, Centrum dannedes af Thomas's Korps og den venstre Fløi af Grettendens Korps. Da man fik vide at Bragg havde erholdt Forstærkninger, erholdt det Korps, hvortil det 15de Wis. Regiment hørte, den 13de Ordre til at forene sig med Gen. Thomas, men først om Aftenen den 18de lyffedes det Mc. Cooks Korps, at naa frem og forene sig med Thomas hvortil Grunden var at man af Ukjendskab med Egnen havde taget en fejl Vej.

Den 19de September begyndte Slaget ved Chicamauga. Slaget begyndte om Morgen. Ved Middagstider påsejrede Hegg's Brigade Roscran's Hovedkvarter og drog derpaa i Springmarsch videre for at følge en Nabning, som var i Roscran's Slaglinie, og som Rebellerne allerede havde opdaget og søgt at benytte sig af for ved at kaste sine Tropper ind i den, at splitte Unionstropperne i to. Hegg's Brigade stillede sig op i Nabningen saaledes, at 35 Ill. stod til venstre, 8de Kansas i Centrum og 15de Wis. paa højre Flot, medens 25de Ill. holdtes som Reserve. Oberst D. C. Johnson meddelte i de før nævnte Erindringer om Slaget ved Chicamauga den 19de Sept.

Lørdag Morgen, den 19de September, stod vi længe før Dag, i Linie, men Mæsen af de marscherende Tropper var saa stor, at vor Tur ikke kom, før Solen allerede var vel fremme paa Himmelen. Ved Frokosten fandt jeg, efter at have tømt min Kaffekop, en Gøværflugt paa Bunden af den. Vor Messkøt var af den overtroiste Orden. Han rystede alvorligen paa Hovedet, idet han gav mig et Blik, der syntes at sige saa meget som: "Du er en rød And, tør Du næstegang spise Frokost". Jeg var aldrig overtroist og lo kun ad Hændelsen; dog tvivler jeg paa, at Latteren var saa hjertelig, som den undertiden pleiede at være. Den bragte mig til at tænke paa, at hvad Resultatet saa end, hvad mig personlig angik, maatte blive, og jeg tillod aldrig en saadan Tanke at plage mig, saa var ialtfald en Ting sikker, nemlig at før dette Slag var over, vilde mange tusinde af mine Kammerater lide deres sidste lange Søv, medens atter mange andre Tusinder vilde lide en mangfoldig Død uden at nyde den Løstelse som Døden medfører. Men vor Tur kom og i stedet gik det.

Kampen var allerede i Gang og vore Folk haardt trykkede, saa vi blev kommanderet fremad i Springmarsch og omtrent Kl. 2 dannede vi os i Slaglinie. Vi havde ikke engang Tid til at kaste ud en Skytterlinie, før Fienden var indpaa os, og en varm og haard Dyst opstod. Først drev vi dem tilbage, saa de os og saa vi atter dem. Vi dannede kun en enkelt tynd Slaglinie, og Ordre kom nu at vi "for Guds Skyld maatte holde Pladsen, til Hjælp kunde ankomme". Tilslidst kom en frisk Linie op, og vi trak os tilbage i Reserven for at puste ud; men Frontlinien blev drevet tilbage igjen, trak sig tilbage bagenom os og vi var atter midt inde i Jlden. Idet Linien faldt tilbage forbi os fik den Ordre til at gjøre Holdt og underkøtte os, og jeg troede den havde gjort saa, men Busskiet var saa tæt, at man ikke kunde se mer end nogle faa Skridt. Det lod imidlertid til, at den tilbagegaaende Linie ikke har lykket Kommandø, men vedblev at trække sig tilbage.

Imidlertid var en tredje Linie ordret frem, der da den mødte de Retirerende, formodentlig troede, at disse var de eneste af vore Tropper, der befandt sig foran dem, og aabnede derfor Ild. Dersom I tror, at det er nogen Fornøielse i, at befinde sig saaledes mellem Ven og Fiende og at blive stød paa af dem begge, da bare prøv det! Jeg indrømmer.

at jeg slet ikke syntes om Situationen. Den tappre Kapt. Hansen havde netop nogle faa Diebliffe i Forveien vist mig, hvad der var igjen af hans Sabel, der var bleven stude af 6 Tommer fra Hæftet. Staffels Fyr, han blev dengang stude ned, jeg vil ikke sige af vore egne Folk, for jeg kan ikke sige, at Ruglen kom fra dem, men det var paa den Tid, da begge aabnede Ild. Mange andre blev dræbte og saarede og Regimentet aldeles opbrudt, idet enhver søgte at redde sig, det bedste han kunde.

Jeg oversaa i Hast Situationen, ikke med Vret for det kunde ikke naa langt, men med Vret. Bagenfor og lidt til højre for os hørte jeg et Artilleribatteri sende sin dundrende Hilsen over til Fjenden. Jeg tog den Beslutning, at jeg hellere vilde vove mig indimellem Kanonkuglerne end de hvisslende Gerværkugler, og tog en skraa Retning henimod Batteriet. Da jeg var kommet lige i Fronten af det, var jeg sikker, for jeg kunde da se at styre min Vej imellem Kanonerne, og Bomberne vilde harmløst stryge forbi mig paa begge Sider.

Dagens Kamp endte uden videre Fordel paa nogen af Siderne, med vort Tab var idetmindste meget stort; Halvdelen af Mandskaberne i mit Regiment var enten dræbte eller saarede. Blandt andre tappre Mænd, hvis Tab vi have at beklage, var Oberst Heg, Brigadens Kommandør. Hele Eftermiddagen havde hans Tapperhed været oienfaldende, idet han altid syntes at være paa rette Sted i rette Tid. Jeg blev siden fortalt af Officerer og Folk af de andre af Brigadens Regimenter at han flere Gange standsede de tilbageviggende Rækker og personlig ledede Angrebene mod Fjenden, men slap altid uskaret fra det.

Kampen ophørte, da Natten faldt paa, med Undtagelse af en og anden Streiskugle, der foer gennem Luften med den særegne søde og lydige Lyd, som alle Veteraner kjender saa godt, Oberst Heg havde hele Eftermiddagen trodsset Faren i enhver Form, men slap helstindet derfra kun for at blive dødelig saaret af et af disse uvelkomne Sendebud. Et Dienvidne har beskrevet mig Tildragelsen saaledes:

"Oberst Heg havde netop sat Eporene i sin Hest for at gallopere til en anden Part af Linien, da jeg saa ham falde til Marfen. Men hurtigt som Fanden var han atter oppe og løb efter sin Hest, fangede den og sprang let i Sadeln, men faldt øieblikkelig frem over Hestens Hals. Hjælp var strax for Haanden, han blev bragt hen i en Ambulance og bragt ind til HOSPITALET."

Jeg har enhver Grund til at tro, at dette er en korrekt Beretning, da den blev mig fortalt af en Officer, som tilhørte samme Brigade og i hvem jeg har fuld Tillid. Jeg hørte intet om denne sørgelige Begivenhed før nogen Tid efter. Der foresaldt nemlig endel Skjærmskud, efter at Mørket var faldt paa, og det syntes en Tid, som tænktes der paa et natligt Overfald, saa det var temmelig sent, før det blev roligt. Saa snart som jeg ansaa det for trygt at gaa, tog jeg Kapt. Grinager af mit Regiment med mig tilligemed en Ordonans og begav mig hen til HOSPITALET, der laa omtrent 3 Mil borte. Jeg fandt blandt denne Masse

Saarede mange af mit eget Regiment, fra de, der sammenlignelsesvis var let saarede, til de, der yttrede deres sidste Gisp i Døden. Af alle Krigens Rædsler kjender jeg ingen værre end at se sine Kammeraters Lidelser, og at være fuldstændig udygtig til at yde den mindste Hjælp, ja har knapt nok Tid til at vt re et venligt og opmuntrende Ord til dem, idet de trykke din Haand, naar du gaar dem forbi.

Oberst Heg var ved fuld Bevisthed og ved godt Mod, men hans dødblege Ansigt og de dybe Furer over hans Dienbrun fortalte om de stræffelige Smertter, han udfød. Han omtalte de kjække Gutter i det Femtende, for kjække var de, om jeg selv skal sige det, med megen Ros. Jeg fortalte ham, at jeg havde hørt om ham om Eftermiddagen og om hans for Dagen lagte Tapperhed og tilføiede, at det vilde have glædet Gutterne i hans eget Regiment, om de havde kunnet faaet et Glimt af ham. "Sig Gutterne i det Femtende," sagde han, "at jeg holte mig der, hvor jeg behøvedes, og jeg vidste at de ikke behøvede mig." Det eneste, hvorfor det gjorde ham ondt at dø, var, sagde han, at han maatte forlade sin Familie. Hans Land forbrøede dette Offer og han var tilfreds dermed. Han levede til henimod Kl. 10 den næste Dag, da han traf sit sidste Aandebdrag."

Regimentets Tab havde den Dag været megetstort. Kaptainerne Johnson og Hanson vare faldne, Kaptajn Hauf var dødeligt saaret, Major Wilson og Kaptajn Gassman vare alvorligt saarede og Adjutant Nelson, og Løitnanterne Tanberg og Rice let saarede. Ratten var fuld og Kl. 3 om Morgenen blev Regimentet vækket for at indtage sin Stilling paa en Høi i Nærheden af Chattanooga. Om Slaget den 20de September meddeler Oberst Johnson i det Skandinaviske Regiments Historie følgende:

"Omtrent Kl. 10 Formiddag begyndte Skjærmydslerne paa venstre Fløi og saa Diebliffe efter rasende Slaget med stor Voldsomhed paa den Kant af Slagmarken. Sheridans og Davis's Divisioner af vort Korps blev siebliffeligt kommanderede fremad. Vort Division bestod blot af to smaa Brigader, hvilke begge havde tabt omtrent Halvparten af deres Antal den foregaaende Dag.

2den Brigade under Gen Carlin blev sendt ind i Slaglinien paa høire Side af Gen. Wood, medens vor Brigade, nu kommanderet af Oberst Martin af 8de Kansas, stod som Reserve. Nu kom den fatale Bommert, som blev saa ulyffelig for vor Division, saavelsom for den hele Armee. Woods hele Division blev taget ud af sin Stilling og flytted længere til Venstre og deres Plads skulde nu foldes af vor lille Brigade, hvis Størelse ikke overgik 600 kampdygtige Mænd.

Vi havde neppe Tid til at falde ind i Linien førend Rebellerne angreb os, men vi vare vel beskyttede ved i Hast opførte Forskandsninger af Tømmer og Gjerdevod, og vi gav Fienden en varm Modtagelse. Det første Angreb blev slaaget tilbage med stort Nederlag paa Fiendens Side og forholdsvis lidt Tab for os. Vi kjæmpede tappert og gjorde vore Ting godt, og havde netop tilbageslaaet et andet Angreb, da vi til vor

Forbauselse saa, at de til Høire og Venstre staaende Tropper havde trukket sig tilbage og saaledes aldeles blottet vore Flanser. Vi ventede endnu en Stund i Haab om at vi skulde faa Forskærkatnger, men ingen Hjælp kom. I midlertid trængte Rebellerne frem igjennem de frembragte Abninger i Slaglinien, omringede os fra tre Sider og udsatte os for mordereisk Krudsild. Et Dieblif til og Regimentet vilde blot hart Valget imellem at overgive sig eller dø. Da vi opdagede denne vor kritiske Stillings, var der naturligvis intet Andet at gjøre end at forsøge paa at redde sig ved en hurtig Flugt. Men vi maatte passere over en aaben Mark, der var beherstet af Fiendens Skyds, saa at sølgelig mange dræbtes, saaredes eller toges til Fange; iblandt de sidste var jeg og Kapt. Gustafson“.

Da der nu ikke var nogen Stabsofficer ved det 15de Regiment, der ikke var dræbt, saaret eller fangen, overtog Kaptain Gr i n a g e r Kommandoen over Regimentet. Der blev gjort Forsøg paa at samle de adspalttede Unionstropper ved Chattanooga, men Terrainet var ugunstigt. Først paa Heiderne 1 Mil Søndenfor lykkedes det at indtage en fordelagtig Stillng, hvor Soldaterne fra de spredte Divisioner og Regimenter lidt efter lidt samlede sig. Man ventede her at blive angreben af Fienderne, men disse var saa medtagne af Kampen, at de ikke rovede noget Angreb. Om Eftermiddagen Kl 5 blev Le v n i n g e r n e af det Skandinaviske Regiment kommanderet henimod Chattanooga, hvor det laa Natten over.

Regimentet, der da Kampen begyndte havde 176 O f f i c e r e r og M e n i g e, havde efter Slaget kun 73 Mand ufskadede tilbage, 10 O f f i c e r e r*) og 91 M e n i g e vare faldne, saarede eller fangne.

De 75 Mand vare den følgende Morgen aldeles forkomne af de 2 Dages Strabadser og derhos aldeles forfrosne paa Grund af den stærke Kølfulde og fordi de i Slaget havde tabt sine Læie og Tæpper, ja en Del endog sine Hatte og Frakker. Der herskede en almindelig Nedstemthed blandt dem over det store Tab som Regimentet havde lidt og ikke mindst sørgedes der over Tabet af Regimentets første Chef Oberst Heg og over Tabet af dets daværende Chef Oberstløjtnant D. C. J o h n s o n, hvis Eftædne man da ei kjendte og som ved sin Tapperhed og Dygtighed havde erhvervet sig Soldaternes Tillid og Agtelse. En Glæde fik man dog miet i Sorgen, thi netop som Regimentet var færdig med sin Froskost, ankom Kompagnierne G og I, der den 11te Juni 1862 var blevne efterladte paa Den No. 10 og ikke siden havde været ved Regimentet. De to Kompagnier, der talte over 80 tjensteddygtige Mænd, bleve modtagne med 3 hjertelige Hurraer. Brigaden fik om Morgenens Ordre til at opstille sig i Slagorden, da man hvert Dieblif ventede et

*) Blandt de haarbt saarede Officerer var, som før nævnt, ogsaa Major G e o r g W i l s o n. Han forlod først Balpladsen, efterat han havde erholdt 3 S a a r,

Angreb af Fienderne, men disse lod dem vakkert være i Ro, da de havde faaet mere end nok af de to foregaaende Dages Kamp.

Om Aftenen den 21de fik Regimentet Ordre til at marschere til Chattanooga, men Veien var saa opfyldt af Tropper, at det ikke naaede frem før om Morgen den 22de. Unionsarmeen indesluttedes nu ved Chattanooga, hvor den indtog en stærk Stilling, der styrkedes ved Forskandsninger, men som beheriskedes af Rebellerne's Batterier paa Lookout Mountain og Missionary Ridge. Det 15de henlaa nu til den 11te Oktober i Skandsgravene og havde det i denne Tid mindre end godt, da det stadigt maatte arbejde paa Forskandsningerne og af og til bleve trakterede med Granater fra Rebellerne's Batterier paa Lookout Mountain. Dertil kom at Kulde og Regn plagede Soldaterne, der kun var daarligt forsynede med Klæder, da Treen havde mere, end hvad den gif og stod i. Verst af Alt var dog Mangelen paa Proviant. Denne maatte føres 75 Mil fra Stevenson i Alabama og Transporten over ubanede Veie var meget besværlig, hvortil kom, at Rebellerne's Kavalleri stadigen søgte at afbryde denne Kommunikationslinie og virkelig ogsaa lykkedes, at ødelægge flere Vogntog. Paa Grund heraf blev Soldaterne's Rationer, der paa Grund af den lange Transport var nedsat til to Trehedele, nedsat til halv Ration, hvilket er saa lidet, at Soldaterne virkelig sultede. Hvoortil Tilstanden var, kan man bedst skjønne af følgende Meddelelse i "Det Skandinaviske Regiments Historie": "Det var ofte rørende at se, naar ei Boan' og ventedes, hvorledes Konvaletter, og Soldater, som ikke vare paa Tjenest, mødte Vognene en 3 a 4 Mile udenfor Byen, for at faa et Stykke Kjæks eller forat opsamle de Smuler, som faldt ud af Vognene. Paa de Steder, hvor Vognene havde væltet og Smuler af Kjæks var nedtraadte i Sølen, kunde man finde Soldaterne liggende paa Knæ forat opsamle dem og dermed stille sin Hunger. Naar Vognene vare aflæssede ved Committet, sprang saa mange Soldater, som Vognen kunde rumme, ind i dem og saagodtsom sloges om de Smuler, som vare faldne ud af Kasserne. De skaffels Heste og Muldyr led nu i endnu højere Grad end Folkene; thi Fourage var der ikke at faa. Alle Trædyr, som ikke benyttedes til at bringe Proviant og som paa nogen Maade kunde undværes, blev sendt tilbage til Stevenson. De tilbageværende fik kun nog'e faa Maisar om Dagen til Livets Ophold. Medens de fortærede disse maatte der sættes Vagt omkring dem; thi ellers vilde Soldaterne spist hvad der var bestemt for Dyrene. Kulde begyndte som sagt ogsaa at indfinde sig, og det eneste Middel mod den for en Soldat er en god Stofild; men dertil behøvedes Brænde, og det manglede vi aldeles. De saa Træer, som vare mellem Byen og Picketlinien, vare snart forbrugte, og da vor og Rebellerne's Linie laa i kun et kort Geværskuds Afstand fra hinanden, saa kunde man, hvorvel Picketen ikke fyred, om man viste sig paa Forskandsningerne, dog ikke vise sig udenfor Picketlinien, uden at risikere at faa en Kugle gennem Livet. Ifke desto mindre var der Mange, som vovede sit Liv

for at faa en Gavnfuld Brænde til at tage sin Ration og varme sine frøse Lemmer ved.

Paa Nordfiden af Tennesseefloden var det eneste Sted, hvorfra Brænde i nogen betydeligere Mængde kunde anskaffes; det stod i Forbindelse med Chittanooga ved to Ponton-Broer, som var lagte over Floden, og hvorover alt Forraad til Armeen maatte bringes.

Rebellerne, som godt fra Udsigt-Vej get kunde se, og desuden ellers godt maatte kjende til vor Situation, sammensøiede store Lømmerslaader ovenfor Broerne, og lod dem drive med Strømmen, som stødte, men i Særdeleshed paa den Tid, efter et langvarigt Regnveir var meget stærk, og anrettede stor Skade paa Broerne. Der hengik engang tre Dage, i hvilke intet Andet kunde bringes over Floden end hvad der sættes over i Baade hvilket var saare lidet i Forhold til hvad der tiltrængtes. For at afværge yderligere Skade, som maatte forarsages ved lignende Tilfælde, blev en Vagt stationeret paa en liden Doo:nsfor Broerne, hvis Tjeneste var at bevogte Floden, opsamle alt Driv sønner og deslige."

Den 28de Sept. ankom Regimentets ældste Captain, Gordon, der hidentil havde lagt paa Den No 10, og den 30te overtog han Kommandoen over Regimentet. Dette blev den 5te Oktober i sin Leir trafikeret med et Enes Bomber fra Rebellerenes Batterier paa Lookout Mountain, men disse tilfrieede ikke Folkene nogen Skade, da de havde faaet sin Leir godt forstærket. Den 8de Oktober blev Lieutenant Clement taget tilfange ved en Skjændselsgjerning af Rebellerne. Det var nemlig blevet Skit, at Unionsofficererne og Rebellerne byttede Natter. Naar En viftede med en Avis, gif den paa den anden Side, der vilde bytte, ud af Leiren, og de to mødtes da mellem Udsøsterne. Den 8de blev der af en Rebel viftet med en Avis. Lieutenant Clement gif da ud for at bytte. Han maatte paa Veien paaere et Krat. Der havde nogle Rebeller skjult sig og tog ham til Fange. Fra den Tid havde Rebellerne, at holde sig bag sine Forstærkninger, da Skandinaverne ellers, naar de viste sig udenfor dem, til Gjengjæld for deres Redrighed mod Clement, trafikerede dem med "Blaabær".

Den 11te Okt. blev det 15de Wis. indlemmet i 1ste Brigade. Denne Brigade bestod foruden af det 15de af 15de Ohio, 25de, 35te og 89de Ill., 32te og 68de Ind. og 8de Kansas. Divisionen kommanderedes af af Gen. Wood og hørte til det 4te Armekorps, der kommanderedes af Generalmajor Howard.

Den 11te Oktober blev det 15de omficeret fri for den besværlige Tjeneste i Skandsegravene og gif i Leir. Allerede den 14de maatte imidlertid 109 Mand afsted til Stevensen som Vagt for et Provianttræn. De kom tilbage til Regimentet den 4de November og trods Sølen paa Veien havde de haft det udmærket godt paa Turen, levet godt og faaet nye Klæder og Tælte, saa de vare vel tilfredse med denne Afbrudelse. Den 17de Okt. fik Resten af det 15de Ordre til at bygge Lømmers og bygge Pontons og gif desaaarsag over paa Nordfiden af Floden ligeoverfor Chittanooga, hvor der var Overflod af Lømmers. Den 17de Nov. var

de færdige dermed og vendte tilbage til Brigaden. Regimentet blev nu lagt som Garnison i Hovedkvarteret, Fort Creighton, hvilket var en Vægepost og et Væis paa den Tillid og Agtelse, som Regimentet nød.

Den 21de Nov. fik det 15de Ordre til at sende en Officer og 10 Underofficerer, 1 fra hvert Kompagni, til Wisconsin, for at rekruttere Regimentet. Til denne Officer udnævntes Captain Grinager.

Gen Grant var imidlertid blevet udnævnt til Chef for alle Unionsarmeers Stenfor Mississipp og Gen Thomas havde overtaget Gen. Rosecrans's Kommando. Den 23de Oktober var Grant ankommet til Chattanooga og havde overtaget Overkommandoen. Liden til den 23de November hengik nu med Manøvrer og Esjærmyrser. Den 23de Nov angreb Thomas Rebellerne's Forskandsninger ved Orchard Knob og den 24de kæmpedes Slaget ved Lookout Mountain og "Over Skyerne" og den 25de stormede og tog Unionsbæren Missionary Ridge, hvorpaa Rebelgeneral Bragg maatte opgive Chattanooga's Besættelse og trække sig tilbage til Georgien.

Det 15de Wis. deltog med Gæ og Udmærkelse i tiende Slag. Det var med i Hovedangrebet paa Fiendens Centrum og var blandt de Første, der brød Rebellerne's Linier. Navnlig erhvervede Regimentet sig ved sin Opførelse i Slaget sin nye Brigadichef Willids Beundring og Tillid, saa at han stier Slaget "at'er og atter iakkede baade Officerer og Mandfæber for deres tappre soldatmæssige Opførelse. Fra denne Tid af var 15de Wis. hans Indlings-Regiment, ja endog hans eget gamle 32te Indiana, som var opstaaet under ham, som dets Oberst, maatte vige Pladsen. Naar han talte om noget Etorieret, som han skulde udsøre, plejede han at sige, at han vilde tage "sit lille 15de med sig", og hans "lille 15de" skuffede ham aldrig".*)

Major Wilson der var kommet tilbage som belbiedet af de Saar, han havde erholdt i Slaget ved Chickamauga overtog nu Kommandoen over det 15de Wis.

Det 15de fik ikke hvile længer end til den 28de Nov, da det sammen med en Del af Armeen under Shermans Kommando maatte marschere til Knoxville for at undersøtte Gen. Burnside, der blev belejret der af Rebelgeneralen Longstreet. Efter en haard Marsch over Veie, der vare gjorde ufremkommelige af det stædige Regnstyl og under hvilken Marsch Soldaterne lode Mangel paa Provian, ankom Tropperne den 7de Dec. til Knoxville. Beleiringen var da ophævet, iret Longstreet, efter at han ved Esterretningen om, at der var Undsætning underveis, den 29de Nov. havde forlægt at indtage By n, men var blevet drevet tilbage med stort Tab, den 31de Dec. havde truffet sig tilbage og med sine Tropper var marscheret til Virginien.

Gen. Willid sørgede nu godt for sine Tropper og de havde nu snart Overflod af Alt. Om Aftenen den 9de havde det 15de en besværlig Marsch paa 20 Mile, da det ad næsten ufremkommelige Veie blev

*) Det St. Reg's Historie.

sendte til Maryville, for at besytte Møllerne der. Den 11te bleve de kaldte tilbage til Knoxville og fik den 15de Lov til at gaa i Virkersted. Den 25de Dec sendtes Captainerne Montgomery og Roßing med nogle Soldater hjem, for at hverve Folk til Regimentet. Samme Dag blev det kommanderet til Strawberry Point for at gjenopbygge en Bro, som Rebellerne havde ødelagt paa deres Tilbagevej. En Ordre om, at de Regimentet, i hvilke 2 af Mandifaber lod sig gjenhverve paa 3 Mar, skulde faa en Maanedes Hjemlov, bevilgede at hele det 15de paa 15 Mand nær, lode sig hverve paa nyt. Li Hjemloven blev der dog ikke noget, da Rejmenterne trak Lov om den Orden, i hvilken de skulde have denne, og det 15de kun trak No. 4. Den 13de Jan. 1864 var Broen færdig og den 14de af Regimentet over den.

Samme Dags Aften ankom en Del Officerer, der havde havt Hjemlov, og en Del Mandifaber, der havde lagt paa Hospitalerne, til Regimentet, saa at dets Stykke nu udgjorde 190 va. benyttige Mand. Samtidigt fik ogsaa Regimentet sine Telte og sin Bagage op fra Chattanooga. Netop som de skulde sætte tæppe op, fik de vide, at Longstreet rykkede frem og maatte to Gange i Løbet af Dagen stille sig i Slagorden. Om Natten fik de Ordre til at trække sig tilbage til Strawberry Plains, og da det 15de ikke havde andet end en gammel Farmervogn til at føre sin Bagage paa, eftersom dets 3 Bagagevoiane var ude paa Juraering, maatte det brænde op Alt hvad det ikke kunde føre med sig paa denne Vogn eller hvad Soldaterne ick kunde bære med sig. Den 19de kom de til Strawberry Plains, og forsatte Marschen derfra over Knoxville til Maryville hvorefter de kom den 21te Jan.

Derfra drog Regimentet til Chattanooga for at gjøre sig færdige til at nyde den Hjemlov, hvortil det var berettiget, men da det efter to Dages Dampfart kom til Chattanooga bleve Ansigterne noget lange, da de der erholdt Ordre til øjeblikkelig at vende tilbage til Maryville, da man havde faaet Underretning om, at Fienden nærmede sig. Major Wilson søgte at faa Ordren forandret, men det var forgæves og saa maatte da Regimentet marschere tilbage. Da det efter 10 Miles Marsch kom til Le Noir Station fik Regimentet Ordre til at standse, og laa der i 6 Dage ventende paa Ordre for Hjemlov, men istedenfor kom der Ordre til at sitte sig med Brigaden ved Maryville og den 15de Februar Kl. 12 om Natten maatte det brude op og marschere til Knoxville, hvortil det ankom den næste Dags Eftermiddag. Den 24de fik Regimentet Ordre til at gjøre sig rede til Marsch, for at forfølge Longstreet, der havde trukket sig tilbage. Den næste Dags Formiddag satte det i Vaade over Elven og ankom den 28de til Morristown, uden at have seet Fienden, men efter en meget besværlig Marsch paa de sølede Veie. Den 2den Marts blev Regimentet sendt tilbage til Strawberry Plains, for at gjenopbygge Broen dersteds, og der havde de det roligt og godt lige til den 7de April, da det blev kommanderet til Cleveland.

McCens Regiment laa ved Strawberry Plains fik det atter Tilbud om at lade sig hverve og faa 30 Dages Hjemlov med Soldaterne

vare blevne saa ærgerlige over at de forrige Gang vare blevne snydt for Hjemloven, at kun 5 lode sig hverve paanyt.

Gen. Howard havde imidlertid overtaget Kommandoen over det 4de Korps, til hvilket det 15de hørte. Den 29de April holdtes der en Mønstning, og da efter denne Regimentets Chef, Major Wilson, blev foreslået for Howard sagde denne: "Jeg har hørt Tale om Deres Regiment og Oberst Heg; det er et udmærket Regiment. Jeg skulde ønske vi havde en hel Brigade af dem".

Regimentet var forøvrigt nu stærkere, end det havde været nogen sinde siden Slaget ved Stone River. Ved at søge Soldater, der vare blevne friske, og Rekrutter vare stærke til det, uvgjorde det nemlig da 320 Mand.

Den 30de Mai begyndte Sherman, til hvis Hør det 15de hørte, sine Operationer mod Braggs Eftermænd, Gen. Johnston. Denne havde belat Bjergpasset ved Dalton og Sherman var nødt til at omgaa ham, medens han stillede sin Armee op i Fronten af Rindren, for at bilde dem ind, at der der skulde ske et Hovedangreb. "Den Del af Bjergaet, der var liggende i Fronten af det 15de Regiment, kaldtes "The Rooky face Ridge" (den klippeformede Aas). Den havde ogsaa et virkeligt "Rooky face" og var meget vanskelig at bestige. De fiendtlige Tropper, som vare stationerede her, vare meget brydsomme baade ved sine Bevæger og ligeledes ved de Stene, de rullede ned.

Regimentet fik imidlertid Ordre til at rykke fremad og om muligt drive dem ud af deres Stilling.

Sire Kompagnier bleve sendte foran som Avantgarde og de øvrige 6 Kompagnier fulgte dem i Linie. Fremrykningen var nødvendigvis langsom; thi paa mange Steder maatte Soldaterne faa opad Fjeldsiderne ved Hjælp af Rødder og andre Ting, som de kunde faa Tag i. Linien valiede dog ikke, men rykkede stadigt fremad, drev Fienden tilbage og tog Toppen af Bjergaet i Besiddelse, og dette uagtet de mødte en meget fast Modstand fra Fiendens Side. De holdt nu den vandne Stilling til de blev afløst af en Del af Gen. Newtons Division. Gen. Wellis kunde ikke noksom rose Regimentet for denne Heltegjerning, thi en Heltegjerning var det virkelig, og han syntes altid seneftest at tro, at Ingen med Hølo kunde modstaa "hans lille 15de".

Johnston, der imidlertid var blevet omgaaet af Gen. McPherson, maatte trække sig tilbage til Resaca, hvor man den 13de Mai fandt ham stærkt befæstet paa Høiderne deromkring. Om Efttermiddagen kom det til en Træfning, i hvilken det 15de i to Træmer var i Ilten, men da blev sendt tilbage til Bagtroppen, fordi det havde opskudt al sin Ammunition.

Den følgende Dag var der et alvorligt Slag, i hvilket det 15de tog sin varme og blodige Andel. Den følgende Dag, Søndag den 15de Mai, fortsattes Kampen, men Mandag Morgen var der ingen Fiende, at se, da denne om Natten havde trukket sig tilbage, brændt Broen over Oostananaelven og var maršheret Sydover. Efter flere Dages Marscher og Kampe angreb Rebellerne den 27de Mai Shermans hvide Flot.

Cherman sendte da sin venstre Fløi bestaaende af Woods Division, til hvilken det 15de hørte og Højens Brigade mod Fiendens venstre Fløi, for at drive denne ud af sin Etilling. Angrebet begyndte om Eftermiddagen Kl. 4, men Rebellerne vare fuldt beredte paa at modtage samme.

Højens Brigade blev ved Rebellerens stærke Ild nødt til at trække sig tilbage, og Wellicks Brigade, maatte da fornye Angrebet paa de fiendilige Linier, der vare opstillede bag om Toppen af en Høi, hvor de havde opfattet Brystværker. Til disse Forskandsninger lyffedes det Unionstrupperne at trænge frem, men det var dem umuligt, at komme over dem. Nogle af det 15de Wis.'s Faldne bleve fundet 10 Fod fra disse Brystværker. Hvad der gjorde Angrebet næsten umuligt, var at Fienden fra en Høi paa Siden veligeholdt en stadig Røgskyld paa dem. De bleve derfor nødt til at trække sig en 40 Fod ned ad Høien, hvor de lagde sig ned og indtil Kl. 9 om Aftenen veligeholdt en stadig Ild paa Fienden. Et Forsøg paa at tage de Saarede med, da man trak sig tilbage, blev forhindret af Fienden, der gjorde et Angreb paa det udmattede og faatallige Regiment og tog de fleste af de Saarede og ogsaa en Del af Mandstaberne tilfange. Det 15de Regiment havde i dette Slag hændt 90 Døde, Saarede og Fangne, saa at det var en haard Dag for det. I et ørste, der opretholdt Modet, var Bevistsheren om, at have stridt mod en tre Gange saa stærk Fiende, der ovenifjeldet stod bag stærke Forskandsninger. Blandt de Fangne vare Voinanterne Simonson og Eriksson. Som meddelt i "Borgerkrigens Historie", blev Johnson nu afløst af Hood og Atlanta faldt den 2den Sept. i Chermans Hænder. Vedens Regimentet laa i Atlanta kom Oberst Johnson, der var undervejs fra Fangenskab og senere havt en Maanedes Hjemlov, tilbage til Regimentet og overtog Kommandoen over samme.

Ved Ankomsten til Atlanta ophørte egentlig det 15de Wis.'s aktive Tjeneste. Den Tid, for hvilken Regimentet var hvervet var paa det Nærmeste udløbet, og Regimentet havde lidt saa meget i de 2 Aar det havde hørt til Cumberland Armeen, at man sagde, at det var billigt, at det fik lidt Hvile i den korte Tid, der var tilbage, førend det skulde udmønstres.

I Slutningen af September blev Regimentet sendt tilbage til Chattanooga, for Resten af dets Tjenestetid at gjøre Garnisonstjeneste der. Om Afrejsen fra Cumberland Armeen meddeles i Det Skandinaviske Regiments Historie: "De høiere Officerer af den Afdeling hvortil Regimentet hørte, vare bedrøvede over at skulle miste det, og Gen. Stanley udtalte for Oberst Johnson sin Bedrøvelse over, at han ikke altid kunde have Regimentet med sig; han sagde, at han betragtede det som et af de allerbedste Regimenter i Armeen, og at han havde lært at elske dets Mænd for deres Tapperhed paa Balpladsen og deres gode Disciplin og hæderlige Opførsel i Leiren. De forskellige Regimenter af Brigaden og Divisionen kom ogsaa og sagde dem et venligt Afkedsord og udtalte sin Sorg over Eskismisfæsen; de havde alle seet at det 15de alorlig svigtede

i Farens Time. Paa Veien til Sernbanevognene standsede Regimentet foran sin Divisionschef Gen. Woods Hovedkvarter, og uagtet han var saa svag af sine Saar, at han neppe kunde gaa paa Krykker, kom han dog ud for at sige dem Farvel, og i en liden Tale takkede han dem for, hvad de havde gjort siden de kom i hans Division. "Men", sagde han, "Krigen er endnu ikke forbi; Eders Land trænger endnu til Eders Tjeneste, og naar I nu have været hjemme forat se Eders Kjære, hvis endnu Eders Land skulde kalde Eder, saa vente vi at se Eder tilbage hos os. Ville I komme?" Hele Regimentet svarede paa en Gang med et kraftigt "Ja!" og efterat have givet tre rungende Hurraer for Gen.Wood, gik de ned til Stationen; Lykken vendte sig ogsaa engang til det 15de".

Regimentet opholdt sig i 3 Uger i Chattanooga, hvorpaa det blev sendt til Whiteside, for at beskytte Broen der. Denne var forsynet med gode Blokhus, saa at det var en let Forretning at forsvare Broen. Oberst Johnson havde Kommando over denne Post.

Den 1ste Dec. udløb Kompagni B's Tjenestetid, men da Hoods Tropper spærrede det Veien blev det ikke udmønstret før den 20de Dec., da ogsaa Kompagnierne A og E bleve udmønstrede, hvorpaa alle 3 reiste hjem. De andre Kompagnier bleve udmønstrede C den 1ste Jan. 1865, F og G den 13de Jan., I og K den 10de Febr. og D og H den 13de Febr., hvorpaa samtlige Regimentets Mandstaber vendte hjem, for at søge den Hvile, de saa haardt tiltrængte efter deres haarde og besværlige Feldttog.

Oberst S. S. Sæg,

var født i Lier i Nærheden af Drammen, Norge den 21de Dec 1829. Han kom sammen med sin Fader Eren S. Sæg i 1840 til Amerika, hvor Faderen nedsatte sig i Norway Town, Racine Co., Wis. Han erholdt almindelig Skoleundervisning og erhvervede sig grundig Færdighed i det Engelske Sprog samt Kendskab til amerikanske Skikke og Forholde. I 1849 reiste han overland til Californien. Han opholdt sig i 2 Aar ved Guldminerne der og havde netop begyndt at være heldig i sin Søgning efter Guld, da han fik Underretning om, at hans Fader var død, og da han og hans Sødsfende allerede før vare moderløse, saa maatte han skynde sig hjem for at sørge for sine mange Sødsfende.

Ved sin Tilbagekomst bojatte han sig paa Faderens Farm og giftede sig med en norsk Pige. Af Free Soil Partiet blev han ført efter opskillet som Kandidat for Legislaturen, men blev med en liden Majoritet slaaet af sin Demokratiske Modkandidat. Medens han boede i Norway havde han skaffet et eller andet Tønmøbende og var i flere Aar Fattigforstander for Racine Co. I 1859 flyttede han til Waterford, hvor han sammen med 2 Amerikanere begyndte paa en betydelig Handelsforretning og var netop kommet i fuld Gang med denne, da han i Høsten 1859 af den Republikanske Statskonvention blev nomineret til Kandidat for Embedet som Kommissær for Statsfængselet og derpaa valgt til dette betydningsfulde Embede med en betydelig Majoritet.

Han var saaledes den første Nordmand der beklædte et Statsembede i de For. Stater. Han fyrede sit Embede saa, at han dermed vandt almindelig Agtelse og Indflydelse, hvilket viste sig da han under stormende Bisid ved den Republikanske Konvention i 1861 ved Afflamation gjennommeredes til Embedet. Det var dog ikke hans Hensigt atter at modtage Udnævnelsen. Han ønskede blot den Gødkjendelse, inden han offrede sine Kræfter, ja sit Liv og Blod for sit nye Hjemland og for Opretholdelsen af Unionen. R. L a n g l a n d siger derom i en vidtløftigere Biografi af Sæg i "det Skandinaviske Regiments Historie": "Hans Hensigt var at organisere et skandinavisk Regiment, og Guvernøren havde allerede udfærdiget hans Bestalling som Oberst. Jeg, som en gammel Ven, ansaa det for min Pligt at fraraade ham dette Skridt, og det Alvor og Varme hvormed jeg fremskillede mine Grunde syntes at bringe ham i Betænkning. Vi gik sammen i den Hensigt at gaa ind til Guvernøren forat høre hans Mening — han havde Haanden paa Døren forat gaa ind, men standsede og blev staaende i byde Tanker — jeg saa, at der var en indre Kamp — ingen af os talte

et Ord, men vi dreiede om og gik tilbage. Jeg betragtede dette som Etjæbnens afgjørende Dieblif. Noget Dage senere frabad han sig den hæderlige Nomination, og med hele sit Liv og Sjæl kastede han sig nu ind i Rekrutteringens Tummel — brave Landsmænd fra de forskellige Stater i Nordvesten ilde til, og stillede sig under Oberst Hens Fane".

Om hans Færd i Krigen og hans Hald meddeler "det 15de Wis. Regiments Historie" de nødvendige Oplysninger. Om hans Ligs Hjemsendelse siger Oberst D. C. Johnson i den tidligere omtalte Forelæsning: "Da den Flot af vor Arme holdt paa at drives tilbage, blev hans Lig siebliffelig puttet i en Ambulance og ført til Chattanooga, hvorfra det med saa lidet Tidsepilbe som muligt blev sendt videre til hans Familie i Waterford, Racine Coun y, Wis. I Begravelsen deltog hele Omegnens Befolkning og den Del af Racine County havde aldrig været Vidne til et saadant Sigtet.

Countnets berømteste Borger havde offret sit Liv, paa det at hans adopterede Fædreland maatte leve, og derfor fremviede o saa Folk af alle Aldre og af begge Kjøen en masse for at hædre hans Minde!"

Oberst D. C. Johnson

blev født i 1838 paa Gaarden Etibsnæs i Nedre Thelemarken. Hans Forældre Anders Jensen Etibsnæs og Aaste Bjørnsbatter udbandrede i 1844 til de For Stater og nedsatte sig først i Whitewater, Walworth Co., men flittede i 1852 til Koshkonong, Dane Co. Da Forældrene i Begyndelsen af deres Nybyggerliv vare i smaa Kaar, havde de ikke Evne til at lade Sønnen Gå, som hans Hu stod til, besøge andre Skoleanstalter end Distrikts Commonsskole, men Guttens Hu stod høiere, og han forskaffede sig selv Midler til at besøge Albion Akademi, Milton Akademi og Beloit College og overalt viste han sig at være en flittig, paalidelig og dygtig Elev. For at erhverve sig de nødvendige Midler til sine Studeringer holdt han om Vinteren Engelsk Skole og var som Lærer afholdt baade af Forældre og Børn. Da Krigen udbrød var han Student ved Beloit College, hvor han vilde uddanne sig til Sagsfører, men ibovvel han vidste, at han derved vilde opoffre den Livsbane, paa hvilken han var begyndt, saa fandt han det dog for sin Pligt, at gjøre det, for at forsvare sit nye Hjemland. Saa kastede han da Bogen og greb til Sværdet, idet han lod sig hverve til menig Soldat i Statens Tjeneste. Kort derpaa blev han dog af Guvernøren udnævnt til Rekrutterings Officer, og da hans Regiment var fuldtalligt blev han valgt til dets Captain og indmonstreret i det 15de Wis. Regiment.

Da Major Rife fratraadte blev han forfremmet til Regimentets Major og ved Mc Kees Fald til dets Oberstlejtant og blev derpaa udnævnt til Oberst og Chef for det 15de Wis. Da dets Tjenestetid var ude blev han af Guvernøren udnævnt til Oberst for det 55de Wis.

Regiment, men dette Regiment kom ikke til at gjøre aktiv Tjeneste inden Krigen endte.

Med Undtagelse af den Tid, da han efter Slaget ved Chicamauga var Krigsfange, deltog han i alle Regimentets større og mindre Fægtninger og udmærkede sig ved sin Dygtighed, sin Koldblodighed og sit Mod. Han var i 8 Maaneder i Libby Fængslet. Da hans Ubøvelighed af Fangerisindet meddelte "Det Scandinaviske Regiments Historie" følgende: "Da Fangerne efter denne Tids Forløb skulde flyttes længere sydyder, undveg han, medens de vare paa Veien gennem Syd Carolina, fra Rebellerne, idet han krob ned igjennem et Hul i Gulvet paa den Jernbanevogn, hvori han førtes; da denne Vogn var en af de forreste i Rækken, maatte han lade hele det øvrige Træn glide hen over sig, medens dog Rummet var saa snevert, at Stopperne paa Vognene rev Knapperne af hans Frakke. Da Toget var kommet vel over ham, blev han opdaget af Bagten paa den bagerste Vogn; de fyrede paa ham, men heldigvis uden at treffe. To Andre undveg med ham paa samme Maade, og efter 30 Dages besværlig Vandring gennem fiendiligt Land, undertiden flere Dage uden Mad, kom de endelig i den uheldigste Tilstand tilbage til vore Tropper i Øst Tennessee, omtrent 300 Mile fra det Sted hvor de slap bort fra Rebellerne".

Efter en Maanedes Hjemlov, vendte han tilbage til Regimentet og overtog atter Kommandoen over samme, der efter Høgs Fald med Dygtighed havde været kommanderet af Captain Grinager og Major Wilson.

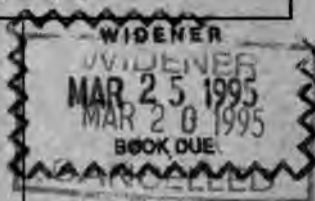
Efter Krigens Slutning gif han ind i en Handelsforretning i Syden, men Uvillien mod Nordboerne der var saa stor, at han snart blev kjed deraf og efter 1 Aars Forløb vendte tilbage til Wisconsin. I 1869 var han Kandidat for den Republikanske Konvention for Kommissær for Statsfængslet, men erholdt ikke Udnævnelsen. I 1870 var han Sergeant of arms i Senatet i Wisconsin's Legislatur. I 1872 valgte han til Statens Immigration's Kommissær, og blev i 1873 af den Republikanske Statskonvention nomineret til Kandidat for Statskassere, men Brændevinsbrændernes og Ølbryggernes Krig mod det Republikanske Parti paa Grund af Loven om Udfjæntning af berusende Drikke, Jernbanekompaniernes Krig mod Guvernør C. C. Washburn, der ogsaa var gjennommeret og Grangerbevægelsen gjorde at han sammen med de andre Republikanske Kandidater blev slaaet. Han nedsatte sig da i Deloit hvor han indtil for kort Tid siden var Medeier i Thompson & Co's Plovfabrik dersteds og blev to Gange valgt til Byens Mayor. Han opholder sig fremdeles i Deloit, men driver en Bankforretning i Watertown, D. T.

642

This book should be returned to the Library on or before the last date stamped below.

A fine of five cents a day is incurred by retaining it beyond the specified time.

Please return promptly.

3 2044 024 327 389

Table 1. *Salmonella* serotypes and phage types isolated from the 1996-1997 outbreak

Salmonella serotype	Salmonella phage type	Number of isolates
Senftenberg	1	1

Table 2. *Salmonella* serotypes and phage types isolated from the 1996-1997 outbreak

Salmonella serotype	Salmonella phage type	Number of isolates
Senftenberg	1	1

Table 3. *Salmonella* serotypes and phage types isolated from the 1996-1997 outbreak

Salmonella serotype	Salmonella phage type	Number of isolates
Senftenberg	1	1

Table 4. *Salmonella* serotypes and phage types isolated from the 1996-1997 outbreak

Salmonella serotype	Salmonella phage type	Number of isolates
Senftenberg	1	1

Table 5. *Salmonella* serotypes and phage types isolated from the 1996-1997 outbreak

Salmonella serotype	Salmonella phage type	Number of isolates
Senftenberg	1	1

Table 6. *Salmonella* serotypes and phage types isolated from the 1996-1997 outbreak

Salmonella serotype	Salmonella phage type	Number of isolates
Senftenberg	1	1

Table 7. *Salmonella* serotypes and phage types isolated from the 1996-1997 outbreak

Salmonella serotype	Salmonella phage type	Number of isolates
Senftenberg	1	1

Table 8. *Salmonella* serotypes and phage types isolated from the 1996-1997 outbreak

Salmonella serotype	Salmonella phage type	Number of isolates
Senftenberg	1	1